

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2011

VI. volební období

335

Vládní návrh

na vydání

zákona

**kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění
pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2011,

**kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění
pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna trestního řádu

Čl. I

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. 57/1965 Sb., zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 149/1969 Sb., zákona č. 48/1973 Sb., zákona č. 29/1978 Sb., zákona č. 43/1980 Sb., zákona č. 159/1989 Sb., zákona č. 178/1990 Sb., zákona č. 303/1990 Sb., zákona č. 558/1991 Sb., zákona č. 25/1993 Sb., zákona č. 115/1993 Sb., zákona č. 292/1993 Sb., zákona č. 154/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 214/1994 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 8/1995 Sb., zákona č. 152/1995 Sb., zákona č. 150/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 148/1998 Sb., zákona č. 166/1998 Sb., zákona č. 191/1999 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 30/2000 Sb., zákona č. 227/2000 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 77/2001 Sb., zákona č. 144/2001 Sb., zákona č. 265/2001 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 424/2001 Sb., zákona č. 200/2002 Sb., zákona č. 226/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 218/2003 Sb., zákona č. 279/2003 Sb., zákona č. 237/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 283/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 587/2004 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 45/2005 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 239/2005 Sb., zákona č. 394/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 79/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 113/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 321/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 179/2007 Sb., zákona č. 345/2007 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 90/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 135/2008 Sb., zákona č. 177/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 384/2008 Sb., zákona č. 457/2008 Sb., zákona č. 480/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 52/2009 Sb., zákona č. 218/2009 Sb., zákona č. 272/2009 Sb., zákona č. 306/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 163/2010 Sb., zákona č. 197/2010 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 219/2010 Sb. a zákona č..../2011 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 4 se věta druhá nahrazuje větami „Trestní věci musí projednávat urychleně bez zbytečných průtahů; s největším urychlením projednávají zejména vazební věci a věci, ve kterých byl zajištěn majetek, je-li to zapotřebí vzhledem k hodnotě a povaze zajištěného majetku. Trestní věci projednávají s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána; při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení.“.
2. V § 2 odst. 12 se slova „i neveřejném“ nahrazují slovy „ , vazebním a neveřejném“.
3. V § 17 odst. 1 se na začátek písmene a) vkládají slova „zabití, vraždy novorozeného dítěte matkou,“.
4. V § 17 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:
„(2) Krajský soud koná v prvním stupni řízení též o trestném činu opilství v případě, že čin jinak trestný, jehož se dopustil pachatel ve stavu nepřičetnosti, který si zaviněně přivodil, naplňuje znaky skutkové podstaty některého z trestných činů, u nichž je stanovena příslušnost krajského soudu podle odstavce 1.“.
- Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.
5. V § 17 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „nebo 2“.
6. V § 30 odst. 2 věta druhé se za slovo „prohlídku“ vkládají slova „nebo prohlídku jiných prostor a pozemků“.
7. V § 36 odst. 1 písm. a) se za slovo „svobody“ vkládají slova „ , ve výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody“.
8. V § 36 odst. 4 písmeno f) zní:
„f) v řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí, kterým byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody nebo byl přeměněn podmíněný trest nebo jiný trest na nepodmíněný trest odnětí svobody, nebo kterým bylo uloženo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody.“.

9. Za § 36a se vkládá nový § 36b, který zní:

„§ 36b

(1) Je-li dán důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 nebo § 36a odst. 2 písm. b), může se obviněný obhájce vzdát, nejde-li o trestný čin, za který lze uložit výjimečný trest. Obviněný se může obhájce vzdát i v případě nutné obhajoby podle § 36 odst. 4 písm. a).

(2) Vzdání se obhájce podle odstavce 1 může obviněný učinit pouze výslovným písemným prohlášením nebo ústně do protokolu u orgánu činného v trestním řízení, který vede řízení; prohlášení musí být učiněno za přítomnosti obhájce a po předchozí poradě s ním.

(3) Prohlášení o vzdání se obhájce může obviněný vzít kdykoliv zpět. Spolu se zpětvzetím prohlášení musí obviněný předložit plnou moc obhájce, kterého si zvolil, nebo požádat o jeho ustanovení; pokud tak neučiní, má se za to, že si obhájce nezvolil a obhájce se mu neprodleně ustanoví. Vzal-li obviněný své prohlášení o vzdání se obhájce zpět, nemůže se obhájce znovu vzdát.

(4) Úkony provedené od doručení prohlášení o vzdání se obhájce orgánu činnému v trestním řízení do jeho zpětvzetí není třeba opakovat jen z důvodu, že obviněný neměl v této době obhájce.“.

10. V § 39 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Vzdal-li se obviněný ustanoveného obhájce prohlášením podle § 36b a následně vzal toto prohlášení zpět, ustanoví se mu též obhájce, je-li to možné.“.

11. Za § 52 se vkládá nový § 52a, který zní:

„§ 52a

Je-li to potřebné pro ochranu práv osob, zejména s ohledem na jejich věk nebo zdravotní stav, nebo vyžadují-li to bezpečnostní anebo jiné závažné důvody, lze při provádění úkonů trestního řízení využívat technické zařízení pro přenos obrazu a zvuku (dále jen „videokonferenční zařízení“), umožňuje-li to povaha těchto úkonů a je-li to technicky možné.“.

12. V § 53 odst. 1 větě druhé se za slovo „proveden“ vkládají slova „ , nebo prostřednictvím videokonferenčního zařízení; není-li úkon prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, vykonají jej mimo svůj obvod sami, jen“ a středník a slova „ , vykonají však úkon i mimo svůj obvod sami“ se zrušují.

13. V § 55a se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Je-li při provádění úkonu využito videokonferenčního zařízení, pořizuje se zvukový a obrazový záznam vždy.“.
14. V § 55b se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „ ; ustanovení § 55a odst. 1 věty druhé tím není dotčeno“.
15. V § 56 odst. 1 se za větu první vkládá věta „Je-li úkon prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, osoba, jíž se úkon týká, protokol nepodepisuje.“.
16. V § 64 odstavec 2 zní:

„(2) Nebyl-li adresát písemnosti, kterou je třeba doručit do vlastních rukou, zastížen, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyrozumí, kde si ji může vyzvednout.“.

17. V § 64 odstavce 4 a 5 znějí:

„(4) Nevyzvedne-li si adresát písemnost do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedověděl, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, nebo uvedenou adresu označil pro účely doručování. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže odesílatel vhození písemnosti do schránky vyloučí. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílateli a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce.

(5) Odstavec 4 se neužije, doručuje-li se

a) obviněnému usnesení o zahájení trestního stíhání, obžaloba, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz nebo předvolání k hlavnímu líčení nebo veřejnému zasedání, nebo

b) jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce, nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

18. V § 64 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Je-li doručení podle odstavce 4 vyloučeno, musí to odesílatel na zásilce nápadně vyznačit. Doručující orgán v takovém případě vrátí písemnost odesílateli po marném uplynutí lhůty deseti dnů ode dne jejího uložení.“.

19. V § 68 odst. 1 se věta třetí zrušuje.

20. V § 68 odst. 3 písmeno e) zní:

„e) již opakoval trestnou činnost, pro niž je stíhán, nebo v takové trestné činnosti pokračoval, nebo byl za takovou trestnou činnost v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.“.

21. V § 68 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Omezení uvedená v odstavci 2 pro úmyslný trestný čin se neužijí, jestliže je dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. c) a s přihlédnutím k povaze takového trestného činu vyžaduje vzetí do vazby účinná ochrana poškozeného, zejména ochrana jeho života, zdraví nebo jiného obdobného zájmu.“.

22. V § 69 odst. 4 větě první se slova „nejbližšímu věcně příslušnému soudu“ nahrazují slovy „soudu, jehož soudce příkaz vydal, nebo na místo umožňující tomuto soudu provést výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení; není-li to výjimečně možné vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, musí být obviněný dodán nejpozději 24 hodin od zatčení jinému věcně příslušnému soudu“ a věta druhá se zrušuje.

23. V § 69 odstavec 5 zní:

„(5) Soudce soudu, který příkaz k zatčení vydal, musí obviněného neprodleně vyslechnout, rozhodnout o vazbě a toto rozhodnutí oznámit obviněnému do 24 hodin od doby, kdy byl obviněný dodán na místo výslechu. Provádí-li výslech obviněného výjimečně jiný věcně příslušný soudce, jemuž byl obviněný dodán vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, informuje o jeho výsledku soudce soudu, který příkaz k zatčení vydal. Tento soudce po získání informace o výsledku rozhodne o vazbě a své rozhodnutí oznámí prostřednictvím soudce provádějícího výslech obviněnému. Není-li obviněnému rozhodnutí o vazbě oznámeno do 24 hodin od doby, kdy byl dodán na místo výslechu, musí být propuštěn na svobodu. Obviněný má právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu, pokud je v uvedené lhůtě dosažitelný.“.

24. V § 69 se odstavec 6 zrušuje.

Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 6.

25. V nadpisu § 70 se slova „vzetí do vazby“ nahrazují slovem „vazbě“.

26. V § 70 se věta třetí nahrazuje větou „O vzetí cizince do vazby a o jeho propuštění z vazby se vyrozumí též konzulární úřad státu, jehož je cizinec občanem, pokud o to cizinec požádá, nestanoví-li jinak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.“.

27. § 71, 71a a 72 včetně nadpisů znějí:

„§ 71

Přezkoumávání trvání důvodů vazby

(1) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny průběžně zkoumat, zda důvody vazby u obviněného ještě trvají nebo se nezměnily a zda nelze vazbu nahradit některým z opatření

uvedených v § 73 a 73a. Přihlížejí při tom také k tomu, zda ponechání obviněného ve vazbě vyžaduje obtížnost věci nebo jiné závažné důvody, pro které nelze trestní stíhání skončit, a zda by propuštěním obviněného z vazby bylo zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání. Soudce tak činí v přípravném řízení pouze při rozhodování o

- a) žádosti obviněného o propuštění z vazby,
- b) návrhu státního zástupce na rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě,
- c) změně důvodů vazby, jestliže byl shledán nový důvod vazby, nebo
- d) stížnosti proti usnesení státního zástupce o vazbě.

(2) Obviněný musí být neprodleně propuštěn z vazby, jestliže

- a) pomine důvod vazby, nebo
- b) je-li zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k povaze a závažnosti věci trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, a nejsou-li dány okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 a 4.

§ 71a

Žádost o propuštění z vazby

Obviněný má právo kdykoli po právní moci rozhodnutí o vzetí do vazby žádat o propuštění z vazby. Za žádost o propuštění z vazby se považuje i návrh obviněného na přijetí některého z opatření nahrazujících vazbu. O takové žádosti musí být rozhodnuto bez zbytečného odkladu. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci posledního rozhodnutí, kterým byla zamítnuta jeho žádost o propuštění z vazby, nebo kterým bylo rozhodnuto o dalším trvání vazby nebo o změně důvodů vazby.

§ 72

Rozhodování o dalším trvání vazby

(1) Nejpozději každých šest měsíců od právní moci rozhodnutí o vzetí do vazby nebo právní moci jiného rozhodnutí o vazbě je v přípravném řízení soudce povinen rozhodnout na návrh státního zástupce o tom, zda se obviněný i nadále ponechává ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští. Jinak musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby.

(2) Návrh státního zástupce na vydání rozhodnutí soudce o dalším trvání vazby podle odstavce 1 je třeba doručit soudu nejpozději 15 dnů před uplynutím lhůty šesti měsíců.

(3) Soud je povinen nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy u něj byla podána obžaloba proti obviněnému, který je ve vazbě, nebo kdy mu byl doručen spis na základě rozhodnutí o postoupení nebo přikázání věci obviněného, který je ve vazbě, rozhodnout, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští; jinak musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby. Ponechá-li soud obviněného ve vazbě, nebo rozhodne-li soud o vzetí obviněného do vazby až po podání obžaloby, je povinen postupovat přiměřeně podle odstavce 1.

(4) Jestliže šestiměsíční lhůta pro rozhodnutí soudu o dalším trvání vazby skončí v průběhu řízení o opravném prostředku před nadřízeným soudem, je k rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě nebo o jeho propuštění z vazby příslušný tento nadřízený soud; při předložení spisu jej soud, proti jehož rozhodnutí byl podán opravný prostředek, vyzoomí o konci této lhůty.“

28. Za § 72 se vkládají nové § 72a a 72b, které včetně nadpisu znějí:

„Nejvyšší přípustná doba trvání vazby

§ 72a

(1) Vazba může trvat v přípravném řízení a v řízení před soudem jen nezbytně nutnou dobu. Celková doba trvání vazby v trestním řízení nesmí přesáhnout

- a) jeden rok, je-li vedeno trestní stíhání pro přečin,
- b) dva roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zločin,
- c) tři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin,
- d) čtyři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin, za který lze podle trestního zákona uložit výjimečný trest.

(2) Z doby uvedené v odstavci 1 připadá jedna třetina na přípravné řízení a dvě třetiny na řízení před soudem. Není-li přípravné řízení nebo řízení před soudem před uplynutím této doby skončeno, musí být nejpozději v poslední den této lhůty obviněný propuštěn z vazby. Je-li obviněný stíhán pro dva nebo více trestných činů, je pro určení této doby rozhodující čin nejprísněji trestný. Je-li skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, jiným trestným činem, a délka vykonané vazby již přesáhla dobu stanovenou pro přípravné řízení nebo řízení před soudem, obviněný musí být neprodleně propuštěn z vazby.

(3) Vazba z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) může trvat nejdéle tři měsíce. Nebyl-li obviněný, který není ve vazbě současně i z jiného důvodu, propuštěn z vazby před uplynutím lhůty uvedené ve větě první, musí být propuštěn nejpozději poslední den této lhůty. Bylo-li zjištěno, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání [§ 68 odst. 3 písm. d)], rozhodne o ponechání obviněného ve vazbě nad stanovenou lhůtu v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce a po podání obžaloby soud.

(4) Doba trvání vazby se počítá ode dne, kdy došlo k omezení osobní svobody obviněného. Při vrácení věci státnímu zástupci k došetření pokračuje běh lhůty, která připadá na přípravné řízení, ode dne, kdy byl spis doručen státnímu zástupci.

(5) Doba trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto v řízení o dovolání (§ 265l odst. 4 a 265o odst. 2), o stížnosti pro porušení zákona (§ 275 odst. 3), o návrhu na povolení obnovy řízení (§ 282 odst. 2 a § 287), po zrušení výroku o trestu nálezem Ústavního soudu (§ 314k odst. 1), v řízení o výkonu trestu vyhoštění (§ 350c odst. 1), jakož i v řízení podle hlavy dvacáté páté, se posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení.

§ 72b

Byl-li soudem vyhlášen rozsudek, kterým byl obviněný odsouzen pro zvlášť závažný zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nezapočítává se doba vazby od vyhlášení takového rozsudku do nařízení výkonu uloženého trestu odnětí svobody nebo do zrušení takového rozsudku do celkové doby trvání vazby podle § 72a odst. 1.“

29. § 73b včetně nadpisu zní:

„§ 73b

Orgány rozhodující o vazbě

(1) O vzetí obviněného do vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. O vazbě obviněného zatčeného podle § 69 rozhoduje v řízení před soudem soudce; v takovém případě má stejná práva a povinnosti jako senát a jeho předseda.

(2) O žádosti obviněného o propuštění z vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce. Nevyhoví-li státní zástupce žádosti o propuštění z vazby, je povinen ji nejpozději do pěti pracovních dnů od doručení předložit k rozhodnutí soudci; o tomto postupu vyrozumí obviněného. Souhlasí-li státní zástupce s propuštěním obviněného z vazby, může v řízení před soudem o propuštění z vazby rozhodnout předseda senátu.

(3) O dalším trvání vazby obviněného rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(4) O změně důvodů vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce; pominul-li některý z důvodů vazby, může o změně důvodů vazby rozhodnout v přípravném řízení i státní zástupce.

(5) O žádosti o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které bylo obviněnému uloženo podle § 73 odst. 4 nebo § 73a odst. 3, rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce.

(6) Rozhodnutí, kterým se obviněný propouští z vazby, může v přípravném řízení učinit i státní zástupce. V případě překročení lhůty pro rozhodnutí o dalším trvání vazby podle § 72 nebo překročení nejvyšší přípustné doby trvání vazby podle § 72a vydá soud a v přípravném řízení soudce nebo státní zástupce pouze příkaz k propuštění obviněného z vazby.“.

30. Za § 73b se vkládají nové § 73c až 73g, které včetně nadpisů znějí:

„§ 73c

Zvláštní náležitosti rozhodnutí o vazbě

V odůvodnění rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby nebo jiného rozhodnutí o vazbě, jehož důsledkem je ponechání obviněného ve vazbě, musí být kromě obecných náležitostí (§ 134) uvedeny také

- a) skutečnosti, které odůvodňují podezření ze spáchání trestného činu, pro který je obviněný stíhán,
- b) konkrétní skutečnosti, ze kterých jsou dovozovány důvody vazby, popřípadě okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 a 4 a v § 72a odst. 3,
- c) důvody, pro které nebylo možné dosáhnout účelu vazby jiným opatřením.

§ 73d

Vazební zasedání

(6) Koná-li se hlavní líčení nebo veřejné zasedání, jehož se účastní obviněný, rozhodne soud i o vazbě, je-li to potřebné vzhledem ke stanoveným lhůtám.

(7) Rozhoduje-li soud o vzetí obviněného do vazby mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání, nebo rozhoduje-li soudce o vzetí do vazby v přípravném řízení, rozhoduje vždy ve vazebním zasedání.

(3) V jiných případech než uvedených v odstavcích 1 a 2 se rozhoduje ve vazebním zasedání, jestliže o to obviněný výslovně požádá, nebo soud a v přípravném řízení soudce považuje osobní slyšení obviněného za potřebné pro účely rozhodnutí o vazbě. Vazební zasedání však není třeba konat, i když o jeho konání obviněný výslovně požádal, jestliže

- a) obviněný se jej následně odmítl zúčastnit,
- b) obviněný byl slyšen k vazbě v posledních šesti týdnech, neuvedl žádné nové okolnosti podstatné pro rozhodnutí o vazbě nebo jím uváděné okolnosti zjevně nemohou vést ke změně rozhodnutí o vazbě,
- c) zdravotní stav obviněného neumožňuje jeho výslech, nebo
- d) obviněný se propouští z vazby.

§ 73e

Příprava vazebního zasedání

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení soudce předvolá nebo nechá předvést k vazebnímu zasedání obviněného a vyrozumí o něm státního zástupce a obhájce. Rozhoduje-li se o vazbě zadrženého nebo zatčeného obviněného, obhájce se vyrozumí, je-li ve lhůtě 24 hodin, v níž nejpozději musí být rozhodnuto o vazbě, dosažitelný.

(2) Dobu konání vazebního zasedání stanoví předseda senátu a v přípravném řízení soudce tak, aby státní zástupce a obhájce měli možnost se vazebního zasedání zúčastnit a byly dodrženy lhůty stanovené pro rozhodnutí o vazbě.

§ 73f

Přítomnost osob při vazebním zasedání

(8) Vazební zasedání se v řízení před soudem koná za stálé přítomnosti všech členů senátu.

(9) Vazebního zasedání se vždy účastní obviněný; jeho účast může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení. Účast státního zástupce a obhájce při vazebním zasedání není nutná.

(10) Vazební zasedání se koná bez účasti veřejnosti.

§ 73g

Průběh vazebního zasedání

(11) Po zahájení vazebního zasedání podá předseda senátu nebo určený člen senátu a v přípravném řízení soudce zprávu o stavu věci. Poté podle povahy věci přednese návrh státní zástupce nebo žádost o propuštění z vazby obviněný nebo jeho obhájce.

(12) Státní zástupce, obviněný a jeho obhájce přednesou svá vyjádření a případné návrhy na provedení šetření potřebného pro rozhodnutí o vazbě. Není-li některá z těchto osob přítomna a jsou-li její vyjádření a návrhy obsaženy ve spise, anebo požádá-li o to, přednese jejich obsah předseda senátu nebo jím určený člen senátu a v přípravném řízení soudce. Následně předseda senátu a v přípravném řízení soudce vyslechne obviněného ke všem okolnostem podstatným pro rozhodnutí o vazbě. Státní zástupce a obhájce mohou klást obviněnému otázky, avšak teprve tehdy, až jim k tomu předseda senátu a v přípravném řízení soudce udělí slovo.

(13) Jsou-li ve vazebním zasedání prováděny důkazy, užije se přiměřeně ustanovení o dokazování v hlavním líčení; omezení v provádění důkazů čtením protokolu o výpovědi svědka nebo znalce (§ 211 odst. 1 a 5) se neuplatní.

(14) Na závěr vazebního zasedání předseda senátu a v přípravném řízení soudce udělí slovo k závěrečným návrhům státnímu zástupci, obhájci a obviněnému.

(15) Rozhodnutí se vždy vyhlásí ve vazebním zasedání.

(16) Ustanovení § 55b, 56 a 57 se přiměřeně užijí i na vazební zasedání.“.

31. § 74 včetně nadpisu zní:

„§ 74

Stížnost proti rozhodnutí o vazbě

(1) Proti rozhodnutí o vazbě (§ 68, 69, 71, 71a, 72, 72a odst. 3, 73 a 73a) je přípustná stížnost. Na rozhodování o stížnosti proti rozhodnutí o vazbě se obdobně užijí ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g).

(2) Odkladný účinek má pouze stížnost stran proti rozhodnutí o připadnutí peněžitě záruky státu a stížnost státního zástupce proti rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby, nejde-li o propuštění z vazby po vyhlášení zprošťujícího rozsudku. Byl-li však státní zástupce přítomen při vyhlášení rozhodnutí, má jeho stížnost odkladný účinek jen tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.

(3) Rozhodne-li soud na základě stížnosti o zrušení rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby nebo o dalším trvání vazby [§ 149 odst. 1 písm. b)], může věc vrátit k novému projednání a rozhodnutí pouze z důvodu závažných vad rozhodnutí. V takovém případě musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby.“.

32. V § 74a odstavec 3 zní:

„(3) Na rozhodování o omezeních, jejich trvání a o žádostech o zrušení omezení se přiměřeně užijí ustanovení § 68 odst. 1, § 71, § 71a, § 72, § 72a a § 74. Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost. Ustanovení o vazebním zasedání se neužijí.“.

33. V § 75 se věta první nahrazuje větou „Jestliže je dán některý z důvodů vazby (§ 67), může policejní orgán obviněného zadržet.“.

34. V § 79a odst. 4 větě třetí se slovo „čtrnácti“ nahrazuje slovem „třiceti“.

35. V § 79d odst. 8 větě třetí se číslo „14“ nahrazuje slovem „třiceti“.

36. § 83a včetně nadpisu zní:

„§ 83a

Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků

(1) Na nařízení a provedení prohlídky jiných prostor a pozemků se obdobně užije § 83 odst. 1 a 2.

(2) Bez příkazu může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků, jestliže vydání příkazu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu. Policejní orgán je však povinen si bezodkladně dodatečně vyžádat souhlas orgánu oprávněného k vydání příkazu; v přípravném řízení tak činí prostřednictvím státního zástupce. Pokud oprávněný orgán souhlas dodatečně neudělí, nelze výsledek prohlídky použít v dalším řízení jako důkaz.

(3) Bez příkazu může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků také tehdy, pokud uživatel dotčených prostor nebo pozemků písemně prohlásí, že s prohlídkou souhlasí, a své prohlášení předá policejnímu orgánu. O tomto úkonu však musí policejní orgán bezodkladně vyrozumět předsedu senátu oprávněného k vydání příkazu a v přípravném řízení státního zástupce.“.

37. V § 83c odst. 2 se na konci textu písmene a) doplňují slova „nebo do výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody“.

38. V § 83c odst. 2 písm. c) se slova „pro účely vydání nebo předání do jiného státu“ zrušují.

39. V § 85b odst. 3 se věta druhá nahrazuje větou „V případě prohlídky jiných prostor provedené policejním orgánem podle § 83a odst. 2 nebo 3 podává návrh podle věty první předseda senátu oprávněný k vydání příkazu a v přípravném řízení státní zástupce.“.
40. V § 88 odst. 1 se slova „zvlášť závažný“ zrušují a za slovo „zločin“ se vkládají slova „ , na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku“.
41. V § 88 odst. 5 se slova „nebo nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku)“ nahrazují slovy „ , nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku)“.
42. V § 88 odst. 6 větě třetí se slovo „i“ zrušuje.
43. V § 88 odst. 8 větě první se za slova „Státní zástupce“ vkládají slova „nebo policejní orgán“.
44. V § 88 odst. 8 se věta poslední nahrazuje větou „Předseda senátu soudu prvního stupně podá informaci bezodkladně po pravomocném skončení věci, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).“.
45. V § 88 odst. 9 se slova „nebo státní zástupce“ nahrazují slovy „ ,státní zástupce nebo policejní orgán“.

46. V § 88 odst. 9 se slova „zvlášť závažném“ zrušují a za slovo „zločinu“ se vkládají slova „ , na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let,“.
47. V § 93 se odstavec 2 zrušuje.
Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.
48. V § 95 odst. 2 se věta první nahrazuje větami „Nejde-li o protokol o hlavním líčení nebo o veřejném zasedání, musí být protokol po skončení výslechu obviněnému předložen k přečtení nebo, požádá-li o to, musí mu být přečten; je-li výslech prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, protokol se obviněnému na jeho žádost přečte. Obviněný má právo žádat, aby byl protokol doplněn nebo aby v něm byly provedeny opravy v souladu s jeho výpovědí.“.
49. V § 102 odst. 2 větě druhé se za slovo „protokolu“ vkládají slova „nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení“.
50. V § 103 se slova „a 2“ zrušují.
51. V části první hlavy páté se za oddíl čtvrtý vkládá nový oddíl pátý, který včetně nadpisu zní:

„Oddíl pátý

Provádění výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení

§ 111a

(1) Je-li výslech obviněného prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, vyrozumí se jeho obhájce o době a místě, na které byl obviněný předvolán. V případě výslechu spoluobviněného, svědka nebo znalce tímto způsobem se obhájce obviněného vyrozumí o době a místě, ze kterého bude výslech provádět příslušný orgán činný v trestním řízení.

(2) Je-li výslech osoby prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, ověří její totožnost zaměstnanec soudu, státního zastupitelství nebo policejního orgánu pověřený k tomu osobou provádějící výslech. Osobou ověřující totožnost v místě, kde se při výslechu nachází vyslýchaný, může být se souhlasem osoby provádějící výslech i zaměstnanec soudu, státního zastupitelství, věznice nebo policejního orgánu, pokud k tomu byl pověřen předsedou tohoto soudu, vedoucím státním zástupcem, ředitelem věznice nebo vedoucím příslušníkem policejního orgánu. Tento zaměstnanec je po celou dobu výslechu přítomen na místě, kde se nachází vyslýchaná osoba.

(3) Totožnost svědka, jehož totožnost je utajována a jehož výslech je prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, ověří v řízení před soudem předseda senátu nebo zaměstnanec soudu pověřený zabezpečováním ochrany utajovaných informací určený k této činnosti předsedou soudu a v přípravném řízení zaměstnanec státního zastupitelství nebo policejního orgánu pověřený ochranou utajovaných informací určený k této činnosti vedoucím státním zástupcem nebo vedoucím příslušníkem policejního orgánu. Tento zaměstnanec je po celou dobu výslechu přítomen na místě, kde se nachází svědek, jehož totožnost je utajována.

(4) Orgán činný v trestním řízení provádějící výslech poučí vyslýchanou osobu před započítáním výslechu prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení o způsobu provedení výslechu.

(5) Kdykoli v průběhu výslechu prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení může vyslýchaná osoba vznášet námitky proti kvalitě obrazového nebo zvukového přenosu.“.

Dosavadní oddíly pátý a šestý se označují jako oddíly šestý a sedmý.

52. V § 129 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Jestliže se po vyhlášení rozsudku nebo v soudem stanovené lhůtě po vyhlášení rozsudku státní zástupce a obžalovaný vzdali odvolání a prohlásili, že netrvají na vyhotovení odůvodnění, a obžalovaný zároveň prohlásil, že si nepřejí, aby v jeho prospěch podaly odvolání jiné oprávněné osoby, může soud vyhotovit zjednodušený rozsudek, který neobsahuje odůvodnění. Pokud oprávněné osoby mohou podat odvolání ve prospěch obžalovaného i proti jeho vůli, lze zjednodušený rozsudek vyhotovit pouze v případě, že se vzdají odvolání. Týká-li se rozsudek více obžalovaných, je třeba odůvodnit jeho výroky v částech, které se vztahují k osobě obžalovaného, u něhož nebyly splněny podmínky pro vyhotovení zjednodušeného rozsudku. Mají-li právo podat odvolání i poškozený nebo zúčastněná osoba a nevzdali-li se tohoto práva, je rovněž třeba odůvodnit ty výroky, proti kterým mohou podat odvolání.“.

Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 3 až 5.

53. V § 129 odst. 3 se číslo „3“ nahrazuje číslem „4“.

54. V § 134 se odstavec 3 zrušuje.

55. V § 136 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Jestliže se po vyhlášení usnesení nebo ve lhůtě stanovené orgánem činným v trestním řízení po vyhlášení usnesení osoby oprávněné podat stížnost podle § 142 odst. 1 vzdaly stížnosti a prohlásily, že netrvají na písemném odůvodnění, může orgán činný v trestním řízení vyhotovit zjednodušené usnesení, které neobsahuje odůvodnění; v případě usnesení vyhotovovaného ve výkonávacím řízení tak může soud prvního stupně učinit i tehdy, není-li proti takovému usnesení přípustná stížnost. Mají-li právo podat stížnost ve prospěch

obviněného další osoby, lze zjednodušené usnesení vyhotovit pouze v případě, že obviněný prohlásí, že si nepřeje, aby tyto osoby stížnost v jeho prospěch podaly; pokud tak tyto osoby mohou učinit i proti jeho vůli, musí se stížnosti vzdát.“.

56. V § 146a odst. 1 písmeno a) zní:

„a) rozhodl o vazbě, nejde-li o rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby bez přijetí některého opatření nahrazujícího vazbu,“.

57. V § 146a odst. 1 písm. b) se slova „(§ 77a odst. 4)“ zrušují.

58. § 152a zní:

„§ 152a

Při správě placení pohledávek uvedených v § 152 odst. 1 se postupuje podle daňového řádu.“.

59. V § 158 odst. 5 se věta třetí nahrazuje větou „Úřední záznam lze v řízení před soudem užít jako důkaz pouze za podmínek stanovených tímto zákonem.“.

60. V § 158 odst. 8 větě čtvrté se za slovo „číst“ vkládají slova „nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení přehrát“, slovo „je“ se zrušuje a za slovo „předestřít“ se vkládají slova „protokoly o jejich výsledku“.

61. V § 158e odstavec 1 zní:

„(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, přijetí úplatku podle § 331 trestního zákoníku, podplacení podle § 332 trestního zákoníku, nepřímého úplatkářství podle § 333 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, je policejní orgán, pokud jím je útvar Policie České republiky, oprávněn použít agenta.“.

62. V § 175 odst. 1 písmeno c) zní:

„c) rozhodnout o propuštění obviněného z vazby, o propuštění obviněného z vazby za současného nahrazení vazby některým opatřením nahrazujícím vazbu nebo o změně důvodů vazby, pominul-li některý z důvodů vazby,“.

63. V § 175 odst. 1 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) rozhodnout o zničení zajištěné věci podle § 81b,“.

Dosavadní písmena f) až h) se označují jako písmena g) až i).

64. V § 175 odst. 1 se na konci textu písmene h) doplňují slova „nebo vydání evropského zatýkacího rozkazu“.

65. V § 175 odst. 1 se na konci textu písmene i) doplňují slova „nebo v řízení o předání na základě evropského zatýkacího rozkazu“.

66. V § 179a odst. 1 se slova „tři léta“ nahrazují slovy „pět let“.

67. V § 179b odst. 2 se věta třetí zrušuje.

68. V § 179c odst. 1 větě první se číslo „4“ nahrazuje slovy „3 nebo 5“.

69. V § 179g odst. 1 se na konci textu písmene b) doplňují slova „ , nebo s poškozeným o její náhradě uzavřel dohodu, nebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě“.

70. V § 179g odst. 2 se slova „jeden rok“ nahrazují slovy „dva roky“.

71. V § 179g se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Podezřelému, který uzavřel s poškozeným dohodu o způsobu náhrady škody, se v rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání uloží, aby škodu v průběhu zkušební doby nahradil.“.

Dosavadní odstavce 3 a 4 se označují jako odstavce 4 a 5.

72. V § 179h odst. 1 větě první se za slovo „život“ vkládají slova „ , splnil povinnost nahradit způsobenou škodu“.
73. V § 183a odst. 2 se slova „audiovizuální techniky, kdy je jim zajištěna možnost klást vyslýchaným či jinak zúčastněným osobám na úkonu otázky“ nahrazují slovy „videokonferenčního zařízení“.
74. V § 183a odst. 3 větě druhé se za slova „takového svědka“ vkládají slova „nebo přehrát obrazový a zvukový záznam pořízený o jeho výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení je možné“ a slova „bude možno“ se zrušují.
75. V § 187 odst. 1 se na konci textu věty první doplňují slova „ , nejsou-li dány důvody pro konání vazebního zasedání“.
76. V § 202 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Přítomnost obžalovaného nebo jiných osob může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení; § 111a se užije obdobně.“.
77. V § 202 odst. 3 se za slovo „přečíst“ vkládají slova „nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení přehrát“.
78. V § 211 se doplňují odstavce 6 a 7, které znějí:
- „(6) Se souhlasem státního zástupce a obžalovaného lze v hlavním líčení číst i úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 5).
- (7) Ustanovení odstavců 1 až 5 o čtení protokolů se obdobně užijí i na přehrání zvukového a obrazového záznamu pořízeného o výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení.“.
79. V § 234 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Přítomnost jiných osob může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení; § 111a se užije obdobně.“.

80. V § 235 odst. 2 větě druhé se slova „(§ 211 odst. 1 a 5)“ nahrazují slovy „nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o jejich výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení (§ 211 odst. 1, 5 a 7)“.
81. V § 240 se slova „nebo veřejném zasedání“ nahrazují slovy „ , veřejném zasedání nebo vazebním zasedání“.
82. V § 242 se doplňuje odstavec 2, který zní:
- „(2) Jiné osoby jsou z účasti na neveřejném zasedání vyloučeny.“.
83. V § 255 odst. 2 se slova „zákonem nebo mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem“ nahrazují slovem „pořádkem“.
84. V § 265b odst. 1 písm. l) se za slova „takové rozhodnutí nebo“ vkládá slovo „přestože“.
85. V § 265l se na konci odstavce 4 doplňuje věta „Ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g) se v tomto případě neužijí.“.
86. V § 265r se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „ , pokud se jej podle § 36b nevzdá“.
87. V § 266 se doplňuje odstavec 7, který zní:
- „(7) Dospěje-li ministr spravedlnosti na podkladě obsahu spisu k závěru, že by měl být odložen nebo přerušen výkon rozhodnutí, navrhne Nejvyššímu soudu takový postup spolu s podáním stížnosti proti porušení zákona ve prospěch obviněného.“.
88. V § 267 odst. 1 větě první se číslo „3“ nahrazuje číslem „4“.
89. V § 275 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g) se v řízení o stížnosti pro porušení zákona neužijí.“.
90. V § 275 odstavec 4 zní:
- „(4) Před rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona může Nejvyšší soud odložit nebo přerušit výkon rozhodnutí, proti němuž byla podána stížnost pro porušení zákona.

Navrhl-li odložení nebo přerušení výkonu rozhodnutí ministr spravedlnosti, Nejvyšší soud rozhodne o takovém návrhu usnesením nejpozději do čtrnácti dnů po obdržení spisu.“.

91. V § 306a odst. 1 větě druhé se za slovo „přečtou“ vkládají slova „nebo se mu přehrají obrazové a zvukové záznamy pořízené o úkonech provedených prostřednictvím videokonferenčního zařízení“.
92. V § 314b odst. 2 větě třetí se slova „(§ 179b odst. 2)“ zrušují.
93. V § 314d se odstavec 3 zrušuje.
94. V § 314f odst. 2 větě druhé se slova „(§ 63 odst. 1 a 3)“ zrušují.
95. V § 343 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Při správě placení peněžitého trestu se postupuje podle daňového řádu.“.
96. V části třetí hlavě dvacáté první se za oddíl pátý vkládá nový oddíl šestý, který včetně nadpisu zní:

„Oddíl šestý
Promlčení výkonu trestu

§ 350k

O promlčení výkonu trestu rozhoduje soud usnesením. Proti tomuto usnesení může státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.“.

Dosavadní oddíly šestý a sedmý se označují jako oddíly sedmý a osmý.

97. V § 351 odst. 2 se slovo „zařídí“ nahrazuje slovem „nařídí“.
98. V § 353 odst. 2 se za slovo „rozhodne“ vkládají slova „bez zbytečného odkladu“.

99. V § 354 odst. 2 se slovo „zařídí“ nahrazuje slovem „nařídí“ a na konci odstavce se doplňují věty „Není-li známo místo pobytu této osoby, užije se na příkaz k jejímu dodání do výkonu zabezpečovací detence přiměřeně ustanovení § 69 odst. 3. Je-li místo pobytu známo, lze použít k jejímu dodání do výkonu zabezpečovací detence ustanovení § 83c odst. 2. V příkazu předseda senátu vždy požádá policejní orgán o neprodlené podání informace o tom, zda byla tato osoba do výkonu zabezpečovací detence dodána, popřípadě jaké okolnosti jejímu dodání brání.“.
100. V nadpisu § 361 se slova „a nákladů trestního řízení“ zrušují.
101. V § 361 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Při správě placení pořádkové pokuty se postupuje podle daňového řádu.“.
102. V § 361 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.
103. V § 380 odst. 1 se za větu první vkládá věta „Pro tyto účely mohou orgány činné v trestním řízení a Ministerstvo spravedlnosti poskytovat příslušným orgánům cizích států nezbytné informace, včetně osobních údajů a překladů písemností.“.
104. V § 383 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Úkony soudu podle § 383 až 390 koná soud, který v době úkonu vede trestní řízení, a v přípravném řízení soud příslušný podle § 26.“.
105. V § 383 odst. 2 se slova „ , který vydal mezinárodní zatýkácí rozkaz,“ zrušují.
106. V § 384 odst. 5 písm. b) se slova „který zatýkácí rozkaz vydal,“ zrušují.
107. V § 384 odst. 6 se věta první nahrazuje větou „Soud zruší zatýkácí rozkaz, pokud zanikly důvody, pro které byl vydán, nebo zjistí-li se dodatečně důvody, pro které jej nelze vydat (§ 385).“.
108. V § 387 odst. 1 větě první se slova „ , jehož předseda senátu zatýkácí rozkaz vydal“ zrušují.
109. V § 387 odst. 1 větě druhé se slova „více soudů“ nahrazují slovy „vydaných ve více trestních věcech“.

110. V § 387 odst. 3 se slova „§ 71“ nahrazují slovy „§ 72 a 72a“.

111. V § 389 odst. 2 větě první se slova „vydal zatýkací rozkaz“ nahrazují slovy „vede řízení o dalších trestných činech spáchaných před vydáním osoby, a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soud příslušný podle § 26“.

112. V § 390 odst. 1 větě první se slova „ , který vydal zatýkací rozkaz,“ zrušují.

113. V § 396 odst. 2 se slova „§ 72 odst. 1 věta první, § 72 odst. 2 písm. a), § 72 odst. 3 a 4, § 73, 73a, § 73b odst. 3, § 74“ nahrazují slovy „§ 71 odst. 1 věta první, § 71 odst. 2 písm. a), § 71a, § 73, § 73a, § 73b odst. 2 a 6 a § 74“.

114. V § 396 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Orgány, jejichž rozhodování má vliv na délku předběžné vazby, jsou povinny vyřizovat takové věci přednostně a s nejvyšším urychlením.“.

115. V § 400b odstavec 2 zní:

„(2) Na rozhodování o propuštění osoby z vydávací vazby se přiměřeně užijí § 71 odst. 2 písm. a), § 71a, § 73b odst. 2 a § 74.“.

116. V § 404 odst. 2 písmeno b) zní:

„b) má-li vykonat trest odnětí svobody nebo jeho zbytek v délce nejméně čtyř měsíců nebo ochranné opatření spojené s omezením svobody nebo jeho zbytek v délce nejméně čtyř měsíců.“.

CELEX: 2002F0584

117. V § 406 odst. 2 větě čtvrté se slova „vydal evropský zatýkáací rozkaz, v přípravném řízení na návrh státního zástupce“ nahrazují slovy „vede trestní řízení o dalších trestných činech spáchaných před předáním osoby, a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soud příslušný podle § 26“.
118. V § 407 odst. 1 se slova „ , který vydal evropský zatýkáací rozkaz,“ zrušují a slova „na kterou vydal“ se nahrazují slovy „na kterou byl vydán“.
119. V § 411 odst. 6 se na konci textu písmene d) doplňují slova „ , s výjimkou případů, kdy s ohledem na zvláštní okolnosti spáchání trestného činu je třeba dát přednost provedení trestního stíhání ve vyžadujícím státě z důvodů náležitého zjištění skutkového stavu a z důvodů týkajících se výměry trestu anebo jeho výkonu“.

CELEX: 2002F0584

120. V § 411 se odstavec 9 zrušuje.
Dosavadní odstavce 10 až 13 se označují jako odstavce 9 až 12.
121. V § 411 odst. 11, § 415 odst. 1 a 3, § 419 odst. 2 a v § 421 odst. 3 větě druhé se číslo „11“ nahrazuje číslem „10“.
122. V § 411 odst. 12 a v § 413 odst. 4 větě druhé se číslo „12“ nahrazuje číslem „11“.
123. Za § 413 se vkládá nový § 413a, který včetně nadpisu zní:

„§ 413a

Odložení předání

(4) Soud může rozhodnout o odložení předání vyžádané osoby na dobu, po kterou je nezbytná její přítomnost v České republice v souvislosti s jiným trestným činem, než pro který byl vydán evropský zatýkáací rozkaz, pro účely trestního řízení vedeného v České republice nebo výkonu trestu pravomocně uloženého soudem České republiky. Rozhodnutí o odložení předání může soud učinit současně s povolením předání, výjimečně i po povolení předání, byl-li zjištěn důvod pro odložení později nebo vyvstane-li nový důvod pro odložení, a to až do provedení předání. Při rozhodování o odložení předání vezme v úvahu zejména závažnost trestného činu, pro který má být osoba předána, závažnost trestného činu, pro který se vede v České republice trestní řízení, možnost předání této osoby z vyžadujícího státu zpět do České republiky, jakož i možnost dočasného předání osoby do vyžadujícího státu.

(5) O odložení předání může soud rozhodnout na návrh

a) státního zástupce uvedeného v § 408 odst. 1,

- b) soudu a v přípravném řízení státního zástupce příslušných k vedení trestního řízení v České republice,
- c) soudu, který pravomocně uložil vyžádané osobě trest odnětí svobody, nebo
- d) vyžádané osoby.

(6) Pokud návrh na odložení předání nepodal státní zástupce nebo soud uvedený v písmenech a) až c), soud si před rozhodnutím o odložení předání vyžádá jejich stanoviska.

(7) Je-li osoba v předběžné nebo předávací vazbě, soud současně s rozhodnutím o odložení jejího předání rozhodne o jejím propuštění z takové vazby; ustanovení § 411 odst. 4 se v takovém případě neužije.

(8) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost. Proti rozhodnutí o propuštění z vazby podle odstavce 4 je přípustná stížnost pouze v případě, že byla současně podána stížnost proti rozhodnutí o odložení předání.

(9) Pomine-li důvod odložení předání, předseda senátu rozhodne o vzetí osoby do předávací vazby.

(10) Předseda senátu ukončí řízení o předání, nastane-li důvod pro ukončení předběžného šetření podle § 409 odst. 3 písm. b), d), e), i) nebo j).“.

CELEX: 2002F0584

124. V § 414 odst. 5 se slova „11 a 12“ nahrazují slovy „10 a 11“.

125. V § 416 odst. 2 se slova „nejde-li o rozhodnutí o předání podle § 411 odst. 9“ nahrazují slovy „nebyl-li podán návrh na odložení předání podle § 413a“.

126. Za § 426 se vkládá nový § 426a, který zní:

„§ 426a

Je-li pro účely doručení písemnosti v trestním řízení osobě v cizím státě nebo v souvislosti s dožádáním do ciziny třeba pátrat po místě pobytu osoby v cizím státě, požádá soud a v přípravném řízení státní zástupce Policii České republiky o pořízení záznamu v Schengenském informačním systému za tímto účelem.“.

127. V § 427 se odstavce 4 a 5 zrušují.

128. Za § 427 se vkládá nový § 427a, který včetně nadpisu zní:

„§ 427a

Doručení písemnosti v cizině

(11) Doručení písemnosti osobě v cizím státě poštou je možné, jen stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, anebo nebrání-li tomu předpisy cizího státu, na jehož území má být doručeno. Doručovaná písemnost nesmí obsahovat pohružku donucením.

(12) Na žádost státního zástupce ověří Nejvyšší státní zastupitelství, zda doručení podle odstavce 1 nebrání předpisy cizího státu, na jehož území má být doručeno, a způsob, jakým se takové doručení v cizím státu provádí. Na žádost soudu tyto skutečnosti ověří Ministerstvo spravedlnosti.“.

129. Nadpis § 433 zní: „Doručení písemnosti z ciziny“.

130. V § 433 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Doručení písemnosti cizím státem osobě v České republice poštou je možné, jen stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, anebo v souladu s prohlášením o vzájemnosti podle zvláštního právního předpisu; doručovaná písemnost nesmí obsahovat pohružku donucením, a není-li vyhotovena v jazyce, o kterém cizí stát ví nebo důvodně předpokládá, že jej osoba ovládá, musí být zasílána s překladem do takového jazyka.

131. V § 438 odst. 4 se slova „§ 71“ nahrazují slovy „§ 72 a 72a“.

132. § 441 včetně nadpisu zní:

„§441

Zajištění věci, jiné majetkové hodnoty a majetku

(1) Na zajištění věci, jiné majetkové hodnoty nebo majetku na základě žádosti orgánu cizího státu se přiměřeně použijí ustanovení hlavy druhé oddílu sedmého, hlavy čtvrté oddílu čtvrtého a hlavy dvacáté první oddílu pátého. Při výkonu zajištění majetku se postupuje podle zvláštního právního předpisu.

(2) Věc vydanou nebo odňatou na základě žádosti orgánu cizího státu o právní pomoc může soud a v přípravném řízení státní zástupce předat pro účely dokazování na nezbytnou dobu příslušnému orgánu cizího státu a zároveň jej požádá o její vrácení. Nebrání-li tomu práva třetích osob, může se vzdát jejího vrácení do České republiky. Pokud byla věc již vydána nebo odňata v trestním řízení vedeném v České republice, lze takovou věc dočasně předat orgánu cizího státu pro účely dokazování na stanovenou dobu se souhlasem státního zástupce nebo soudu, který vede trestní řízení.

(3) Předání věci orgánu cizího státu podle odstavce 2 věty první může být dočasně odloženo nebo věc může být orgánu cizího státu předána na dobu, jejíž délku určí soud a v přípravném řízení státní zástupce, je-li takové věci třeba pro trestní řízení vedené v České republice.

(4) Soud a v přípravném řízení státní zástupce, který na žádost orgánu cizího státu o právní pomoc zajistil věc, jinou majetkovou hodnotu nebo majetek, po přiměřené době ověří u tohoto orgánu, zda důvod zajištění trvá. Pokud tento orgán na opakované dotazy v přiměřené době nereaguje, má se za to, že důvod zajištění pominul.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 3 se přiměřeně užijí také na zajištění a předání věci, kterou má vydávaná nebo předávaná osoba u sebe. Pokud je to možné, tato věc se předá orgánům cizího státu současně s vydávanou nebo předávanou osobou. Předat takovou věc je možné i v případě, nelze-li vydávanou nebo předávanou osobu předat pro její úmrtí nebo jde-li o uprchlého.“.

133. V nadpisu § 444 se slovo „videotelefonu“ nahrazuje slovem „videokonferenčního zařízení“.

134. V § 444 odst. 1 větě první a druhé, § 444 odst. 4 větě druhé a v § 445 odst. 1 větě první a druhé se slovo „videotelefonu“ nahrazuje slovem „videokonferenčního zařízení“.

135. V § 444 se doplňuje odstavec 8, který zní:

„(8) Ustanovení hlavy třetí a hlavy páté upravující výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení se neužijí.“.

136. V § 445 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Ustanovení hlavy třetí a hlavy páté upravující výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení se neužijí.“.

137. V § 449 se na konci písmene e) doplňuje slovo „nebo“.

138. V § 449 se písmeno f) zrušuje.

Dosavadní písmeno g) se označuje jako písmeno f).

139. V § 455 odst. 3 se slova „[§ 449 písm. f), g)]“ zrušují.

140. V § 460o odst. 1 písmeno b) zní:

„b) kterým bylo rozhodnuto o odškodnění oběti trestného činu,“.

CELEX: 32005F0214

141. V § 460o odst. 1 závěrečné části ustanovení se slova „správním orgánem takového státu za předpokladu, že proti rozhodnutí správního orgánu o trestném činu nebo jiném deliktu je přípustný opravný prostředek, o kterém rozhoduje soud s pravomocí i ve věcech trestních“ nahrazují slovy „v případech uvedených v písmenech a), c) a d) i pokud bylo vydáno jiným orgánem takového státu v trestním nebo jiném řízení za předpokladu, že se lze domáhat projednání věci před soudem v trestním řízení“.

CELEX: 32005F0214

142. § 460p zní:

„§ 460p

(1) Rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních lze převzít za účelem jeho uznání a výkonu, pokud má odsouzený na území České republiky obvyklé bydliště nebo majetek. Při ověřování, zda jsou splněny podmínky pro převzetí rozhodnutí, se vychází ze skutečností uvedených v osvědčení⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1 a případně též z dodatečných informací poskytnutých členským státem Evropské unie, který rozhodnutí k uznání a výkonu zaslal, nebo z vlastního provedeného šetření.

(2) K řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních je příslušný okresní soud, v jehož obvodu má nebo měl poslední trvalý pobyt nebo se zdržuje odsouzený, vůči němuž rozhodnutí směřuje, jinak je příslušný okresní soud, v jehož obvodu má odsouzený majetek. Je-li podle věty první dána příslušnost několika soudů, koná řízení ten z nich, který jako první obdržel nebo mu bylo postoupeno rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde. Ke změně skutečností rozhodných pro určení místní příslušnosti okresního soudu nastalé po zahájení řízení se nepřihlíží.

(13) Soud příslušný podle odstavce 2 rozhoduje i o všech souvisejících otázkách vykonávacího řízení. Bylo-li rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních zasláno soudu nebo jinému orgánu, který není k řízení o jeho uznání a výkonu příslušný, postoupí je neprodleně příslušnému soudu a současně o postoupení vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu, který mu rozhodnutí zaslal.

(4) Nejsou-li splněny podmínky pro převzetí rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních podle odstavce 1, samosoudce řízení o uznání a výkonu rozhodnutí ukončí a o jeho ukončení a o důvodech, které k němu vedly, neprodleně vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu, státního zástupce, byl-li již ve věci činný, a obhájce, byl-li zvolen nebo ustanoven.

(5) Nelze-li v řízení pokračovat z důvodu, který není důvodem pro odmítnutí uznání rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, samosoudce o této skutečnosti vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu a požádá jej o vyjádření, zda na uznání a výkonu rozhodnutí trvá, a to ve lhůtě, kterou za tímto účelem stanoví. Nevyjádří-li se příslušný orgán jiného členského státu ve lhůtě nebo neuvede-li okolnosti, které vyvracejí důvod, pro který nelze v řízení pokračovat, samosoudce řízení ukončí a o jeho ukončení a o důvodech, které k němu vedly, neprodleně vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu, státního zástupce, byl-li již ve věci činný, a obhájce, byl-li zvolen nebo ustanoven.“.

CELEX: 32005F0214

143. V § 460q, § 460r odst. 3, § 460s odst. 1, § 460t odst. 4, § 460u odst. 5 a v § 460v odst. 1 se slova „Krajský soud“ nahrazují slovem „Samosoudce“.

144. V § 460r odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) O tom, zda se rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uzná a vykoná, nebo zda se jeho uznání a výkon odmítne, rozhodne samosoudce bez zbytečného odkladu. Považuje-li to za potřebné pro účely rozhodnutí, nařídí veřejné zasedání. Nachází-li se odsouzený v jiném členském státě Evropské unie ve vazbě, výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, o veřejném zasedání se nevyrozumívá a veřejné zasedání se koná za přítomnosti jeho obhájce.

(2) Usnesení samosoudce doručí odsouzenému, státnímu zástupci a obhájci, byl-li zvolen nebo ustanoven. Usnesení, kterým bylo rozhodnuto o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie uvedeného v § 460o odst. 1 písm. b) nebo o odmítnutí jeho uznání a výkonu, se doručí též oběti trestného činu. Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Stížností nelze napadnout důvody, pro které bylo rozhodnutí soudu jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních vydáno.“.

CELEX: 32005F0214

145. V § 460r odst. 3 písm. h) se slova „nepřesahuje částku“ nahrazují slovy „je nižší než“.

CELEX: 32005F0214

146. V § 460r odst. 4, § 460s odst. 2 a 3, § 460t odst. 1 až 6, § 460u odst. 1, 2, 4 a 5 a v § 460v odst. 2 se slova „krajský soud“ nahrazují slovem „samosoudce“.

147. V § 460t odst. 1 se slova „5 a 6“ nahrazují slovy „4 a 5“.

148. V § 460t odst. 5 se slova „náhradu škody“ nahrazují slovy „odškodnění oběti trestného činu“.

149. V § 460t odst. 6 se slovo „krajského“ zrušuje.

150. V § 460u odst. 1 písm. b) a odst. 2 se slova „podle občanského soudního řádu“ nahrazují slovy „přiměřeně podle ustanovení hlavy dvacáté první upravujících vymáhání peněžitého trestu“.

151. V § 460u odst. 2 se slova „krajským soudem“ nahrazují slovem „samosoudcem“.

152. V § 460u odst. 3 zní:

„(3) Nárok na odškodnění oběti trestného činu přiznaný uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. b) a c) vymáhá oběť trestného činu v občanskoprávním řízení.“

CELEX: 32005F0214

153. V § 460u odst. 4 větě první se slova „náhradě škody“ nahrazují slovy „odškodnění oběti trestného činu“.

154. V § 460u odst. 4 větě třetí a odst. 5 větě třetí se slova „krajského soudu“ nahrazují slovy „samosoudce“.

155. V § 460u odst. 5 větě druhé se slova „náhradě škody nebo“ nahrazují slovy „odškodnění oběti trestného činu nebo k náhradě“.

156. V § 460w odst. 1 se věta druhá zrušuje.

157. V § 460y odst. 2 větě druhé se slovo „poškozenému“ nahrazuje slovy „oběti trestného činu“.

158. V § 460y odst. 2 se věta třetí zrušuje.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Věcná příslušnost pro řízení o trestném činu zabití nebo trestném činu vraždy novorozeného dítěte matkou zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzuje podle zákona č. 141/1961 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Lhůty, v nichž je třeba rozhodnout o dalším trvání vazby nebo v nichž lze podat žádost o propuštění z vazby, byla-li předchozí žádost zamítnuta, které začaly plynout před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se započítávají do délky lhůt, v nichž je třeba rozhodnout o dalším trvání vazby nebo v nichž lze podat žádost o propuštění z vazby podle zákona č. 141/1961 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; tím není dotčeno ustanovení o nejvyšší přípustné době trvání vazby.
3. Řízení o uznání rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních zahájená před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 141/1961 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o soudnictví ve věcech mládeže

Čl. III

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění zákona č. 253/2006 Sb., zákona č. 383/2005 Sb., zákona č. 345/2007 Sb., zákona č. 129/2008 Sb. a zákona č. 41/2009 Sb., se mění takto:

1. V § 42 odstavec 2 zní:

„(2) Mladistvý musí mít obhájce

- a) od okamžiku, kdy jsou proti němu použita opatření podle tohoto zákona nebo provedeny úkony podle trestního řádu, včetně úkonů neodkladných a neopakovatelných, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce o něm zajistit,
- b) ve vykonávacím řízení, rozhoduje-li soud pro mládež ve veřejném zasedání,
- c) v řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy řízení, rozhoduje-li soud pro mládež ve veřejném zasedání,

a to do dovršení osmnácti let věku.“.

2. V § 42 se odstavce 3 a 4 zrušují.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 3.

3. V § 44 odst. 2 věty druhé se slova „Tyto osoby tak mohou“ nahrazují slovy „Jestliže mladistvý nepřekročil osmnáctý rok svého věku, mohou tak tyto osoby“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o Policii České republiky

Čl. IV

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 41/2009 Sb. a zákona č. 153/2010 Sb., se mění takto:

4. „V § 28 písm. d) a § 54 písm. d) se slovo „svobody³⁾“ nahrazuje slovy „svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy³⁾“.

5. V § 28 písmeno e) zní:

„e) převzatou policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, nebo“.

6. V § 54 se na konci textu písmene e) doplňují slova „ , zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o státním zastupitelství

Čl. V

V § 13b zákona č. 283/2003 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 14/2002 Sb. a zákona č. 192/2003 Sb., se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Orgány správy státního zastupitelství vykonávají správu placení pořádkové pokuty uložené podle § 16. Při správě placení této pokuty se postupuje podle daňového řádu.“.

ČÁST PÁTÁ

ÚČINNOST

Čl. VI

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2012.

D ů v o d o v á z p r á v a

O b e c n á č á s t

Hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad

Podle bodu 3 části první (procesní pravidla) Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA), jež byly schváleny usnesením vlády č. 877 ze dne 13. srpna 2007, nebyla RIA na tento návrh zákona aplikována, neboť se jedná o novelu obecného procesního předpisu – trestního řádu – pro který je stanovena výjimka.

Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného vztahu k rovnosti mužů a žen, odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen, a vysvětlení její nezbytnosti jako celku

Navrhovaná úprava zejména nově upravuje vazební řízení. Ve stávající platné právní úpravě je vazební řízení upraveno zejména v části první, hlavě čtvrté (zajištění osob a věcí), oddílu prvním (vazba) trestního řádu, zvláštní druhy vazeb jsou pak upraveny pro vyhoštění osob a v hlavě dvacáté páté trestního řádu v rámci právního styku s cizinou (předběžná vazba, vydávací vazba, předávací vazba). Otázka prodlužování vazby je řešena v § 71 odst. 3 až 7 trestního řádu (rozhodování o dalším trvání vazby v zákonných lhůtách) a v § 72 odst. 1 a 3 trestního řádu (obecná prezkumná povinnost a rozhodování o žádosti obviněného o propuštění z vazby) ve spojení s § 73b (orgán příslušný k rozhodnutí) a § 74 trestního řádu a § 146a tr. ř. (stížnostní řízení).

Podle těchto ustanovení je prodlužování vazby upraveno tak, že pokud délka trvání vazby v přípravném řízení dosáhne tří měsíců, je státní zástupce povinen do pěti pracovních dnů po uplynutí této lhůty rozhodnout, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, anebo zda se z vazby propouští na svobodu. Státní zástupce je tedy povinen ve lhůtě zde uvedené obligatorně přezkoumat trvání důvodů vazby, a pokud nejsou podmínky pro propuštění obviněného na svobodu, rozhodnout o dalším trvání vazby. Při rozhodování o ponechání obviněného ve vazbě státní zástupce v usnesení nestanoví konkrétní lhůtu, na kterou se vazba prodlužuje, ale omezí se na konstatování, že obviněný se ponechává i nadále ve vazbě.

Pokud státní zástupce rozhodne o ponechání obviněného ve vazbě, je v případě, že nepodá obžalobu, povinen nejpozději do tří měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí znovu rozhodnout o tom, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se obviněný propouští z vazby na svobodu. Pro toto další rozhodnutí jsou stanoveny přísnější podmínky, neboť státní zástupce může ponechat obviněného ve vazbě jen tehdy, pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním obviněného na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání (§ 71 odst. 3 a 4 tr. ř.). Proti usnesení státního zástupce, který rozhodl o dalším trvání vazby, je přípustná stížnost, o které podle § 146a odst. 1 písm. a) tr. ř. rozhoduje zpravidla do pěti dnů po uplynutí lhůty k podání stížnosti všem oprávněným osobám soud 1. stupně, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který napadené rozhodnutí vydal.

V řízení před soudem je příslušný soud povinen nejpozději do třiceti dnů ode dne, kdy u něj byla podána obžaloba nebo kdy mu byl doručen spis na základě rozhodnutí o postoupení nebo příkázání věci obviněného, který je ve vazbě, rozhodnout, zda se obviněný ve vazbě ponechává, nebo zda se obviněný propouští z vazby na svobodu. Ponechá-li soud obviněného ve vazbě, nebo rozhodne-li soud o vzetí obviněného do vazby až po podání obžaloby, je povinen postupovat obdobně jako státní zástupce v přípravném řízení, a vždy do tří měsíců od rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě znovu rozhodnout o dalším trvání vazby, přičemž může ponechat obviněného ve vazbě jen tehdy, jestliže nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním obviněného na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání (§ 71 odst. 5 a 6 tr. ř.). Jestliže doba trvání vazby stanovená tímto postupem skončí v průběhu řízení o opravném prostředku před nadřízeným soudem, je k rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě nebo o jeho propuštění na svobodu příslušný tento nadřízený soud (§ 71 odst. 7 tr. ř.).

V § 72 odst. 1 a 2 tr. ř. je zakotvena obecná povinnost orgánů činných v trestním řízení průběžně po celou dobu řízení zkoumat, zda důvody vazby ještě trvají nebo se nezměnily. Obviněný musí být ihned propuštěn na svobodu, jestliže pomine důvod vazby nebo je zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k okolnostem případu trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody a obviněný se nedopustil jednání uvedených v § 68 odst. 3 tr. ř. (t. j. neuprchl, nepůsobil na svědky, atd.).

Vedle uvedené povinnosti orgánů činných v trestním řízení průběžně zkoumat trvání důvodů vazby a pravidelného rozhodování o dalším trvání vazby má obviněný široce koncipované právo kdykoliv žádat o propuštění na svobodu, o této jeho žádosti musí být soudem bezodkladně, nejpozději do pěti pracovních dnů, rozhodnuto. O propuštění obviněného z vazby na základě žádosti může v přípravném řízení rozhodnout státní zástupce (§ 73b odst. 3 tr. ř.). V případě, že státní zástupce takové žádosti nevyhoví, je povinen ji do pěti pracovních dnů od doručení předložit k rozhodnutí soudu. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat po uplynutí čtrnácti dnů od právní moci rozhodnutí o jejím zamítnutí. V případě, že státní zástupce s propuštěním obviněného na svobodu souhlasí, může v řízení před soudem o propuštění z vazby rozhodnout předseda senátu sám (§ 72 odst. 4 tr. ř.).

Lhůty uvedené v § 71 tr. ř., v nichž je státní zástupce či soud povinen rozhodnout o ponechání obviněného ve vazbě nebo o jeho propuštění, jsou lhůtami, které běží zcela nezávisle na řízení o žádosti obviněného o propuštění u vazby podle § 72 odst. 3 tr. ř.

Orgány rozhodující o trvání vazby a o propuštění obviněného z vazby na svobodu jsou vymezeny v § 73b tr. ř., přípustnost opravného prostředku (stížnosti) je řešena v § 74 tr. ř. (stížnost je přípustná jak do rozhodnutí o dalším trvání vazby, tak do rozhodnutí k žádosti obviněného o propuštění na svobodu – o stížnostech rozhoduje soud).

Stávající úprava vazebního řízení dostala tuto podobu rozsáhlou novelou trestního řádu provedenou zákonem č. 265/2001 Sb., účinnou k 1. 1. 2002, jejímž cílem bylo zejména zrychlit a zjednodušit trestní řízení ve všech jeho stádiích. Zpráva o analýze a vyhodnocení účinnosti novely trestního řádu č. 265/2001 Sb. zpracovaná Nejvyšším soudem ve vztahu k soudnímu řízení (č. 36/2004 Sb. rozh. tr.), která se týká období let 2002 – 2003, uvádí v této souvislosti, že „obecně se soudy přes rozporuplná vyjádření přiklonily k závěru, že se vazební řízení zrychlilo a počet vazebních věcí klesl.“

Přes citovaný závěr uvedená zpráva detekovala určité problémy v právní úpravě vazby. Stejný závěr vyplývá i ze shromážděných poznatků praxe. Jako jeden z hlavních faktorů ovlivňující negativně délku řízení a vedoucí k neefektivní zátěži státních zástupců a soudů byla označena určitá duplicita právní úpravy – tj. částečné překrývání se rozhodování o žádosti obviněného o propuštění z vazby a obligatorního přezkumu vazby v zákonných lhůtách podle § 71 tr. ř.

Jako značný problém s negativním dopadem na délku řízení je uváděno opakované podávání žádostí obviněných o propuštění z vazby (u většiny soudů došlo k výraznému nárůstu), o kterých je soud povinen rozhodovat, a to za paralelní obligatorní povinnosti soudu a v přípravném řízení státního zástupce rozhodnout v příslušné lhůtě o dalším trvání vazby obviněného. Značný počet vazebních přezkumů u téhož obviněného vede k cirkulaci spisů mezi státními zástupci a soudy prvního a druhého stupně, což zpomaluje celkový průběh vazebního řízení, zejména ve skupinových věcech a v konečném důsledku je to i v neprospěch obviněného, neboť se tím prodlužuje délka vazebního řízení, ale i délka trestního řízení jako takového, neboť orgány činné v trestním řízení se namísto věci samé věnují vazbě. Je třeba uvést, že takovýto „dvoukolejný přezkum“ (na základě žádosti a *ex offio*) není ani ze strany Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) striktně vyžadován – viz jeho rozsudek ve věci *Giorgi Nikolaishvili proti Gruzii* ze dne 13. ledna 2009 (stížnost č. 37048/04), kde stěžovatel mimo jiné namítal, že vnitrostátní právo nestanoví žádný mechanismus pro pravidelný přezkum zákonnosti trvání vazby, což je v rozporu s článkem 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). ESLP ve zmíněném rozsudku konstatoval, že stěžovatel neuvedl žádné podstatné důvody, ze kterých by státní orgány měly z vlastního podnětu zahajovat takový přezkum, a stížnost v této části zamítl jako zjevně neopodstatněnou (§ 85-87 rozsudku).

V praxi převládá požadavek na další zjednodušení vazebního řízení, aby pokud možno došlo k odbřemenění orgánů rozhodujících o vazebních otázkách v míře, která je přípustná z hlediska ústavně zaručených práv osoby ve vazbě.

Kromě uvedených problémů praxe je třeba urychleně reagovat na četné nálezy Ústavního soudu ve vazebních otázkách. Zejména se jedná o otázku „práva obviněného na slyšení“, kterou se Ústavní soud zabývá v návaznosti na článek 5 odst. 4 Úmluvy a judikaturu ESLP. Např. v nálezu Ústavního soudu, vyhlášeném pod č. 239/2005 Sb., Ústavní soud dovodil, že podle čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je nutné slyšení obviněného soudem předtím, než je rozhodováno o jeho stížnosti proti usnesení státního zástupce o dalším trvání vazby. Stejně tak uvádí Ústavní soud v nálezu publikovaném pod č. sp. zn. IV. ÚS 269/2005, podle něhož „účast potenciálně dotčené osoby na řízení patří mezi důležité záruky ochrany základních práv, protože právě vytvoření prostoru pro účinné vznesení námitek (v kontradiktorním schématu řízení) nejlépe zajistí ochranu základních práv, jež je z hlediska fair procesu prvotním účelem soudního řízení. Institucionálně garantovaná možnost dotčených osob návrhy a námitkami účinně participovat na soudním procesu, patří mezi elementární pravidla soudního řešení sporů.“ Ústavní soud v tomto nálezu dovozuje, že nelze činit zjištění soudem bez dodržení základních procesních náležitostí, k nimž je třeba řadit zejména bezprostřednost a ústnost. Tyto nároky je třeba vztáhnout na každé rozhodování o nových vazebních důvodech, tj. i na rozhodování podle § 71 odst. 2 tr. ř. o tzv. zpřísněném důvodu vazby.

V usnesení Ústavního soudu ze dne 24. července 2008, sp. zn. III. ÚS 1020/08, se k otázce „slyšení obviněného“ uvádí následující:

„Ústavní soud v celé řadě svých nálezů vyjádřil nutnost osobního slyšení obviněného soudem v případech, kdy se jedná o přezkum rozhodnutí státního zástupce o dalším trvání vazby ve smyslu ust. § 71 odst. 3 a 4 tr. řádu (viz zejména nálezy sp. zn. Pl. ÚS 45/04, I. ÚS 573/02 či IV. ÚS 430/05 dostupné v databázi judikatury na <http://nalus.usoud.cz>). V jiných případech rozhodování o vazbě (např. rozhodování soudu o žádosti obviněného o propuštění z vazby dle § 72 odst. 3 a rozhodování soudu o ponechání obviněného ve vazbě či jeho propuštění z ní dle § 71 odst. 5, případně odst. 6 trestního řádu) však Ústavní soud postupuje diferencovaněji, podle okolností konkrétní věci. V uvedených případech může dotčená osoba vznést požadavek, aby jí bylo umožněno být před rozhodováním soudu osobně slyšena. Pokud je takovýto požadavek relevantní, splňující určité kvalitativní náležitosti, kdy minimálně z něho musí být zřejmá konkrétní fakta, která se nezdají ani nepravděpodobná ani bezvýznamná, mající pro rozhodování soudu význam a jež nelze objasnit jinak, než osobním slyšením, je povinností soudu osobní slyšení provést; soud, který nevyhoví požadavku na osobní slyšení v těchto případech, musí v odůvodnění svého rozhodnutí uvést, jaké důvody k odepření slyšení vedly (shodně viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 471/05, sp. zn. I. ÚS 516/05 či podrobný výklad v usnesení sp. zn. III. ÚS 544/2003 na <http://nalus.usoud.cz>).“

ESLP na deficit české právní úpravy poprvé přímo upozornil v rozsudku ze dne 4. prosince 2008 ve věci *Husák proti České republice* (stížnost č. 19970/04). V uvedeném rozsudku ESLP konstatoval, že stěžovatel byl v souvislosti s vazbou slyšen pouze soudcem, který rozhodoval o jeho vzetí do vazby a před žádným z následujících rozhodnutí o dalším trvání vazby nebyl již soudem slyšen. ESLP sice připustil, že obviněný nemusí být slyšen pokaždé, když příslušné orgány rozhodují o zákonnosti vazby, nicméně **vzhledem k tomu, že mezi rozhodnutím o vzetí do vazby a dalšími rozhodnutími o vazbě uplynula doba v řádu měsíců, nelze mít za to, že jediným uskutečněným slyšením dostaly orgány činné v trestním řízení své povinnosti vyplývající z článku 5 odst. 4 Úmluvy (§ 43 rozsudku).**

V reakci na některé nedávné judikáty Ústavního soudu, které se mezitím pokusily reflektovat požadavky kladené Úmluvou na vazební řízení, ESLP mimo jiné připomněl, že **záruky článku 5 odst. 4 Úmluvy se vztahují v zásadě na všechna řízení, jejichž předmětem je přezkoumání zákonnosti vazby, včetně řízení o žádostech o propuštění na svobodu, nikoli pouze na řízení o stížnosti proti rozhodnutí státního zástupce o ponechání obviněného ve vazbě.** Naopak se ztotožnil s názorem Ústavního soudu, že obviněný má právo být slyšen jako procesní strana za účelem zjištění jeho názoru na věc, a nikoli k získání dalšího důkazu, a že je třeba odmítnout argumenty obhajující stávající právní úpravu poukazem na to, že jednání soudu v neveřejném zasedání není přítomen nejen obviněný či jeho právní zástupce, ale ani státní zástupce (§ 44 rozsudku).

ESLP tedy konstatoval, že nelze činit rozdíly mezi jednotlivými typy vazebního řízení, jejichž účelem je přezkoumání zákonnosti zbavení svobody obviněného. Nijak se však již nevyjádřil k tomu, nakolik je ospravedlnitelné podmiňovat konání slyšení (v jiných řízeních, než je řízení o stížnosti proti rozhodnutí státního zástupce) okolnostmi zmiňovanými Ústavním soudem. On sám je naproti tomu ochoten akceptovat upuštění od slyšení obviněného zejména s ohledem na to, že byl dotčený slyšen v době nedávno minulá a nejsou zde žádné mimořádné okolnosti, které by přesto slyšení činily nezbytným; v zásadě však nenutí obviněného prokazovat, že osobní slyšení nad rámec písemného vyjádření ve stížnosti či v žádosti o propuštění je opravdu nutné.

Situace, kdy se judikatura ESLP a Ústavního soudu k otázce slyšení obviněného při rozhodování o vazbě stále vyvíjí, a otázka výsledku obviněného ve vazebním řízení není jednoznačně v trestním řádu upravena, je z hlediska rozhodujících orgánů, ale i obviněného, velmi tíživá.

V nejnovějším nálezu Pl. ÚS 6/10 ze dne 20. 4. 2010 dále Ústavní soud dovodil neústavnost části ustanovení § 74 odst. 2 tr. ř., jež spočívá v tom, že dosavadní právní úprava umožňovala, aby poté, co byl nad obžalovaným vynesen zprošťující rozsudek a bylo rozhodnuto o jeho propuštění z vazby na svobodu soudem nalézacím, byl obžalovaný ponechán i nadále ve vazbě na základě stížnosti státního zástupce proti rozhodnutí soudu o propuštění obžalovaného z vazby až do doby rozhodnutí druhoinstančního soudu, což je v rozporu s čl. 5 odst. 1 písm. c) a odst. 3 Úmluvy (rozhodnutí Wemhoff v. SRN ze dne 27. 6. 1968). Na tento nálezn je rovněž třeba urychleně reagovat a uvést zákonnou úpravu do souladu s tímto nálezem.

Předmětný návrh novely si tak klade za cíl odstranit (nebo alespoň zmírnit) ty nejpalcivější praktické problémy ve stávajícím vazebním řízení a zároveň v zákonné úpravě reflektovat nálezy Ústavního soudu a požadavky Úmluvy, jak vyplývají z judikatury ESLP. Hlavní koncepční změny v tomto směru jsou následující:

- Zjednodušení vazebního řízení

a) Navrhuje se prodloužit lhůtu, ve které je zapotřebí rozhodnout o dalším trvání vazby, ze stávajících tří měsíců na šest měsíců, přičemž počátek lhůty rozhodné pro povinnost rozhodnout o dalším trvání vazby je navázán na poslední rozhodnutí o vazbě, v jehož důsledku obviněný setrval ve vazbě.

b) Navrhuje se prodloužit doba, ve které obviněný může opakovat svou žádost o propuštění z vazby, pokud v ní neuvede jiné podstatné důvody, ze 14 dnů na 30 dnů od právní moci posledního předchozího rozhodnutí o dalším trvání vazby, kterým bylo rozhodnuto o žádosti obviněného o propuštění z vazby, o dalším trvání vazby nebo o změně důvodů vazby, jestliže byl shledán další nebo nový důvod vazby.

- Posílení práv obviněného ve vazbě

a) Upravuje se právo obviněného na osobní výslech při rozhodování o vazbě, kdy se zakotvuje nová zvláštní forma vazebního zasedání, ve kterém bude obviněnému umožněno „být slyšen“ („hearing“), a to nejen na základě jeho žádosti o propuštění z vazby, ale i při rozhodování z úřední povinnosti, aby se mohl osobně vyjádřit k dalšímu trvání své vazby, neboť osobní přítomnost obviněného v souvislosti s rozhodováním o vazbě je významnou zárukou proti porušování jeho práv. Úprava vazebního zasedání je nezbytná i vzhledem ke zrušení § 242 odst. 2 platného tr. ř. nálezem pléna Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 45/04 (č. 239/2005 Sb.). Smyslem vazebního zasedání je slyšet obviněného a vyslechnout argumenty obhajoby a provést k tomu potřebná šetření a případně i důkazy.

b) Zdůrazňuje se povinnost orgánů rozhodujících o vazbě zkoumat, zda vazbu nelze nahradit některým z opatření nahrazujících vazbu.

c) Všechna rozhodnutí o vazbě, jejichž důsledkem je ponechání obviněného ve vazbě, činí jedině soud (soudce).

d) Výslovně se stanoví, že při nedodržení lhůt stanovených pro přezkum důvodnosti trvání vazby musí být obviněný neprodleně propuštěn na svobodu, tj. jde o propadlé lhůty.

e) Výslovně se zakotvuje, že by-li soudem vydán zprošťující rozsudek a bylo-li rozhodnuto o propuštění obžalovaného z vazby, stížnost státního zástupce proti takovému usnesení nemá odkladný účinek a obžalovaný musí být neprodleně propuštěn na svobodu (viz nález Pl. ÚS 6/10 ze dne 20. 4. 2010).

Dále navržená novela řeší otázku odůvodňování rozhodnutí v trestním řízení. Současná právní úprava odůvodňování rozhodnutí obsažená v trestním řádu umožňuje v některých případech neodůvodňovat rozhodnutí nebo vypracovat odůvodnění ve zjednodušené formě. Jde o případy, kdy vypracování „plného“ odůvodnění není nezbytné a je proto nadbytečné. Náležitosti odůvodnění rozsudku jsou stanoveny v § 125 odst. 1 tr. řádu. Podle tohoto ustanovení, pokud rozsudek obsahuje odůvodnění, soud v něm stručně vyloží, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Z odůvodnění musí být patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu. Při odůvodnění uloženého trestu uvede jakými úvahami byl veden při ukládání trestu, jak posoudil povahu a závažnost trestného činu z hlediska významu konkrétního chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobu provedení činu a jeho následků, okolností, za kterých byl čin spáchán, osoby pachatele, míry jeho zavinění a jeho pohnutky, záměru nebo cíle, jakož i polehčujících a přitěžujících okolností, doby, která uplynula od spáchání trestného činu, případné změny situace a délky trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu, při zvážení složitosti věci, postupu orgánů činných v trestním řízení, významu řízení pro pachatele a jeho chování, kterým přispěl k průtahům v řízení; uvede též, jak přihlédl k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele, k jeho dosavadnímu způsobu života, k chování pachatele po činu, zejména k jeho případné snaze nahradit škodu či jiné škodlivé následky činu, a pokud byl označen jako spolupracující obviněný též k tomu, jak významným způsobem přispěl k objasnění zvláště závažného zločinu spáchaného členy organizované skupiny nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny nebo pomohl zabránit pokusu nebo dokonání takového trestného činu. Jestliže byly do rozsudku pojaty další výroky, je třeba je rovněž odůvodnit. Náležitosti odůvodnění usnesení jsou stanoveny v § 134 odst. 3 tr. řádu, podle něhož je třeba, jestliže to přichází podle povahy věci v úvahu, zejména v odůvodnění usnesení uvést skutečnosti, které byly vzaty za prokázané, důkazy, o něž se skutková zjištění opírají, úvahy, jimiž se rozhodující orgán řídil při hodnocení provedených důkazů, jakož i právní úvahy, na jejichž podkladě posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona. Z pravidla odůvodňování rozsudků trestní řád připouští výjimku, a to v případě řízení před samosoudcem, jestliže se po vyhlášení rozsudku státní zástupce i obviněný vzdali odvolání nebo prohlášení o tom, že se vzdávají odvolání, učinili ve lhůtě, kterou jim samosoudce stanovil (§ 314d odst. 3 tr. řádu), u usnesení je takovou výjimkou ustanovení § 134 odst. 3 tr. řádu, podle něhož může soud prvního stupně ve vykonávacím řízení vyhotovit zjednodušené usnesení neobsahující odůvodnění, jestliže se po jeho vyhlášení ve veřejném zasedání obviněný nebo jiná oprávněná osoba a státní zástupce vzdali práva stížnosti. Důvodem změny současné právní úpravy odůvodňování rozhodnutí je, že odůvodňování některých rozhodnutí je nadbytečné, zvyšuje zátěž pro soudce a je tak i zdrojem průtahů v soudním řízení. Návrhem proto dochází k rozšíření okruhu případů, ve kterých není zapotřebí vypracovávat „plné“ znění odůvodnění nebo jej není třeba vypracovávat vůbec.

Navržená úprava také výslovně umožňuje využít v trestním řízení videokonference. Videokonference jsou souborem interaktivních telekomunikačních technologií, které umožňují simultánní vzájemnou komunikaci dvou nebo více míst prostřednictvím

obousměrných video a audio přenosů. Videokonference jsou nástrojem, s jehož pomocí lze usnadnit a urychlit soudní řízení. Jak ukazují poznatky ze zahraničí, videokonference mohou být praktické zejména při výslechu ohrožených nebo zavražďovaných či zranitelných svědků, rovněž tak jako při výslechu znalců nebo při činnosti tlumočnicků. Možnost využívat videokonference v trestním řízení má upravenu řada států, např. Rakousko, Belgie, Bulharsko, Francie, Itálie, Nizozemí, Polsko, Rumunsko, Švédsko, Velká Británie. V jednotlivých státech jsou zařízeními pro videokonferenci vybaveny zejména soudy, státní zastupitelství, policie a věznice. Dále jsou mezi institucemi vybavenými zařízeními pro videokonferenci uváděny např. univerzity, velvyslanectví, správní orgány a forenzní ústavy. Tyto státy zpravidla disponují jak zabudovanými, tak mobilními zařízeními pro videokonferenci (mobilní zařízení se využívají např. v případě, že je osoba v nemocnici nebo v případě znalců či utajených svědků). Zařízení jsou buď ve vlastnictví státních institucí, nebo jsou pronajímána od soukromých firem, které pak zajišťují i jejich technický provoz.

V českém právním řádu se s konáním videokonferencí (výslech prostřednictvím videotelefonu) v rámci soudního řízení počítá pouze v případě přeshraniční právní pomoci ve věcech trestních v návaznosti na Úmluvu o vzájemné pomoci ve věcech trestních mezi členskými státy EU ze dne 29. 5. 2000 a Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních ze dne 8. 11. 2001. Vzhledem k tomu, že ze srovnání zahraničních právních úprav vyplývá, že ve vnitrostátních řízeních v jiných státech je možnost využívat videokonference v rámci soudních řízení poměrně obvyklá, a to zejména při výslechu zranitelných obětí, utajených svědků, dětí a znalců, jakož i při výslechu obviněného, obžalovaného nebo odsouzeného, je-li takový způsob výslechu považován za vhodný nebo potřebný z bezpečnostních, zdravotních, finančních nebo jiných závažných důvodů, navrhuje se umožnit využití videokonference také v trestním řízení, jakkoli bude její využitelnost závislá na možnostech informačních technologií, úpravě stávajících informačních systémů využívaných na soudech a na státních zastupitelstvích (popř. též u Policie ČR) a zejména na dostupnosti finančních prostředků. V návaznosti na zahraniční zkušenosti se navrhuje umožnit využitelnost videokonference zejména, pokud jde o výslech obviněného, obžalovaného a odsouzeného, svědků (zejména utajených a zranitelných, pokud jde o jejich věk nebo povahu trestného činu vůči nim spáchaného či jejich vztah k pachateli, nebo těch, které se nemohou k soudu fyzicky dostavit s ohledem na svůj zdravotní stav), popř. též znalců anebo při zajištění tlumočnicka při úkonu. Dále lze prostřednictvím videokonference zajistit účast obžalovaného nebo odsouzeného při hlavním líčení nebo veřejném zasedání.

Dalším cílem navržené úpravy je v ústavně přípustném rozsahu optimalizovat rozsah nutné obhajoby. Realizace práva na obhajobu v trestním řízení je na úrovni běžného zákonodárství konkretizována v jednotlivých ustanoveních trestního řádu a v ustanoveních zákona o soudnictví ve věcech mládeže. V nejobecnější rovině je toto právo vyjádřeno v ustanovení § 2 odst. 13 tr. ř., podle něhož *„ten, proti němuž se trestní řízení vede, musí být v každém období řízení poučen o právech umožňujících mu plné uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv“*. Panuje obecná shoda nad tím, že právo na obhajobu výraznou měrou přispívá ke zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti (viz ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř.), a ke spravedlivému meritornímu rozhodnutí. Význam, jaký trestněprávní předpisy přikládají řádné obhajobě obviněného, vyplývá i z toho, že trestní řád zajišťuje obviněnému v ustanovení § 33 tr. ř. právo na osobní obhajobu, současně mu však dává možnost dát se hájit obhájcem, tedy osobou právně vzdělanou. Zájem na zajištění spravedlivého meritorního rozhodnutí vede i k tomu, že v řadě případů musí mít obviněný přímo ze zákona obhájce dokonce i proti své vůli (k zavedení institutu nutné obhajoby).

Případy nutné obhajoby jsou upraveny v § 36 a 36a tr. ř. a v § 42 zákona o soudnictví ve věcech mládeže.

Jak se v praxi ukazuje, rozsah nutné obhajoby je nastaven poměrně široce a v některých případech přesahuje i shora uvedené důvody, které v obecné rovině odůvodňují smysl tohoto institutu. Návrh zákona proto důvody nutné obhajoby reviduje při plném respektování ústavně zaručeného práva na obhajobu, jakož i požadavků kladených v tomto směru na Českou republiku mezinárodními dokumenty. Institut nutné obhajoby přitom nelze směřovat ani s obecným právem na obhajobu v trestním řízení, ani s právem na obhajobou bezplatnou nebo za sníženou odměnu, pokud obviněný nemá dostatek finančních prostředků, tato práva zůstávají zachována v nezměněném rozsahu. Návrh zákona také zavádí nový institut vzdání se obhajoby, kdy se obviněný může obhájce vzdát za jeho přítomnosti a až po poradě s ním, o čemž musí být předem poučen, a pouze v případě, kdy nejsou dány žádné faktické překážky pro uplatňování práva na obhajobu přímo obviněným (např. nízký věk, omezení způsobilosti k právním úkonům, omezení na osobní svobodě).

Modifikace důvodů nutné obhajoby vychází rovněž i ze schváleného věcného záměru rekodifikace trestního řádu.

V neposlední řadě předkládaná úprava reaguje na některé nejasnosti praxe, výslovně řeší sporné otázky a odstraňuje určité mezery či nedostatky ve stávající právní úpravě.

Navrhovaná úprava rovněž zohledňuje některé poznatky obsažené ve studii Institutu pro kriminologii a sociální prevenci „*Vliv vybraných ustanovení velké novely trestního řádu na průběh trestního řízení*“ (Zeman, P. a kol., IKSP, Praha, 2008).

Stávající ani navrhovaná právní úprava nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro něj odlišné podmínky.

Zhodnocení souladu navrhované úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navržená úprava směřuje zejména v oblasti vazebního řízení – při zohlednění příslušných nálezů Ústavního soudu (viz např. nález ÚS sp. zn. IV. ÚS 157/03, nález ÚS 544/2003, nález ÚS publikovaný pod č. 239/2005 Sb., nález sp. zn. I. ÚS 573/2002, nález sp. zn. II. ÚS 713/2004, nález ÚS sp. zn. II. ÚS 473/2004, usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1020/08) – k plnému respektování článku 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a v souladu s článkem 10 Ústavy České republiky přizpůsobuje úpravu trestního řádu požadavkům vyplývajícím z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (zejména čl. 5).

Navrhovaná úprava také uvádí zákonnou úpravu do souladu s nejnovějším nálezem Ústavního soudu Pl. ÚS 6/10 ze dne 20. 4. 2010, v němž Ústavní soud dovodil neústavnost části ustanovení § 74 odst. 2 tr. ř., jež spočívá v tom, že dosavadní právní úprava umožňovala, aby poté, co byl nad obžalovaným vynesena zprošťující rozsudek a bylo rozhodnuto o jeho propuštění z vazby na svobodu soudem nalézacím, byl obžalovaný ponechán i nadále ve vazbě na základě stížnosti státního zástupce proti rozhodnutí soudu o propuštění obžalovaného z vazby až do doby rozhodnutí druhoinstančního soudu, což je v rozporu s čl. 5 odst. 1 Úmluvy.

Pokud jde o úpravu odůvodnění rozhodnutí, podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 271/96 ze dne 6. 3. je sice jedním z principů představujícím součást práva na řádný proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) a vylučujícím libovůli při rozhodování i povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit, vzhledem k tomu, že se však jedná o součást práva obviněného na spravedlivý proces, není s tímto nálezem v rozporu, pokud rozhodnutí není odůvodněno pouze v případě, že obviněný na odůvodnění netrvá a tohoto práva se vzdává, a tato možnost je tedy vázána výlučně na projev vůle obviněného.

Pokud jde o dílčí omezení rozsahu nutné obhajoby, navržená úprava není v rozporu s ústavním pořádkem, neboť Listina základních práv a svobod ve svém čl. 40 odst. 3 předpokládá, že na úrovni běžného zákona budou stanoveny případy, kdy obviněný musí mít obhájce, i když si ho sám nezvolí (případy nutné obhajoby). Listina však nestanoví žádné bližší okolnosti, při jejichž splnění by byl zákonodárce povinen nutnou obhajobu zakotvit, ani nestanoví žádné jiné mantinely pro úpravu této problematiky na úrovni běžného zákonodárství.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, její slučitelnosti s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Jak již je uváděno výše, cílem navržené úpravy je zejména promítnutí požadavků Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášena pod č. 209/1992 Sb.) do trestního řádu, zejména jejího článku 5 odst. 4, podle něhož *„každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.“* Požadavek na konání slyšení v řízení o vazbě, z tohoto ustanovení Úmluvy vyplývající, byl ve vztahu k České republice konkretizován ve výše zmíněném rozsudku *Husák proti České republice* a dále pak rovněž v rozsudku *Krejčíř proti České republice* (č. 39298/04 a 8723/05, 26. března 2009, § 119).

Navrhované změny právní úpravy nicméně respektují i požadavky vyplývající z jiných ustanovení Úmluvy, která se dotýkají otázek vazby, konkrétně článek 5 odst. 1 písm. c) a článek 5 odst. 3.

Návrh rovněž reflektuje rozsudek ESLP ve věci *Forminster Enterprises Limited proti České republice* (č. 38238/04, 9. října 2008) a v něm implikovaný požadavek – opřený o právo na pokojné užívání majetku (článek 1 Protokolu č. 1) – na zvýšenou péči, kterou by měly orgány činné v trestním řízení věnovat těm trestním řízením, v jejichž rámci došlo k zajištění určitých majetkových hodnot.

Otázka vazby je dále upravena v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech z 19. 12. 1966 (vyhlášeném pod č. 120/1976 Sb.), jehož ustanovení čl. 9 odst. 3 a 4 jsou v podstatě shodná s ustanoveními článku 5 odst. 3 a 4 Úmluvy.

Pokud jde o úpravu odůvodnění rozhodnutí, právo na řádné odůvodnění rozhodnutí je považováno za součást práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 6 Úmluvy, nicméně s tímto požadavkem není v rozporu, pokud rozhodnutí není odůvodněno pouze v případě, že obviněný na odůvodnění netrvá a tohoto práva se vzdává, a tato možnost je tedy vázána výlučně na projev vůle obviněného.

V oblasti práva ES/EU dosud nedošlo k přijetí žádného právního aktu upravujícího trestně-procesní institut vazby ani otázku odůvodňování rozhodnutí. V delším časovém horizontu lze unijní aktivitu předpokládat rovněž v této oblasti, v současné době je k tomuto institutu Evropskou komisí připravována zelená kniha, která se zaměří zejména na analýzu pravidelného přezkumu vazebních důvodů a maximální doby trvání vazby. V rámci justiční spolupráce v trestních věcech se problematiky vazby dotýká pouze Rámcové rozhodnutí o uplatnění zásady vzájemného uznávání na rozhodnutí o opatřeních dohledu jakožto alternativy zajišťovací vazby mezi členskými státy Evropské unie. Nový právní nástroj směřuje k tomu, aby osobě, proti níž je vedeno trestní řízení v členském státě, v němž nemá obvyklé a zákonné bydliště, bylo možné uložit jako alternativu vazby nevazební opatření dohledu, jehož kontrole by podléhala v členském státě, v němž své obvyklé a zákonné bydliště má. Uvedené problematiky se tedy tato úprava netýká.

Pokud jde o využívání videokonference v trestním řízení, ESLP se videokonferencemi zabývá ve vztahu k obviněnému z hlediska dodržení záruk práva na spravedlivý proces, zejména z hlediska respektování práv obhajoby. Podle judikatury ESLP není účast obviněného na jednání soudu prostřednictvím videokonference sama o sobě v rozporu s Úmluvou, nicméně vždy je třeba zkoumat, zda použití tohoto prostředku v konkrétním případě sleduje nějaký legitimní cíl a zda je způsob jeho provedení slučitelný s požadavky na respektování práv obhajoby, jak jsou zakotvena v článku 6 Úmluvy. Za takový legitimní cíl je považována např. ochrana veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku a předcházení páchaní jiných trestných činů nebo zájem na řádném výkonu spravedlnosti.

Konkrétně se otázky videokonference dotýkají např. následující judikáty ESLP:

1. Rozsudek ze dne 5. října 2006 ve věci *Marcello Viola proti Itálii*,
2. Rozhodnutí ze dne 8. ledna 2008 o přípustnosti stížnosti ve věci *Condé Nast Publications LTD a Carter proti Velké Británii*,
3. Rozsudek ze dne 26. června 2008 ve věci *Shulepov proti Rusku*.

Možnost využívat videokonferenci v trestním řízení v přeshraničních případech vyplývá pro členské státy EU z článku 10 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi státy Evropské unie, vypracované Radou na základě článku 34 Smlouvy o Evropské unii ze dne 29. 5. 2000 (u nás byla vyhlášena ve Sbírce zákonů formou sdělení MZV č. 55/2006 Sb.) a z Druhého dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních ze dne 8. 11. 2001, který obsahuje téměř shodná ustanovení jako citovaná Úmluva. Možnost využít videokonference k výsledku svědků upravuje též dohoda mezi Evropskou unií a Japonskem o vzájemné právní pomoci, podepsaná dne 30. 11. 2009 v Bruselu a 15. 12. 2009 v Tokiu, která brzy vstoupí v platnost.

Možnost výsledku prostřednictvím videokonferencí není v oblasti trestního řízení v bilaterálních smlouvách o právní pomoci dosud zakotvena, s výjimkou Dodatkové úmluvy o vzájemné právní pomoci v trestních věcech mezi ČR a USA, která vstoupila v platnost dne 1. 2. 2010 (je publikována pod č. 7/2010 Sb. m. s.).

Pokud jde o právní předpisy Evropské unie v oblasti trestního práva, ty možnost využívání videokonferencí v trestním řízení obecně neupravují, nicméně otázkou využití videokonference v přeshraničních případech se zabývá Směrnice Rady 2004/80/ES ze dne 29. dubna 2004 o odškodnění obětí trestných činů (v souvislosti s odškodňováním obětí trestných činů) a Rámcové rozhodnutí Rady č. 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení (v souvislosti s výsledkem obětí).

Citovaná směrnice ve svém článku 9 uvádí, že pokud se rozhodující orgán v souladu s právem svého členského státu rozhodne vyslechnout žadatele nebo kteroukoli jinou osobu, například svědka nebo znalce, může se obrátit na asistenční orgán, aby zajistil, aby osoba nebo osoby byly vyslechnuty přímo rozhodujícím orgánem v souladu s právem svého členského státu, zejména prostřednictvím telefonické konference nebo videokonference. Takový výslech může být proveden pouze ve spolupráci s asistenčním orgánem a dobrovolně, aniž by měl rozhodující orgán možnost uložit donucovací opatření.

Podle Rámcového rozhodnutí o postavení obětí každý členský stát zajistí, aby jeho příslušné orgány přijaly vhodná opatření pro zmírnění obtíží, jež mohou nastat, má-li oběť bydliště v jiném státu, než ve kterém došlo k trestnému činu, zejména pokud jde o průběh řízení. Za účelem výslechu oběti s bydlištěm v jiném státu musí být příslušné orgány oprávněny využít v co nejširší míře ustanovení o videokonferencích a telefonních konferencích, obsažená v člancích 10 a 11 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie ze dne 29. května 2000.

Pokud jde o dílčí omezení rozsahu nutné obhajoby, navržená úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami.

Institutu nutné obhajoby se dotýká ustanovení čl. 14 odst. 3 písm. d) Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, kde se hovoří o tom, že má být obviněnému *„poskytnuta právní pomoc v každém případě, kdy toho zájmy spravedlnosti vyžadují, a aniž by v takovém případě sám platil náklady, jestliže nemá dostatečné prostředky k úhradě“*. Práva na obhajobu se dotýká rovněž čl. 6 odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, nicméně toto ustanovení se vztahuje pouze na právo na obhajobu bezplatnou, nikoli na institut nutné obhajoby. Tento článek dává obviněnému právo *„obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru, nebo, pokud nemá prostředky na zaplacení obhájce, aby mu byl poskytnut bezplatně, jestliže to zájmy spravedlnosti vyžadují.“* Úmluva tedy výslovně nezakotvuje obecné právo obviněného na to, aby mu byl poskytnut obhájce, ale pouze právo na jeho bezplatné poskytnutí tomu obviněnému, který nemá prostředky na jeho zaplacení. Toto právo je poté navíc ještě vázáno na splnění podmínky, že poskytnutí obhájce je nezbytné s ohledem na zájmy spravedlnosti.

Problematika nutné obhajoby dosud není na úrovni Evropské unie legislativně upravena.

Navrhovaná změna § 406 a 411 trestního řádu zpřesňuje implementaci Rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy.

Změny týkající se oddílu devátého hlavy dvacáté páté trestního řádu dílčím způsobem zpřesňují implementaci Rámcového rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut.

Lze tedy uzavřít, že navrhovaná úprava je v souladu s mezinárodními smlouvami a právními předpisy ES/EU.

Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

U navrhované úpravy lze předpokládat určité finanční dopady spojené se zvýšením počtu eskort obviněných k soudu za účelem osobního slyšení, přičemž uvedené náklady nelze přesně vyčíslit, neboť se odvíjejí od počtu osob ve vazbě a počtu podaných žádostí o propuštění z vazby. Nicméně i bez přijetí navrhované úpravy je třeba již ve stávající praxi zapotřebí respektovat příslušné judikáty ESLP a Ústavního soudu a zajistit obviněnému právo na slyšení před rozhodnutími o vazbě. Vzhledem k tomu, že navrhovaná úprava rozhodování o dalším trvání vazby zjednodušuje a prodlužuje lhůty pro přezkum důvodnosti dalšího trvání vazby a pro možnost podat žádost o propuštění z vazby, v praxi by (při respektování uvedené judikatury ESLP) mělo dojít spíše k snížení počtu případů, kdy je zapotřebí obviněného eskortovat k soudu za účelem jeho výslechu.

Na druhou stranu v případě, že dojde postupně k vybavenosti věznic a soudů videokonferenčními zařízeními, mohlo by dojít k významné úspoře nákladů na eskorty obviněných k soudu, neboť by jejich výslechy bylo možné provádět prostřednictvím videokonference. Pokud jde o finanční náklady spojené s vybavením soudů a věznic videokonferenčními zařízeními, je třeba počítat zejména s poměrně vysokými jednorázovými vstupními náklady na pořízení technických zařízení (cena pořízení jednoho zařízení je cca 250 000,-Kč). Další náklady jsou spojeny s vybavením Policie ČR, státních zastupitelství, soudů a věznic vhodnými záznamovými zařízeními (1 ks HDD rekordéru cca 10 000 Kč) a s propojením jednotlivých stanic. Předpokládá se proto postupné pořizování videokonferenčních zařízení v takovém rozsahu a časovém horizontu, jak to umožní finanční prostředky v rozpočtové kapitole resortu spravedlnosti.

Zvýšené finanční výdaje související s přijetím předmětné novely budou finančně kryty v rámci rozpočtové kapitoly 336 – Ministerstvo spravedlnosti - na příslušný kalendářní rok.

Dílčí pozitivní dopady na státní rozpočet bude mít navržené omezení rozsahu nutné obhajoby. Je sice pravdou, že pokud byl obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou, nicméně vymáhání těchto nákladů po odsouzených je s ohledem na jejich sociální a ekonomické rozvrstvení často neefektivní a časově i personálně náročné (náklady na tyto mandatorní výdaje mají trvale výraznou stoupající tendenci - v roce 2006 bylo na tyto účely vynaloženo 415.817 tis. Kč, v roce 2008 již 545.235 tis. Kč, přičemž obecně je vymahatelnost těchto pohledávek poměrně nízká). Výši úspor nelze přesně vyčíslit, mj. i z důvodu, že předkládaný návrh zákona nijak neomezuje práva nemajetného obviněného na bezplatnou obhajobu nebo na obhajobu za sníženou odměnu.

Navrhovaná úprava nemá dopady na ostatní veřejné rozpočty. Na podnikatelské prostředí České republiky nemá navrhovaná úprava bezprostřední dopady.

Sociální dopady, dopad na životní prostředí

Navrhovaná úprava není spojena s negativními sociálními dopady a nedopadá na životní prostředí.

Z v l á š t n í č á s t

K části první – Změna trestního řádu

K bodu 1 (§ 2 odst. 4)

Navrhovaná úprava reaguje na rozsudek ESLP *Forminster Enterprises Limited proti České republice*, který se týká případu, kdy byly stěžovatelce zajištěny cenné papíry ve formě zaknihovaných akcií, přičemž její právo s nimi nakládat jí bylo v důsledku délky trvání trestního řízení pozastaveno po dobu delší než jedenáct let. ESLP uznává, že je důležité, aby podezření ze spáchání tak závažných hospodářských trestných činů jako v projednávaném případě mohlo být řádně vyšetřeno v zájmu důkladného posouzení těchto trestných činů a náležitého uzavření řízení, nicméně s přihlédnutím k délce zajištění stěžovatelčiných akcií a jejich značné hodnotě dospěl k závěru, že v tomto případě nebylo dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi obecným zájmem společnosti a zájmy stěžovatelky, která byla nucena nést v důsledku trvajících zajištění nepřiměřené břemeno. Konstatoval proto porušení čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě, který zaručuje právo na pokojné užívání majetku.

Navrhuje se proto výslovně do zákona zakotvit, že v trestních věcech, ve kterých došlo k zajištění určitých majetkových hodnot (a je to potřebné s ohledem na jejich hodnotu a význam, jež mají pro obviněného), je zapotřebí postupovat s největším urychlením, aby nedocházelo k nepřiměřeným zásahům do vlastnického práva příslušné osoby.

Byť v citovaném rozsudku ESLP šlo pouze o zajištění cenných papírů ve formě zaknihovaných akcií, je konsekventní vztáhnout uvedené požadavky na zajištění všech druhů majetkových hodnot.

K bodu 2 (§ 2 odst. 12)

Zásadu bezprostřednosti je třeba vztáhnout na všechny formy jednání soudu, neboť soud má zásadně rozhodovat jen na základě důkazů před ním provedených a čerpat důkazy z pramene pokud možno co nejbližšího zjišťované skutečnosti.

K bodům 3 až 5 (§ 17)

Ustanovení § 17 zakládá příslušnost krajského soudu jako soudu prvního stupně. Znění tohoto ustanovení bylo dotčeno novelou provedenou zákonem č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku. Novelizaci ustanovení si vyžádalo přijetí nového trestního zákoníku obsahujícího některé změny v označení trestných činů, na které se vztahuje věcná příslušnost krajského soudu. Samotný rozsah věcné příslušnosti krajského soudu se podstatně nezměnil, fakticky byla rozšířena pouze o trestné činy neoprávněného odebrání tkání a orgánů, nedovoleného nakládání s tkáněmi a orgány, odběru tkáně, orgánu a provedení transplantace za úplatu, nedovoleného nakládání s lidským embryem a lidským genomem a o obchodování s lidmi, a to s ohledem na jejich povahu a složitost. S přihlédnutím k tomuto kritériu a okruhu trestných činů, které nově spadají do působnosti krajského soudu, se navrhuje do věcné působnosti krajského soudu zařadit i trestný čin zabití podle § 141 trestního zákoníku a trestný čin vraždy novorozence dítěte matkou podle § 142 trestního zákoníku, které jsou privilegovanými skutkovými podstatami

k trestnému činu vraždy, jenž spadá do věcné příslušnosti krajského soudu, neboť u uvedených trestných činů se posuzují otázky obdobného charakteru a složitosti jako u trestného činu vraždy.

Navržená změna je potřebná i z toho důvodu, že v době zahájení úkonů trestního řízení mnohdy není zcela jednoznačně zřejmé, zda se jedná o důvodné podezření z vraždy či zabití či o vraždu novorozeného dítěte matkou (tj. zda je dáno rozrušení způsobené porodem). Orgány činné v trestním řízení jsou v takových případech povinny vést dokazování v rámci přípravného řízení při stanovení obou v úvahu připadajících vyšetřovacích verzí. Objasnění věci ze všech hledisek důležitých pro její správné skutkové a právní posouzení může nepochybně lépe provést specializovaný orgán vybavený potřebnou odbornou způsobilostí, což je v daném případě specializovaný policejní útvar činný pod dozorem krajského státního zástupce.

Navržená úprava tak umožní rychlé, účinné a odborné zpracování trestních věcí v případech, kdy původní kvalifikace skutku jako zločinu vraždy podle § 140 trestního zákoníku dozná v průběhu přípravného řízení trestního (zejména po získání důkazů znaleckým posudkem) změny a do budoucna tak v těchto případech nedojde k předávání trestních věcí zejména při skončení vyšetřování z krajského státního zastupitelství na příslušné okresní státní zastupitelství, čehož negativním důsledkem je mj. skutečnost, že v řízení před soudem zastupuje obžalobu státní zástupce, který nevykonával dozor nad zákonností v přípravném řízení a neúčastnil se vyšetřovacích úkonů.

Obdobný problém v praxi nastává i v případech, kdy je v průběhu vyšetřování skutek původně posouzený jako některý z trestných činů podle § 17 trestního řádu překvalifikován s ohledem na závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie na trestný čin opilství podle § 360 trestního zákoníku. I když i v těchto případech je předmět a rozsah dokazování v podstatě stejný jako u trestných činů uvedených v § 17 trestního řádu, přičemž jen v důsledku odlišného posouzení subjektivní stránky trestného činu je pachatel zvýhodněn postihem podle mírnějšího ustanovení trestního zákoníku, opět je změna kvalifikace zejména v závěru přípravného řízení trestního spojena s nutností předat trestní věc dle věcné příslušnosti z krajského státního zastupitelství na okresní státní zastupitelství, což se opět negativně promítá v tom, že obžalobu před soudem zastupuje státní zástupce, který nevykonával dozor nad zákonností vyšetřování a nebyl přítomen podstatným vyšetřovacím úkonům. Náročnost dokazování v těchto případech je přitom stejná, ne-li vyšší, neboť je nutno objasnit a prokázat jak „základní trestný čin“, tak otázku subjektivní stránky trestného činu - zaviněně přivozenou nepřičetnost pachatele, a s tím souvisí i náročnost případného rozhodování nejen o vině a trestu, ale i o ochranných opatřeních (ochranné léčení, zabezpečovací detence). Vzhledem k uvedenému se navrhuje i tyto případy svěřit do působnosti krajského soudu (v roce 2009 bylo stíháno celkem 72 trestných činů opilství, přičemž u 66 byla podána obžaloba, přičemž zřejmě jen menší část z nich by patřila do působnosti krajského soudu, tudíž se nejedná o nijak velký počet případů, který by znamenal výraznější zatížení krajských soudů).

K bodu 6 (§ 30 odst. 2)

S ohledem na skutečnost, že v návaznosti na nález Ústavního soudu vyhlášený ve Sbírce zákonů pod č. 219/2010 Sb. bude nově v přípravném řízení i prohlídku jiných prostor a pozemků nařizovat soudce, je třeba tohoto soudce vyloučit z vykonávání úkonů trestního řízení po podání obžaloby.

K bodu 7 [§ 36 odst. 1 písm. a)]

Do důvodu nutné obhajoby uvedeného v § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř., který spočívá v tom, že obviněný se nachází v režimu, ve kterém je zbaven jeho osobní svobody, se navrhuje vzhledem k režimu výkonu zabezpečovací detence a ochranného léčení v ústavní formě - plně srovnatelnému s režimem vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody - doplnit i případ, kdy se obviněný v době trestního stíhání nachází ve výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody. I když by se v těchto případech zřejmě užilo důvodu nutné obhajoby uvedeného v § 36 odst. 2 tr. řádu, je žádoucí, aby tento důvod byl obligatorním důvodem nutné obhajoby, a nikoli aby závisel na úvaze soudu.

K bodu 8 [§ 36 odst. 4 písm. f)]

Navrhuje se omezit důvod nutné obhajoby v řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí jen na případy, kdy je takovým rozhodnutím uložen trest odnětí svobody, popř. ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody, tj. na případy, které mají pro odsouzeného nejzávažnější dopady, neboť se omezuje jeho osobní svoboda. Důvodem nutné obhajoby nebude nově již také řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, kterým byl uložen peněžitý trest nebo pokuta, a řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o propadnutí nebo zabránění majetku. Vzhledem k tomu, že v daných případech jde o řízení, ve kterých se nerozhoduje o vině, ani se neukládá trest nebo ochranné opatření, ale pouze se rozhoduje, zda trest nebo ochranné opatření uložený jiným státem bude uznán a vykonán na území České republiky, nebo zda trest či ochranné opatření uložený soudem České republiky bude zaslán jinému státu k uznání a výkonu na jeho území, a nejde o sankce spojené se zbavením osobní svobody, není dán reálný důvod pro nutnou obhajobu. Nutnou obhajobu v těchto případech nelze obhájit ani odkazem na složitost věci, neboť ta není taková, že by nutně vyžadovala povinné zastoupení odsouzeného obhájcem. Uvedené jednoznačně vyplývá i ze srovnání zahraničních právních úprav, které institut nutné obhajoby v řízení ve věcech mezinárodní justiční spolupráce mnohdy neuplatňují vůbec, neboť takové řízení nepovažují za klasické řízení o vině a trestu.

Pro srovnání lze uvést, že v některých členských státech EU (např. Německo, Rakousko, Maďarsko) jsou peněžitě sankce ukládány v tzv. trestním řízení správním - zpravidla jde o peněžitě pokuty za dopravní přestupky, kdy lze proti rozhodnutí policejního orgánu v prvním stupni podat stížnost k trestnímu soudu. Lze předpokládat, že poté, co příslušný právní předpis EU řádně implementují všechny členské státy EU, bude Česká republika ročně žádána o uznání a výkon uložených peněžitých sankcí v řádu stovek případů.

K bodu 9 (§ 36b)

Navrhovaná změna reaguje na skutečnost, že není dán věcný důvod, aby bylo nezbytné v určitých případech nutit obviněného nebo odsouzeného, aby se proti své vůli nechal zastupovat obhájcem. Je-li obviněný nebo odsouzený dostatečně způsobilý hájit se sám, v efektivním uplatňování práva na obhajobu mu nebrání žádné faktické překážky a nejedná-li se o případy, kdy je výkon obhajoby kvalifikovaným obhájcem odůvodněn závažností hrozící sankce (výjimečností trestu), bude napříště možné se obhájce vzdát.

Z důvodu právní jistoty a vzhledem k závažnosti tohoto kroku se však vyžaduje, aby toto prohlášení bylo učiněno výslovně, mělo písemnou formu nebo bylo učiněno do protokolu před příslušným orgánem činným v trestním řízení a aby bylo učiněno za přítomnosti obhájce a až po předchozí poradě s ním (bude-li prohlášení činěno písemně, pak by na tomto prohlášení měl být uveden kromě podpisu obviněného též podpis obhájce stvrzující, že prohlášení bylo učiněno za jeho přítomnosti). Zároveň je třeba připustit možnost vzít

příslušné prohlášení zpět, např. pokud by obviněný zjistil, že osobní obhajoba je „nad jeho síly“, přičemž se stanoví určité garance bránící záměrným průtahům v řízení.

Za účelem zajištění řádného průběhu trestního řízení a z důvodu předejití obstrukcím ze strany obviněného se stanoví, že pokud vzal zpět své prohlášení o vzdání se obhájce, nemůže se obhájce v tomtéž řízení znovu vzdát.

K bodu 10 (§ 39 odst. 3)

Z důvodu zachování konzistentnosti obhajoby se navrhuje, aby v těch případech, kdy obviněný, kterému byl ustanoven obhájce podle § 39 tr. řádu, jehož se vzdá, a následně vezme prohlášení o vzdání se obhájce zpět, byl tomuto obviněnému ustanoven pokud možno totožný obhájce, který už je s případem obeznámen. Uvedený postup se neužije v případě, kdy to fakticky nebude možné, např. pokud tato osoba již není činná jako advokát.

K bodu 11 (§ 52a)

Jak ukazují zahraniční zkušenosti, videokonference jsou nástrojem, s jehož pomocí lze usnadnit a urychlit soudní řízení, realizovatelným za současného respektování zásad spravedlivého procesu (viz např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 5. října 2006 ve věci Marcello Viola proti Itálii, rozhodnutí ze dne 8. ledna 2008 o přípustnosti stížnosti ve věci Condé Nast Publications LTD a Carter proti Velké Británii, rozsudek ze dne 1. prosince 2008 ve věci Sulepov proti Rusku).

K provádění jednotlivých úkonů prostřednictvím videokonferenčního zařízení nelze přistoupit v každém případě, ale měl by vždy být sledován určitý legitimní cíl stanovený v § 52a tr. řádu. Tento způsob provedení úkonu lze proto užít jen tehdy, je-li to potřebné z důvodu ochrany práv osob, zejména s ohledem na zdravotní stav nebo věk vyslychané osoby (výslech seniorů, zdravotně postižených osob, osob mladších patnácti let apod.), nebo pokud je to potřebné z bezpečnostních nebo jiných závažných důvodů (např. eliminace rizika útěků osob, zajištění bezpečnosti vyslychané osoby - zejména při výslechu ohrožených nebo zastráňovaných svědků, rovněž tak jako při výslechu znalců nebo při činnosti tlumočnicků).

Zda se přistoupí k provedení jednotlivých úkonů trestního řízení tímto „distančním“ způsobem, závisí na rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení, který úkon provádí. Zákon nezakotvuje v žádném případě obligatorní užití videokonference. Vlastní provedení úkonu prostřednictvím videokonferenčního zařízení je kromě toho, že je dán některý z výše uvedených zájmů, podmíněno tím, že povaha úkonu tomu neodporuje a zároveň, že jsou dány technické podmínky pro uskutečnění úkonu tímto způsobem a bude zajištěno, že budou plně respektována práva obviněného na spravedlivý proces, zejména že nedojde ke zkrácení práva na obhajobu.

Podrobnější specifikace technických parametrů, jež má videokonferenční zařízení splňovat, zejména pokud jde o kvalitu a bezpečnost přenášených informací, bude upravena formou instrukce Ministerstva spravedlnosti. Tato forma je volena s ohledem na potřebu pružně reagovat na technický vývoj v této oblasti.

K bodu 12 (§ 53 odst. 1)

Videokonferenční zařízení umožňují simultánní vzájemnou komunikaci dvou nebo více míst prostřednictvím obousměrných video a audio přenosů; prostřednictvím videokonferenčního zařízení je za splnění dalších zákonných podmínek (§ 52a tr. ř.) možné zajistit účast kterékoli osoby na úkonu, což je s ohledem na právní jistotu výslovně upraveno

pro účast na hlavním líčení, veřejném zasedání, vazebním zasedání a pro úkony prováděné mimo tato řízení (§ 183a odst. 2 tr. ř.).

Je-li úkon prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, může se místo, kde je vyslýchána osoba, nacházet i mimo obvod soudu, státního zastupitelství nebo policejního orgánu, který úkon provádí. Na tuto skutečnost se navrhuje výslovně reagovat v právní úpravě dožádání – tj. výslech prováděný prostřednictvím videokonferenčního zařízení je možné uskutečnit i tehdy, nachází-li se vyslýchána osoba mimo obvod soudu, státního zastupitelství nebo policejního orgánu, který výslech provádí, aniž by bylo třeba dožadovat provedení takového úkonu příslušným orgánem.

K bodům 13 a 14 (§ 55a odst. 1 a § 55b odst. 1)

Při provádění úkonů prostřednictvím videokonferenčního zařízení je třeba důsledně dbát zejména na to, aby obviněný nebyl zkrácen na svých právech. Je proto třeba zajistit takové podmínky, aby obviněnému bylo umožněno vidět a slyšet přítomné osoby a aby byl viděn a slyšen orgány činnými v trestním řízení a jinými osobami zúčastněnými na řízení. V případě technických obtíží při přenosu obrazu nebo zvuku může osoba účastnící se na úkonu prostřednictvím videokonferenčního zařízení vznášet námitky proti jeho kvalitě, což se výslovně v návrhu § 111a tr. řádu zakotvuje. Aby byly eliminovány pozdější účelové námitky, že obhajoba nemohla v důsledku technických obtíží uplatňovat řádně svá práva, bude na místě výslechu (nebo jiného úkonu prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení) vždy přítomen pověřený zaměstnanec soudu nebo jiná osoba uvedená v § 111a odst. 2 nebo 3 tr. řádu, které budou moci včas reagovat na případné technické obtíže. O každém úkonu prováděném prostřednictvím videokonferenčního zařízení bude navíc vždy obligatorně pořizován zvukový a obrazový záznam.

K bodu 15 (§ 56 odst. 1)

Návrh novelizace § 56 tr. ř. vychází ze skutečnosti, že osoba, která se účastní úkonu prostřednictvím videokonferenčního zařízení, fakticky nemůže protokol podepsat. V tomto případě dosvědčuje správnost protokolu obrazový a zvukový záznam, který je pořizován obligatorně a připojuje se ke spisu nebo je ve spisu uvedeno, kde je uložen (viz § 55a tr. ř.).

K bodům 16 až 18 (§ 64 odst. 2 a 4 až 6)

Úprava doručování písemností určených do vlastních rukou se více přibližuje občanskoprávní úpravě doručování takových písemností, zejména se umožňuje, aby bylo možné všechny typy písemností doručovaných do vlastních rukou uložit. Není totiž důvod, proč by takovou písemnost nebylo možné uložit a umožnit tak dotčené osobě, aby si písemnost vyzvedla. Proto se stávající konstrukce nemožnosti doručení některých typů písemností upravuje tak, že tyto písemnosti sice bude možné uložit, nicméně nemůže u nich nastat fikce doručení spojená s marným uplynutím stanovené desetidenní lhůty. Dále se s ohledem na výkladové nejasnosti výslovně přebírá úprava § 49 odst. 5 o. s. ř., který se subsidiárně uplatní i podle stávající právní úpravy. V případě vyvěšení písemností na úřední desce je třeba dbát na ochranu osobních údajů mladistvých pachatelů v souladu s § 52 a 53 zákona č. 218/2003 Sb. Pokud jde o osoby chráněné před zveřejněním totožnosti v § 8a a 8b trestního řádu, spadá zveřejnění pro účely doručení písemností pod přípustné výjimky ze zákazu zveřejnění. Doba vyvěšení a další otázky jsou upraveny v občanském soudním řádu, který se užije subsidiárně (§ 50 odst. 2 a § 50l o.s.ř.).

K bodu 19 (§ 68 odst. 1 věta třetí)

Vzhledem k nově navrhovanému § 73b odst. 1 tr. ř., ve kterém upravuje příslušnost orgánů činných v trestním řízení k rozhodování o vazbě, se navrhuje vypustit z § 68 odst. 1 tr. ř. větu třetí pro její nadbytečnost.

K bodu 20 [(§ 68 odst. 3 písm. e)]

Navrhuje se rozšířit důvod uvedený v § 68 odst. 3 písm. e) tr. ř., pro který se neužije omezení možnosti vzít do vazby obviněného stíhaného pro trestné činy nižší závažnosti (§ 68 odst. 2 tr. ř.), neboť stávající formulace tohoto důvodu je příliš úzká a nedostatečně reaguje na některé problémy aplikační praxe.

Navrhuje se jednoznačně stanovit, že tento důvod se vztahuje i na opakování trestné činnosti spáchané v minulosti, pro kterou je obviněný stíhán (tj. i na případy stejnorodé recidivy). Tento důvod se tak bude týkat nejenom situací, kdy obviněný po zahájení trestního stíhání trestnou činnost opakoval nebo v takové činnosti pokračoval, ale i situací, kdy je zahájeno trestní stíhání proti obviněnému, který byl v minulosti odsouzen pro takovou trestnou činnost, nicméně v rámci již probíhajícího nového trestního řízení se znovu nedopustil jednání předpokládaného v tomto ustanovení. Je jistě více důvodů pro vzetí do vazby takového obviněného, který bezprostředně po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody navázal dalším trestným činem na předchozí trestnou činnost, ačkoli za ni byl již odsouzen, zvláště když se tato situace opakuje již poněkolikáté, oproti obviněnému, který se sice dopustil opakovaně trestné činnosti nebo v ní pokračoval, ale ještě za ní nebyl odsouzen, tedy na něho nebylo působeno žádným trestem ani jiným působením v rámci trestního řízení.

K bodu 21 (§ 68 odst. 4)

Navrhovaná úprava reaguje na potřebu při dodržení principu přiměřenosti a subsidiarity vazby efektivně ochránit poškozeného před dalším trestným jednáním obviněného stíhaného pro méně závažný úmyslný trestný čin (§ 68 odst. 2 tr. ř.) namířený proti tomuto poškozenému.

Návrh nepředpokládá taxativní výčet skutkových podstat méně závažných úmyslných trestných činů, pro které by vzetí do vazby obviněného přicházelo v úvahu (např. by se mohlo jednat o trestné činy omezování osobní svobody, útisku, porušování domovní svobody, svádění k pohlavnímu styku, násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, nebezpečného vyhrožování nebo nebezpečného pronásledování). Taková úprava by mohla vést k nerovnosti v postavení obviněných stíhaných pro takové trestné činy a pro ostatní méně závažné trestné činy obdobné povahy a mohla by vést i k tomu, že by dostatečně nebyly zjišťovány právě ty okolnosti, pro které je třeba zvažovat rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby (nebo ponechání v ní).

Naopak se počítá s tím, že kromě skutečnosti, že vzetí do vazby obviněného vyžaduje účinná ochrana poškozeného, musí být dán předstížený důvod vazby [§ 67 písm. c) tr. ř.]. V navrhované úpravě jsou demonstrativním výčtem vymezeny zájmy, které je třeba chránit - ochrana života, a zdraví poškozeného či ochrana obdobného zájmu – svoboda, lidská důstojnost, jakož i ochrana osob blízkých poškozeného.

K bodům 22 a 23 (§ 69 odst. 4 a 5)

Výslech osoby zatčené na základě příkazu k zatčení by měl zásadně provádět soudce soudu, který je příslušný k rozhodnutí o vazbě. Uvedený závěr vyplývá mimo jiné

i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (k tomu srovnej např. *Medvedyev a ostatní proti Francii*, č. 3394/03, rozsudek velkého senátu ze dne 29. března 2010, § 124, *Aquilina proti Maltě*, č. 25642/94, rozsudek velkého senátu ze dne 29. dubna 1999, § 50, *De Jong, Baljet a van den Brink proti Nizozemí*, č. 8805/79, 8806/79 a 9242/81, rozsudek ze dne 22. 5. 1984, § 51). Vzhledem k uvedenému se v souladu s článkem 5 odst. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a navazující judikaturou ESLP výslovně zakotvuje, že výslech zatčené osoby zásadně provádí soudce soudu, který vydal příkaz k zatčení, a který je příslušný rozhodnout o vazbě. Z této zásady se umožňuje výjimka, kdy obviněného může vyslechnout i jiný soudce, ovšem jde o zcela výjimečný případ, kdy obviněného nelze dodat příslušnému soudu z důvodu nepředvídatelných okolností (např. kalamitní stav) a hrozí, že by obviněný musel být propuštěn na svobodu.

Ustanovení § 69 tr. ř. dále reaguje na skutečnost, že nově bude možné provádět výslech i prostřednictvím videokonferenčního zařízení. Policejní orgán, pokud nedodá zatčenou osobu soudu, který příkaz k zatčení vydal, by ji proto měl dodat na nejbližší vhodné místo, odkud lze výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení uskutečnit, přičemž není nezbytnou podmínkou, aby tímto místem byl soud, i když to bude pravidlem. Takový postup je však zapotřebí dopředu konzultovat s dotčeným soudcem a s příslušnými osobami na místě, kde má být obviněný vyslechnut. Kromě toho musí být pro takový postup dány obecné podmínky pro užití videokonferenčního zařízení stanovené v § 52a tr. ř., tj. takový postup musí být odůvodněn některým zájmem uvedeným v § 52a tr. ř.

K bodu 24 (§ 69 odst. 6)

Předmětné ustanovení se navrhuje systematicky zařadit do ustanovení § 73b tr. ř., které stanoví příslušnost k rozhodování o vazbě.

K bodům 25 a 26 (§ 70)

V současné praxi soudy při vyrozumívání konzulárních úřadů nesprávně aplikují ustanovení § 70 odst. 3 tr. ř., když zpravidla postupují tak, že o vzetí do vazby informují konzulární úřady bez ohledu na aplikovatelnou právní úpravu a stanovisko obviněného, a to mnohdy dokonce zasláním stejnopisu usnesení, ačkoli pro zaslání stejnopisu usnesení není žádný důvod (konzulární úřad má být informován formou sdělení, které obsahuje údaje umožňující identifikovat obviněného cizince jako státního příslušníka vysílajícího státu a informaci o tom, ve které vazební věznici cizinec vazbu vykonává). Podle čl. 36 odst. 1 písm. b) Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích z 24. 4. 1963 (č. 32/1969 Sb.) má přitom přijímající stát povinnost informovat konzulární úřad o zadržení státního příslušníka vysílajícího státu pouze v případě, že o to tento cizí státní příslušník požádá. Naproti tomu většina dvoustranných konzulárních úmluv (s výjimkou konzulárních úmluv s Albánií a Irákem) tuto informační povinnost stanoví bez ohledu na stanovisko obviněného. Navrhované nové znění třetí věty § 70 odpovídá závazku vyplývajícímu z Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích a současně lépe odkazuje i na zvláštní režim vyplývající z dvoustranných konzulárních úmluv ve vztahu k podmínce žádosti cizince o vyrozumění konzulárního úřadu. Seznam dvoustranných konzulárních úmluv, včetně lhůt pro zaslání vyrozumění konzulárním úřadům, které z některých dvoustranných úmluv vyplývají, mají soudy k dispozici (příloha č. 1 instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 31. 12. 2010, č. j. 57/2008-MOT-J/60, o postupu soudů ve styku s cizinou ve věcech trestních, která byla publikována pod č. 8/2011 SIS).

Současně se navrhuje - vzhledem k tomu, že je konzulární úřad cizího státu, jehož je obviněný státním příslušníkem, informován o vzetí obviněného cizince do vazby - informovat

konzulární úřad i o propuštění takového obviněného z vazby, neboť pro konzulární úředníky tohoto úřadu jde o potřebnou informaci, aby již nečinili ve vztahu k tomuto obviněnému další úkony (např. jej nenavštěvovali apod.). Vyrozumění činí ten orgán, který učinil příslušné rozhodnutí o vazbě. Vykonává-li konzulární funkce diplomatická mise, vyrozumí se diplomatická mise.

K bodu 27 (§ 71, 71a a 72 tr. ř.)

Navrhuje se změnit systematické uspořádání ustanovení o přezkumu trvání důvodů vazby tak, aby bylo více zdůrazněno, že k takovému přezkumu dochází zejména na základě žádosti obviněného a teprve následně, není-li taková žádost podána, nastupuje přezkum „z úřední povinnosti“.

K § 71

V daném ustanovení se upravuje obecná povinnost všech orgánů činných v trestním řízení zkoumat, zda trvají důvody vazby nebo zda se nezměnily, a povinnost neprodleně propustit obviněného z vazby, které jsou ve stávající právní úpravě obsaženy v § 72 odst. 1 a 2 tr. ř. Vzhledem k tomu, že vazba je značným zásahem do osobní svobody obviněného, výslovně se zdůrazňuje, že při přezkumu je třeba vždy také zvážit, zda vazbu nelze nahradit některým z opatření příznivějších pro obviněného a zda jeho ponechání ve vazbě vyžaduje povaha věci a hrozící nežádoucí důsledky spojené s propuštěním obviněného na svobodu.

Zároveň se odstraňuje určitý nedostatek novely trestního řádu provedené zákonem č. 265/2001 Sb., který až dosud bylo zapotřebí řešit výkladem, neboť stávající úprava v § 72 odst. 1 větě druhé tr. ř. navozuje dojem, že soud v přípravném řízení zkoumá důvody vazby pouze při rozhodování o stížnosti podle § 146a odst. 1 písm. a) tr. ř., ve skutečnosti však také rozhoduje o žádosti obviněného o propuštění z vazby na svobodu podle § 73b odst. 3 tr. ř. a o změně důvodů vazby, je-li shledán další nebo nový vazební důvod. Nově bude soudce v přípravném řízení rozhodovat také o návrhu státního zástupce na rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě.

V odstavci 2 navrhovaného § 71 se pak reaguje na nově navrhovaný § 68 odst. 4, který uvádí nové okolnosti, při jejichž naplnění neplatí omezení možnosti vzetí do vazby uvedené v § 68 odst. 2 tr. ř.

K § 71a

V navrhovaném ustanovení se upravuje postup, žádá-li obviněný o propuštění z vazby (stávající § 72 odst. 3 a 4 tr. ř.).

Navrhuje se zpřesnit, že obviněný má právo podat žádost o propuštění z vazby na svobodu kdykoli poté, co nabylo právní moci rozhodnutí o vzetí do vazby. Navržená změna má zamezit nežádoucí praxi, kdy obvinění podávají žádost o propuštění téměř shodně se stížností proti usnesení o vzetí do vazby a dochází tak k duplicitnímu rozhodování o téže věci.

Dále se navrhuje přesněji vymezit, co se považuje za žádost obviněného o propuštění z vazby na svobodu, zejména v zájmu odstranění některých nejasností při výkladu tohoto pojmu. Takovou žádostí je i návrh na přijetí některého z opatření nahrazujícího vazbu. Za žádost, o níž by musel rozhodnout soud, popř. v přípravném řízení soudce, se i nadále nepovažuje podání příbuzných obviněného o propuštění obviněného na svobodu (jde jen o podnět k přezkoumání). Manžel, děti a ostatní příbuzní obviněného nejsou totiž osobami oprávněnými k podání žádosti o propuštění z vazby na svobodu, o které by soud musel rozhodovat.

Dále se navrhuje vypustit pětidenní lhůtu stanovenou pro rozhodnutí o žádosti obviněného o propuštění na svobodu, byť jde jen o lhůtu pořádkovou. Vzhledem k potřebě umožnit i při rozhodování o žádosti obviněného o propuštění z vazby na svobodu výslech obviněného k otázce trvání vazby by nebylo možné tuto lhůtu dodržet, takže v konečném důsledku by důsledné dodržení uvedené lhůty mohlo vést ke zkrácení práv obviněného, neboť by soudu mohla znemožnit osobní výslech obviněného. Nicméně vypuštění lhůty stanovené ve dnech neznamena rezignaci na urychlené rozhodování o takové žádosti, neboť i nadále je stanovena povinnost rozhodnout „bez zbytečného odkladu“, tj. co nejdříve je to objektivně možné.

Naopak vzhledem k potřebě rozhodnout bezodkladně o podané žádosti se stanoví pětidenní lhůta státnímu zástupci k předložení věci soudci k rozhodnutí v případě, že žádosti nevyhoví.

V zájmu zjednodušení vazebního řízení se navrhuje prodloužit lhůtu pro podání žádosti obviněného o propuštění z vazby na svobodu ze stávajících 14 dnů na 30 dnů od právní moci posledního rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě, kterým bylo rozhodnuto o žádosti obviněného o propuštění z vazby, o dalším trvání vazby nebo o změně důvodů vazby, jestliže byl shledán další důvod vazby, a při nichž tedy došlo k přezkumu trvání důvodnosti vazby. Uvedené omezení samozřejmě neplatí, pokud obviněný v žádosti uvádí nové důvody; v takovém případě může podat žádost kdykoli. Stávající čtrnáctidenní lhůta se jeví jako příliš krátká a vede k nárůstu bezdůvodných žádostí o propuštění na svobodu, jimiž jsou soudy zahlceny. Při existenci paralelní povinnosti soudů obligatorně přezkoumávat důvody pro trvání vazby a rozhodovat o jejím dalším trvání se stávající situace jeví nadměrně zatěžující a administrativně náročná a v konečném důsledku vede i k prodloužování trestního řízení.

Navrhované prodloužení lhůty pro podání žádosti při zachování přezkumu z úřední povinnosti v případě, že žádost není podána, je plně v souladu se zajištěním práv obviněného vyplývajících z Listiny základních práv a svobod a z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

K § 72

V uvedeném ustanovení se upravuje rozhodování o dalším trvání vazby, přičemž se zjednodušuje úprava přezkoumávání důvodů vazby.

Nově se již nepředpokládá, že by orgány rozhodující o vazbě rozhodovaly o dalším trvání vazby z úřední povinnosti každé tři měsíce bez ohledu na žádosti podané v mezidobí obviněným tak, jako doposud. Uvedené rozlišení se navrhuje odstranit, neboť oba typy těchto rozhodnutí jsou již ze zákona rozhodnutími o dalším trvání vazby. Zároveň se navrhuje sjednotit okruh přezkoumávaných okolností.

Dále se navrhuje prodloužit lhůtu pro přezkoumávání trvání vazby z úřední povinnosti ze tří měsíců na šest vzhledem k zachování možnosti obviněného podávat žádosti o propuštění z vazby na svobodu každý měsíc od posledního přezkumu trvání důvodnosti vazby (v případě uvedení nových důvodů kdykoli bez omezení) a k obecné přezkumné povinnosti trvání důvodů vazby všech orgánů činných v trestním řízení podle § 71 tr. ř.

Z úřední povinnosti tak bude nově rozhodováno o dalším trvání vazby pouze v případě, že ve lhůtě šest měsíců od posledního rozhodnutí o vazbě, ať už bylo učiněno na základě žádosti obviněného nebo z úřední povinnosti (např. při změně vazebních důvodů), nebylo rozhodnuto o vazbě.

Nepřekročitelné lhůty, v nichž musí být o dalším trvání vazby rozhodnuto (v mezích nejvyšší přípustné doby trvání vazby, což je princip, který platí i podle stávající právní úpravy), se navrhuje výslovně vymezit jako propadné. V případě nedodržení uvedené lhůty

musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby na svobodu – tj. orgán rozhodující o vazbě má povinnost neprodleně vydat příkaz k propuštění obviněného z vazby a ten neprodleně doručit příslušné věznici, která odpovídá za neprodlenou realizaci tohoto rozhodnutí.

Zvláštní ustanovení o délce trvání koluzní vazby se přesouvá do příslušného ustanovení § 72a odst. 3 tr. ř., jež nově upravuje nejvyšší přípustné doby trvání vazby.

Zároveň zůstává zachována povinnost přezkoumání trvání důvodů vazby v rámci předběžného projednání obžaloby, jakož i do 30 dnů poté, co u soudu byla podána obžaloba nebo mu byl doručen spis na základě rozhodnutí o postoupení či přikázání věci obviněného, který je ve vazbě. Tím je jasně stanoven počátek běhu lhůty v řízení před soudem.

K bodu 28 (§ 72a a 72b)

K § 72a

V uvedeném ustanovení se přebírá stávající úprava nejvyšší přípustné doby trvání vazby (stávající § 71 odst. 2 a 8 až 11), neboť tato úprava se osvědčila a není důvod ji měnit. Tyto doby jsou stanoveny s ohledem na typovou závažnost činu. Nadále bude také uplatněno rozdělení celkové nejvyšší přípustné doby vazby na obě hlavní stadia procesu – v poměru jedné třetiny na přípravné řízení a dvou třetin na řízení před soudem, neboť těžiště řízení je před soudem. Vychází se z toho, že uvedené rozdělení se v aplikační praxi osvědčilo.

Navrhovaný odstavec 2 (stávající § 71 odst. 9 tr. ř.) upravuje postup v případě, kdy dojde ke změně právní kvalifikace skutku a dosavadní délka trvání vazby překročí maximální dobu trvání vazby v přípravném řízení nebo v řízení před soudem. Podle stávající právní úpravy musí být obviněný v takovém případě propuštěn z vazby ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy došlo k upozornění na změnu právní kvalifikace skutku. Doba 15 dnů se vzhledem k intenzitě zásahu do práv obviněného, který představuje vazba, a vzhledem k judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Labita proti Itálii* ze dne 6. dubna 2000, v němž tento soud konstatoval porušení článku 5 odst. 1 písm. c) Úmluvy, neboť stěžovatel musel poté, co soud rozhodl o jeho propuštění na svobodu strávit ve vazbě dalších dvanáct hodin, dokud nebyly provedeny příslušné administrativní úkony) jeví jako nepřiměřeně dlouhá, neboť není dán důvod pro další držení obviněného ve vazbě po tak dlouhou dobu. Vzhledem k tomu se navrhuje stanovit, že obviněný bude propuštěn z vazby neprodleně poté, co dojde ke změně právní kvalifikace trestného činu.

Dále se navrhuje výslovně upravit, že do doby trvání vazby v České republice se nezapočítává vazba v řízení podle hlavy dvacáté páté trestního řádu, která se vzhledem k jejímu specifickému charakteru posuzuje samostatně a nezávisle na tzv. „vyšetřovací vazbě“. Ustanovení § 72a odst. 5 trestního řádu se tak nebude aplikovat na všechny druhy vazeb vykonávané osobou v řízeních podle hlavy dvacáté páté v České republice (tj. vazby podle § 396, § 400b, § 410, § 411 odst. 4, § 440 a § 454 trestního řádu).

Pokud jde o vazbu vykonanou obviněným v cizině v souvislosti se svým vydáním nebo předáním do České republiky, posuzuje se samostatně z povahy věci (nejde o vazbu v České republice podle trestního řádu) a není zapotřebí výslovně stanovit, že se její délka nezapočítává do doby trvání vazby v trestním řízení v České republice.

K § 72b

Stávající ustanovení § 71a tr. ř., které zajišťuje ochranu společnosti před recidivou odsouzeného, se přebírá s určitými zpřesněními, mimo jiné se reaguje na případ, kdy soud

druhé instance zruší rozsudek prvoinstančního soudu pro určité vady a věc vrátí k dalšímu řízení.

K bodu 29 (§ 73b)

Navrhovaná změna odstavce 1 zajišťuje provázanost obecné úpravy rozhodování o vazbě s rozhodováním o vzetí do vazby zatčeného obviněného podle § 69 tr. ř., neboť v případě rozhodování o zatčeném obviněném se uplatní specifická úprava, podle níž v řízení před soudem rozhoduje o vazbě zatčeného soudce, neboť s ohledem na krátké lhůty by zajištění senátního rozhodování mohlo v praxi činit obtíže. Zároveň se stanoví, že soudce má v takovém případě stejná práva a povinnosti jako předseda senátu a senát a plní jejich funkce.

Dále navrhovaná úprava reaguje na nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 23. března 2004 sp. zn. I. ÚS 573/02, ve kterém Ústavní soud s odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva dovodil, že státní zástupce nesplňuje institucionální rysy vyžadované u subjektu přezkoumávajícího oprávněnost zbavení svobody, a to nestrannost a nezávislost, a to jak z hlediska svého osobního statutu, tak z hlediska svého procesního postavení v trestním řízení, a proto jeho rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě není rozhodnutím ve smyslu čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Právní úprava, kdy o dalším trvání vazby rozhoduje státní zástupce, se tak může potenciálně dostat do rozporu s článkem 5 odst. 3 Úmluvy v případě, kdy uplyne příslušná šestiměsíční lhůta stanovená pro přezkum důvodnosti trvání vazby dříve, než soud rozhodne o stížnosti podané proti rozhodnutí státního zástupce o ponechání obviněného ve vazbě. V takovém případě je obviněný po určitou dobu ve vazbě pouze z vůle státního zástupce, kterého však nelze považovat za „jinou osobu zmocněnou zákonem k výkonu soudní pravomoci“ ve smyslu článku 5 odst. 3 Úmluvy (viz *Huber proti Švýcarsku*, č. 12794/87, rozsudek ze dne 23. října 1990, § 41-43), což je zvláště patrné v případě, že stížnostní soud obviněného propustí na svobodu (viz *Krejčíř proti České republice*, č. 39298/04 a 8723/05, rozsudek ze dne 26. března 2009, § 91 *in fine*).

Kromě toho je třeba vzít v úvahu skutečnost, že vazba je jedním z nejvýraznějších zásahů do práv a svobod obviněného a s konečnou platností o ni stejně může rozhodnout jedině soud, před kterým má také obviněný zaručené právo být slyšen. Je to soud, který rozhoduje o vzetí obviněného do vazby a posuzuje, zda jsou dány důvody vazby, tím, kdo posuzuje, zda tyto důvody i nadále trvají, by tedy měl být rovněž soud. Konceptně rozhodování o vazbě spadá mezi rozhodnutí, která přísluší soudu (podle stávající úpravy rozhoduje soud i o žádosti obviněného o propuštění z vazby na svobodu, má-li být obviněný ve vazbě ponechán). Kromě toho se odstraní stávající dvoukolejnost úpravy, kdy jsou k rozhodování o žádosti obviněného o propuštění na svobodu a k rozhodování o dalším trvání vazby příslušné různé orgány.

Státnímu zástupci se tak v přípravném řízení ponechává pouze rozhodování o propuštění obviněného z vazby na svobodu, a to popř. i při náhradě vazby některým nevazebním opatřením, či rozhodnutí o změně důvodů vazby, pokud některý vazební důvod pominul – tedy rozhodnutí ve prospěch obviněného. Pokud by přicházelo v úvahu naopak zamítnutí žádosti obviněného nebo jeho ponechání ve vazbě (při rozhodování o trvání vazby), státní zástupce nebude procesně rozhodovat, ale takovou věc předloží s příslušným návrhem neprodleně soudu, o čemž zašle vyrozumění obviněnému. U soudu pak rozhodne soudce činný v přípravném řízení.

Za účelem sjednocení praxe se výslovně upravuje zjednodušený postup v případě, kdy je obviněný propuštěn z vazby na svobodu z důvodu překročení zákonem stanovených

propadných vazebních lhůt. V takovém případě postačí vydat příkaz k propuštění obviněného z vazby a není třeba vydávat usnesení.

V návaznosti na novelu trestního řádu provedenou zákonem č. 197/2010 Sb. (účinnou k 1. 1. 2011) se rovněž upravuje příslušnost k rozhodování o žádosti obviněného o zrušení zákazu vycestovat, který mu byl uložen jako omezení v rámci nahrazení vazby některým z opatření uvedených v § 73 a 73a tr. řádu.

Zbytek úpravy se přebírá beze změny, pouze se doplňuje příslušnost soudu a v přípravném řízení soudce k rozhodování o změně důvodů vazby, s výjimkou případu, kdy některý vazební důvod pominul – tedy rozhodnutí ve prospěch obviněného- které může v přípravném řízení učinit i státní zástupce.

K bodu 30 (§ 73c až 73g)

K § 73c

V nově navrhovaném ustanovení § 73c se upravují obligatorní obsahové náležitosti odůvodnění vymezených rozhodnutí o vazbě (jde o všechna rozhodnutí, jejichž výsledkem je ponechání obviněného ve vazbě).

Navržená úprava má přispět ke sjednocení obsahu odůvodnění rozhodnutí o vazbě, jež zatím vykazují v praxi soudů, případně i státních zástupců, poměrně výrazné odchylky. Přitom by měly být vzhledem k závažnosti zásahu do svobody osoby, o jejíž vazbě se rozhoduje, splněny určité minimální požadavky kladené na obsah odůvodnění.

Mezi ně patří na prvním místě uvedení konkrétních skutečností, z nichž se dovozuje naplnění důvodů vazby (§ 67 tr. ř.), jakož i důvodů, pro které se nepoužije omezení pro vzetí do vazby (nebo ponechání v ní) obviněného stíhaného pro méně závažný trestný čin (kam spadají i případy, kdy je zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k povaze a závažnosti věci trestní stíhání skutečnosti, které odůvodňují podezření ze spáchání trestného činu, pro který je obviněný stíhán nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody), stejně jako omezení, jež se váže výlučně na koluzní důvod vazby - § 67 písm. b) tr. ř.

Vzhledem k tomu, že důvody vazby nelze zcela oddělit od odůvodnění podezření ze spáchání trestného činu, pro který je obviněný stíhán, je třeba v odůvodnění rozhodnutí o vazbě uvést i skutečnosti, které odůvodňují podezření ze spáchání trestného činu, pro který je obviněný stíhán. V neposlední řadě s ohledem na základní principy, na kterých je úprava vazby založena, především subsidiarity a výjimečnosti vazby, stejně jako na zásady zdrženlivosti a přiměřenosti (§ 2 odst. 4, § 52 tr. ř.), musí nezbytnou součástí odůvodnění usnesení o vazbě tvořit také uvedení důvodů, pro které nebylo možné dosáhnout účelu vazby jiným opatřením tak, jak to plyne ze stávajícího znění dovětky § 67 tr. ř.

Obsah každého usnesení o vazbě je samozřejmě jinak zapotřebí přizpůsobit povaze a závažnosti dané trestní věci a specifickému charakteru příslušného rozhodnutí o vazbě.

K § 73d až 73g

V navrhovaných ustanoveních § 73d až § 73g tr. ř. se navrhuje nově upravit vazební zasedání. Jde o zcela nový institut, který reaguje na nastalou situaci poté, co Ústavní soud svým nálezem ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 45/04 (č. 239/2005 Sb.) zrušil ustanovení

§ 242 odst. 2 tr. ř. s cílem přimět zákonodárce k urychlenému řešení otázky zajištění práva obviněného být slyšen v kontradiktorním řízení.

V návaznosti na četné nálezy Ústavního soudu dochází k výslovnému zakotvení práva obviněného na „osobní slyšení“ ve vymezených druzích vazebního rozhodování. Jde zejména o následující nálezy Ústavního soudu:

1) Nález sp. zn. **II. ÚS 713/2004** („Pokud v posuzovaném případě bylo o stížnosti stěžovatelky proti rozhodnutí státní zástupkyně o dalším trvání vazby rozhodnuto soudem v neveřejném zasedání, bez její přítomnosti a bez jejího slyšení, došlo tím k porušení základních práv stěžovatelky podle čl. 5 odst. 4 Úmluvy a 8 odst. 2 Listiny“).

2) Nález sp. zn. **II. ÚS 473/2004** („Pokud bylo o stížnosti stěžovatele proti rozhodnutí státního zástupce o dalším trvání vazby rozhodnuto soudem s ohledem na chybějící právní úpravu jednoduchého práva, bez jeho slyšení, došlo tím k porušení základních práv stěžovatele podle čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod“).

3) Nález sp. zn. **IV. ÚS 269/2005** [„Účast potenciálně dotčené osoby na řízení patří mezi důležité záruky ochrany základních práv, protože právě vytvoření prostoru pro účinné vznesení námitek (v kontradiktorním schématu řízení) nejlépe zajistí ochranu základních práv, jež je z hlediska fair procesu prvotním účelem soudního řízení. Institucionálně garantovaná možnost dotčených osob návrhy a námitkami účinně participovat na soudním procesu, patří mezi elementární pravidla soudního řešení sporů. Nelze činit zjištění soudem bez dodržení základních procesních náležitostí, k nimž je třeba řadit zejména bezprostřednost a ústnost. Tyto nároky je třeba vztáhnout na každé rozhodování o nových vazebních důvodech, i na rozhodování dle § 71 odst. 2 tr. ř.“].

Vazební zasedání, v jehož rámci se právo obviněného na slyšení uplatňuje, je upraveno v souladu s čl. 5 odst. 4 Úmluvy, zejména s ohledem na výše zmíněné rozsudky ESLP ve věcech *Husák* a *Krejčíř*. Navrhované vazební zasedání je specifickou procesní formou, v jejímž rámci se realizuje zmiňované právo obviněného na osobní slyšení. Úprava této specifické procesní formy je založena na využití pozitivních zkušeností s neveřejným a veřejným zasedáním, neboť vazební zasedání představuje kombinaci prvků obou těchto zasedání.

Pokud jde o řízení před soudem, v souladu se zásadou hospodárnosti platí, že je-li obžalovaný přítomen u soudu a je-li to vhodné s ohledem na stanovené vazební lhůty, je třeba využít jeho přítomnosti a rozhodnout i o vazbě. Tj. koná-li se hlavní líčení nebo veřejné zasedání, je třeba, je-li to možné, rozhodnout i o vazbě a přitom umožnit realizaci práva obviněného na slyšení. Teprve pokud takový postup nepřichází v úvahu, využije se forma vazebního zasedání.

Vazební zasedání se koná obligatorně, rozhoduje-li se o vzetí obviněného do vazby (není-li rozhodnuto v hlavním líčení nebo veřejném zasedání), kdy ostatně již podle stávající právní úpravy musí vždy dojít k výsledku obviněného a nelze připustit žádnou výjimku (obviněný musí být vyslechnut vždy, i tehdy, rozhoduje-li se o jeho vzetí do vazby, aniž by tomu předcházelo jeho zadržení nebo zatčení).

V jiných případech rozhodování o vazbě se vazební zasedání koná pouze tehdy, pokud o to obviněný výslovně požádá, tj. přeje-li si obviněný být osobně slyšen ve vazebním zasedání. O konání vazebního zasedání může obviněný požádat v žádosti o propuštění

z vazby na svobodu, ve stížnosti proti rozhodnutí o vazbě, popř. v jiném podnětu adresovaném soudu, nebo v jiných případech rozhodování o vazbě ve lhůtě stanovené soudem. Dále jsou vymezeny určité výjimky, kdy se vazební zasedání nemusí konat a kdy na provedení výsledku obviněného vzhledem k propadným lhůtám pro vydání rozhodnutí nelze trvat (obdobné důvody jsou stanoveny i v cizích právních úpravách, např. podle německé úpravy nemusí být obviněný předveden k ústnímu jednání, jestliže se účasti zřekl nebo předvedení brání velká vzdálenost, nemoc nebo jiné neodstranitelné překážky), a to přestože o to obviněný požádá.

Tyto výjimky se vztahují především k vážným překážkám bránícím uskutečnění vazebního zasedání, jež jsou na straně obviněného (důvody zmíněné v § 73d odst. 3 písm. a) a c) - obviněný se poté, co o konání vazebního zasedání požádá, fakticky odmítne takového zasedání účastnit, nebo výsledek obviněného znemožňuje jeho zdravotní stav, jímž se má na mysli jak stav fyzický, tak stav duševní).

Další výjimka se týká toho, že obviněný se v nedávné době (dle požadavku ESLP musí jít o dobu spíše v řádu týdnů než měsíců) účastnil vazebního zasedání (a tudíž měl možnost se k vazbě vyjádřit) a v době od tohoto posledního zasedání neuvedl žádné nové rozhodné okolnosti, anebo je zřejmé, že okolnosti jím uváděné nepovedou ke změně rozhodnutí [důvod uvedený v § 73d odst. 3 písm. b)].

Další výjimka se týká typu rozhodování, kdy není třeba konat vazební zasedání - a to s ohledem na výsledek takového rozhodnutí, který je jednoznačně ve prospěch obviněného, neboť obviněný se daným rozhodnutím propouští z vazby na svobodu.

Navrhovaná úprava přípravy, zajištění přítomnosti osob a průběhu vazebního zasedání přejímá osvědčené prvky úpravy veřejného zasedání v kombinaci s některými prvky neveřejného zasedání (zejména je z účasti na něm vyloučena veřejnost). Odchyldou oproti obecné úpravě veřejného zasedání vyvolanou zvláštní povahou tohoto vazebního zasedání je to, že dobu konání vazebního zasedání stanoví předseda senátu a v přípravném řízení soudce tak, aby státní zástupce a obhájce měli reálnou možnost se vazebního zasedání zúčastnit (zejména aby fakticky vůbec měli možnost dorazit na místo konání vazebního zasedání; lhůty pro přípravu veřejného zasedání uvedené v § 233 odst. 2 tr. řádu se zde neuplatní), ovšem při dodržení lhůt stanovených pro rozhodnutí o vazbě. Na straně druhé specifika vazebního zasedání vedou k tomu, že se navrhuje stanovit jako obecnou zásadu, že účast státního zástupce a obhájce při vazebním zasedání není nutná, čemuž koresponduje i navrhované znění § 73f odst. 2 tr. ř. Obviněný se vazebního zasedání účastní vždy, což plyne z povahy věci, vazebního zasedání se však může účastnit i prostřednictvím videokonferenčního zařízení. Ve vazebním zasedání se provádí důkazy v souladu s obecnými ustanoveními o hlavním líčení; se souhlasem obviněného a státního zástupce lze číst i úřední záznamy.

K bodu 31 (§ 74)

V odstavci 1 je zapotřebí vzhledem ke změně systematiky vazebního řízení opravit odkazy na příslušná rozhodnutí o vazbě. Z obecných ustanovení o stížnosti (§ 141 tr. ř.) vyplývá, že stížností lze napadnout pouze rozhodnutí učiněná v prvním stupni. Dále se výslovně zdůrazňuje, že i na rozhodnutí o stížnosti proti rozhodnutí o vazbě se užijí ustanovení o vazebním zasedání, včetně práva obviněného na slyšení.

Odstavec 2, jak již bylo výše uvedeno, reaguje na nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 6/10 ze dne 20. 4. 2010, v němž Ústavní soud dovodil neústavnost části ustanovení § 74 odst. 2 tr. ř., jež spočívá v tom, že dosavadní právní úprava umožňovala, aby poté, co byl nad

obžalovaným vyneseno zprošťující rozsudek a bylo rozhodnuto o jeho propuštění z vazby na svobodu soudem nalézacím, byl obžalovaný ponechán i nadále ve vazbě na základě stížnosti státního zástupce proti rozhodnutí soudu o propuštění obžalovaného z vazby až do doby rozhodnutí druhoinstančního soudu, což je v rozporu s čl. 5 odst. 1 písm. c) a odst. 3 Úmluvy (rozhodnutí Wemhoff v. SRN ze dne 27. 6. 1968). Ústavní soud ve svém nálezu mimo jiné uvedl „Zprošťující rozsudek je vydáván za situace, kdy nebyla na základě předložených důkazů prokázána vina obviněného, ať už proto, že (a) nebylo prokázáno, že se skutek, pro který byl obviněný stíhán, vůbec stal, či (b) v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem, nebo (c) nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obviněný (viz ust. § 226 tr. ř., kde jsou stanoveny i některé další důvody). V návaznosti na vydání zprošťujícího rozsudku musí nalézací soud zkoumat, zda důvody vazby trvají nebo zda se nezměnily (srov. ust. § 72 odst. 1 tr. ř.). Protože byl obviněný rozhodnutím soudu zcela zproštěn obžaloby, je v dané chvíli zřejmé, že vazební důvody již nejsou dány a že další trvání vazby není nadále opodstatněno. Právě proto obecný soud v zápětí po vydání zprošťujícího rozsudku vydává též usnesení o propuštění z vazby na svobodu. Současné znění ust. § 74 odst. 2 věty druhé části za středníkem tr. ř. pak ve své podstatě představuje oprávnění státního zástupce rozhodnutí soudu o propuštění z vazby, byť na časově omezenou dobu, do doby rozhodnutí stížnostního soudu, zvrátit. Z hlediska ústavnosti je přitom stěžejí akceptovatelné, aby kontinuita omezení osobní svobody vazbou nebyla zprošťujícím rozsudkem nijak narušena. Podle názoru Ústavního soudu tato zákonná úprava tr. ř. opravňující státního zástupce k podání stížnosti s odkladným účinkem odporuje úzké interpretaci čl. 5 odst. 1 písm. c) ve spojení s čl. 5 odst. 3 Úmluvy. Ústavní soud proto dospěl k závěru, že napadená část ust. § 74 odst. 2 tr. ř. je v přímém rozporu s požadavky plynoucími z principů obsažených v judikatuře ESLP (bod 14-17), které tak nejsou českou právní úpravou respektovány. Pokračující omezení osobní svobody po vydání zprošťujícího rozsudku přestává být ospravedlnitelné z hlediska veřejného zájmu na účinném stíhání trestné činnosti, protože není naplněn požadavek přítomnosti zesílených důvodů pro další trvání vazby (bod 16). ...Jak Ústavní soud prohlásil již v nálezu sp. zn. IV. ÚS 689/05 (N 225/39 SbNU 379), důvod pro prodloužení vazby spočívající ve zcela neodůvodněném hypotetickém závěru o možnost vyhovění odvolání odvolacím soudem „je zcela libovolný, odporující čl. 8 odst. 2, odst. 5 Listiny nejen tím, že rozšiřuje nad zákonný rámec důvody pro omezení osobní svobody, ale také tím, že klade stěžovatelům k tíži implicitně předpokládanou neschopnost soudu prvního stupně vyvrátit jejich obhajobu.“

Nové znění odstavce 2 tak reflektuje závěry obsažené ve výše citovaném nálezu Ústavního soudu a již neumožňuje, aby byl obžalovaný poté, co soud prvního stupně vyhlásil zprošťující rozsudek, držen ve vazbě pouze na základě stížnosti podané státním zástupcem.

V navrhovaném odstavci 3 se řeší otázka, která v praxi vyvolává pochybnosti, a to jak má postupovat orgán rozhodující o stížnosti, jestliže napadené rozhodnutí o vazbě vykazuje podstatné vady, pro které je nutné napadené usnesení zrušit. Orgán rozhodující o stížnosti by měl v souladu s platnou judikaturou zásadně po případném zrušení napadeného usnesení sám znovu o vazbě obviněného rozhodnout (viz č. 36/1987 Sb. rozh. tr.). Jen výjimečně může v případě zcela zásadních vad věc po zrušení napadeného usnesení vrátit orgánu prvního stupně rozhodujícímu o vazbě. Pokud pak v případech zcela zásadních vad, které nejsou odstranitelné v řízení před stížnostním orgánem, napadené usnesení zruší a věc vrátí orgánu prvního stupně, musí zároveň vydat příkaz k propuštění obviněného z vazby na svobodu, neboť v takovém případě zde není rozhodnuto o vzetí obviněného do vazby (bylo zrušeno) a další trvání vazby již nemá opodstatnění.

K bodu 32 (§ 74a odst. 3)

S ohledem na změnu systematiky ustanovení o vazbě je zapotřebí zohlednit tyto změny i v ustanovení týkajících se omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody. Kromě toho dochází k určitému zpřesnění stávající právní úpravy. I nadále jsou zdůrazněna jen zásadní ustanovení o vazbě, která jsou klíčová i pro uvedená přiměřená omezení.

K bodu 33 (§ 75 věta první)

Stávající formulaci „a pro neodkladnost věci nelze rozhodnutí o vazbě předem opatřit“ se navrhuje vypustit vzhledem k tomu, že tato formulace odpovídá znění trestního řádu před novelou provedenou zákonem č. 558/1991 Sb., který nabyl účinnosti k 1. 1. 1992, kdy o vzetí do vazby rozhodoval v přípravném řízení prokurátor. Podle úpravy účinné po uvedeném datu již o vzetí do vazby v přípravném řízení rozhoduje soudce na základě návrhu státního zástupce a policejní orgán proto takové rozhodnutí nemůže opatřit předem nikdy.

K bodům 34 a 35 (§ 79a a 79d)

Navrhuje se sjednotit délku lhůt pro opakované podání žádosti o zrušení nebo omezení zajištění věcí a jiných majetkových hodnot s délkou lhůty, jež je nově stanovena pro opakované podání žádosti o propuštění vazby.

K bodu 36 (§ 83a)

Navržené změny jsou reakcí na nález Ústavního soudu, vyhlášený pod č. 219/2010 Sb., kterým Ústavní soud zrušil část ustanovení § 83a odst. 1 tr. ř., podle níž mohl vydat příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán.

V předmětném nálezu Ústavní soud zkoumal slučitelnost úpravy prohlídky jiných prostor a pozemků ve vztahu k ústavně garantovanému právu na nedotknutelnost obydlí podle čl. 12 Listiny základních práv a svobod a k právu na soukromý život garantovaný v článku 8 odst. 1 Úmluvy. Ústavní soud se zde narozdíl od dosavadní trestněprávní doktríny přiklonil k širšímu pojetí institutu obydlí s odkazem na judikaturu ESLP. Ve svém nálezu Ústavní soud mimo jiné uvádí: „*ESLP uvedl, že v moderní době nelze vést ostré prostorové oddělení soukromí v místech užívaných k bydlení a soukromí realizovaného v pracovním prostředí osoby. Proto ESLP pod právo na respektování soukromí podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy zahrnuje i požadavek respektu k soukromí sídla společnosti, poboček či provozoven právnických osob (srov. rozhodnutí ze dne 16. 4. 2002 ve věci Sociétés Colas Est. proti Francii), kancelářských prostor (srov. rozhodnutí ze dne 25. 2. 1993 ve věci Crémieux proti Francii či rozhodnutí ze dne 25. 2. 1993 ve věci Miaillhe proti Francii) nebo prostor advokátních kanceláří (srov. rozhodnutí ze dne 12. 12. 1992 ve věci Niemietz proti Německu). Dodal přitom, že omezení pojmu obydlí způsobem, který by vylučoval místa výkonu povolání, není vždy možné, když stačí poukázat na prolínání a nemožnost odlišení osobních aktivit jednotlivce od jeho aktivit pracovních (Niemietz proti Německu, § 29 a 31).*“ Dále Ústavní soud odkázal i na zahraniční judikaturu:

„*Obdobný přístup zastává i judikatura zahraničních ústavních soudů a tamní konstitucionalistika. Např. judikatura německého Spolkového ústavního soudu institut obydlí (Wohnung) ve smyslu čl. 13 Základního zákona SRN, jímž je garantováno právo na nedotknutelnost obydlí a jsou blíže upraveny podmínky jeho omezení, vykládá rovněž širěji. Respektu a ochrany požívá nejen soukromí v prostorách sloužících k bydlení (obydlí v užším slova smyslu), nýbrž např. i prodejny, kancelářské prostory, živnostenské provozovny,*

řemeslnické výroby, sklady či zemědělské stavby atd., tj. místa, kde je vykonávána pracovní či podnikatelská činnost. Německá doktrína vychází z názoru, že autonomní naplňování soukromého života a pracovní aktivity spolu úzce souvisejí. Ani otevření obchodních prostor veřejnosti nevede ke ztrátě jejich ochrany skrze právo na soukromí, resp. nedotknutelné obydlí. Intenzita zmíněného práva však klesá a odůvodnění jeho omezení podléhá v takovém případě jiným předpokladům. Přesto je třeba vyjít z toho, že ani takové obchodní prostory nejsou přístupny veřejnosti bez omezení. O vstupu do nich rozhoduje jen vůle jejich uživatele (srov. Mangoldt, H., Klein, F., Starck, Ch.: Kommentar zum GG, Band I., 5. vyd., Verlag Franz Vahlen, München 2005, s. 1235n. a judikatura německého Spolkového ústavního soudu tam uvedená).“

Ústavní soud ve svém nálezu dovodil, že v případě užití trestněprávních nástrojů omezujících základní práva a svobody jednotlivce se požadavek soudní ochrany základních práv musí projevit ve vydání soudního příkazu a v jeho dostatečném odůvodnění. To musí odpovídat jak požadavkům zákona, tak především ústavním principům, z nichž zákonné ustanovení vychází, resp. které zpětně limitují jeho interpretaci, neboť aplikace takového ustanovení představuje zvlášť závažný zásah do základních práv a svobod každého jednotlivce (podobně viz citovaný nález sp. zn. II. ÚS 789/06). Podle Ústavního soudu je proto nezbytné, aby o vydání příkazu k prohlídce jiných prostor a pozemků rozhodoval nezávislý a nestranný orgán. Za takový podle něj nelze považovat státního zástupce, a tím méně policejní orgán. Nelze totiž opomíjet skutečnost, že státní zástupci plní v kontradiktorním řízení funkce orgánu veřejné žaloby a jsou zákonem, jakož i slibem osobně zavázáni k ochraně veřejného zájmu (§ 18 odst. 3 zákona o státním zastupitelství). V přípravném řízení, kde mají zcela dominantní postavení, jsou společně s policejním orgánem povinni organizovat svou činnost tak, aby účinně přispívali k včasnosti a důvodnosti trestního stíhání. To vše může vést k legitimním pochybám stran o jejich nestrannosti (resp. jejího zdání) při posuzování střetu základních práv a svobod osob s veřejným zájmem na stíhání trestné činnosti.

Ústavní soud dále uvedl, že z celkové koncepce napadeného ustanovení § 83a odst. 1 tr. řádu, které stanoví podmínky pro nařízení a provedení prohlídky jiných prostor nebo pozemků, a především z jeho srovnání s ustanovením § 83 tr. řádu, které stanoví podmínky pro nařízení a výkon domovní prohlídky, zřetelně vyplývá, že je odrazem koncepce užšího pojetí institutu obydlí. Podle této koncepce je obydlí vymezeno pouze prostorem skutečně sloužícím k bydlení, který je třeba odlišovat od prostorů nesloužících k bydlení. Tento přístup, který v důsledku plošně restriktivně interpretuje právo na soukromý život, se pak promítá do stanovení odlišných (přísnějších) podmínek pro nařízení a výkon domovní prohlídky ve srovnání s podmínkami pro nařízení a výkon prohlídky jiných prostor a pozemků. Uvedenou koncepci, vycházející ze striktního odlišování soukromého života jednotlivce realizovaného v prostorách užívaných k bydlení, jemuž je poskytována vyšší míra ochrany před potenciálně excesivními zásahy ze strany veřejné moci, od soukromého života osoby naplňovaného např. v jeho pracovním prostředí anebo v místech, která využívá k výkonu zájmových činností, resp. i nečinnosti v podobě prosté relaxace nebo k zábavě, považuje Ústavní soud za nepřipustnou, neboť mívá účel základního práva na soukromý život. Podle jeho názoru stejně jako v případě výkonu domovní prohlídky, tak i v případě výkonu prohlídky jiných prostor včetně zemědělských stavení, jakož i pozemků nezbytně dochází k zásahu do soukromé sféry jednotlivce prostorově vymezené, a pro takový zásah je třeba předchozí povolení soudu.

S ohledem na uvedené se tak navrhuje sjednotit režim nařízení prohlídky jiných prostor a pozemků s režimem nařízení domovní prohlídky. Nicméně s ohledem na to, že pojem „jiné prostory a pozemky“ je velmi široký a překračuje oblast ochrany soukromí, kterou se zabýval Ústavní soud ve svém nálezu, je třeba zachovat určité odlišnosti, jež

v některých případech vyvstávají u tohoto typu prostor oproti klasické domovní prohlídce, zejména neodkladnost provedení jejich prohlídky bez předchozího soudního příkazu (např. prohlídka motorového vozidla) nebo možnost provedení jejich prohlídky se souhlasem jejich uživatele, kterým je zásah legalizován. I zde jsou zachovány záruky v podobě souhlasu dotčené osoby nebo zpětné soudní kontroly. V případě, že soud zpětně souhlas s provedenou prohlídkou neudělí, nelze věci získané prohlídkou (včetně listin a jiných informací) použít v dalším trestním řízení k důkazním účelům.

K bodu 37 [§ 83c odst. 2 písm. a)]

Navržená změna dává policejnímu orgánu jednoznačný zákonný titul, aby vstoupil do obydlí, jiných prostor nebo na pozemek i v případě, že se tam nachází osoba, na kterou předseda senátu vydal příkaz k jejímu dodání do výkonu zabezpečovací detence.

K bodu 38 [§ 83c odst. 2 písm. c)]

Navržená změna jednoznačně zakotvuje oprávnění policejního orgánu vstoupit do obydlí, jiné prostory nebo pozemku v případě, že se tam nachází osoba podezřelá z trestného činu, kterou je zapotřebí zadržet. I když se bezpochyby může jednat o závažnější případ, než v případě předvedení osoby pro účely trestního řízení (např. i svědka), kde policejní orgán takové oprávnění má podle § 83c odst. 2 písm. b) tr. ř., ve stávající právní úpravě není dán jednoznačný zákonný titul pro vstup policejního orgánu na uvedené místa a takové oprávnění se musí dovozovat z důvodu uvedeného v § 83c odst. 1 tr. ř., tj. že je dáno závažné ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti.

K bodu 39 (§ 85b odst. 3)

Navrhuje se změnit úpravu příslušnosti orgánu k podání návrhu na nahrazení souhlasu zástupce České advokátní komory rozhodnutím soudu v návaznosti na nové znění § 83a trestního řádu.

K bodům 40, 46 a 61 (§ 88 odst. 1 a 9 a § 158e odst. 1)

S účinností od 1. ledna 2010 byl přijat nový zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který v § 14 stanoví rozdělení trestných činů na přečiny a zločiny. V kategorii zločinů dále určuje kritéria pro ty zločiny, které jsou považovány za zvlášť závažné. Původní návrh trestního zákoníku ve znění schváleném vládou vymezoval zvlášť závažné zločiny jako úmyslné trestné činy, na něž zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejmeně osm let.

V Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR však došlo ke změně vymezení zvlášť závažných zločinů v návaznosti na nové vymezení přečinů tak, že hranice trestní sazby byla u zvlášť závažných zločinů posunuta z osmi na deset let. Na kategorii zvlášť závažných zločinů je však navázána řada různých typů institutů nejen hmotného práva, ale i práva procesního.

Jedním z institutů procesního práva, který byl touto změnou výrazně dotčen, je odposlech a záznam telekomunikačního hovoru, neboť oproti předchozí právní úpravě došlo k omezení počtu trestných činů, u kterých lze odposlechy nařídít a u nichž je využití odposlechů mnohdy klíčové k jejich odhalení. Zcela markantně se to projevuje zejména v okruhu trestných činů páchaných organizovaně a dále pak u majetkových deliktů, u kterých byla často trestní sazba v nové úpravě snižována, aby byla zachována relace k vyšším trestním

sazbám zvoleným v případě trestných činů proti životu a zdraví. Typicky dochází např. k ztížení odhalování krádeží motorových vozidel prováděných organizovanou skupinou pachatelů. Odposlechy v takovýchto věcech slouží nejen k zadokumentování kontaktů mezi pachateli, ale přináší obvykle poznatky o místě a způsobu realizace odcizených věcí, což v mnohých případech vede k zajištění alespoň některých odcizených věcí. Ztížení možnosti odhalovat trestné činy spojené s organizovaným zločinem se negativně projevuje i v oblasti odhalování korupčních praktik, které jsou typickým nástrojem užívaným v rámci organizované kriminality.

Nepřímá novela ustanovení § 88 trestního řádu provedená zákonem č. 41/2009 Sb. tak ztížila objasňování závažné trestné činnosti jakou organizovaná majetková trestná činnost uvedeného druhu je. Z praxe vyplývá, že převážná část této trestné činnosti se škodou nad 5 mil. Kč byla zjištěna a objasněna právě díky použití operativně pátracích úkonů, včetně odposlechů, nařízených v souvislosti s překročením výše zjištěné škody nad 500 tis. Kč.

Vzhledem k uvedenému se navrhuje vymežit podmínky pro použití odposlechů obdobně, jako tomu bylo v právní úpravě před nabytím účinnosti zákona č. 41/2009 Sb., a to tak, že odposlechy lze nařídit v řízení o zločinech s horní hranicí trestní sazby nejméně 8 let a o trestných činech, k jejichž stíhání zavazují Českou republiku mezinárodní smlouvy. Navržená změna koresponduje i se zahraničními právními úpravami, neboť z komparace těchto úprav vyplývá, že právní úprava odposlechů v České republice patří k nejpřísnějším právním úpravám [např. ve Francii lze nařídit odposlechy u trestných činů s horní hranicí trestní sazby nejméně 2 roky, v Portugalsku u trestných činů s horní hranicí nejméně 3 roky a dalších vyjmenovaných trestných činů, ve Slovinsku u trestných činů s horní hranicí trestní sazby 8 let a u dalších vyjmenovaných trestných činů, v Lotyšsku u zvláště závažných trestných činů, závažných trestných činů i u méně závažných trestných činů (nelze jen u nezávažných trestných činů), v Rumunsku u trestných činů s horní hranicí trestní sazby nejméně 5 let a u širokého výčtu dalších trestných činů (zde lze nařídit odposlech i za účelem nalezení a lokalizace osoby, jež má být dodána soudu a za účelem výkonu soudního rozhodnutí), ve Španělsku u zvláště závažných trestných činů a u méně závažných trestných činů se sociálními dopady (nejsou specifikovány), v Německu u stanoveného výčtu trestných činů atd.].

Z obdobných důvodů se novelizuje také ustanovení § 158e odst. 1 tr. ř., které vymezuje podmínky pro použití agenta, přičemž navrhovaná změna koresponduje se zahraničními právními úpravami (např. v Maďarsku lze agenta nasadit pro účely objasňování kteréhokoli trestného činu bez omezení, v Rumunsku u trestných činů s horní hranicí trestní sazby nejméně 5 let, ve Velké Británii pro účely odhalování kteréhokoli trestného činu, ve Slovinsku a v Portugalsku u trestných činů s horní hranicí trestní sazby nejméně 5 let a u dalších vyjmenovaných trestných činů apod.).

V návaznosti na vládní materiál *Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2010 až 2012* se rovněž umožňuje využít odposlechy a institut agenta u vyjmenovaného okruhu trestných činů korupčního charakteru, u kterých nelze za stávajících podmínek ve všech případech tyto instituty využít, ačkoli jsou významným nástrojem pro odhalování korupce.

K bodu 41 (§ 88 odst. 5)

V ustanovení § 88 odst. 5 trestního řádu jsou taxativně vyjmenovány trestné činy, u kterých může být proveden odposlech a záznam telekomunikačního provozu se souhlasem uživatele odposlouchávané stanice bez příkazu k takovému odposlechu a záznamu. Do výčtu

těchto činů se navrhuje zařadit také trestný čin nebezpečného pronásledování, který je upraven v § 354 trestního zákoníku, neboť přímým následkem tohoto jednání je závažné narušování soukromí, osobní svobody a lidské důstojnosti, v závažných případech je poškozováno duševní a tělesné zdraví oběti a uvedené jednání může výjimečně vyústit i v ohrožení života oběti. Nejčastější formou, kterou pachatel používá k systematickému a úpornému terorizování oběti, bývá obtěžování prostřednictvím telefonu a internetu. Absence tohoto trestného činu v uvedeném výčtu by činila dokazování protiprávního jednání pachatele obtížným, což není v zájmu oběti tohoto činu, přitom tento trestný čin vykazuje srovnatelný stupeň společenské škodlivosti jako trestný čin nebezpečného vyhrožování, který je ve výčtu zařazen.

K bodu 42 (§ 88 odst. 6)

Navrhuje se zpřesnit dikci předmětného ustanovení, které vymezuje podmínky, za kterých lze užít odposlechy získané v jednom trestním řízení v jiném trestním řízení jako důkaz. Stávající dikce totiž navozuje nesprávný dojem, jako by v jiném trestním řízení bylo možné použít odposlechy jako důkaz pouze v případě, že byly v původním trestním řízení získány až po zahájení trestního stíhání, což zcela odporuje smyslu a účelu daného ustanovení. Za účelem odstranění případných chybných interpretací daného ustanovení se tak klade najisto, že při splnění podmínek uvedených v § 88 odst. 6 tr. ř. lze v trestním řízení užít jako důkaz odposlechy, jež byly zákonným způsobem získány v jakékoli fázi jiného trestního řízení.

K bodům 43 až 45 (§ 88 odst. 8 a 9)

Napravuje se nedostatek novely trestního řádu provedené zákonem č. 177/2008 Sb. (účinnost k 1. 7. 2008), která komplexně upravila odposlech a záznam telekomunikačního provozu, spočívající v tom, že ke skončení věci v trestním řízení může dojít nejen rozhodnutím státního zástupce nebo soudu, ale před zahájením trestního stíhání i rozhodnutím policejního orgánu.

K bodům 47 a 50 (§ 93 odst. 2 a § 103)

Novela trestního řádu provedená zákonem č. 265/2001 Sb. doplnila trestní řád o ustanovení § 104b upravující rekognici, patrně opomenutím však již nedošlo k zrušení duplicitního § 93 odst. 2 tr. řádu, který rovněž rámcově upravuje rekognici. Vzhledem k uvedenému se navrhuje předmětné ustanovení § 93 odst. 2 tr. ř., které je již obsolentní, zrušit. V návaznosti na tuto změnu je třeba upravit i odkaz v § 103 tr.ř.

K bodu 48 (§ 95 odst. 2)

Návrh novelizace § 95 tr. ř. vychází ze skutečnosti, že obviněnému, který je vyslýchán prostřednictvím videokonferenčního zařízení, nemůže být fakticky protokol předložen k přečtení. Vzhledem k uvedenému je třeba obviněného s protokolem seznámit tím způsobem, že mu bude přečten, pokud o to požádá. Toto pravidlo se uplatní i pro výslech svědků (viz § 103 tr. ř.).

K bodům 49, 60, 74, 77, 78 a 80 (§ 102 odst. 2, § 158 odst. 8, § 183a odst. 3, § 202 odst. 3, § 211 odst. 6, § 235 odst. 2)

O úkonu, který je prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, se vždy vedle protokolu obligatorně pořídí obrazový a zvukový záznam. V případech, kdy je podle účinné právní úpravy připuštěno přečíst protokol o dřívějším výslechu, se jako rovnocenná náhrada čtení protokolu o dřívější výpovědi připouští přehrání obrazového a zvukového záznamu, kde je předchozí výslech prováděný prostřednictvím videokonferenčního zařízení zachycen. Těmito ustanoveními nejsou nijak rozšiřovány výjimky ze zásady ústnosti.

K bodu 51 (§ 111a)

V § 111a se upravují odchylky při provádění výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení od obecné úpravy výslechu, které vyplývají z toho, že úkon prováděný prostřednictvím videokonferenčního zařízení je prováděn na všech místech, kde je umístěno videokonferenční zařízení, a které jsou nezbytné k zajištění zásad spravedlivého procesu. Toto ustanovení se rovněž obdobně užije v případech, kdy je prostřednictvím videokonferenčního zařízení zajištěna účast jednotlivých osob na jednání, ať již jde o vazební nebo veřejné zasedání nebo hlavní líčení, nebo při úkonech prováděných mimo tato jednání (§ 183a odst. 2 tr. řádu).

K § 111a odst. 1

Aby bylo zajištěno právo obviněného radit se svým obhájcem, je třeba zajistit, aby při výslechu obviněného prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení byla obhájcí dána možnost se jej účastnit na tom místě, kde je obviněný. Z toho důvodu je zapotřebí, má-li být výslech obviněného prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, vyrozumět obhájce obviněného o místě, na které je obviněný k výslechu předvolán. Naopak v případě výslechu spoluobviněného, svědka nebo znalce se obhájce nevyrozumívá o místě, na které byly tyto osoby předvolány k výslechu, ale vyrozumí se o místě, ze kterého je výslech prováděn příslušným orgánem činným v trestním řízení, neboť účast obhájce na místě výslechu svědka, popř. znalce, aniž by na tomto místě byl přítomen též vyslýchající orgán, by mohla vést k ovlivnění jejich vypovídacích schopností. Jinak se na vyrozumívání a předvolávání osob užije obecná úprava.

K § 111a odst. 2 a 3

S ohledem na skutečnost, že vyslýchající a vyslýchaná osoba nejsou při výslechu prováděném prostřednictvím videokonferenčního zařízení na jednom místě, není možné zajistit, aby osoba provádějící výslech ověřila totožnost vyslýchaného. Totožnost proto ověří zaměstnanec soudu, státního zastupitelství nebo policejního orgánu, který k tomu bude pověřený osobou provádějící výslech, popř. se souhlasem osoby provádějící výslech i zaměstnanec soudu, státního zastupitelství, věznice nebo policejního orgánu, kde je vyslýchaná osoba, pokud k tomu byla pověřena předsedou tohoto soudu, vedoucím státním zástupcem, ředitelem věznice nebo vedoucím příslušníkem policejního orgánu. Odstavec 3 řeší specificky tuto problematiku pro případ výslechu utajovaného svědka.

K § 111a odst. 4 a 5

Při provádění výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení je třeba důsledně dbát zejména na to, aby vyslýchaná osoba nebyla zkrácena na svých právech. Musí být proto vždy před započetím výslechu prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení poučena o tom, jakým způsobem bude videokonference probíhat. Při provádění výslechu osoby prostřednictvím videokonferenčního zařízení je zejména třeba dbát toho, aby jí bylo umožněno zřetelně vidět a slyšet přítomné osoby a aby byla viděna a slyšena orgány činnými v trestním řízení a jinými osobami zúčastněnými na řízení. Zdůrazňuje se proto, že v případě technických obtíží při přenosu obrazu a zvuku může vyslýchaná osoba vznášet námitky proti jeho kvalitě. Tím není dotčeno oprávnění jiných osob vznášet námitky proti způsobu provádění jednotlivých úkonů (viz např. § 165 odst. 2, § 180 odst. 4 tr. řádu). Za tímto účelem se rovněž navrhuje, aby osoba uvedená v odstavci 2 nebo 3 byla přítomna po celou dobu průběhu videokonference na místě, kde se nachází vyslýchaná osoba, aby mohla včas případné technické problémy avizovat osobě provádějící výslech nebo provést jiná potřebná opatření.

Vzhledem k tomu, že ustanovení § 111a tr. ř. je speciálním ustanovením k obecným ustanovením o výslechu, otázky, jež nejsou speciálně upraveny tímto ustanovením, se řídí obecnými ustanoveními o výslechu obviněného, svědka nebo znalce.

K bodům 52, 54, 55 a 93 (§ 129 odst. 2, § 134 odst. 3, § 136 odst. 3 a § 314d odst. 3)

Navrhuje se rozšířit okruh případů, ve kterých není vyžadováno, aby bylo prvoinstanční rozhodnutí odůvodněno, a to následovně:

Pokud jde o rozsudek, umožňuje se, aby napříště byl vypracován zjednodušený rozsudek neobsahující odůvodnění nejen v samosoudcovských (současný § 314d odst. 3 tr. řádu), ale i v senátních věcech. Pokud se státní zástupce a obžalovaný spokojili s ústním odůvodněním rozsudku přímo v jednací síni a na základě tohoto ústního odůvodnění se po vyhlášení rozsudku nebo ve stanovené lhůtě vzdali opravného prostředku, a tak se vzdali i možnosti v klidu si rozhodnutí promyslet a rozhodnout se, zda podají opravný prostředek až po přečtení odůvodnění v písemné podobě, ztrácí písemné odůvodňování rozsudku na svém významu. S ohledem na to, že i když se státní zástupce a obžalovaný vzdají práva na podání opravného prostředku, může mít pro ně odůvodnění určitý význam, stanoví se výslovně, že možnost neodůvodňovat rozsudek není dána, neprohlásí-li státní zástupce nebo obžalovaný výslovně, že na vyhotovení písemného odůvodnění netrvalí. Vzhledem k tomu, že odvolání mohou ve prospěch obžalovaného podat i další osoby (např. rodiče, orgán sociálně-právní ochrany dětí apod.) a tyto osoby musejí mít možnost se z tohoto důvodu seznámit s odůvodněním rozsudku, vyžaduje se jako podmínka pro vyhotovení zjednodušeného rozsudku i výslovné prohlášení obžalovaného, že si nepřejí, aby tyto osoby v jeho prospěch odvolání podaly. Pokud však mohou tyto osoby podat odvolání ve prospěch obžalovaného i proti jeho vůli (např. u mladistvých nebo osob zbavených způsobilosti k právním úkonům), vyžaduje se jako další podmínka pro vyhotovení zjednodušeného rozsudku, aby se tyto osoby odvolání vzdaly.

V případě, že některý z výroků může být napadnut též poškozeným nebo zúčastněnou osobou, jsou předmětem odůvodnění ty výroky, proti kterým mohou podat odvolání, ledaže se práva podat odvolání vzdají. Dále se umožňuje, aby v případě, že je to možné, byly ve skupinových věcech výroky odůvodněny pouze v částech vztahujících se k obviněnému, u kterého nejsou splněny podmínky pro vyhotovení zjednodušeného rozsudku.

Podobně je tomu i u usnesení. V aplikační praxi převládá názor, že podle stávající právní úpravy není v případě usnesení, kterým ve veřejném zasedání či hlavním líčení rozhodl

samosoudce ve věci samé (např. schválení narovnání, podmíněné zastavení trestního stíhání, zastavení trestního stíhání, postoupení věci apod.), možné použít analogicky ustanovení o zjednodušeném rozsudku uvedeném v § 314d odst. 3 tr. řádu, protože trestní řád výslovně upravuje zjednodušené usnesení, které neobsahuje odůvodnění (§ 134 odst. 3 tr. řádu.), jen pro vykonávací řízení a tudíž nepočítá s možností vyhotovovat takové zjednodušené usnesení i v jiných případech. Díky této skutečnosti pak ve stávající právní úpravě může mít závažnější a slavnostnější forma rozhodnutí (rozsudek) v samosoudcovských věcech méně náležitostí, než rozhodnutí o méně závažných záležitostech činěné formou usnesení. Je sice všeobecně uznáváno, že při aplikaci norem trestního práva procesního je zásadně analogie přípustná, přesto se analogie § 314d odst. 3 tr. řádu o zjednodušeném rozsudku nepřipouští. Navrhovaná úprava tento pocíťovaný nedostatek odstraňuje a připouští, aby usnesení orgánu činného v trestním řízení nebylo odůvodněno za obdobných podmínek jako u rozsudku. Dále se ještě výslovně připouští vyhotovení zjednodušeného usnesení bez odůvodnění soudem prvního stupně ve vykonávacím řízení, pokud proti takovému usnesení není přípustná stížnost.

Navrhované změny se uplatní u všech rozsudků a usnesení. Nová úprava tak nahradí dosavadní dílčí úpravu obsaženou v § 134 odst. 3 a § 314d odst. 3 tr. řádu.

K bodu 53 (§ 129 odst. 3)

Jedná se o legislativně-technickou změnu.

K bodu 56 [§ 146a odst. 1 písmeno a)]

Citované ustanovení se dává do souladu s nově navrženou úpravou, podle níž již státní zástupce nerozhoduje o dalším trvání vazby. Naopak se do tohoto ustanovení výslovně doplňují ostatní případy, kdy státní zástupce rozhoduje o vazbě a proti jeho rozhodnutí je přípustná stížnost – např. pokud státní zástupce rozhodne o propuštění obviněného z vazby na svobodu na základě přijetí některého opatření nahrazujícího vazbu, nebo tehdy, rozhodne-li o změně důvodů vazby, pominul-li některý důvod vazby. Podle stávající právní úpravy v těchto případech vyvstávají pochybnosti, který orgán je příslušný k rozhodnutí o takové stížnosti (praxe většinou dovozuje příslušnost soudu analogicky podle ustanovení § 146 odst. 1 písm. a) tr. ř.). Navrhované ustanovení odstraňuje uvedené nejasnosti a příslušnost soudu k rozhodování o stížnosti proti rozhodnutí státního zástupce v uvedených případech zakotvuje výslovně.

K bodu 57 [§ 146a odst. 1 písmeno b)]

Navrženou úpravu je třeba provázat s novelou trestního řádu provedenou zákonem č. 197/2010 Sb. (účinnost k 1. 1. 2011), která nově upravila možnost obviněného žádat o zrušení zákazu vycestovat, který mu může být uložen jednak samostatně jako určitý typ předběžného opatření podle § 77a trestního řádu, jednak v rámci náhradního opatření za vazbu jako omezení podle § 73 odst. 4 až 6 tr. ř. nebo § 73a odst. 3 tr. ř.

K bodu 58 (§ 152a)

Nově doplněné ustanovení reaguje na přijetí nového daňového řádu, kdy bez výslovného odkazu v trestním řádu na použití daňového řádu nelze procesní postup stanovený pro vymáhání pohledávek v daňovém řádu aplikovat.

K bodu 59 (§ 158 odst. 5)

Uvedené ustanovení se přizpůsobuje tomu, že nově se umožňuje číst úřední záznamy se souhlasem státního zástupce a obviněného nejen v řízení před samosoudcem, ale obecně v řízení před soudem při splnění stanovených podmínek.

K bodu 60 (§ 158 odst. 8)

Viz odůvodnění k bodu 49.

K bodu 61 (§ 158e odst. 1)

Viz odůvodnění k bodu 40.

K bodu 62 [§ 175 odst. 1 písm. c)]

Předmětné ustanovení upravuje výlučná oprávnění státního zástupce, která má v přípravném řízení oproti policejnímu orgánu. V návaznosti na změnu příslušnosti k rozhodování o dalším trvání vazby v přípravném řízení (v podrobnostech srovnej odůvodnění k § 73b tr. ř.) je třeba upravit i vymezení oprávnění státního zástupce rozhodovat v přípravném řízení o vazbě, neboť nově již nemůže rozhodnout o dalším trvání vazby obviněného a o jeho ponechání ve vazbě, ale může činit pouze rozhodnutí ve prospěch obviněného, tj. může obviněného propustit z vazby na svobodu (a to i za současného nahrazení vazby některým nevazebním opatřením) a rozhodnout o změně důvodů vazby, jestliže některý z více vazebních důvodů pominul.

K bodům 63 až 65 [§ 175 odst. 1 písm. f), h) a i)]

Výlučná oprávnění státního zástupce v přípravném řízení se navrhuje doplnit také o oprávnění rozhodnout o zničení zajištěné nebezpečné věci podle § 81b tr. ř. již v průběhu trestního řízení, o oprávnění navrhnout soudu vydání evropského zatýkacího rozkazu a o oprávnění provést předběžné šetření v řízení o předání osoby na základě evropského zatýkacího rozkazu.

K bodu 66 (§ 179a odst. 1)

Zkrácené přípravné řízení se má konat o typově nejméně závažných trestných činech, přičemž jeho podstatou je rychlé a neformální objasnění skutku, ve kterém je spatřován trestný čin, zjištění osoby důvodně podezřelé z jeho spáchání a vyhledání důkazů. Zkrácené přípravné řízení se koná pouze za podmínek, že lze očekávat, že toto řízení bude v krátké době ukončeno a podezřelý bude postaven před soud. Pokud tyto podmínky nejsou splněny – např. proto, že šetřením se nezjistily skutečnosti odůvodňující závěr o tom, že ze spáchaného trestného činu je důvodně podezřelá určitá osoba, pak konání zkráceného přípravného řízení nepřichází v úvahu.

Z provedených analýz vyplývá, že tento typ řízení se jednoznačně osvědčil a je z pohledu praxe pozitivně hodnocen s tím, že jde o institut, který nepochybně přispěl ke

zkrácení trestního řízení v tzv. bagatelních věcech. Tento postup hodnotí pozitivně i občanská veřejnost.

Typově nejméně závažnými trestnými činy jsou podle nového trestního zákoníku přečiny. Vzhledem k tomu, že původní vládní návrh nového trestního zákoníku vymezoval přečiny jako nedbalostní trestné činy a úmyslné trestné činy s horní hranicí trestní sazby do tří let, bylo u zkráceného přípravného řízení ponecháno stávající vymezení podmínek, kdy jej lze konat, tj. u trestných činů, o nichž přísluší konat řízení v prvním stupni okresnímu soudu a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta. Uvedená úprava však neváže na vymezení trestných činů, u kterých se koná řízení před samosoudcem (trestné činy s horní hranicí do 5 let), ani na finální vymezení přečinů v § 14 trestního zákoníku, kde při projednávání návrhu trestního zákoníku v Parlamentu ČR došlo k posunu hranice ze tří na pět let odnětí svobody.

Po přijetí nového trestního zákoníku, který u jinak poměrně běžné kriminality mnohdy zvýšil u kvalifikovaných skutkových podstat sazby na 4 roky (u vyšších odstavců), se využitelnost zkráceného přípravného řízení poněkud zproblematizovala a hrozí, že se podíl věcí řešených formou tohoto institutu výrazně sníží.

Vzhledem k uvedenému se navrhuje, aby zkrácené přípravné řízení mohlo být konáno ohledně trestných činů, o nichž přísluší konat řízení v prvním stupni okresnímu soudu a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let odnětí svobody. Tím se vytvoří i prostor pro soudy projednávat tyto jednodušší věci ve zjednodušeném řízení (§ 314b odst. 1 tr. ř.) a rozhodovat o nich formou trestního příkazu (§ 314e odst. 1 tr. ř.). Zároveň platí, že pokud by podmínky pro vedení zkráceného přípravného řízení nebyly dány, je soud oprávněn odmítnout návrh na potrestání [§ 314c odst. 1 písm. c) tr. ř.] a věc je pak projednávána ve standardním vyšetřování. Tím je zaručena soudní kontrola.

K bodu 67 (§ 179b odst. 2)

Vzhledem k tomu, že úprava nutné obhajoby je řešena v souhrnném ustanovení § 36 tr. ř., kde jsou z důvodu přehlednosti vymezeny všechny důvody zakládající nutnou obhajobu, navrhuje se předmětné ustanovení vypustit bez náhrady.

K bodu 68 (§ 179c odst. 1)

Jedná se o nápravu legislativního pochybení, kdy novela trestního řádu provedená zákonem č. 41/2009 Sb. pozměnila ustanovení § 159a tr. ř. tak, že do něj vložila nový odstavec 4, který svěřuje do výlučné pravomoci státního zástupce odložení věci z důvodu nedostatku veřejného zájmu na stíhání. Na uvedené přečíslování odstavců v § 159a tr. ř. však již nebylo reagováno v § 179c odst. 1, které upravuje rozsah rozhodovacích oprávnění policejního orgánu ve zkráceném přípravném řízení.

K bodům 69 až 72 (§ 179g a 179h)

Ustanovení § 179g tr. ř. stanoví podmínky, za kterých lze podmíněně odložit podání návrhu na potrestání. Novelizací ustanovení § 179b tr. ř. provedenou zákonem č. 274/2008 Sb. došlo k zásadní změně přípravného řízení na úrovni okresních státních zastupitelství spočívající v nezanedbatelném přesunu agendy trestního řízení konaného o trestných činech, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta, ve prospěch zkráceného přípravného řízení. Tato skutečnost vyplývá ze statistických údajů za první pololetí 2009 ve srovnání se stejným obdobím roku 2008. Zcela jednoznačně jde o žádoucí trend znamenající ve svém důsledku především zrychlení trestního řízení

a významné odbřemenění státních zástupců, kteří se tak mohou důsledněji věnovat dozoru ve věcech závažné kriminality. Od počátku účinnosti této legislativní změny je však poukazováno na jistou disproporci v úpravě postupů podle ustanovení § 179g tr. ř. a ustanovení § 307 tr. ř., a to pokud jde o vymezení podmínek aplikace odklonů ve vztahu k institutu náhrady škody. Ustanovení § 179g tr. ř. totiž předpokládá jako jediný postup úplné uhrazení způsobené škody podezřelým, zatímco ustanovení § 307 odst. 1 písm. b) tr. ř. připouští též možnost uzavření dohody mezi obviněným a poškozeným o její náhradu, resp. učinění jiných potřebných opatření k její náhradě. Vytváří se tak nedůvodná disproporce mezi možnostmi využít tzv. odklonu ve zkráceném přípravném řízení a ve vyšetřování. To způsobuje nerovné postavení pachatelů trestných činů ve stádiu zkráceného přípravného řízení a standardního trestního stíhání.

Navrhované změny proto sjednocují podmínky náhrady škody u obou odklonů tak, že podmínky stanovené v § 307 tr. ř. budou aplikovatelné i ve zkráceném přípravném řízení. Navrhovaná úprava tak umožní maximální využívání odklonu i ve zkráceném přípravném řízení.

S ohledem na rozšíření okruhu trestných činů, ohledně kterých lze konat zkrácené přípravné řízení, se rovněž sjednocuje délka zkušební doby u podmíněného odložení podání návrhu na potrestání s její délkou u podmíněného zastavení trestního stíhání, neboť není důvod pro zachování jejich odlišné délky.

K bodu 73 (§ 183a odst. 2)

Prostřednictvím videokonference lze provádět nejen jednotlivé úkony trestního řízení, pokud to jejich povaha umožňuje, ale rovněž lze tímto způsobem zajistit účast jednotlivých osob na jednání, ať již jde o vazební zasedání, veřejné zasedání nebo hlavní líčení, nebo při úkonech prováděných mimo tato řízení (§ 183a odst. 2 tr. řádu).

K bodu 74 (§ 183a odst. 3)

Viz odůvodnění k bodu 49.

K bodu 75 (§ 187 odst. 1)

Vzhledem k tomu, že o vazbě se nově rozhoduje ve vazebním zasedání, jsou-li pro to dány důvody (§ 73d tr. ř.), je třeba tuto novou formu zasedání zohlednit i u předběžného projednání obžaloby, v němž se rozhoduje o dalším trvání vazby obžalovaného.

K bodu 76 (§ 202 odst. 1)

Prostřednictvím videokonference lze provádět nejen jednotlivé úkony trestního řízení, pokud to jejich povaha umožňuje, ale rovněž lze tímto způsobem zajistit účast jednotlivých osob na jednání, ať již jde o vazební zasedání, veřejné zasedání nebo hlavní líčení, nebo při úkonech prováděných mimo tato řízení (§ 183a odst. 2 tr. řádu).

K bodu 77 (§ 202 odst. 3)

Viz odůvodnění k bodu 49.

K bodu 78 (§ 211 odst. 6 a 7)

V návaznosti na úpravu čtení záznamů v zjednodušeném řízení navazujícím na zkrácené přípravné řízení, která s v praxi osvědčuje, se navrhuje umožnit i v hlavním líčení čtení úředních záznamů o úkonech podle § 158 odst. 3 a 5 tr. ř. se souhlasem obou základních stran - obžaloby a obhajoby. Práva obviněného jsou zajištěna tím, že takový postup bude možný jen s jeho souhlasem, tedy v podstatě v případech, kdy k obsahu záznamů nemá výhrady. I takové úřední záznamy budou v hlavním líčení využitelné jako důkaz, přičemž musí být dodrženo omezení, že takový úřední záznam nesmí mít určující význam pro odsouzení, což vyplývá z judikatury Evropského soudu pro lidská práva v návaznosti na čl. 6 odst. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (došlo-li by k odsouzení pachatele pouze nebo přinejmenším v rozhodujícím rozsahu na základě takového důkazu, ESLP by nemusel navzdory tomu, že obžalovaný vyslovil se čtením záznamu souhlas, považovat takový postup za postup v intencích spravedlivého procesu).

Pokud jde o odůvodnění k odstavci 7, lze odkázat na odůvodnění k bodu 49.

K bodu 79 (§ 234 odst. 1)

Prostřednictvím videokonference lze provádět nejen jednotlivé úkony trestního řízení, pokud to jejich povaha umožňuje, ale rovněž lze tímto způsobem zajistit účast jednotlivých osob na jednání, ať již jde o vazební zasedání, veřejné zasedání nebo hlavní líčení, nebo při úkonech prováděných mimo tato řízení (§ 183a odst. 2 tr. řádu).

K bodu 80 (§ 235 odst. 2)

Viz odůvodnění k bodu 49.

K bodu 81 (§ 240)

Vzhledem k tomu, že navrhuje upravit novou formu vazebního zasedání, je-li rozhodováno o vazbě, je třeba tuto formu zasedání doplnit mezi případy, kdy se nerozhoduje v neveřejném zasedání.

K bodu 82 (§ 242 odst. 2)

Úprava reaguje na nález Ústavního soudu ze dne 22. března 2005 vyhlášený pod č. 239/2005 Sb., kterým došlo ke zrušení ustanovení § 242 odst. 2 tr. ř. ke dni vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů, tj. 17. 6. 2005. Podle názoru Ústavního soudu nebylo ustanovení § 242 odst. 2 trestního řádu rozporné s čl. 5 odst. 4 Úmluvy samostatně, ale pouze ve vztahu k těm ustanovením trestního řádu, která upravují soudní přezkum usnesení státního zástupce o dalším trvání vazby, neboť tomu, aby obviněný mohl být před rozhodnutím soudu o stížnosti proti rozhodnutí státního zástupce o ponechání obviněného ve vazbě slyšen jako procesní strana, bránilo v platné právní úpravě ustanovení § 242 odst. 2 trestního řádu, které účast obviněného (i kohokoliv jiného) při neveřejném zasedání vylučovalo.

V důsledku samostatné úpravy práva obviněného „být slyšen“ v rámci vazebního zasedání jako specifické procesní formy se navrhuje obnovit znění Ústavním soudem zrušeného ustanovení § 242 odst. 2 tr. ř., které samo o sobě netrpí ústavním deficitem.

K bodu 83 (§ 255 odst. 2)

Ačkoli doprovodný změnový zákon k novému trestnímu zákoníku (zákon č. 41/2009 Sb.) vypustil ze znění § 224 odst. 5 tr. ř. jako důvod pro přerušení trestního stíhání skutečnost, že zákon je v rozporu s mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem, neboť v návaznosti na změnu Ústavy České republiky provedenou ústavním zákonem č. 395/2001 Sb. si nově soud sám posuzuje soulad mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci dal Parlament ČR souhlas a již je Česká republika vázána, se zákonem a v případě, že mezinárodní smlouva stanoví něco jiného než zákon, použije přímo mezinárodní smlouvu, aniž by věc předkládal Ústavnímu soudu, tato změna nebyla reflektována v ustanovení § 255 odst. 2 tr. ř. upravujícím přerušení trestního stíhání odvolacím soudem. Vzhledem k tomu se toto ustanovení dává do souladu s § 224 tr.ř. a do souladu s čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR.

K bodu 84 [§ 265b odst. 1 písm. l]

Jde o formulační zpřesnění, které jednoznačně vyjádří obě alternativy dovolacího důvodu uvedené v písmenu l).

K bodům 85 a 89 (§ 265l a 275 odst. 3)

Vzhledem ke specifickému charakteru řízení o mimořádných opravných prostředcích před Nejvyšším soudem (obviněný je ve výkonu trestu) se vylučuje užití ustanovení o vazebním zasedání při rozhodování o vazbě v řízení o dovolání a v řízení o stížnosti pro porušení zákona, s výjimkou případu uvedeného v § 265o odst. 2 tr. ř., kdy je rozhodováno o vzetí osoby, jež je na svobodě, do vazby, a je třeba rozhodnout ve vazebním zasedání tak, aby této osobě byla garantována všechna její práva, zejména právo na osobní slyšení. Tato úprava má oporu i v judikatuře ESLP, který rozhodování o osobní svobodě v této fázi řízení považuje za rozhodování podle článku 5 odst. 1 písm. a) Úmluvy, na který se nevztahuje požadavek na osobní slyšení před soudcem (srovnej rozsudek *Wenner proti Slovensku* ze dne 23. 11. 2010 (stížnost č. 14579/05)).

K bodu 86 (§ 265r odst. 3)

Jde o provázání úpravy dovolání s úpravou práva na vzdání se obhájce.

K bodu 87 (§ 266 odst. 7)

Navrhované doplnění reaguje na skutečnost, že se ministři spravedlnosti odnímá pravomoc rozhodnout o odložení nebo přerušení výkonu rozhodnutí, jež napadá stížností pro porušení zákona (podrobněji viz odůvodnění k § 275 odst. 4). V zájmu zajištění práv odsouzených v případech, kdy bude stížnost pro porušení zákona podávána s odkazem na zcela zjevné pochybení, kdy z povahy věci bude zřejmé, že napadené rozhodnutí bude zrušeno, se však přiznává ministři spravedlnosti právo iniciovat odložení nebo přerušení výkonu rozhodnutí Nejvyšším soudem. Takový návrh musí ministr spravedlnosti podat spolu se stížností pro porušení zákona. O takovém návrhu je pak Nejvyšší soud povinen rozhodnout do 14 dnů po obdržení spisového materiálu (viz § 275 odst. 4).

K bodu 88 (§ 267 odst. 1)

Opravuje se nesprávný odkaz na obecné náležitosti podání.

K bodu 90 (§ 275 odst. 4)

Podle stávající právní úpravy rozhoduje o odkladu nebo přerušení výkonu rozhodnutí napadeného stížností pro porušení zákona ministr spravedlnosti usnesením, proti kterému není přípustná stížnost. Jde o zvláštní oprávnění ministra spravedlnosti, které vyplývá z jeho výlučného práva podat stížnost pro porušení zákona, přičemž toto oprávnění trvá až do doby, kdy bylo o stížnosti pro porušení zákona rozhodnuto. Byl-li zákon porušen v neprospěch odsouzeného, může ministr zjednat nápravu a v případě, že lze předpokládat úspěšnost stížnosti pro porušení zákona, může zasáhnout do pravomocného rozhodnutí soudu, příp. jiného orgánu a např. odložit nebo přerušit výkon trestu odnětí svobody, peněžitého trestu, ochranného léčení apod. Odklad nebo přerušení výkonu napadeného rozhodnutí trvá až do doby, než je o stížnosti pro porušení zákona rozhodnuto Nejvyšším soudem.

Uvedené oprávnění ministra spravedlnosti není systémové, neboť u žádného jiného mimořádného oprávněného prostředku v trestním řízení nemá ten, kdo takový prostředek podává, možnost sám jakkoli zasáhnout do pravomocného rozhodnutí soudu, popř. státního zástupce.

Ministrovi spravedlnosti, který je součástí moci výkonné, je podle stávající právní úpravy umožněno, aby bez zákonem stanovených mantinelů zasáhl do pravomocného rozhodnutí vydaného v rámci moci soudní, a to tak závažným způsobem, že může odsouzeného propustit z výkonu trestu. Přitom neprodleně po podání stížnosti pro porušení zákona může odložit nebo přerušit výkon napadeného rozhodnutí Nejvyšší soud, který je jistě povolanejší posoudit, zda je stížnost pro porušení zákona důvodná a lze předpokládat, že jí bude vyhověno.

V rámci moci výkonné má přitom oprávnění obdobného charakteru jedině prezident republiky v řízení o udělení milosti, což však nelze srovnávat, neboť v tomto řízení je to prezident republiky, kdo rozhoduje o udělení milosti na základě oprávnění vyplývajícího z Ústavy ČR – tj. subjekt, který rozhoduje o přerušení nebo odkladu trestu je totožný se subjektem, který rozhoduje o odpuštění trestu ve formě milosti. Kromě toho je prezident hlavou státu a jeho postavení není srovnatelné s postavením ministra spravedlnosti.

Vzhledem k výše uvedenému se jeví jako žádoucí uvedené oprávnění ministra zrušit, neboť pro jeho zachování není dán žádný reálný důvod. Je třeba vzít v úvahu také historické důvody pro zákonné zakotvení stížnosti pro porušení zákona včetně tohoto oprávnění, kdy v tzv. období nesvobody, tj. v období od 25. 2. 1948 do 31. 12. 1989 došlo často k odsouzením z důvodů neslučitelných se základními principy demokratického právního státu a bylo proto třeba co nejrychleji zjednat nápravu.

Zrušení tohoto oprávnění nebude na újmu práv odsouzeného, neboť neprodleně po podání stížnosti pro porušení zákona může přerušit nebo odložit výkon napadeného rozhodnutí Nejvyšší soud, přičemž ministr spravedlnosti může dát k takovému postup návrh spolu s podáním stížnosti pro porušení zákona. Zrušením tohoto oprávnění ministra spravedlnosti bude důsledně respektován princip, že o právních otázkách souvisejících s ústavně garantovanými právy a svobodami bude rozhodovat pouze nezávislý a nestranný soud.

K bodu 91 (§ 306a odst. 1)

Požaduje-li to obviněný, proti kterému bylo vedeno řízení proti uprchlému, provedou se v řízení před soudem znovu důkazy v předchozím soudním řízení provedené, u nichž to jejich povaha připouští, nebo jejichž opakování nebrání jiná závažná skutečnost; v opačném případě se obviněnému protokoly o provedení těchto důkazů přečtou a umožní se mu, aby se k nim vyjádřil. S ohledem na skutečnost, že o úkonu, který je prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, se vždy vedle protokolu obligatorně pořídí obrazový a zvukový záznam, navrhuje se, aby čtení protokolu o dřívějším úkonu bylo postaveno naroveň přehrání obrazového a zvukového záznamu, na kterém je předchozí úkon prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení zachycen.

K bodu 92 (§ 314b odst. 2)

S ohledem na zrušení věty třetí v § 179b odst. 2 se navrhuje vypustit odkaz na tento paragraf.

K bodu 93 (§ 314d odst. 3)

Viz odůvodnění k bodu 52.

K bodu 94 (314f odst. 2)

Navrhuje se bez náhrady vypustit nesprávný odkaz na § 63 tr. ř., neboť trestní příkaz se do vlastních rukou nedoručuje obviněnému podle § 63 tr. ř., ale podle § 64 odst. 1 písm. b) tr. ř., přičemž trestní příkaz není možné uložit podle § 64 odst. 4 tr. ř.

K bodům 95 a 100 až 102 (§ 343 odst. 3 a § 361)

Navrhuje se zefektivnit postup při vymáhání peněžitého trestu a pořádkové pokuty uložených v trestním řízení a nastavit jednoznačná a efektivní pravidla pro jejich vymáhání. Jako nejvhodnější se jeví postup podle nového daňového řádu, kdy lze mimo jiné aplikovat princip procesního režimu dělené správy, upraveného v § 161 a násl. daňového řádu. Pohledávky z peněžitých trestů a pořádkových pokut tak získají z hlediska vybírání a vymáhání povahu daňových pohledávek (obdobně jako např. pokuty za přestupky a správní delikty podle § 106 odst. 3 správního řádu). Nová úprava umožní jasné nastavení pravidel pro vymáhání, možnost využití započtení přeplatků vzniklých u jiných správců daně apod.

K bodu 96 (oddíl šestý - § 350k)

V současné době v praxi dochází k nejednotnému postupu v případě, že dojde k promlčení výkonu trestu podle § 94 trestního zákoníku, neboť někteří soudci rozhodují o promlčení výkonu trestu usnesením, jiní pouze v úředním záznamu konstatují, že promlčení nastalo ze zákona. V případě, že je rozhodováno usnesením, však není dán jednoznačný zákonný podklad pro takový postup, přestože rozhodování formou usnesení se s ohledem na důsledky (zánik trestu) jeví být žádoucí. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o promlčení výkonu trestu je zásadním rozhodnutím v trestním procesu, jehož důsledkem je nevykonání trestu odsouzeným, navrhuje se, aby o této skutečnosti soud rozhodoval usnesením, proti kterému může podat státní zástupce stížnost s odkladným účinkem. Navržená změna znamená jednak posílení právní jistoty a jednak zakotvení opravného mechanismu v případech pochybení, na

druhou stranu neznamená žádnou výraznou administrativní zátěž, neboť jde o výjimečné případy v řádu desítek věcí ročně.

K bodu 97 (§ 351 odst. 2)

Navrhuje se sjednotit úpravu dodání nebezpečné osoby do výkonu ochranného léčení s dodáním osoby do výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody a do výkonu zabezpečovací detence tak, že v takovém případě předseda senátu nařídí dodání takové osoby Policii ČR.

K bodu 98 (§ 353 odst. 2)

Navrhovaná úprava reaguje na doporučení Veřejného ochránce práv na změny právní úpravy uvedené v Souhrnné zprávě o činnosti Veřejného ochránce práv za rok 2008. Veřejný ochránce práv v této zprávě doporučuje Poslanecké sněmovně, aby požádala vládu o předložení novely trestního řádu, která by stanovila lhůtu, ve které soud musí rozhodnout o návrhu zdravotnického zařízení na ukončení ochranné léčby.

Stanovení konkrétní lhůty soudu, ve které by byl povinen rozhodnout o odůvodněnosti návrhu na propuštění nebo ukončení ochranného léčení, není objektivně možné. Rozhodnutí soudu nelze vázat konkrétním časovým termínem, neboť - podle konkrétních okolností případu - soud v některých případech potřebuje vyslechnout ošetřujícího lékaře, zpracovatele návrhu, případně samotného předkladatele návrhu – ředitele zdravotnického zařízení. Pokud nebudou tímto postupem rozptýleny pochybnosti o správnosti navrhovaného postupu, soud si vyžádá odborné vyjádření od specialisty, který není spojen se zdravotnickým zařízením, které podalo návrh. V praxi se stává, že soud pro své rozhodnutí potřebuje nikoli pouze odborné vyjádření, ale i znalecký posudek. Po jeho obdržení a po eventuálním výsledku znalce může vyvstat potřeba přibrání znalce ještě z dalšího odvětví (např. znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie doplnit znaleckým posudkem z odvětví klinické psychologie). Následně nelze vyloučit potřebu tzv. superposudku nebo posudku zpracovaného vědeckým ústavem, což je vždy časově náročné.

Vzhledem k uvedenému se navrhuje stanovit soudu povinnost rozhodnout v uvedených případech „bez zbytečného odkladu“, což umožní vyloučit případy, kdy by soud s vydáním rozhodnutí neodůvodněně otálel.

K bodu 99 (§ 354 odst. 2)

Podle § 354 odst. 1 trestního řádu nařizuje výkon zabezpečovací detence předseda senátu, a to po nabytí právní moci rozhodnutí o jejím uložení. Jestliže je osoba, které byla uložena zabezpečovací detence, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, zařídí předseda senátu podle § 354 odst. 2 trestního řádu bezodkladně její dodání do ústavu pro výkon zabezpečovací detence. Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru v činné službě, požádá předseda senátu podle § 354 odst. 3 trestního řádu příslušného velitele nebo nadřízeného, aby zařídil jeho dopravení do ústavu pro výkon zabezpečovací detence. Platná právní úprava, ani Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 505/2001-Org. ze dne 3. 12. 2001, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, ve znění pozdějších předpisů, však neupravuje postup, jakým má předseda senátu zařídit dodání nebezpečné osoby do detenčního ústavu. Den zahájení výkonu zabezpečovací detence je dnem nástupu do detenčního ústavu. Teprve tímto dnem nastává působnost Vězeňské služby ČR, která spravuje a střeží ústavy pro výkon zabezpečovací detence, a střeží, předvádí a eskortuje osoby ve výkonu zabezpečovací detence (§ 2 a 3 zákona č. 555/1992 Sb.,

o Vězeňské službě a justiční stráží ČR, ve znění pozdějších předpisů, a § 1 zákona č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence a o změně některých souvisejících zákonů). Do té doby nedisponuje Vězeňská služba žádným oprávněním, jehož by mohla využít k eskortování nebezpečné osoby do výkonu zabezpečovací detence, neboť před dodáním osoby do výkonu zabezpečovací detence není ještě dána její působnost. Navrhuje se proto, aby dodání nebezpečné osoby do výkonu zabezpečovací detence zajišťovala na základě příkazu předsedy senátu Policie České republiky - analogicky jako je tomu při dodání osoby odsouzené k trestu odnětí svobody do výkonu trestu podle § 321 trestního řádu.

K bodům 100 až 102 (§ 361)

Viz odůvodnění k bodu 95.

K bodu 103 (§ 380 odst. 1)

S ohledem na praxi některých cizích států, které namísto vydání (extradice) dávají z technických, administrativních i jiných důvodů přednost navracení hledaných zločinců cestou vyhoštění (deportace), je zapotřebí upravit oprávnění orgánů činných v trestním řízení a Ministerstva spravedlnosti v takových případech poskytnout (zpravidla cestou policejní spolupráce) cizímu státu nezbytné podklady, kterými jsou zejména stejnopisy zatýkacích rozkazů a odsuzujících rozsudků s překlady. Toto oprávnění se nicméně navrhuje upravit pouze ohledně osob, které jsou v České republice hledány na základě některé z forem „zatykače“, tj. „vnitrostátního“ příkazu k zatčení nebo k dodání do výkonu trestu nebo mezinárodního či evropského zatýkacího rozkazu. Poskytování těchto podkladů ohledně osob, které v České republice hledány nejsou, by rámec policejní či justiční spolupráce v trestních věcech přesahovalo, a jednalo by se o spolupráci správní, která tímto ustanovením nebude dotčena. Možnost provádět eskorty těchto osob, pokud jsou vyhošťovány nebo jinak předávány z cizích států byla zavedena novelou provedenou zákonem č. 457/2008 Sb. a navrhované doplnění na tuto úpravu logicky navazuje na základě zkušeností s aplikací ustanovení § 380 odst. 1 tr. ř. v praxi.

K bodům 105 až 109 (§ 383, 384, 387 odst. 1)

Soubor navrhovaných změn má řešit případy, kdy byl mezinárodní zatýkací rozkaz vydán v přípravném řízení okresním soudem, následně však došlo k podání obžaloby ke krajskému soudu. V praxi dochází v současné době ke sporům o příslušnost, kdy okresní soudy odmítají další úkony činit s tím, že již nejsou příslušné k žádným úkonům trestního řízení v dané trestní věci, anebo zbytečně ruší mezinárodní zatýkací rozkazy ihned po podání obžaloby ke krajskému soudu, čímž vznikají další zbytečné náklady (zejm. na překlad) a je snižována i efektivita mezinárodního pátrání, které musí být v mezidobí mezi zrušením mezinárodního zatýkacího rozkazu okresním soudem a vydáním nového zatýkacího rozkazu krajským soudem přerušeno. Navrhuje se proto, aby bez ohledu na to, který soud mezinárodní zatýkací rozkaz vydal, byl k přijetí informace o nemožnosti vydání (§ 383 odst. 2; s tím pak souvisí i přezkoumání důvodů nemožnosti vydání a případné zrušení mezinárodního zatýkacího rozkazu podle § 383 odst. 3), k přijetí vydané osoby (§ 384 odst. 5 a § 387 odst. 1), ke zrušení mezinárodního zatýkacího rozkazu, pokud zanikly důvody, pro které byl vydán (§ 384 odst. 6), k přijetí prohlášení vydané osoby o vzdání se práva na uplatnění zásady speciality (§ 389 odst. 2) a k žádosti o dočasné převzetí vydávané osoby (§ 390 odst. 1) příslušný vždy ten soud, který je v daném okamžiku příslušný k vedení trestního řízení, resp. v přípravném řízení soud příslušný podle § 26.

V zájmu předcházení dalším výkladovým nejasnostem se tak navrhuje výslovně obecně stanovit příslušnost soudu pro provádění úkonů v rámci řízení o vyžádání osoby z ciziny a založit tuto příslušnost k okamžiku, kdy má k danému úkonu dojít, a nikoli k okamžiku vydání mezinárodního zatýkácího rozkazu, neboť v mezidobí mohlo dojít např. k podání obžaloby k jinému (krajskému) soudu, než který vydal zatýkácí rozkaz v přípravném řízení (okresní soud).

K bodu 110 (§ 387 odst. 3)

Vzhledem ke změně systematiky ustanovení o vazbě je zapotřebí upravit odkaz na ustanovení upravující maximální přípustné doby trvání vazby.

K bodu 111 (§ 389 odst. 2)

Navrhovaná změna reflektuje nové stanovení příslušnosti soudu v § 383 odst. 1 (odůvodnění viz výše) a současně zdůrazňuje, že k výsledku vydané osoby při opatrování jejího stanoviska ke vzdání se práva na uplatnění zásady speciality, jakož i k vyžádání souhlasu státu, z něhož byla tato osoba vydána, s rozšířením trestního stíhání či výkonu trestu i na další trestné činy spáchané před vydáním, pro které vydání povoleno nebylo, bude příslušný soud, který je příslušný k vedení řízení pro tyto trestné činy, a nikoli soud, který byl příslušný k vedení řízení pro trestný čin, pro který bylo vydání povoleno. Tento soud totiž k provádění úkonů ohledně jiných trestných činů nemá a nemůže mít předpoklady, zejména není podrobně seznámen se spisovým materiálem a na jiném trestním řízení se ani jinak neúčastní.

K bodu 112 (§ 390 odst. 1)

Navrhovaná změna reflektuje nové stanovení příslušnosti soudu v § 383 odst. 1 (odůvodnění viz výše), neboť dosavadní znění implikuje, že osoba je po vydání odevzdávána soudu, který mezinárodní zatýkácí rozkaz vydal.

K bodu 113 (§ 396 odst. 2)

Vzhledem ke změně systematiky ustanovení o vazbě je zapotřebí upravit odkazy na příslušná ustanovení o vazbě, která se použijí i pro předběžnou vazbu.

K bodu 114 (§ 396 odst. 4)

Podobně jako v případě tzv. vyšetřovací vazby v rámci trestního řízení (§ 72 odst. 1) je třeba zajistit, aby nedocházelo k nepřiměřeným prodlevám i v případech, kdy je osoba v předběžné vazbě podle § 396 trestního řádu. Protože v rámci vydávacího řízení nejsou činné a délku předběžné vazby neovlivňují pouze orgány činné v trestním řízení, ale i orgány jiné (např. Ministerstvo spravedlnosti), je třeba výslovně upravit povinnost těchto orgánů postupovat co nejrychleji a přednostně (přednost při vyřizování je dostatečně odůvodněna okolností, že osoba, o jejíž vydání jde, se nachází v předběžné vazbě).

K bodu 115 (§ 400b odst. 2)

Vzhledem ke změně systematiky ustanovení o vazbě je zapotřebí upravit odkazy na příslušná ustanovení o vazbě, která se použijí i pro vydávací vazbu.

K bodu 116 [§ 404 odst. 2 písm. b)]

Navržená změna odstraňuje v praxi se vyskytující rozdílnou interpretaci podmínek, za nichž lze vydat evropský zatýkácí rozkaz. V praxi se totiž objevují případy, kdy soudy interpretují stávající znění § 404 odst. 2 písm. b) tr. ř. tak, že evropský zatýkácí rozkaz lze vydat i v případech, kdy byl uložen trest odnětí svobody, jehož výkon byl podmíněně odložen. Na potíže s vydáváním, resp. realizací evropských zatýkácích rozkazů, na základě trestů odnětí svobody, jejichž výkon byl podmíněně odložen, rovněž opakovaně upozorňuje Národní centrála Sirene. Rámcové rozhodnutí o evropském zatýkáčím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy v čl. 1 odst. 1 stanoví, že evropský zatýkácí rozkaz je soudní rozhodnutí sloužící k zatčení a předání vyžádané osoby za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody (*custodial sentence*) nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody. Evropský zatýkácí rozkaz má být nástrojem v boji proti závažné kriminalitě a organizované trestné činnosti. I z toho lze odvodit, že vydání evropského zatýkáčím rozkazu pouze v souvislosti s trestem odnětí svobody, jehož výkon byl podmíněně odložen, je vyloučeno, protože neodpovídá použití zásady proporcionality. Na právní úpravu evropského zatýkáčím rozkazu v trestním řádu se přiměřeně užijí ustanovení o mezinárodním zatýkáčím rozkazu (oddíl druhý), nestanoví-li úprava evropského zatýkáčím rozkazu (oddíl třetí) něco jiného. Zatímco oddíl třetí vymezuje evropský zatýkácí rozkaz pozitivně [tj. v kterých případech lze evropský zatýkácí rozkaz vydat – srov. § 404 odst. 2 písm. a) a b)], oddíl druhý v § 385 naopak vymezuje negativně, ve kterých případech mezinárodní zatýkácí rozkaz vydat nelze – mimo jiné, je-li trest odnětí svobody, který má být vykonán, kratší než čtyři měsíce. Změna navrhovaná v ustanovení § 404 odst. 2 písm. b) proto po vzoru ustanovení § 385 zpřesňuje podmínky pro vydání evropského zatýkáčím rozkazu v souladu s rámcovým rozhodnutím o evropském zatýkáčím rozkazu.

Zpřesnění dále rovněž vyloučí případy, kdy byl uložen nepodmíněný trest a osoba z něj byla podmíněně propuštěna.

K bodům 117 a 118 (§ 406 odst. 2 a 407 odst. 1)

Navrhované změny navazují na změnu příslušnosti soudu ve vydávacím řízení (viz odůvodnění k § 383 a násl.). Navrhuje se, aby bez ohledu na to, který soud evropský zatýkácí rozkaz vydal, byl k přijetí prohlášení předané osoby o vzdání se práva na uplatnění zásady speciality (§ 406) a k žádosti o dočasné převzetí předávané osoby (§ 407) příslušný vždy ten soud, který je v daném okamžiku příslušný k vedení trestního řízení, resp. v přípravném řízení soud příslušný podle § 26.

K bodu 119 [§ 411 odst. 6 písm. d)]

V rámci vydávacího řízení je podle § 393 písm. g) tr. ř. možné posoudit, který ze států (stát, který podal žádost o vydání, a Česká republika jako stát, kterému byla doručena žádost o vydání a která vede trestní stíhání ohledně téhož skutku a téže osoby) má vzhledem k okolnostem případu lepší předpoklady vést trestní stíhání v dané trestní věci. Tato možnost však dosud chybí v rámci řízení o evropském zatýkáčím rozkazu [srov. § 411 odst. 6 písm. d)]. Pro spolupráci mezi členskými státy Evropské unie je tak vytvořen nižší standard

spolupráce než s nečlenskými státy. Důvod zamítnutí předání uvedený v § 411 odst. 6 písm. d) je implementací ustanovení čl. 4 odst. 2 rámcového rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy. Čl. 4 tohoto rámcového rozhodnutí však obsahuje pouze fakultativní důvody zamítnutí předání a je tedy na každém členském státě, zda a v jakém rozsahu tyto důvody (a které z nich) implementuje ve vlastní vnitrostátní úpravě. Shora navrhovaná změna je proto v souladu s uvedeným rámcovým rozhodnutím, a je rovněž v souladu s rámcovým rozhodnutím o předcházení kompetenčním sporům při výkonu pravomoci v trestním řízení a jejich řešení.

K bodům 120 až 122 (§ 411 odst. 9, 11 a 12, § 413 odst. 4, § 415 odst. 1 a 3, § 419 odst. 2 a § 421 odst. 3)

Jde o legislativně technické změny související s úpravou odložení předání v samostatném § 413a.

K bodu 123 (§ 413a)

Poznatky z praxe ukazují, že na rozdíl od vydávacího řízení, v jehož úpravě (§ 400) došlo v návaznosti na nálezy Ústavního soudu z 29. 1. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 63/06, který byl publikován pod č. 90/2008 Sb., k výslovné úpravě nové koncepce institutu odložení vydání, dochází i nadále v rámci řízení o předání na základě evropského zatýkacího rozkazu při odložení předání v některých případech k faktickému nahrazování tzv. vyšetřovací vazby vazbou předávací podle § 411 odst. 4. Tento stav je nežádoucí a s ohledem na závěry výše citovaného nálezu Ústavního soudu protiústavní, a proto se navrhuje úpravu odložení vydání s nezbytnými změnami převzít i do řízení předávacího.

Ústavní soud v citovaném nálezu vyslovil v rámci přezkoumávání ústavnosti vazby vydávací (tedy obdobného institutu, jakým je vazba předávací), že po dobu odložení vydání nemůže dojít k realizaci vydání a nemůže být ani dán legitimní důvod omezení osobní svobody vydávací vazbou podle § 397 odst. 3 tr. řádu, o kterém bylo rozhodnuto soudem. Vydávací vazba a její délka totiž nemůže být odůvodněna něčím jiným než realizací vydání (srov. například rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Chahal proti Spojenému království, rozsudek č. 22414/93 ze dne 15. 11. 1996, ve věci Slivenko proti Lotyšsku, č. 48321/99 ze dne 9. 10. 2003, a ve věci Singh proti České republice č. 60538/00 ze dne 25. 1. 2005). Uvedené závěry bezesporu platí i pro předávací vazbu. Otázka vzetí vyžádané osoby do předávací vazby může být řešena až v souvislosti s ukončením trestního řízení vedeného proti takové osobě v České republice.

Zároveň je třeba uvést, že odložení předání po povolení předání by mělo být zcela výjimečným postupem s ohledem na skutečnost, že po právní moci rozhodnutí o předání Policie ČR zajišťuje realizaci předání během 10 dnů, přičemž pro takovou osobu je z jiného členského státu vypravena eskorta za účelem převzetí osoby na území České republiky, takže rozhodnutím o odložení předání po právní moci rozhodnutí o předání může jinému členskému státu vzniknout značná škoda.

K bodům 124 a 125 (§ 414 odst. 5, § 416 odst. 2)

Jde o legislativně technické změny související s úpravou odložení předání v samostatném § 413a.

K bodům 126 až 130 (§ 426a, 427, 427a a 433)

V zájmu urychlení řízení i úspory nákladů se navrhuje rozšířit možnost doručování písemností osobám v cizím státě poštou i na případy, které nejsou upraveny mezinárodní smlouvou, pokud takovému doručení nebrání právo cizího státu, na jehož území má být doručeno, neboť doručování prostřednictvím cizozemských justičních orgánů je často zdoluhavé a ne vždy úspěšné. Některé cizí státy (např. Spojené státy americké, které v tomto smyslu zaslaly diplomatickou nótu) v praxi upřednostňují, aby pro tento typ právní pomoci nebylo formálně žádáno o právní pomoc, ale aby bylo využito možnosti přímého doručení na jejich území poštou, přestože smluvně tato možnost upravena není. S ohledem na čl. 10 Ústavy však nově formulované ustanovení § 427a nebude možné uplatnit ve vztahu ke státům, ve vztahu k nimž platí (resp. s nimiž by byla sjednána) mezinárodní smlouva výslovně vylučující jiný druh doručení než prostřednictvím justičních orgánů. V praxi bude vzhledem ke specifickým požadavkům na doručování obviněným nově formulované ustanovení § 427a využitelné zejména pro doručování svědkům a poškozeným. Požadavek na úpravu této možnosti ve vztahu k některým státům, zejména Ukrajině, pak byl v praxi zaznamenán ze strany některých českých soudů. Doručování písemností poštou cizozemskými orgány adresátům na území České republiky, které je v současnosti vyloučeno (§ 432 odst. 1), se navrhuje nově umožnit (§ 433 odst. 4), pokud cizí stát předem zaručí vzájemnost, a tak jednak dosáhnout úspory nákladů a obřemenění justičních orgánů, a jednak rozšířit možnosti doručování písemností adresátům v cizině českými justičními orgány. V případě přímého doručování písemností, které vyžadují doručení do vlastních rukou příjemce, bude nezbytné vždy pečlivě posoudit a případně cestou Ministerstva spravedlnosti, resp. Nejvyššího státního zastupitelství, ověřit, zda způsob doručování písemností poštou v cizím státě odpovídá požadavkům na doručení do vlastních rukou podle českého práva.

K § 426a

Navrhuje se komplexně upravit případy, kdy je možné žádat o pořízení záznamu v schengenském informačním systému podle článku 98 Schengenské prováděcí úmluvy za účelem pátrání po osobě. Ve stávající právní úpravě jsou tyto případy řešeny v § 427 odst. 5 tr. ř. pouze pro doručování písemností, kdy jde o užší úpravu neodrážející v plné šíři ustanovení čl. 98 Schengenské prováděcí úmluvy. Článek 98 Schengenské prováděcí úmluvy, který se v nově navrženém ustanovení § 426a tr. ř. provádí, se totiž vztahuje jak na pátrání pro účely doručení písemnosti (předvolání, rozhodnutí) v trestním řízení (ať už v přímém styku přímo adresátovi, nebo prostřednictvím dožádání či přes centrální orgán), tak i na pátrání pro účely jiného dožádání než dožádání o doručení písemnosti (např. je třeba vypátrat pobyt osoby za účelem následného dožádání daného státu o výslech této osoby). Vyloučeno je ale použití této úpravy pro případy, kdy cílem vypátrání pobytu osoby je její následné omezení na osobní svobodě (např. že by záznam dle čl. 98 SPÚ byl používán před vydáním evropského zatýkacího rozkazu).

„Policíí ČR“ se rozumí útvar PČR příslušný pro pátrání na národní úrovni (nikoli SIRENE).

K § 427

Ustanovení odstavců 4 a 5 se navrhuje vypustit s ohledem na nově navržená ustanovení § 426a a § 427a.

K § 427a

Stávající ustanovení § 427 odst. 4 je nesystémové a neodpovídá nadpisu § 427. Navrhuje se proto zejména v souvislosti rozšířením možností doručování písemností poštou vyčlenit tato ustanovení do samostatného paragrafu. K rozšíření možností doručování poštou adresátům v cizině viz obecné odůvodnění výše.

K § 433

Navrhovaná změna nadpisu terminologicky navazuje na nadpis nového § 427a, kdy je mimo jiné zapotřebí v nadpisu § 433 upřesnit, o který směr doručování se jedná, aby se předešlo možným nejasnostem.

Pokud jde o nový odstavec 4, lze odkázat na obecné odůvodnění výše. Vzájemnost bude muset být s cizím státem dohodnuta před tím, než k přímému zaslání písemnosti dojde, a to postupem obvyklým v rámci mezinárodní justiční spolupráce ve věcech civilních, tj. Ministerstvem spravedlnosti po dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí, a vzhledem ke specifické povaze trestního řízení rovněž s Nejvyšším státním zastupitelstvím. O prohlášeních o vzájemnosti pak budou justiční orgány informovány rezortním předpisem Ministerstva spravedlnosti [§ 2 odst. 4 písm. d) publikační instrukce]. V zájmu ochrany práv osob bude podmínkou takové vzájemnosti vždy rovněž zasílání písemností s překladem do jazyka, který adresát ovládá (srov. § 2 odst. 14).

K bodu 131 (§ 438 odst. 4)

Vzhledem ke změně systematiky ustanovení o vazbě je zapotřebí upravit odkaz na ustanovení upravující maximální přípustné doby trvání vazby.

K bodu 132 (§ 441)

V návaznosti na poznatky aplikační praxe se navrhuje významněji modifikovat ustanovení upravující zajištění majetku na základě žádosti cizího státu o právní pomoc tak, aby nevyvolávalo interpretační obtíže. Navrhuje se vypustit odstavec 1 bez náhrady, neboť podle jeho stávajícího znění by se mělo o zajištění na základě žádosti cizozemského orgánu rozhodnout, aniž by proti tomuto rozhodnutí byla přípustná stížnost (viz § 141 odst. 2 věta druhá). Takový postup však neodpovídá vnitrostátnímu postupu při zajišťování, kdy např. k zajištění movitých věcí dochází podle § 78 nebo 79 tr.ř., podle kterých rozhodnutí vydáváno není, ale je vydáváno pouze opatření. V důsledku tohoto rozporu dochází k nejednotné praxi, kdy někteří státní zástupci o tomto zajištění rozhodují usnesením podle § 441 odst. 1, 2 tr. ř. ve spojení s § 78 nebo 79 tr.ř. a jiní vydávají opatření podle § 441 odst. 1, 2 tr. ř. ve spojení s § 78 nebo 79 tr.ř. Dalším nedostatkem je omezený účel zajištění uvedený v § 441 odst. 1 tr.ř., který neumožňuje vyhovět žádosti o právní pomoc spočívající v zajištění majetku obviněného pro účely zajištění nároku poškozeného nebo pro účely výkonu trestu propadnutí majetku. Uvedené nejasnosti se navrhuje odstranit tím způsobem, že se užije přiměřeně vnitrostátní právní úprava zajištění majetku, přičemž účel a způsob zajištění budou posuzovány a prováděny zcela v souladu s vnitrostátní právní úpravou.

Dále se navrhuje změnit příslušnost k vyřízení žádosti o právní pomoc spočívající v zajištění majetku tak, že se uplatní obecná příslušnost uvedená v § 430 odst. 1 tr. ř. Stávající speciální příslušnost pro právní pomoc spočívající v zajištění majetku stanovená v § 441 odst. 3 tr. ř., podle níž takovou žádost musí vždy vyřizovat okresní soud nebo státní zástupce okresního státního zastupitelství, nevyhovuje v tom směru, že v praxi se vyskytují případy, že se žádost o právní pomoc týká nejen zajišťování věcí, majetku a majetkových hodnot, ale

i jiných úkonů, a v takovém případě pak část žádosti o právní pomoc vyřizuje státní zástupce krajského státního zastupitelství a část státní zástupce okresního státního zastupitelství, což není vhodné.

V zájmu konzistentnosti s úpravou postupu orgánů činných v trestním řízení při vracení věci v rámci vnitrostátních trestních řízení se také navrhuje podrobnější úprava postupu při předávání a vracení zajištěných věcí do ciziny.

K bodům 133 a 134 (nadpis § 444, § 444 odst. 1, § 444 odst. 4 a § 445 odst. 1)

Reaguje se na skutečnost, že výslech podezřelého, obviněného, svědka nebo znalce prováděný distanční formou může probíhat nejen za využití videotelefonu, tj. za využití zařízení umožňujícího vzájemnou komunikaci dvou míst prostřednictvím video a audio přenosů, ale i za využití videokonferenčního zařízení, které umožňuje simultánní vzájemnou komunikaci i více míst.

K bodům 135 a 136 (§ 444 odst. 8, § 445 odst. 5)

Ustanoveními § 444 a 445 tr. řádu byly do českého právního řádu transponovány požadavky Úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních mezi členskými státy EU ze dne 29. 5. 2000 a Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních ze dne 8. 11. 2001. Tyto mezinárodní smlouvy stanoví specifické podmínky pro konání výslechu podezřelého, obviněného, svědka nebo znalce distanční formou, které vyplývají z toho, že výslech je prováděn v rámci mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech. S ohledem na skutečnost, že tyto podmínky jsou odlišné od obecně stanovených podmínek pro provádění výslechu, kdy vyslýchaná osoba i vyslýchající jsou na území České republiky, vylučuje se použití obecných ustanovení trestního řádu o konání úkonů prostřednictvím videokonferenčního zařízení.

K bodům 137 až 139 [(§ 449 odst. 1 písm. e) a f) a § 455 odst. 3)]

Ustanovení § 449 písm. f) jako jediné v rámci oddílu sedmého odkazuje na uznání rozhodnutí, které se netýká konečného vyřízení věci, a jeho zařazení je nejen nekoncepční, ale i nekonzistentní s ustanovením § 441 tr. ř., které upravuje postup při zajišťování majetku a věcí. Současná úprava vede rovněž ke kompetenčním sporům mezi státními zástupci okresních státních zastupitelství a krajských státních zastupitelství, zda žádost o právní pomoc spočívající v zajištění věci nebo majetku (příp. majetkových hodnot), ke které je připojeno rozhodnutí cizozemského orgánu o zajištění, má být vyřizována na okresním nebo krajském státním zastupitelství – tj. zda má být postupováno podle § 441 tr. ř. provedením zajištění podle vnitrostátních ustanovení, anebo podle oddílu sedmého uznáním cizozemského rozhodnutí. Vzhledem k uvedenému se navrhuje řešit otázku zajištění majetku cestou právní pomoci a nikoli cestou uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí. V návaznosti na tuto změnu se provádí nezbytné legislativně technické změny.

K bodům 140 až 158 (§ 460a a násl.)

V návaznosti na zkušenosti z praxe, ale i na implementační workshop pořádaný Evropskou komisí v Bruselu dne 29. června 2010, na kterém byly vyměňovány praktické poznatky mezi jednotlivými členskými státy EU a bylo diskutováno o významu a smyslu jednotlivých článků rámcového rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut (dále jen „rámcové

rozhodnutí“), se navrhuje určité změny oddílu devátého hlavy dvacáté páté trestního řádu. Hlavní koncepční změnou je změna příslušnosti k řízení o uznání a výkonu rozhodnutí o peněžitých sankcích a plněních z dosavadních krajských soudů na soudy okresní, jakož i podstatné zjednodušení tohoto řízení s ohledem na typy případů, které je nejčastěji třeba řešit. Aplikační praxe totiž ukázala, že uvedený postup je jinými členskými státy EU využíván v naprosté většině případů (zejména Rakousko, Nizozemí, Francie, výhledově též Německo - přičemž počet těchto případů stále narůstá, např. Nizozemí uvedlo, že za rok má 576 531 případů, u kterých může žádat o uznání a výkon v jiných členských státech EU) pro uznávání a výkon pokut ukládaných za dopravní přestupky v tzv. trestním právu správním, přičemž lze očekávat, že takových případů budou v budoucnu desítky až stovky ročně. Úprava, podle níž o uznání a výkonu pokuty ve výši řádově kolem 100 EUR rozhoduje senát ve veřejném zasedání za účasti dané osoby a jejího obhájce, přičemž takové řízení je důvodem nutné obhajoby, je do budoucna neudržitelná, zbytečně administrativně náročná a finančně nákladná a s ohledem na povahu a typovou závažnost případů (např. sjeté pneumatiky u vozidla) zcela nepřipadná. S ohledem na naléhavost situace je proto třeba přistoupit ke koncepční změně, se kterou nelze vyčkávat až na nový zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. Dále se provádějí určité dílčí změny, kterými se zpřesňují implementační ustanovení v návaznosti na poznatky z citovaného implementačního workshopu.

Pokud jde o uznávání a výkon rozhodnutí směřujících vůči právnickým osobám, tento postup bude možný po přijetí zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.

K bodům 140 a 141 (§ 460o)

Ustanovení § 460o odst. 1 písm. b) se zpřesňuje tak, aby implementace odpovídala článku 1 rámcového rozhodnutí. Náhradou ve prospěch obětí ve smyslu článku 1 rámcového rozhodnutí se totiž nemá na mysli náhrada škody, kterou poškozený uplatňuje v adhezním řízení, neboť v takovém případě se postupuje podle rozhodnutí Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o soudní příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, jež poškozenému zaručuje mnohem efektivnější a méně administrativně náročný postup cestou přímé exekuce v občanskoprávním řízení. Do působnosti tohoto rámcového rozhodnutí tak mají spadat pouze případy jiných typů odškodnění obětí trestného činu, které se oběti přiznává trestním soudem v trestním řízení a které znají některé právní řády jiných členských států EU. Toto odškodnění je přiznáváno zpravidla jako paušální částka za daný typ trestného činu a přímo nesouvisí s konkrétní výší škody způsobené trestným činem.

Dále se zpřesňuje i okruh rozhodnutí, která lze postupem podle tohoto oddílu uznat a vykonat, tak, aby toto vymezení více odpovídalo článku 1 písm. a) rámcového rozhodnutí. Jednak se příliš úzký pojem „správní orgán“ nahrazuje širším pojmem „jiný orgán“, neboť tímto orgánem může být jakýkoli orgán jiný než soud, např. i státní zástupce, jednak se zpřesňuje, že k projednání věci před trestním soudem nemusí nutně dojít jen na základě opravného prostředku. Dále se v souladu s výkladem zastávaným Evropskou komisí výslovně stanoví, že v případech, kdy je rozhodnutí vydané jiným orgánem než soudem, musí být zaručen přezkum trestním soudem. (Některé členské státy EU usilují o širší výklad a považují za dostatečné, že k přezkumu je příslušný soud, např. krajský, který je obecně příslušný i k projednání trestních věcí, aniž by se v daném konkrétním přezkumném řízení muselo jednat o trestní řízení. Ač rámcové rozhodnutí takový výklad svou nepřesnou dikcí do určité míry umožňuje, je třeba jej odmítnout, neboť pak by se již jednalo o postupy mimo rámec justiční spolupráce ve věcech trestních, které před účinností Lisabonské smlouvy spadaly do

třetího pilíře. Užší výklad článku 1 rámcového rozhodnutí ostatně koresponduje s aplikací mezinárodních smluv v oblasti mezinárodní justiční spolupráce, které užívají obdobnou terminologii a ze kterých byla převzata do tohoto rámcového rozhodnutí.

K bodu 142 (§ 460p)

Jak již bylo výše uvedeno, navrhuje se změna věcné příslušnosti k řízení z krajských soudů na okresní soudy, přičemž se zpřesňují i kritéria pro stanovení místní příslušnosti. V návaznosti na poznatky aplikační praxe, kdy v osvědčeních zpravidla nebývá uvedeno, kde se nachází majetek dotčené osoby, se při stanovení místní příslušnosti soudů upřednostňuje kritérium trvalého pobytu nebo místa, kde se daná osoba zdržuje, před kritériem umístění majetku takové osoby. Není totiž smyslem úpravy, aby soudy prováděly nějaká rozsáhlá šetření, kde se nachází majetek dotčené osoby za účelem stanovení příslušnosti, jednak k tomu nemají potřebné nástroje, jednak je primárně věcí jiného členského státu EU, aby pokud možno zjistil, kde se majetek dotčené osoby nachází. Dále se upravuje postup v případě, že v řízení nelze pokračovat z důvodu, který není důvodem pro neuznání rozhodnutí, ale brání dalšímu pokračování řízení (např. dotčená osoba zemře, dobrovolně uhradí pokutu apod.).

K bodu 143 (§ 460q, § 460r odst. 3, § 460s odst. 1, § 460t odst. 4, § 460u odst. 5 a § 460v odst. 1)

Jde o legislativně technické změny související se změnou věcné příslušnosti soudu k danému typu řízení.

K bodu 144 (§ 460r odst. 1 a 2)

Z výše uvedených důvodů se navrhuje koncepce, podle níž by v tomto typu řízení rozhodoval samosoudce okresního soudu, aniž by v zásadě konal veřejné zasedání, nicméně pokud by to považoval za potřebné k projednání určitých otázek, má možnost nařídit veřejné zasedání. Tato koncepce odpovídá jednak požadavkům Evropské komise na to, aby se jednalo o rychlé a neformální řízení bez zbytečných procedur, jednak je možná s ohledem na to, že nejde o řízení o vině a trestu v klasickém slova smyslu, ale jde pouze o posouzení podmínek pro výkon trestu nespojeného se zbavením osobní svobody na území České republiky, aniž by se řešila otázka viny nebo by se ukládal trest. Dotčená osoba přitom má možnost zvolit si obhájce a zůstává jí zachováno právo na podání opravného prostředku, na jehož základě může docílit přezkumu soudního rozhodnutí soudem vyššího stupně v plném rozsahu. Samotný výkon trestu se již řídí vnitrostátní úpravou.

K bodu 145 (§ 460r odst. 3)

Jde o zpřesnění dikce tohoto důvodu odmítnutí uznání a výkonu v souladu se zněním článku 7 odst. 2 písm. h) rámcového rozhodnutí.

K bodům 146, 149, 151 a 154 (§ 460r odst. 4, § 460s odst. 2 a 3, § 460t odst. 1 až 6, § 460u odst. 1, 2, 4 a 5 a § 460v odst. 2)

Jde o legislativně technické změny související se změnou věcné příslušnosti soudu k danému typu řízení.

K bodům 147, 148, 153, 155 a 157 (§ 460t odst. 1 a 5, § 460u odst. 4 a 5 a § 460y odst. 2)

Jde o legislativně technické změny.

K bodu 150 [§ 460u odst. 1 písm. b) a odst. 2]

S ohledem na nepraktičnost a zdoluhavost vymáhání pokuty nebo částky do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí v civilním řízení se navrhuje vymáhat tyto částky obdobným postupem jako peněžitý trest, tj. podle daňového řádu, který je efektivní.

K bodu 152 (§ 460u odst. 3)

Jde o formulační změnu, která zohledňuje novou zpřesněnou terminologii týkající se odškodnění oběti trestného činu.

K bodu 156 (§ 460w odst. 1)

V návaznosti na zpřesnění implementace článku 1 písm. b) bodu ii) rámcového rozhodnutí (srovnej odůvodnění k § 460o) již nově nespadá do postupu podle oddílu devátého rozhodnutí, kterým byla poškozenému přiznána náhrada škody, proto je třeba tomu přizpůsobit i text tohoto ustanovení. Vzhledem k tomu, že právní řád ČR nezná způsob odškodnění předpokládaný v citovaném článku rámcového rozhodnutí, ve vztahu k oběti trestného činu není dán žádný typ rozhodnutí, které by bylo možné postupem podle tohoto oddílu zaslat do jiného členského státu EU k uznání a výkonu.

K bodu 158 (§ 460y odst. 2 věta třetí)

V návaznosti na zpřesnění implementace článku 1 písm. b) bodu ii) rámcového rozhodnutí (srovnej odůvodnění k § 460o), kdy již nově nespadá do postupu podle oddílu devátého rozhodnutí, kterým byla poškozenému přiznána náhrada škody, se ani nepředpokládá, že by poškozenému mohla být přiznána náhrada nákladů, o jejíž uznání a výkon by bylo možné žádat postupem podle tohoto oddílu.

K čl. II. - Přechodná ustanovení

S ohledem na navrhovanou změnu věcné příslušnosti soudu (z okresního na krajský soud) ohledně trestných činů zabití a vraždy novorozeného dítěte matkou je zapotřebí stanovit, že v již zahájených řízeních se věcná příslušnost soudu nemění a řízení ohledně těchto trestných činů se vede před okresním soudem.

Vzhledem k prodloužení lhůt pro přezkum dalšího trvání vazby a pro podání žádosti o propuštění z vazby je také zapotřebí upravit přechodné ustanovení, které stanoví postup ve věcech, v nichž tyto lhůty započaly běžet před účinností navrhované změny. Jako nejprůběžnější řešení se jeví umožnit započítání lhůt, v nichž je třeba rozhodnout o dalším trvání vazby nebo v nichž lze podat žádost o propuštění z vazby na svobodu, které započaly běžet před účinností této změny, do nově stanovených lhůt. Tím nedojde ke kumulaci rozhodování o trvání vazby k jednomu termínu, což by nastalo v případě nového počítání vazebních lhůt, ani k neúměrnému prodloužení doby, kdy dojde k dalšímu přezkumu, ke kterému by došlo, kdyby lhůty začaly plynout nově ode dne nabytí účinnosti předmětné

novely, což by vedlo k zhoršení situace obviněných. Zároveň se výslovně stanoví, že maximální doba trvání vazby tím nemůže být dotčena.

S ohledem na změnu věcné příslušnosti soudů v řízení o uznání rozhodnutí jiného členského státu o peněžitých sankcích a plněních z krajských soudů na soudy okresní se z důvodu zachování kontinuity a z důvodu procesní ekonomie stanoví, že řízení, které krajské soudy zahájily před nabytím účinnosti tohoto zákona (tj. bylo jim doručeno rozhodnutí s osvědčením jiného členského státu), se dokončí podle dosavadních předpisů, tj. tato řízení nebudou předávána na okresní úroveň.

K části druhé – Změna zákona o soudnictví ve věcech mládeže

K bodu 1 (§ 42 odst. 2)

Navrhovaná změna se týká změny okamžiku, do kterého musí mít mladistvý v řízení obhájce. Důvodem pro uplatnění nutné obhajoby v řízení v trestních věcech mladistvých je presumovaná nižší schopnost mladistvého sám se účinně hájit s ohledem na menší zralost a vyspělost danou věkem. Není proto zřejmé, z jakého důvodu by měl mít mladistvý obhájce obligatorně i po dovršení osmnácti let věku, když tento důvod odpadá. Navrhuje se proto omezit povinnou účast obhájce pouze na případy, kdy obviněný (odsouzený) mladistvý dosud nedovršil osmnáctý rok svého věku, a to jak v řízení v trestních věcech mladistvých, tak ve vykonávacím řízení nebo v řízení o mimořádných opravných prostředcích. Nelze rovněž odhlédnout od skutečnosti, že již podle stávající právní úpravy se řízení proti mladistvému vede jen proti osobě, která v době zahájení tohoto řízení nedovršila 19 let, a proto pokud je řízení zahájeno až po dovršení 19 let věku, důvod obligatorní obhajoby není dán (aktuální věk osoby, proti které se řízení vede, je však relevantní jen v okamžiku zahájení trestního stíhání, nikoli v jeho dalším průběhu; přičemž nejsou výjimečné případy, kdy v době konání řízení o opravném prostředku je osobě, proti níž se řízení vede, více než 20 let a v případě mimořádných opravných prostředků ještě více let).

K bodu 2 (§ 42 odst. 3 a 4)

Dosavadní ustanovení § 42 odst. 3 a 4 stanoví případy, kdy musí mít mladistvý ve vykonávacím řízení a v řízení o mimořádných opravných prostředcích obhájce. Tato problematika je nově komplexně řešena v navrhovaném § 42 odst. 2, ustanovení § 42 odst. 3 a 4 se proto navrhuje zrušit.

K bodu 3 (§ 44 odst. 2)

Možnost některých osob ustanovit mladistvému obhájce proti jeho vůli se omezuje pouze na případy, kdy mladistvý nedovršil osmnáctý rok svého věku. Uvedený postup má své opodstatnění pouze v případech, kdy je dána nebo kdy se předpokládá nižší míra rozumové vyspělosti (např. při omezení nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům, v důsledku nízkého věku); je proto i v těchto případech na místě v řízení v trestních věcech mladistvých zohledňovat aktuální věk osoby, proti které se řízení vede.

K části třetí – Změna zákona o Policii České republiky

Vzhledem k navrženým změnám § 83c a 354 trestního řádu, na jejichž základě zajišťuje dodání nebezpečné osoby do výkonu zabezpečovací detence Policie ČR (obdobně jako je tomu u dodání odsouzeného do výkonu trestu odnětí svobody - § 321 trestního řádu), je zapotřebí zakotvit oprávnění policisty užít i v tomto případě nezbytné prostředky k realizaci dodání osoby do výkonu zabezpečovací detence, tj. zejména užít v případě potřeby pouta

nebo umístit nebezpečnou osobu do policejní cely. Obdobná oprávnění se přiznávají policistovi také vůči osobám, jimž bylo uloženo ochranné léčení nebo ochranná výchova.

K části čtvrté – Změna zákona o státním zastupitelství

Navrhuje se zefektivnit postup při vymáhání pořádkové pokuty uložen podle § 16 zákona o státním zastupitelství a nastavit jednoznačná a efektivní pravidla. Jako nejvhodnější se jeví postup podle nového daňového řádu, kdy lze mimo jiné aplikovat princip procesního režimu dělené správy, upraveného v § 161 a násl. daňového řádu. Pohledávky z pořádkových pokut tak získají z hlediska vybírání a vymáhání povahu daňových pohledávek (obdobně jako např. pokuty za přestupky a správní delikty podle § 106 odst. 3 správního řádu). Nová úprava umožní jasné nastavení pravidel pro vymáhání, možnost využití započtení přeplatků vzniklých u jiných správců daně apod.

K části páté - Účinnost

Datum nabytí účinnosti je stanoveno s ohledem na délku legislativního procesu a s ohledem na potřebu urychleného nabytí účinnosti navrhované právní úpravy zapracovávající aktuální nálezy Ústavního soudu.

V Praze dne 13. dubna 2011

RNDr. Petr Nečas, v.r.
předseda vlády

JUDr. Jiří Pospíšil, v.r.
ministr spravedlnosti

Úplné znění příslušné části zákonů s vyznačením navrhovaných změn a doplnění

Trestní řád (ve znění novely provedené zákonem č.../2011 Sb.- sněmovní tisk 229)

§ 2

Základní zásady trestního řízení

(1) Nikdo nemůže být stíhán jinak než ze zákonných důvodů a způsobem, který stanoví tento zákon.

(2) Dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen.

(3) Státní zástupce je povinen stíhat všechny trestné činy, o nichž se dozví, pokud zákon nebo vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.

(4) Jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, postupují orgány činné v trestním řízení z úřední povinnosti. ~~Trestní věci musí projednávat co nejrychleji a s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána; při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení.~~ **Trestní věci musí projednávat urychleně bez zbytečných průtahů; s největším urychlením projednávají zejména vazební věci a věci, ve kterých byl zajištěn majetek, je-li to zapotřebí vzhledem k hodnotě a povaze zajištěného majetku. Trestní věci projednávají s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána; při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení.** K obsahu petic zasahujících do plnění těchto povinností orgány činné v trestním řízení nepřihlízejí.

(5) Orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Doznání obviněného nezbavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem státní zástupce a obviněný mohou na podporu svých stanovisek navrhopvat a provádět důkazy. Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obžalovaného. To nezbavuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí.

(6) Orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.

(7) Všechny orgány činné v trestním řízení spolupracují se zájmovými sdruženími občanů a využívají jejich výchovného působení.

(8) Trestní stíhání před soudy je možné jen na základě obžaloby nebo návrhu na potrestání, které podává státní zástupce. Veřejnou žalobu v řízení před soudem zastupuje státní zástupce.

(9) V trestním řízení před soudem rozhoduje senát nebo samosoudce; předseda senátu nebo samosoudce rozhodují sami jen tam, kde to zákon výslovně stanoví. Rozhoduje-li v přípravném řízení soud v prvním stupni, rozhodnutí činí soudce.

(10) Trestní věci se před soudem projednávají veřejně tak, aby se občané mohli projednávání zúčastnit a jednání sledovat. Při hlavním líčení a veřejném zasedání smí být veřejnost vyloučena jen v případech výslovně stanovených v tomto nebo zvláštním zákoně.

(11) Jednání před soudy je ústní; důkaz výpověďmi svědků, znalců a obviněného se provádí zpravidla tak, že se tyto osoby vyslýchají.

(12) Při rozhodování v hlavním líčení, jakož i ve veřejném ~~i neveřejném~~, **vazebním a neveřejném** zasedání smí soud přihlídnout jen k těm důkazům, které byly při tomto jednání provedeny.

(13) Ten, proti němuž se trestní řízení vede, musí být v každém období řízení poučen o právech umožňujících mu plné uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv.

(14) Orgány činné v trestním řízení vedou řízení a vyhotovují svá rozhodnutí v českém jazyce. Každý, kdo prohlásí, že neovládá český jazyk, je oprávněn používat před orgány činnými v trestním řízení svého mateřského jazyka nebo jazyka, o kterém uvede, že ho ovládá.

Věcná příslušnost

§ 16

Řízení v prvním stupni koná, jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, okresní soud.

§ 17

(1) Krajský soud koná v prvním stupni řízení o trestných činech, pokud na ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let, nebo pokud za ně lze uložit výjimečný trest. O trestných činech

a) **zabití, vraždy novorozeného dítěte matkou**, neoprávněného odebrání tkání a orgánů, nedovoleného nakládání s tkáněmi a orgány, odběru tkáně, orgánu a provedení transplantace za úplatu, nedovoleného nakládání s lidským embryem a lidským genomem, obchodování s lidmi,

b) spáchaných prostřednictvím investičních nástrojů, které jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu nebo o jejichž přijetí k obchodování na regulovaném trhu bylo požádáno,

nebo jejich padělků a napodobenin, pokud jejich zákonným znakem je způsobení značné škody nebo získání značného prospěchu,

c) porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže, manipulace s kurzem investičních nástrojů, zneužití informace a postavení v obchodním styku, poškození finančních zájmů Evropských společenství, porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití, porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití, zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně vývozu zboží a technologií dvojího užití, provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence, porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem, zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem, vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků a

d) sabotáže, zneužití zastupování státu a mezinárodní organizace, vyzvědačství, ohrožení utajované informace, spolupráce s nepřítelem, styků ohrožujících mír, použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje, plenění v prostoru válečných operací,

koná v prvním stupni řízení krajský soud i tehdy, je-li dolní hranice trestu odnětí svobody nižší.

(2) Krajský soud koná v prvním stupni řízení též o trestném činu opilství v případě, že čin jinak trestný, jehož se dopustil pachatel ve stavu nepřičetnosti, který si zaviněně přivodil, naplňuje znaky skutkové podstaty některého z trestných činů, u nichž je stanovena příslušnost krajského soudu podle odstavce 1.

~~(2)~~ **(3)** Krajský soud koná v prvním stupni řízení též o dílčích útocích pokračujícího trestného činu, jestliže postupem podle § 45 trestního zákoníku přichází v tomto řízení v úvahu rozhodnutí o vině některého z trestných činů uvedených v odstavci 1 **nebo 2**.

§ 30

(1) Z vykonávání úkonů trestního řízení je vyloučen soudce nebo přísedící, státní zástupce, policejní orgán nebo osoba v něm služebně činná, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat. Úkony, které byly učiněny vyloučenými osobami, nemohou být podkladem pro rozhodnutí v trestním řízení.

(2) Soudce nebo přísedící je dále vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení, jestliže byl v projednávané věci činný jako státní zástupce, policejní orgán, společenský zástupce, obhájce nebo jako zmocněnec zúčastněné osoby nebo poškozeného. Po podání obžaloby je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení soudce, který v projednávané věci v přípravném řízení nařídil domovní prohlídku **nebo prohlídku jiných prostor a pozemků**, vydal příkaz k zatčení nebo rozhodoval o vazbě osoby, na niž byla poté podána obžaloba.

(3) Z rozhodování u soudu vyššího stupně je kromě toho vyloučen soudce nebo přísedící, který se zúčastnil rozhodování u soudu nižšího stupně, a naopak. Z rozhodování o stížnosti u nadřízeného orgánu je vyloučen státní zástupce, který napadené rozhodnutí učinil anebo dal k němu souhlas nebo pokyn.

(4) Z řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je vyloučen soudce, který se zúčastnil rozhodování v předchozím řízení. Soudce, který se

účastnil rozhodování v řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, je v dalším řízení vyloučen z rozhodování.

§ 36

- (1) Obviněný musí mít obhájce už v přípravném řízení,
- a) je-li ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, **ve výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody** nebo na pozorování v zdravotnickém ústavu (§ 116 odst. 2),
 - b) je-li zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, nebo
 - c) jde-li o řízení proti uprchlému.

(2) Obviněný musí mít obhájce také tehdy, považuje-li to soud a v přípravném řízení státní zástupce za nutné, zejména proto, že vzhledem k tělesným nebo duševním vadám obviněného mají pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit.

(3) Koná-li se řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let, musí mít obviněný obhájce už v přípravném řízení.

- (4) Obviněný musí mít obhájce též
- a) v hlavním líčení konaném ve zjednodušeném řízení proti zadrženému,
 - b) v řízení, v němž se rozhoduje o uložení nebo změně zabezpečovací detence nebo o uložení nebo změně ochranného léčení, s výjimkou ochranného léčení protialkoholního,
 - c) má-li se vyjádřit k tomu, zda se vzdává práva na uplatnění zásady speciality v řízení po vydání z cizího státu,
 - d) v řízení o vydání do cizího státu nebo o předání do jiného členského státu Evropské unie,
 - e) v řízení o dalším předání do jiného členského státu Evropské unie, nebo
 - ~~f) v řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí, v řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, kterým byl uložen peněžitý trest nebo pokuta, a v řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o propadnutí nebo zabrání majetku.~~
 - f) v řízení o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí, kterým byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody nebo byl přeměněn podmíněný trest nebo jiný trest na nepodmíněný trest odnětí svobody, nebo kterým bylo uloženo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody.**

§ 36a

(1) Ve vykonávacím řízení, v němž soud rozhoduje ve veřejném zasedání, musí mít odsouzený obhájce,

- a) je-li zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena,
- b) je-li ve vazbě, nebo
- c) jsou-li pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit,

(2) V řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy musí mít odsouzený obhájce,

- a) jde-li o případy uvedené v § 36 odst. 1 písm. a) nebo b),
- b) jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let,
- c) jsou-li pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit,
- d) jde-li o řízení proti odsouzenému, který zemřel.

§ 36b

(1) Je-li dán důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 nebo § 36a odst. 2 písm. b), může se obviněný obhájce vzdát, nejde-li o trestný čin, za který lze uložit výjimečný trest. Obviněný se může obhájce vzdát i v případě nutné obhajoby podle § 36 odst. 4 písm. a).

(14) Vzdání se obhájce podle odstavce 1 může obviněný učinit pouze výslovným písemným prohlášením nebo ústně do protokolu u orgánu činného v trestním řízení, který vede řízení; prohlášení musí být učiněno za přítomnosti obhájce a po předchozí poradě s ním.

(15) Prohlášení o vzdání se obhájce může obviněný vzít kdykoliv zpět. Spolu se zpětvzetím prohlášení musí obviněný předložit plnou moc obhájce, kterého si zvolil, nebo požádat o jeho ustanovení; pokud tak neučiní, má se za to, že si obhájce nezvolil a obhájce se mu neprodleně ustanoví. Vzal-li obviněný své prohlášení o vzdání se obhájce zpět, nemůže se obhájce znovu vzdát.

(16) Úkony provedené od doručení prohlášení o vzdání se obhájce orgánu činnému v trestním řízení do jeho zpětvzetí není třeba opakovat jen z důvodu, že obviněný neměl v této době obhájce.

§ 39

(1) Obhájce ustanoví, a pominou-li důvody nutné obhajoby, ustanovení zruší předseda senátu a v přípravném řízení soudce.

(2) Pro účely ustanovení obhájce soud vede abecedně uspořádaný pořadník advokátů (dále jen "pořadník"), kteří souhlasí s výkonem obhajoby jako ustanovení obhájci u tohoto soudu a mají v jeho obvodu, popřípadě sídle, své sídlo. U obvodních soudů v Praze se za sídlo advokáta považuje hlavní město Praha. Nelze-li ustanovit advokáta z tohoto pořadníku, ustanoví soud advokáta z pořadníku advokátů nadřízeného soudu.

(3) Advokáti vedení v pořadníku jsou ustanovováni jako obhájci jednotlivým obviněným postupně tak, jak za sebou následují jejich příjmení v pořadníku. Byl-li by tímto

způsobem ustanoven advokát, u kterého jsou dány důvody k vyloučení z obhajoby, nebo nemohl-li by být advokát ustanoven z jiných důvodů, ustanoví se první následný advokát, u kterého tyto důvody nejsou. **Vzdal-li se obviněný ustanoveného obhájce prohlášením podle § 36b a následně vzal toto prohlášení zpět, ustanoví se mu též obhájce, je-li to možné.**

(4) Dojde-li ke spojení věcí ke společnému projednání a rozhodnutí a obviněnému byl v každé z těchto věcí ustanoven obhájce, předseda senátu a v přípravném řízení soudce zruší ustanovení těch obhájců, kteří byli ustanoveni později. Došlo-li k ustanovení obhájců současně, zruší ustanovení těch obhájců, kteří byli ustanoveni v řízení o méně závažném trestném činu.

HLAVA TŘETÍ

Obecná ustanovení o úkonech trestního řízení

§ 52

Způsob provádění úkonů trestního řízení

Při provádění úkonů trestního řízení se musí jednat s osobami na úkonu zúčastněnými tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel trestního řízení; vždy je nutno šetřit jejich osobnosti a jejich ústavou zaručených práv.

§ 52a

Je-li to potřebné pro ochranu práv osob, zejména s ohledem na jejich věk nebo zdravotní stav, nebo vyžadují-li to bezpečnostní anebo jiné závažné důvody, lze při provádění úkonů trestního řízení využívat technické zařízení pro přenos obrazu a zvuku (dále jen „videokonferenční zařízení“), umožňuje-li to povaha těchto úkonů a je-li to technicky možné.

§ 53

(1) Soud, státní zástupce a policejní orgán vykonávají jednotlivé úkony trestního řízení ve svém obvodu zpravidla sami. Mimo svůj obvod vykonávají jednotlivé úkony trestního řízení dožádáním okresního soudu, státního zástupce nebo policejního orgánu, v jehož obvodu má být úkon proveden, **nebo prostřednictvím videokonferenčního zařízení; není-li úkon prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, vykonají jej mimo svůj obvod sami, jen** ; jestliže věc nesnese odkladu nebo je-li toho pro řádné posouzení věci nezbytně třeba, ~~vykonají však úkon i mimo svůj obvod sami.~~

(2) Nejvyšší soud, vrchní soud a krajský soud mohou jednotlivé úkony i ve svém obvodu vykonat dožádáním okresního soudu, v jehož obvodu má být úkon proveden; Nejvyšší soud a vrchní soud to mohou učinit též dožádáním krajského soudu.

§ 55a

Použití zvláštních prostředků při protokolaci

(1) K zachycení průběhu úkonu lze podle potřeby využít i těsnopisného zápisu, který se pak spolu s přepisem do obvyčejného písma připojí k protokolu, případně zvukového nebo

obrazového záznamu, anebo i jiného vhodného prostředku. **Je-li při provádění úkonu využito videokonferenčního zařízení, pořizuje se zvukový a obrazový záznam vždy.**

(2) Byl-li o úkonu pořízen vedle protokolu i zvukový nebo obrazový záznam, poznamená se tato okolnost v protokolu sepsaném o úkonu, v němž se vedle údajů o čase, místě a způsobu jeho provedení uvede též údaj o použitém prostředku. Technický nosič záznamu se připojí ke spisu nebo se ve spise uvede, kde je uložen.

§ 55b

Některé zvláštnosti protokolace v řízení před soudem

(1) O průběhu hlavního líčení je, nerozhodne-li z důležitých důvodů předseda senátu jinak, pořizován zvukový záznam; **ustanovení § 55a odst. 1 věty druhé tím není dotčeno.**

(2) Je-li jako zapisovatel přibrán vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, protokol se nediktuje, ale samostatně jej podle zvukového záznamu pořizuje vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník.

(3) Výpovědi osob, které již byly vyslechnuty, se do protokolu o hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání zapisují jen potud, pokud obsahují odchylky nebo dodatky k dřívějším výpovědím nebo vysvětlením. Státní zástupce nebo obviněný mohou žádat, aby výpověď učiněná v řízení před soudem nebo její část byla doslovně zaprotokolována; předseda senátu takové žádosti vyhoví, pokud předmětem výpovědi není jen opakování toho, co je již zachyceno v protokolu.

(4) Protokol o hlavním líčení nebo veřejném zasedání není třeba písemně vyhotovovat, jestliže obviněný a státní zástupce prohlásí, že se vzdávají opravného prostředku proti rozhodnutí a na písemném vyhotovení protokolu o hlavním líčení nebo veřejném zasedání netrvali, anebo žádná z oprávněných osob nepodá opravný prostředek a rozhodnutí nabude právní moci. V takovém případě vyhotoví vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník stručný záznam o průběhu hlavního líčení nebo veřejného zasedání, ve kterém uvede místo a dobu trvání hlavního líčení nebo veřejného zasedání, přítomné osoby, výrok rozhodnutí s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito, a vyjádření oprávněných osob o využití opravných prostředků.

(5) Byl-li zvukový záznam pořízen o průběhu úkonu před soudem a není-li dán důvod k postupu podle odstavce 4, zaznamená se jeho podstatný obsah již v průběhu úkonu nebo bezprostředně po jeho ukončení do protokolu.

(6) V řízení před soudem odpovídá za správnost a úplnost protokolace vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, pokud byl přibrán jako zapisovatel.

(7) Zvukový záznam se uchovává na nosiči informací spolu se spisem, a není-li jeho připojení ke spisu možné, poznamená se do protokolu nebo stručného záznamu místo jeho uložení. Výmaz zvukového záznamu nelze provést před skartací spisu.

(8) Provádí-li se úkon mimo budovu soudu a zvukový záznam nelze pořídit, přibere se k úkonu zapisovatel a předseda senátu mu protokol diktuje.

§ 56

Podpisování protokolu

(1) Protokol o hlavním líčení a o veřejném a neveřejném zasedání podpisuje předseda senátu a zapisovatel; jiné protokoly podepíše ten, kdo úkon vykonal, a osoba, které se úkon týká, popřípadě zapisovatel, tlumočník, znalec nebo jiná osoba přivzatá k úkonu. **Je-li úkon prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, osoba, již se úkon týká, protokol nepodepisuje.** Má-li protokol o výsledku více stránek, musí vyslýchaná osoba podepsat každou stránku protokolu. Odmítne-li vyslýchaný nebo jiná osoba přivzatá k úkonu protokol podepsat, uvede se to v protokolu s poznamenáním důvodu odmítnutí.

(2) Nemůže-li předseda senátu pro překážku delšího trvání podepsat protokol o hlavním líčení nebo o veřejném či neveřejném zasedání, podepíše jej jiný člen senátu. Je-li tato překážka u jiné osoby nebo u samosoudce, poznamená se v protokolu důvod, proč podpis odpadl.

§ 64

Doručování do vlastních rukou

(1) Do vlastních rukou se doručuje

- a) obviněnému obžaloba, návrh na potrestání a předvolání,
- b) osobám oprávněným podat proti rozhodnutí opravný prostředek opis tohoto rozhodnutí,
- c) jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

~~(2) Nebyl-li adresát zásilky, kterou je třeba doručit do vlastních rukou, zastížen, zásilka se uloží a adresát se vhodným způsobem vyrozumí, kde si ji může vyzvednout. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedověděl, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, nebo uvedenou adresu označil pro účely doručování.~~

(2) Nebyl-li adresát písemnosti, kterou je třeba doručit do vlastních rukou, zastížen, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyrozumí, kde si ji může vyzvednout.

(3) Písemnost se ukládá

- a) u okresního soudu, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u soudu, který má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje soudní doručovatel nebo orgán justiční stráže,
- b) u státního zastupitelství, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u státního zastupitelství, které má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje doručovatel státního zastupitelství nebo orgán justiční stráže,
- c) u pošty, jestliže se doručuje prostřednictvím pošty,
- d) u orgánu obce, jestliže se doručuje prostřednictvím orgánu obce,

e) u příslušného orgánu policie, jestliže doručuje písemnost sám, anebo ji doručuje soud nebo státní zastupitelství prostřednictvím policejního orgánu.

~~(4) Uložit doručovanou zásilku podle odstavce 2 nelze, doručuje-li se~~

~~a) obviněnému usnesení o zahájení trestního stíhání, obžaloba, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz nebo předvolání k hlavnímu líčení nebo veřejnému zasedání,~~

~~b) jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce, nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.~~

~~(5) Je-li uložení doručované zásilky vyloučeno, musí to odesílatel na zásilce nápadně vyznačit.~~

(4) Nevyzvedne-li si adresát písemnost do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedověděl, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, nebo uvedenou adresu označil pro účely doručování. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže odesílatel vhození písemnosti do schránky vyloučí. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílateli a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce.

(5) Odstavec 4 se neužije, doručuje-li se

a) obviněnému usnesení o zahájení trestního stíhání, obžaloba, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz nebo předvolání k hlavnímu líčení nebo veřejnému zasedání, nebo

b) jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce, nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

(6) Je-li doručení podle odstavce 4 vyloučeno, musí to odesílatel na zásilce nápadně vyznačit. Doručující orgán v takovém případě vrátí písemnost odesílateli po marném uplynutí lhůty deseti dnů ode dne jejího uložení.

ODDÍL PRVNÍ

Vazba

§ 67

Důvody vazby

Obviněný smí být vzat do vazby jen tehdy, jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava,

a) že uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak trestnímu stíhání nebo trestu vyhnul, zejména nelze-li jeho totožnost hned zjistit, nemá-li stálé bydliště anebo hrozí-li mu vysoký trest,

b) že bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo

c) že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil,
a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán, má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný, a s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu vazby dosáhnout jiným opatřením.

§ 68

(1) Vztít do vazby lze toliko osobu, proti níž bylo zahájeno trestní stíhání. Rozhodnutí o vazbě musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi. ~~Θ vzetí do vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.~~

(2) Vztít do vazby nelze obviněného, který je stíhán pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje dvě léta, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta.

(3) Omezení uvedená v odstavci 2 se neužijí, jestliže obviněný
a) uprchl nebo se skrýval,

b) opakovaně se nedostavil na předvolání a nepodařilo se jej předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení,

c) je neznámé totožnosti a dostupnými prostředky se ji nepodařilo zjistit,

d) již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo

~~e) pokračoval v trestné činnosti, pro niž je stíhán.~~

e) již opakoval trestnou činnost, pro niž je stíhán, nebo v takové trestné činnosti pokračoval, nebo byl za takovou trestnou činnost v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(4) Omezení uvedená v odstavci 2 pro úmyslný trestný čin se neužijí, jestliže je dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. c) a s přihlédnutím k povaze takového trestného činu vyžaduje vzetí do vazby účinná ochrana poškozeného, zejména ochrana jeho života, zdraví nebo jiného obdobného zájmu.

§ 69

Příkaz k zatčení

(1) Jestliže je dán některý z důvodů vazby (§ 67) a obviněného nelze předvolat, předvést nebo zadržet a zajistit tak jeho přítomnost u výslechu, vydá v přípravném řízení soudce na návrh státního zástupce a v řízení před soudem předseda senátu příkaz, aby byl obviněný zatčen.

(2) Příkaz k zatčení musí vedle údajů zajišťujících, že obviněný nebude zaměněn s jinou osobou, obsahovat stručný popis skutku, pro nějž je obviněný stíhán, označení trestného činu, který se v tomto skutku spatřuje, a přesný popis důvodů, pro které se příkaz k zatčení vydává.

(3) Zatčení provedou na podkladě příkazu policejní orgány, které jsou též povinny, je-li toho k provedení příkazu třeba, vypátrat pobyt obviněného.

(4) Policejní orgán, který obviněného na základě příkazu zatkl, je povinen ho neodkladně, nejpozději však do 24 hodin, dodat ~~nejbližšímu věcně příslušnému soudu~~ **soudu, jehož soudce příkaz vydal, nebo na místo umožňující tomuto soudu provést výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení; není-li to výjimečně možné vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, musí být obviněný dodán nejpozději 24 hodin od zatčení jinému věcně příslušnému soudu.** ~~Nemá-li nejblížeji věcně příslušný soud úplný a jasný obraz o skutečnostech důležitých pro trestní řízení v dané věci, prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, je policejní orgán, který obviněného na základě příkazu zatkl, povinen dodat soudu, jehož soudce příkaz vydal. Nestane-li se tak, musí být obviněný propuštěn na svobodu.~~

~~(5) Soudce, jemuž byl obviněný dodán, musí obviněného neprodleně vyslechnout, rozhodnout o vazbě a rozhodnutí oznámit obviněnému do 24 hodin od doby, kdy mu byl obviněný dodán. Provádí-li výslech obviněného jiný věcně příslušný soudce, informuje o jeho výsledku soudce věcně příslušného soudu, který příkaz k zatčení vydal. Tento soudce po získání informace o výsledku rozhodne o vazbě a své rozhodnutí oznámí prostřednictvím soudce provádějícího výslech obviněnému. Není-li obviněnému oznámeno rozhodnutí do 24 hodin od doby, kdy byl dodán soudu nebo soudci provádějícímu jeho výslech, musí být obviněný propuštěn na svobodu. Obviněný má právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu, pokud je v uvedené lhůtě dosažitelný.~~

(5) Soudce soudu, který příkaz k zatčení vydal, musí obviněného neprodleně vyslechnout, rozhodnout o vazbě a toto rozhodnutí oznámit obviněnému do 24 hodin od doby, kdy byl obviněný dodán na místo výslechu. Provádí-li výslech obviněného výjimečně jiný věcně příslušný soudce, jemuž byl obviněný dodán vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, informuje o jeho výsledku soudce soudu, který příkaz k zatčení vydal. Tento soudce po získání informace o výsledku rozhodne o vazbě a své rozhodnutí oznámí prostřednictvím soudce provádějícího výslech obviněnému. Není-li obviněnému rozhodnutí o vazbě oznámeno do 24 hodin od doby, kdy byl dodán na místo výslechu, musí být propuštěn na svobodu. Obviněný má právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu, pokud je v uvedené lhůtě dosažitelný.

~~(6) V řízení před soudem rozhodne o vazbě zatčeného soudce.~~

~~(7)~~ **(7)** Obviněného, který byl vzat do vazby, dodají do místa výkonu vazby policejní orgány.

§ 70

Vyrozumění o ~~vzetí do vazby~~ **vazbě**

O vzetí do vazby je třeba bez průtahů vyrozumět některého rodinného příslušníka obviněného, jakož i jeho zaměstnavatele; to neplatí, prohlásí-li obviněný, že s takovým vyrozuměním nesouhlasí, ledaže jde o vyrozumění rodinného příslušníka mladistvého. O vzetí do vazby příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru je třeba vyrozumět též

jeho velitele nebo náčelníka. ~~Nestanoví-li jinak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, vyrozumí soud o vzetí cizince do vazby též konzulární úřad státu, jehož je cizinec občanem.~~ **O vzetí cizince do vazby a o jeho propuštění z vazby se vyrozumí též konzulární úřad státu, jehož je cizinec občanem, pokud o to cizinec požádá, nestanoví-li jinak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.**

§ 70a

(1) Příslušnou věznici je třeba bez průtahů vyrozumět o

- a) vzetí obviněného do vazby,
- b) změně důvodů vazby,
- c) rozhodnutí o dalším trvání vazby,
- d) rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby,
- e) zákonném označení trestných činů, pro které je obviněný stíhán, nebo o jeho změně,
- f) jménu, příjmení a adrese obhájce, který obviněného zastupuje,
- g) osobních údajích spoluobviněného, pokud se nachází ve vazbě,
- h) postoupení věci jinému orgánu činnému v trestním řízení,
- i) podání obžaloby nebo o pravomocném rozhodnutí o vrácení věci státnímu zástupci k došetření,
- j) podání žádosti poškozeným nebo svědkem podle § 44a.

(2) Poškozený nebo svědek, který podal žádost podle § 44a, se vhodným způsobem vyrozumí o propuštění obviněného z vazby nebo o jeho uprchnutí z vazby v den, kdy k této skutečnosti došlo.

(3) Vyrozumění podle odstavců 1 a 2 provede orgán činný v trestním řízení, který vede řízení v době, kdy došlo ke skutečnosti, kterou je třeba věznici oznámit; vrácení věci státnímu zástupci k došetření oznamuje soud, který takové rozhodnutí v prvním stupni učinil.

Trvání vazby

§ 71

~~(1) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny vyřizovat vazební věci přednostně s největším urychlením.~~

~~(2) Vazba může trvat v přípravném řízení a v řízení před soudem jen nezbytně nutnou dobu. Vazba z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) může trvat nejdéle tři měsíce; pokud bylo zjištěno, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování~~

~~skutečností závažných pro trestní stíhání, rozhodne v přípravném řízení o ponechání obviněného ve vazbě na návrh státního zástupce soudece a po podání obžaloby soud. Nebyl-li obviněný, který není ve vazbě současně i z jiného důvodu, propuštěn na svobodu před uplynutím této lhůty, musí být z vazby z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) propuštěn nejpozději den následující po uplynutí uvedené lhůty.~~

~~(3) Jestliže doba trvání vazby v přípravném řízení dosáhne tří měsíců, je státní zástupce povinen do pěti pracovních dnů po uplynutí této doby rozhodnout, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští na svobodu.~~

~~(4) Rozhodne-li státní zástupce, že obviněný se ponechává ve vazbě, je povinen nejpozději do tří měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí znovu rozhodnout o tom, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se obviněný propouští z vazby na svobodu. Ponechat obviněného ve vazbě lze, jen pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním obviněného na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztěženo dosažení účelu trestního stíhání.~~

~~(5) Soud je povinen nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy u něj byla podána obžaloba nebo kdy mu byl doručen spis na základě rozhodnutí o postoupení nebo přikázání věci obviněného, který je ve vazbě, rozhodnout, zda se obviněný ve vazbě ponechává, nebo zda se obviněný propouští z vazby na svobodu.~~

~~(6) Ponechá-li soud obviněného ve vazbě, nebo rozhodne-li soud o vzetí obviněného do vazby až po podání obžaloby, je povinen postupovat obdobně, jako je uvedeno v odstavci 4.~~

~~(7) Jestliže doba trvání vazby stanovená podle odstavce 5 nebo 6 skončí v průběhu řízení o oprávněm prostředku před nadřízeným soudem, je k rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě nebo o jeho propuštění na svobodu příslušný tento nadřízený soud.~~

~~(8) Celková doba vazby v trestním řízení nesmí přesáhnout~~

~~a) jeden rok, je-li vedeno trestní stíhání pro trestný čin, o kterém je příslušný konat řízení samosoudce;~~

~~b) dva roky, je-li vedeno trestní stíhání pro trestný čin, o kterém je příslušný v prvním stupni konat řízení senát okresního nebo krajského soudu, nejde-li o trestný čin uvedený v písmenech c) a d);~~

~~c) tři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin, nejde-li o trestný čin uvedený v písmenu d);~~

~~d) čtyři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zločin, za který lze podle trestního zákona uložit výjimečný trest.~~

~~(9) Z doby uvedené v odstavci 8 jedna třetina připadá na přípravné řízení a dvě třetiny na řízení před soudem. Po uplynutí této doby je třeba obviněného ihned propustit na svobodu. Je-li obviněný stíhán pro dva nebo více trestných činů, je pro určení této doby rozhodující čin nejpřísněji trestný. Jestliže v průběhu řízení vyjde najevo, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, je jiným trestným činem, a délka vykonané vazby již přesáhla dobu určenou~~

podle předchozí věty, obviněný musí být z vazby propuštěn na svobodu nejpozději do patnácti dnů ode dne, kdy došlo k upozornění na změnu právní kvalifikace skutku, i když některý vazební důvod trvá.

~~(10) Lhůta trvání vazby se počítá ode dne, kdy došlo k zatčení nebo zadržení obviněného, anebo nepředcházelo-li zatčení nebo zadržení, ode dne, kdy došlo na základě rozhodnutí o vazbě k omezení osobní svobody obviněného. Při vrácení věci státnímu zástupci k došetření pokračuje běh lhůty uvedené v odstavci 3 ode dne, kdy byl spis doručen státnímu zástupci.~~

~~(11) Délka trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto podle § 265o odst. 2, § 275 odst. 3, § 287 nebo § 314k odst. 1, se posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení.~~

~~§ 71a~~

~~Pokud byl soudem vyhlášen odsuzující rozsudek, kterým byl obviněný odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za zvlášť závažný zločin, neplatí lhůty pro trvání vazby podle § 71 odst. 8 a 9 až do nařízení výkonu uloženého trestu odnětí svobody.~~

~~§ 72~~

~~(1) Všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny průběžně zkoumat, zda důvody vazby ještě trvají nebo se nezměnily. Soud tak činí v přípravném řízení pouze v řízení o stížnosti proti rozhodnutí uvedenému v § 146a odst. 1 písm. a).~~

~~(2) Obviněný musí být ihned propuštěn na svobodu, jestliže~~
~~a) pomine důvod vazby, nebo~~

~~b) je zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k okolnostem případu trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, a obviněný se nedopustil jednání uvedeného v § 68 odst. 3.~~

~~(3) Obviněný má právo kdykoliv žádat o propuštění na svobodu. O takové žádosti musí soud neodkladně, nejpozději do pěti pracovních dnů, rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí čtrnácti dnů od právní moci rozhodnutí.~~

~~(4) Souhlasí-li státní zástupce s propuštěním obviněného na svobodu, může v řízení před soudem o propuštění z vazby rozhodnout předseda senátu.~~

§ 71

Přezkouvání trvání důvodů vazby

(1) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny průběžně zkoumat, zda důvody vazby u obviněného ještě trvají nebo se nezměnily a zda nelze vazbu nahradit některým z opatření uvedených v § 73 a 73a. Přihlížejí při tom také k tomu, zda ponechání obviněného ve vazbě vyžaduje obtížnost věci nebo jiné závažné důvody, pro které nelze trestní stíhání skončit, a zda by propuštěním obviněného z vazby bylo zmařeno nebo

podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání. Soudce tak činí v přípravném řízení pouze při rozhodování o

- a) žádosti obviněného o propuštění z vazby,
- b) návrhu státního zástupce na rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě,
- c) změně důvodů vazby, jestliže byl shledán nový důvod vazby, nebo
- d) stížnosti proti usnesení státního zástupce o vazbě.

(2) Obviněný musí být neprodleně propuštěn z vazby, jestliže

- a) pomine důvod vazby, nebo
- b) je-li zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k povaze a závažnosti věci trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, a nejsou-li dány okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 a 4.

§ 71a

Žádost o propuštění z vazby

Obviněný má právo kdykoli po právní moci rozhodnutí o vzetí do vazby žádat o propuštění z vazby. Za žádost o propuštění z vazby se považuje i návrh obviněného na přijetí některého z opatření nahrazujících vazbu. O takové žádosti musí být rozhodnuto bez zbytečného odkladu. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci posledního rozhodnutí, kterým byla zamítnuta jeho žádost o propuštění z vazby, nebo kterým bylo rozhodnuto o dalším trvání vazby nebo o změně důvodů vazby.

§ 72

Rozhodování o dalším trvání vazby

(1) Nejpozději každých šest měsíců od právní moci rozhodnutí o vzetí do vazby nebo právní moci jiného rozhodnutí o vazbě je v přípravném řízení soudce povinen rozhodnout na návrh státního zástupce o tom, zda se obviněný i nadále ponechává ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští. Jinak musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby.

(17) Návrh státního zástupce na vydání rozhodnutí soudce o dalším trvání vazby podle odstavce 1 je třeba doručit soudu nejpozději 15 dnů před uplynutím lhůty šesti měsíců.

(18) Soud je povinen nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy u něj byla podána obžaloba proti obviněnému, který je ve vazbě, nebo kdy mu byl doručen spis na základě rozhodnutí o postoupení nebo přikázání věci obviněného, který je ve vazbě, rozhodnout, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští; jinak musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby. Ponechá-li soud obviněného ve vazbě, nebo rozhodne-li soud o vzetí obviněného do vazby až po podání obžaloby, je povinen postupovat přiměřeně podle odstavce 1.

(19) Jestliže šestiměsíční lhůta pro rozhodnutí soudu o dalším trvání vazby skončí v průběhu řízení o opravném prostředku před nadřízeným soudem, je k rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě nebo o jeho propuštění z vazby příslušný tento nadřízený soud; při předložení spisu jej soud, proti jehož rozhodnutí byl podán opravný prostředek, vyrozumí o konci této lhůty.

Nejvyšší přípustná doba trvání vazby

§ 72a

(1) Vazba může trvat v přípravném řízení a v řízení před soudem jen nezbytně nutnou dobu. Celková doba trvání vazby v trestním řízení nesmí přesáhnout

- a) jeden rok, je-li vedeno trestní stíhání pro přečin,**
- b) dva roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zločin,**
- c) tři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin,**
- d) čtyři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin, za který lze podle trestního zákona uložit výjimečný trest.**

(20) Z doby uvedené v odstavci 1 připadá jedna třetina na přípravné řízení a dvě třetiny na řízení před soudem. Není-li přípravné řízení nebo řízení před soudem před uplynutím této doby skončeno, musí být nejpozději v poslední den této lhůty obviněný propuštěn z vazby. Je-li obviněný stíhán pro dva nebo více trestných činů, je pro určení této doby rozhodující čin nejprísněji trestný. Je-li skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, jiným trestným činem, a délka vykonané vazby již přesáhla dobu stanovenou pro přípravné řízení nebo řízení před soudem, obviněný musí být neprodleně propuštěn z vazby.

(21) Vazba z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) může trvat nejdéle tři měsíce. Nebyl-li obviněný, který není ve vazbě současně i z jiného důvodu, propuštěn z vazby před uplynutím lhůty uvedené ve větě první, musí být propuštěn nejpozději poslední den této lhůty. Bylo-li zjištěno, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání [§ 68 odst. 3 písm. d)], rozhodne o ponechání obviněného ve vazbě nad stanovenou lhůtu v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce a po podání obžaloby soud.

(22) Doba trvání vazby se počítá ode dne, kdy došlo k omezení osobní svobody obviněného. Při vrácení věci státnímu zástupci k došetření pokračuje běh lhůty, která připadá na přípravné řízení, ode dne, kdy byl spis doručen státnímu zástupci.

(23) Doba trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto v řízení o dovolání (§ 265l odst. 4 a 265o odst. 2), o stížnosti pro porušení zákona (§ 275 odst. 3), o návrhu na povolení obnovy řízení (§ 282 odst. 2 a § 287), po zrušení výroku o trestu nálezem Ústavního soudu (§ 314k odst. 1), v řízení o výkonu trestu vyhoštění (§ 350c odst. 1), jakož i v řízení podle hlavy dvacáté páté, se posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení.

§ 72b

Byl-li soudem vyhlášen rozsudek, kterým byl obviněný odsouzen pro zvlášť závažný zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nezapočítává se doba vazby od vyhlášení takového rozsudku do nařízení výkonu uloženého trestu odnětí svobody nebo do zrušení takového rozsudku do celkové doby trvání vazby podle § 72a odst. 1.

§ 73

Nahrazení vazby zárukou, dohledem nebo slibem

(1) Je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) nebo c), může orgán rozhodující o vazbě ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu, jestliže

a) zájmové sdružení občanů uvedené v § 3 odst. 1, anebo důvěryhodná osoba schopná příznivě ovlivňovat chování obviněného, nabídnou převzetí záruky za další chování obviněného a za to, že se obviněný na vyzvání dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu a že vždy předem oznámí vzdálení se z místa pobytu, a orgán rozhodující o vazbě považuje záruku vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečnou a přijme ji,

b) obviněný dá písemný slib, že povede řádný život, zejména že se nedopustí trestné činnosti, na vyzvání se dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, vždy předem oznámí vzdálení se z místa pobytu a že splní povinnosti a dodrží omezení, která se mu uloží, a orgán rozhodující o vazbě považuje slib vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečný a přijme jej, nebo

c) s ohledem na osobu obviněného a povahu projednávaného případu lze účelu vazby dosáhnout dohledem probačního úředníka nad obviněným.

(2) Soud a v přípravném řízení státní zástupce seznámí toho, kdo nabízí převzetí záruky podle odstavce 1 písm. a) a splňuje podmínky pro její přijetí, s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby.

(3) Obviněný, nad nímž byl vysloven dohled probačního úředníka nahrazující vazbu, je povinen se ve stanovených lhůtách dostavit k probačnímu úředníkovi, změnit místo pobytu pouze s jeho souhlasem a podrobit se dalším omezením stanoveným ve výroku rozhodnutí, která směřují k tomu, aby se nedopustil trestné činnosti a nemařil průběh trestního řízení.

(4) V souvislosti s nahrazením vazby některým opatřením uvedeným v odstavci 1 může orgán rozhodující o vazbě současně uložit obviněnému omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí. V takovém případě orgán rozhodující o vazbě vyzve obviněného nebo toho, kdo má cestovní doklad obviněného u sebe, aby mu cestovní doklad¹⁰⁾ ve lhůtě jím stanovené vydal, jinak mu bude odejmut; na postup při odnětí cestovního dokladu se § 79 použije přiměřeně. Opis usnesení, kterým bylo rozhodnuto o uložení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které se týká státního občana České republiky, zašle orgán rozhodující o vazbě orgánu příslušnému k vydání cestovního dokladu; tento orgán také vyrozumí o vydání nebo odnětí cestovního dokladu.

(5) Obviněný, kterému bylo v souvislosti s nahrazením vazby uloženo omezení uvedené v odstavci 4, má právo kdykoliv žádat o jeho zrušení. O takové žádosti musí orgán rozhodující o vazbě rozhodnout bez zbytečného odkladu. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li nové důvody, opakovat až po uplynutí tří měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

(6) Orgán, který rozhodl o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které se týká státního občana České republiky, vyrozumí o této skutečnosti bez zbytečného odkladu orgán příslušný k vydání cestovního dokladu; tento orgán rovněž vyrozumí o vrácení cestovního dokladu obviněnému.

(7) Neplní-li obviněný povinnosti uložené v souvislosti s nahrazením vazby některým opatřením uvedeným v odstavci 1 a trvají-li důvody vazby, soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne o vazbě.

~~§ 73b~~

~~Orgány rozhodující o vazbě~~

~~(1) O vzetí obviněného do vazby může rozhodnout pouze soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.~~

~~(2) O dalším trvání vazby obviněného rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce.~~

~~(3) O propuštění obviněného z vazby může i bez žádosti rozhodnout v přípravném řízení státní zástupce. Ten rovněž může rozhodnout o propuštění obviněného z vazby za současného nahrazení vazby zárukou, slibem, dohledem probačního úředníka nebo peněžitou zárukou. Nevyhoví-li státní zástupce žádosti o propuštění z vazby, je povinen ji do pěti pracovních dnů od doručení předložit k rozhodnutí soudu. Po podání obžaloby činí uvedená rozhodnutí soud.~~

§ 73b

Orgány rozhodující o vazbě

(1) O vzetí obviněného do vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. O vazbě obviněného zatčeného podle § 69 rozhoduje v řízení před soudem soudce; v takovém případě má stejná práva a povinnosti jako senát a jeho předseda.

(2) O žádosti obviněného o propuštění z vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce. Nevyhoví-li státní zástupce žádosti o propuštění z vazby, je povinen ji nejpozději do pěti pracovních dnů od doručení předložit k rozhodnutí soudci; o tomto postupu vyrozumí obviněného. Souhlasí-li státní zástupce s propuštěním obviněného z vazby, může v řízení před soudem o propuštění z vazby rozhodnout předseda senátu.

(3) O dalším trvání vazby obviněného rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(4) O změně důvodů vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce; pominul-li některý z důvodů vazby, může o změně důvodů vazby rozhodnout v přípravném řízení i státní zástupce.

(5) O žádosti o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které bylo obviněnému uloženo podle § 73 odst. 4 nebo § 73a odst. 3, rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce.

(6) Rozhodnutí, kterým se obviněný propouští z vazby, může v přípravném řízení učinit i státní zástupce. V případě překročení lhůty pro rozhodnutí o dalším trvání vazby podle § 72 nebo překročení nejvyšší přípustné doby trvání vazby podle § 72a vydá soud a v přípravném řízení soudce nebo státní zástupce pouze příkaz k propuštění obviněného z vazby.

§ 73c

Zvláštní náležitosti rozhodnutí o vazbě

V odůvodnění rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby nebo jiného rozhodnutí o vazbě, jehož důsledkem je ponechání obviněného ve vazbě, musí být kromě obecných náležitostí (§ 134) uvedeny také

- a) skutečnosti, které odůvodňují podezření ze spáchání trestného činu, pro který je obviněný stíhán,**
- b) konkrétní skutečnosti, ze kterých jsou dovozovány důvody vazby, popřípadě okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 a 4 a v § 72a odst. 3,**
- c) důvody, pro které nebylo možné dosáhnout účelu vazby jiným opatřením.**

§ 73d

Vazební zasedání

(1) Koná-li se hlavní líčení nebo veřejné zasedání, jehož se účastní obviněný, rozhodne soud i o vazbě, je-li to potřebné vzhledem ke stanoveným lhůtám.

(2) Rozhoduje-li soud o vzetí obviněného do vazby mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání, nebo rozhoduje-li soudce o vzetí do vazby v přípravném řízení, rozhoduje vždy ve vazebním zasedání.

(24) V jiných případech než uvedených v odstavcích 1 a 2 se rozhoduje ve vazebním zasedání, jestliže o to obviněný výslovně požádá, nebo soud a v přípravném řízení soudce považuje osobní slyšení obviněného za potřebné pro účely rozhodnutí o vazbě. Vazební zasedání však není třeba konat, i když o jeho konání obviněný výslovně požádal, jestliže

- a) obviněný se jej následně odmítl zúčastnit,**
- b) obviněný byl slyšen k vazbě v posledních šesti týdnech, neuvedl žádné nové okolnosti podstatné pro rozhodnutí o vazbě nebo jím uváděné okolnosti zjevně nemohou vést ke změně rozhodnutí o vazbě,**
- c) zdravotní stav obviněného neumožňuje jeho výslech, nebo**
- d) obviněný se propouští z vazby.**

§ 73e

Příprava vazebního zasedání

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení soudce předvolá nebo nechá předvést k vazebnímu zasedání obviněného a vyrozumí o něm státního zástupce a obhájce. Rozhoduje-li se o vazbě zadrženého nebo zatčeného obviněného, obhájce se vyrozumí, je-li ve lhůtě 24 hodin, v níž nejpozději musí být rozhodnuto o vazbě, dosažitelný.

(2) Dobu konání vazebního zasedání stanoví předseda senátu a v přípravném řízení soudce tak, aby státní zástupce a obhájce měli možnost se vazebního zasedání zúčastnit a byly dodrženy lhůty stanovené pro rozhodnutí o vazbě.

§ 73f

Přítomnost osob při vazebním zasedání

(1) Vazební zasedání se v řízení před soudem koná za stálé přítomnosti všech členů senátu.

(2) Vazebního zasedání se vždy účastní obviněný; jeho účast může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení. Účast státního zástupce a obhájce při vazebním zasedání není nutná.

(3) Vazební zasedání se koná bez účasti veřejnosti.

§ 73g

Průběh vazebního zasedání

(1) Po zahájení vazebního zasedání podá předseda senátu nebo určený člen senátu a v přípravném řízení soudce zprávu o stavu věci. Poté podle povahy věci přednese návrh státního zástupce nebo žádost o propuštění z vazby obviněný nebo jeho obhájce.

(25) Státního zástupce, obviněný a jeho obhájce přednesou svá vyjádření a případné návrhy na provedení šetření potřebného pro rozhodnutí o vazbě. Není-li některá z těchto osob přítomna a jsou-li její vyjádření a návrhy obsaženy ve spise, anebo požádá-li o to, přednese jejich obsah předseda senátu nebo jím určený člen senátu a v přípravném řízení soudce. Následně předseda senátu a v přípravném řízení soudce vyslechně obviněného ke všem okolnostem podstatným pro rozhodnutí o vazbě. Státního zástupce a obhájce mohou klást obviněnému otázky, avšak teprve tehdy, až jim k tomu předseda senátu a v přípravném řízení soudce udělí slovo.

(26) Jsou-li ve vazebním zasedání prováděny důkazy, užije se přiměřeně ustanovení o dokazování v hlavním líčení; omezení v provádění důkazů čtením protokolu o výpovědi svědka nebo znalce (§ 211 odst. 1 a 5) se neuplatní.

(27) Na závěr vazebního zasedání předseda senátu a v přípravném řízení soudce udělí slovo k závěrečným návrhům státnímu zástupci, obhájci a obviněnému.

(28) Rozhodnutí se vždy vyhlásí ve vazebním zasedání.

(29) Ustanovení § 55b, 56 a 57 se přiměřeně užijí i na vazební zasedání.

~~§ 74~~

~~Stížnost proti rozhodnutí o vazbě~~

~~(1) Proti rozhodnutí o vazbě (§ 68, 69, § 71 odst. 2 až 5, § 72, 73 a 73a) je přípustná stížnost.~~

~~(2) Odkladný účinek má pouze stížnost státního zástupce proti rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby a stížnost stran proti rozhodnutí o případnutí peněžitě záruky státu. Byl-li však státní zástupce při vyhlášení takového rozhodnutí přítomen, má jeho stížnost odkladný účinek jen tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.~~

§ 74

Stížnost proti rozhodnutí o vazbě

(1) Proti rozhodnutí o vazbě (§ 68, 69, 71, 71a, 72, 72a odst. 3, 73 a 73a) je přípustná stížnost. Na rozhodování o stížnosti proti rozhodnutí o vazbě se obdobně užijí ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g).

(2) Odkladný účinek má pouze stížnost stran proti rozhodnutí o případnutí peněžitě záruky státu a stížnost státního zástupce proti rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby, nejde-li o propuštění z vazby po vyhlášení zprošťujícího rozsudku. Byl-li však státní zástupce přítomen při vyhlášení rozhodnutí, má jeho stížnost odkladný účinek jen tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.

(30) Rozhodne-li soud na základě stížnosti o zrušení rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby nebo o dalším trvání vazby [§ 149 odst. 1 písm. b)], může věc vrátit k novému projednání a rozhodnutí pouze z důvodu závažných vad rozhodnutí. V takovém případě musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby.

§ 74a

Omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody

(1) Je-li vedeno trestní stíhání proti obviněnému ve výkonu trestu odnětí svobody a je-li dán některý z důvodů vazby podle § 67, rozhodne o důvodech, obsahu a trvání nezbytných omezení, která se proti němu uplatní, soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(2) Uložená omezení nesmí být závažnější než ta, kterým by jinak byl obviněný podroben ve vazbě.

~~(3) Na řízení o omezeních a o jejich trvání se užíjí přiměřeně ustanovení § 71, 72. Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.~~

(3) Na rozhodování o omezeních, jejich trvání a o žádostech o zrušení omezení se přiměřeně užíjí ustanovení § 68 odst. 1, § 71, § 71a, § 72, § 72a a § 74. Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost. Ustanovení o vazebním zasedání se neužijí.

ODDÍL DRUHÝ

Zadržení

§ 75

Zadržení obviněného policejním orgánem

~~Jestliže je tu některý z důvodů vazby (§ 67) a pro neodkladnost věci nelze rozhodnutí o vazbě předem opatřit, může policejní orgán obviněného zadržet prozatím sám. Jestliže je~~
dán některý z důvodů vazby (§ 67), může policejní orgán obviněného zadržet. Je však povinen provedené zadržení státnímu zástupci bezodkladně ohlásit a předat mu opis protokolu, který sepsal při zadržení, i další materiál, který státní zástupce potřebuje, aby popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí být podán tak, aby obviněný mohl být nejpozději do 48 hodin od zadržení odevzdán soudu, jinak musí být propuštěn na svobodu.

§ 79a

Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky

(1) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že peněžní prostředky na účtu u banky jsou určeny ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byly užity nebo jsou výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu a případně též peněžních prostředků dodatečně došlých na účet, vztahuje-li se důvod zajištění i na ně, včetně jejich příslušenství. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Předchozího souhlasu státního zástupce není třeba v naléhavých případech, které nesnesou odkladu. Policejní orgán je v takovém případě povinen do 48 hodin své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 musí být doručeno bance, která vede účet, a poté, co banka zajištění provedla, i majiteli účtu. V rozhodnutí se uvede bankovní spojení, kterým se rozumí číslo účtu a kód banky, a dále peněžní částka v příslušné měně, na kterou se zajištění vztahuje. Zajištění se vztahuje na peněžní prostředky, které byly na účtu v okamžiku, v němž bylo bance doručeno rozhodnutí, až do výše částky uvedené v rozhodnutí o zajištění a jejího příslušenství. Převyšuje-li částka uvedená v rozhodnutí zůstatek peněžních prostředků na účtu, vztahuje se zajištění i na peněžní prostředky, které na účet dodatečně došly, a to do výše částky uvedené v rozhodnutí, včetně jejího příslušenství. Nestanoví-li orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 jinak, zakáže se okamžikem doručení rozhodnutí jakákoliv dispozice s peněžními prostředky, které se na účtu nacházejí, až do výše zajištění, s výjimkou výkonu rozhodnutí. Na úhradu pohledávek, které jsou předmětem výkonu soudního nebo správního rozhodnutí, se přednostně použijí peněžní prostředky nedotčené rozhodnutím o

zajištění. S peněžními prostředky, na které se vztahuje rozhodnutí o zajištění, lze v rámci výkonu rozhodnutí nakládat jen po předchozím souhlasu předsedy senátu a v přípravném řízení státního zástupce; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu.

(3) Jestliže zajištění peněžních prostředků na účtu pro účely trestního řízení již není třeba nebo zajištění není třeba ve stanovené výši, orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 zajištění zruší nebo je omezí. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění je třeba doručit bance a majiteli účtu.

(4) Majitel účtu, jehož peněžní prostředky na účtu byly zajištěny, má právo kdykoliv žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu neodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji majitel účtu, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí ~~čtyřiceti~~ **třiceti** dnů od právní moci rozhodnutí.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost.

§ 79d

Zajištění nemovitosti

(1) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že nemovitost je určena ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byla užita, nebo je výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění takové nemovitosti. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Předchozího souhlasu státního zástupce není třeba v naléhavých případech, které nesnesou odkladu. Policejní orgán je v takovém případě povinen do 48 hodin své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší. Proti rozhodnutí o zajištění nemovitosti je přípustná stížnost.

(2) V usnesení o zajištění nemovitosti se zakáže vlastníkově nemovitosti, aby nakládal s nemovitostí uvedenou v usnesení; zejména se mu zakáže, aby po oznámení usnesení nemovitost převedl na někoho jiného nebo ji zatížil a uloží se mu, aby předsedovi senátu a v přípravném řízení státnímu zástupci do 15 dnů od oznámení usnesení sdělil, zda a kdo má k nemovitosti předkupní nebo jiné právo, s poučením, že jinak vlastník nemovitosti odpovídá za škodu tím způsobenou. Opis usnesení o zajištění zašle orgán uvedený v odstavci 1 příslušnému katastrálnímu úřadu. Státní zástupce zašle příslušnému katastrálnímu úřadu opis rozhodnutí o zrušení zajištění nemovitosti podle odstavce 1.

(3) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo s jeho souhlasem policejní orgán provede v případě nutnosti ohledání nemovitosti a jejího příslušenství; o době a místě ohledání uvědomí vlastníka nemovitosti nebo osobu, která s ním žije ve společné domácnosti, a dále osobu, o níž je známo, že má k nemovitosti práva. Vlastník nemovitosti nebo osoba s ním žijící ve společné domácnosti, a dále osoba, o níž je známo, že má k nemovitosti práva, jsou povinni prohlídku nemovitosti a jejího příslušenství umožnit.

(4) Pravomocné usnesení o zajištění nemovitosti doručí orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 osobám, o nichž je mu známo, že mají k nemovitosti předkupní,

nájemní nebo jiné právo; dále je doručí finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu se nemovitost nachází a v jejichž obvodu má vlastník nemovitosti trvalý nebo jiný pobyt. Rozhodl-li o zajištění nemovitosti předseda senátu, pravomocné usnesení o zajištění nemovitosti se vyvěsí na úřední desce soudu, v přípravném řízení se vhodným způsobem uveřejní u příslušného státního zastupitelství. O nabytí právní moci tohoto usnesení vyrozumí orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění podle odstavce 1, příslušný katastrální úřad.

(5) Vklad vlastnického nebo jiného práva k zajištěné nemovitosti podle zvláštního právního předpisu lze po vyrozumění příslušného katastrálního úřadu podle odstavce 2 provést jen s předchozím souhlasem orgánu, který rozhodl o zajištění podle odstavce 1. Návrh na vklad práva týkajícího se zajištěné nemovitosti podaný podle zvláštního právního předpisu před vydáním usnesení o jejím zajištění, o němž dosud nebylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto, pozbývá své právní účinky ke dni nabytí právní moci usnesení o zajištění této nemovitosti.

(6) Práva třetích osob k zajištěné nemovitosti lze uplatnit podle zvláštního právního předpisu. Se zajištěnou nemovitostí lze v rámci výkonu rozhodnutí nakládat jen po předchozím souhlasu soudce a v přípravném řízení státního zástupce; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu.

(7) Jestliže zajištění nemovitosti pro účely trestního řízení již není nutné, nebo zajištění nemovitosti není nutné ve stanoveném rozsahu, orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 zajištění zruší nebo je omezí. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Proti rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(8) Vlastník nemovitosti, která byla zajištěna, má právo kdykoli žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu bezodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji vlastník nemovitosti, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí **14 třiceti** dnů od právní moci rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(9) Postup při správě zajištěné nemovitosti stanoví zvláštní právní předpis.

§ 83

Příkaz k domovní prohlídce

(1) Nařídít domovní prohlídku je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. V neodkladných případech tak může namísto příslušného předsedy senátu nebo soudce (§ 18) učinit předseda senátu nebo soudce, v jehož obvodu má být prohlídka vykonána. Příkaz k domovní prohlídce musí být vydán písemně a musí být odůvodněn. Doručí se osobě, u níž se prohlídka koná, při prohlídce, a není-li to možné, nejpozději do 24 hodin po odpadnutí překážky, která brání doručení.

(2) Na příkaz předsedy senátu nebo soudce vykoná domovní prohlídku policejní orgán.

§ 83a

Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků

~~(1) Nařídit prohlídku jiných prostor nebo pozemků je oprávněn předseda senátu. Příkaz musí být vydán písemně a musí být odůvodněn. Doručí se uživateli dotčených prostor nebo pozemků, a nebyl-li zastižen při prohlídce, bezprostředně po odpadnutí překážky, která doručení brání.~~

~~(2) Prohlídku jiných prostor nebo pozemků provede orgán, který ji nařídil, nebo na jeho příkaz policejní orgán.~~

~~(3) Bez příkazu nebo souhlasu uvedeného v odstavci 1 může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu, nebo v případě, že uživatel dotčených prostor nebo pozemků písemně prohlásí, že s prohlídkou souhlasí, a své prohlášení předá policejnímu orgánu. O tomto úkonu však musí bezprostředně uvědomit orgán, který je k vydání příkazu nebo souhlasu uvedenému v odstavci 1 oprávněn.~~

§ 83a

Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků

(1) Na nařízení a provedení prohlídky jiných prostor a pozemků se obdobně užije § 83 odst. 1 a 2.

(2) Bez příkazu může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků, jestliže vydání příkazu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu. Policejní orgán je však povinen si bezodkladně dodatečně vyžádat souhlas orgánu oprávněného k vydání příkazu; v přípravném řízení tak činí prostřednictvím státního zástupce. Pokud oprávněný orgán souhlas dodatečně neudělí, nelze výsledek prohlídky použít v dalším řízení jako důkaz.

(3) Bez příkazu může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků také tehdy, pokud uživatel dotčených prostor nebo pozemků písemně prohlásí, že s prohlídkou souhlasí, a své prohlášení předá policejnímu orgánu. O tomto úkonu však musí policejní orgán bezodkladně vyrozumět předsedu senátu oprávněného k vydání příkazu a v přípravném řízení státního zástupce.

§ 83c

Vstup do obydlí, jiných prostor a na pozemek

(1) Policejní orgán může vstoupit do obydlí, jiných prostor nebo na pozemek jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob nebo pro ochranu jiných práv a svobod nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku.

(2) Policejní orgán dále může na místa uvedená v odstavci 1 vstoupit v případě, že se v nich nachází osoba,

a) na kterou byl vydán příkaz k zatčení nebo příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody **nebo do výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody,**

b) kterou je třeba předvést pro účely trestního řízení, nebo

c) kterou je třeba zadržet ~~pro účely vydání nebo předání do jiného státu.~~

(3) Po vstupu na místa shora uvedená nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které slouží k odstranění naléhavého nebezpečí nebo k předvedení osoby.

§ 85b

nadpis vypuštěn

(1) Při provádění domovní prohlídky nebo prohlídky jiných prostor, v nichž advokát vykonává advokacii, pokud se zde mohou nacházet listiny, které obsahují skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta, je orgán provádějící úkon povinen vyžádat si součinnost České advokátní komory (dále jen "Komora"); orgán provádějící úkon je oprávněn seznámit se s obsahem těchto listin pouze za přítomnosti a se souhlasem zástupce Komory, kterého ustanoví předseda Komory z řad jejích zaměstnanců nebo z řad advokátů. Stanovisko zástupce Komory je třeba uvést v protokolu podle § 85 odst. 3.

(2) Odmítne-li zástupce Komory souhlas podle odstavce 1 udělit, musí být listiny za účasti orgánu provádějícího úkon, advokáta a zástupce Komory zabezpečeny tak, aby se s jejich obsahem nemohl nikdo seznámit, popřípadě je zničit nebo poškodit; bezprostředně poté musí být příslušné listiny předány Komoře. Komora vrátí advokátovi tyto listiny bez odkladu poté, co marně uplyne lhůta k podání návrhu podle odstavce 5. Komora postupuje obdobně, byl-li návrh zamítnut, a to i ohledně některých listin; v takovém případě Komora vrátí advokátovi jen ty listiny, kterých se zamítnutí návrhu týká. Komora vrátí advokátovi listiny bez odkladu též poté, kdy byla informována o postupu podle odstavce 6.

(3) V případě uvedeném v odstavci 2 větě první lze souhlas zástupce Komory nahradit na návrh orgánu, který domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor nařídil, rozhodnutím soudce nejblíže nadřízeného soudu, u něhož působí předseda senátu nebo soudce, který je oprávněn podle § 83 odst. 1 a § 83a odst. 1 nařídít domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor. ~~To platí i tehdy, pokud prohlídka jiných prostor byla provedena policejním orgánem podle § 83a odst. 3 ; návrh v tomto případě podává předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce. V případě prohlídky jiných prostor provedené policejním orgánem podle § 83a odst. 2 nebo 3 podává návrh podle věty první předseda senátu oprávněný k vydání příkazu a v přípravném řízení státní zástupce.~~

(4) Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 59 odst. 4) obsahovat označení listin, ohledně kterých se navrhovatel domáhá nahrazení souhlasu zástupce Komory k seznámení se s jejich obsahem, a vyličení skutečností svědčících o tom, proč nesouhlas zástupce Komory k seznámení se orgánem provádějícím úkon s obsahem těchto listin má být nahrazen rozhodnutím soudce podle odstavce 3. K návrhu je třeba připojit protokol, v němž je zaznamenán nesouhlas zástupce Komory s tím, aby se orgán provádějící úkon s obsahem listin seznámil.

(5) Návrh je třeba podat do 15 dnů ode dne, kdy zástupce Komory odmítl udělit souhlas k seznámení se s obsahem listin, ohledně kterých se navrhovatel podle odstavce 4 domáhá nahrazení souhlasu zástupce Komory k seznámení se s jejich obsahem.

(6) K návrhu, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný nebo neurčitý, soudce nepřihlíží; ustanovení § 59 odst. 4 věta třetí a čtvrtá se nepoužije. Obdobně soudce postupuje, byl-li návrh podán opožděně nebo byl-li podán někým, kdo k návrhu není oprávněn. O tomto postupu informuje soudce bez odkladu navrhovatele a Komoru.

(7) Nepostupoval-li soudce podle odstavce 6, projedná bez zbytečného odkladu návrh ve veřejném zasedání a Komoře uloží, aby mu při něm předložila listiny, ohledně kterých se navrhovatel domáhá nahrazení souhlasu zástupce Komory k seznámení s jejich obsahem. Soudce vedle jiných úkonů též prověří, zda nebylo porušeno zabezpečení listin předložených Komorou, a seznámí se s jejich obsahem; současně učiní opatření, aby se navrhovatel a ani nikdo jiný o obsahu listin při veřejném zasedání nemohl dozvědět.

(8) Dojde-li k odročení veřejného zasedání, soudce listiny zabezpečí tak, aby se s jejich obsahem nemohl nikdo seznámit, popřípadě je zničit nebo poškodit.

(9) Soudce návrhu vyhoví, dojde-li k závěru, že listina neobsahuje skutečnosti, o nichž je dotčený advokát povinen zachovávat mlčenlivost; v opačném případě návrh zamítne.

(10) Vyhoví-li soudce návrhu alespoň zčásti, předá bez odkladu po právní moci usnesení listiny, ohledně nichž byl nahrazen souhlas zástupce Komory k seznámením se s jejich obsahem, orgánu provádějícímu úkon a uloží mu, aby je Komoře vrátil ihned poté, jakmile se s jejich obsahem seznámí; to neplatí, mají-li být takové listiny použity jako důkaz v trestním řízení. Listiny, ohledně kterých byl návrh zamítnut, soudce vrátí bez odkladu po právní moci usnesení Komoře.

(11) V případě, že listiny není možné odevzdat orgánu provádějícímu úkon, Komoře nebo jejich zástupcům osobně, doručí se nejpozději první pracovní den následující po dni, v němž nabylo usnesení právní moci, orgánu provádějícímu úkon nebo Komoře prostřednictvím soudního doručovatele nebo orgánů justiční stráže.

(12) Listinou v odstavcích 1 až 11 se rozumí jak písemnost, popřípadě její část, tak i jiný nosič inform

ODDÍL ŠESTÝ

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

§ 88

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro ~~zvlášť závažný~~ zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku,

zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení Policie České republiky. Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mezi obhájcem a obviněným je nepřípustné. Zjistí-li policejní orgán při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam odposlechu bezodkladně zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít. Protokol o zničení záznamu založí do spisu.

(2) Nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce; v odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci.

(3) Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda i nadále trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důvody pominuly, je povinen odposlech a záznam telekomunikačního provozu ihned ukončit, a to i před skončením doby uvedené v odstavci 2. Tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci.

(4) Na základě vyhodnocení dosavadního průběhu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce krajského soudu dobu trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu prodloužit, a to i opakovaně, vždy na dobu nejdéle čtyř měsíců.

(5) Bez příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může orgán činný v trestním řízení nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu, nebo jej provést i sám, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), svěření dítěte do moci jiného (§ 169 trestního zákoníku), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku) ~~nebo nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku)~~ **,nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku)**, pokud s tím uživatel odposlouchávané stanice souhlasí.

(6) Má-li být záznam telekomunikačního provozu užit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s uvedením údajů o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil. Ostatní záznamy je povinen policejní orgán označit, spolehlivě uschovat tak, aby byla zajištěna ochrana před neoprávněným zneužitím záznamů, a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užit tehdy, pokud je i v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1, nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice.

(7) Pokud při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce povinen záznamy bezodkladně zničit po třech letech od pravomocného skončení věci. Byl-li policejní orgán vyrozuměn o podání mimořádného opravného prostředku v uvedené lhůtě, zničí záznamy o odposlechu po rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, případně až po novém pravomocném skončení věci. Protokol o zničení záznamu o odposlechu zašle policejní orgán státnímu zástupci, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předsedovi senátu prvního stupně, k založení do spisu.

(8) Státní zástupce **nebo policejní orgán**, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně po pravomocném skončení věci, informuje o nařízeném odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu osobu uvedenou v odstavci 2, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, délku trvání odposlechu a datum jeho ukončení. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. ~~Informaci podá předseda senátu soudu prvního stupně bezodkladně po pravomocném skončení věci; státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, podá informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a. Předseda senátu soudu prvního stupně podá informaci bezodkladně po pravomocném skončení věci, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).~~

(9) Informaci podle odstavce 8 předseda senátu ~~nebo státní zástupce~~, **státní zástupce nebo policejní orgán** nepodá v řízení o ~~zvlášť závažném~~ zločinu, **na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let**, spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, již má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel trestního řízení, včetně řízení uvedeného v odstavci 6, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv a svobod osob.

(1) Obviněnému může být dovoleno, aby dříve než dá odpověď, nahlédl do písemných poznámek, jež musí vyslyšajícimu, požádá-li o to, předložit k nahlédnutí; tato okolnost musí být v protokole poznamenána.

~~(2) Má-li se výsledkem zjistit totožnost nějaké osoby nebo věci, vyzve se obviněný, aby ji popsal; teprve pak mu má být osoba nebo věc ukázána, a to zpravidla mezi několika osobami nebo několika věcmi téhož druhu.~~

~~(3)~~ (2) Je-li toho třeba k zjištění pravosti rukopisu, může být obviněný vyzván, aby napsal potřebný počet slov; k tomu však nesmí být žádným způsobem donucován. Obviněný je však povinen vždy strpět úkony potřebné k tomu, aby se zjistila jeho totožnost.

§ 95

(1) Výpověď obviněného se do protokolu zapíše zpravidla podle diktátu vyslyšajícího, v přímé řeči a pokud možno doslova.

~~(2) Nejde-li o protokol o hlavním líčení nebo o veřejném zasedání, musí být protokol po skončení výsledku obviněnému předložen k přečtení, nebo požádá-li o to, přečten; obviněný má právo žádat, aby byl protokol doplněn nebo aby v něm byly provedeny opravy v soulase s jeho výpovědí. Nejde-li o protokol o hlavním líčení nebo o veřejném zasedání, musí být protokol po skončení výsledku obviněnému předložen k přečtení nebo, požádá-li o to, musí mu být přečten; je-li výslech prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, protokol se obviněnému na jeho žádost přečte. Obviněný má právo žádat, aby byl protokol doplněn nebo aby v něm byly provedeny opravy v souladu s jeho výpovědí. O tomto právu je třeba obviněného poučit.~~

(3) Protokol o výsledku, který byl prováděn bez přibrání zapisovatele, je nutno vyslyšanému před podpisem přečíst nebo k přečtení předložit v přítomnosti nezúčastněné osoby. Má-li vyslyšaný proti obsahu protokolu námítky, je nutno je projednat v přítomnosti přibrané osoby a výsledek projednání pojmout do protokolu.

§ 102

(1) Je-li jako svědek vyslyšána osoba mladší než patnáct let o okolnostech, jejichž ožívování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat její duševní a mravní vývoj, je třeba výslech provádět zvlášť šetrně a po obsahové stránce tak, aby výslech v dalším řízení zpravidla už nebylo třeba opakovat; k výsledku se přibere pedagog nebo jiná osoba mající zkušenosti s výchovou mládeže, která by se zřetelem na předmět výsledku a stupeň duševního vývoje vyslyšané osoby přispěla k správnému vedení výsledku. Může-li to přispět k správnému provedení výsledku, mohou být přibráni i rodiče. Osoby, které byly takto přibrány, mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušení nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslyšané osoby. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, orgán činný v trestním řízení takovému návrhu vyhoví.

(2) V dalším řízení má být taková osoba vyslechnuta znovu jen v nutných případech. V řízení před soudem je možno na podkladě rozhodnutí soudu provést důkaz přečtením protokolu **nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení** i bez podmínek uvedených v § 211 odst. 1 a 2. Osoba, která byla k výsledku přibrána, se podle potřeby vyslechne k správnosti a úplnosti zápisu, k způsobu, jímž byl výslech prováděn, jakož i k způsobu, jímž vyslyšaná osoba vypovídala.

§ 103

Ustanovení § 93 odst. 1 a-2 a § 95 o výsledku obviněného se užije přiměřeně i na výsledk svědka.

Oddíl pátý

Provádění výsledku prostřednictvím videokonferenčního zařízení

§ 111a

(1) Je-li výslech obviněného prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, vyrozumí se jeho obhájce o době a místě, na které byl obviněný předvolán. V případě výsledku spoluobviněného, svědka nebo znalce tímto způsobem se obhájce obviněného vyrozumí o době a místě, ze kterého bude výslech provádět příslušný orgán činný v trestním řízení.

(2) Je-li výslech osoby prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, ověří její totožnost zaměstnanec soudu, státního zastupitelství nebo policejního orgánu pověřený k tomu osobou provádějící výslech. Osobou ověřující totožnost v místě, kde se při výslechu nachází vyslýchaný, může být se souhlasem osoby provádějící výslech i zaměstnanec soudu, státního zastupitelství, věznice nebo policejního orgánu, pokud k tomu byl pověřen předsedou tohoto soudu, vedoucím státním zástupcem, ředitelem věznice nebo vedoucím příslušníkem policejního orgánu. Tento zaměstnanec je po celou dobu výsledku přítomen na místě, kde se nachází vyslýchaná osoba.

(3) Totožnost svědka, jehož totožnost je utajována a jehož výslech je prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, ověří v řízení před soudem předseda senátu nebo zaměstnanec soudu pověřený zabezpečováním ochrany utajovaných informací určený k této činnosti předsedou soudu a v přípravném řízení zaměstnanec státního zastupitelství nebo policejního orgánu pověřený ochranou utajovaných informací určený k této činnosti vedoucím státním zástupcem nebo vedoucím příslušníkem policejního orgánu. Tento zaměstnanec je po celou dobu výsledku přítomen na místě, kde se nachází svědek, jehož totožnost je utajována.

(4) Orgán činný v trestním řízení provádějící výslech poučí vyslýchanou osobu před započítím výsledku prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení o způsobu provedení výsledku.

(5) Kdykoli v průběhu výsledku prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení může vyslýchaná osoba vznášet námitky proti kvalitě obrazového nebo zvukového přenosu.

Oddíl pátý šestý

Věcné a listinné důkazy

Oddíl šestý sedmý

Ohledání

§ 129

Vyhotovení rozsudku

(1) Každý rozsudek je nutno vyhotovit písemně. Vyhotovení rozsudku musí být ve shodě s obsahem rozsudku, tak jak byl vyhlášen.

(2) Jestliže se po vyhlášení rozsudku nebo v soudem stanovené lhůtě po vyhlášení rozsudku státní zástupce a obžalovaný vzdali odvolání a prohlásili, že netrvají na vyhotovení odůvodnění, a obžalovaný zároveň prohlásil, že si nepřejí, aby v jeho prospěch podaly odvolání jiné oprávněné osoby, může soud vyhotovit zjednodušený rozsudek, který neobsahuje odůvodnění. Pokud oprávněné osoby mohou podat odvolání ve prospěch obžalovaného i proti jeho vůli, lze zjednodušený rozsudek vyhotovit pouze v případě, že se vzdají odvolání. Týká-li se rozsudek více obžalovaných, je třeba odůvodnit jeho výroky v částech, které se vztahují k osobě obžalovaného, u něhož nebyly splněny podmínky pro vyhotovení zjednodušeného rozsudku. Mají-li právo podat odvolání i poškozený nebo zúčastněná osoba a nevzdali-li se tohoto práva, je rovněž třeba odůvodnit ty výroky, proti kterým mohou podat odvolání.

~~(2)~~ (3) Jestliže nebyl rozsudek písemně vyhotoven již v poradě, předseda senátu nebo jím pověřený soudce, který byl členem senátu, jej vyhotoví a předá k doručení

a) v řízení před okresními soudy a krajskými soudy jako soudy druhého stupně ve vazebních věcech do pěti pracovních dnů a v ostatních věcech do deseti pracovních dnů,

b) v řízení před krajskými soudy jako soudy prvního stupně, vrchními soudy a před Nejvyšším soudem ve vazebních věcech do deseti pracovních dnů a v ostatních věcech do dvaceti pracovních dnů.

Výjimky z těchto lhůt povoluje na žádost předsedy senátu nebo soudce vyhotovujícího rozsudek ze závažných důvodů, zejména s ohledem na rozsáhlost a složitost věci, v jednotlivých věcech předseda soudu. Prodlouží-li lhůtu o více jak dalších dvacet pracovních dnů, písemně zdůvodní, proč nebylo možné stanovit lhůtu kratší. Jinak postupuje podle odstavce 3 4.

~~(3)~~ (4) Nemůže-li předseda senátu ani jiný jeho člen vyhlášený rozsudek písemně vyhotovit pro překážku delšího trvání, vyhotoví jej na příkaz předsedy soudu jiný soudce. Jde-li o samosoudce, vyhotoví rozsudek soudce určený předsedou soudu.

~~(4)~~ (5) Vyhotovení rozsudku podepíše předseda senátu a ten, kdo je vypracoval. Nemůže-li předseda senátu podepsat vyhotovení rozsudku pro překážku delšího trvání, podepíše je za něho jiný člen senátu; důvod toho se na vyhotovení rozsudku poznamená.

§ 134

Obsah usnesení

(1) Usnesení musí obsahovat

- a) označení orgánu, o jehož rozhodnutí jde,
- b) den a místo rozhodnutí,
- c) výrok usnesení s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito,
- d) odůvodnění, pokud zákon nestanoví něco jiného, a
- e) poučení o opravném prostředku.

(2) V odůvodnění je třeba, jestliže to přichází podle povahy věci v úvahu, zejména uvést skutečnosti, které byly vzaty za prokázané, důkazy, o něž se skutková zjištění opírají, úvahy, jimiž se rozhodující orgán řídil při hodnocení provedených důkazů, jakož i právní úvahy, na jejichž podkladě posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona.

~~(3) Ve vykonávacím řízení může soud prvního stupně vyhotovit zjednodušené usnesení, jestliže se po jeho vyhlášení ve veřejném zasedání obviněný nebo jiná oprávněná osoba a státní zástupce vzdali práva stížnosti. Zjednodušené usnesení neobsahuje odůvodnění.~~

§ 136

Vyhotovení usnesení

(1) Není třeba vyhotovovat usnesení, jimiž se jen upravuje průběh řízení nebo způsob provedení důkazů anebo jimiž se nařizuje nebo připravuje jednání soudu.

(2) Rovněž není třeba vyhotovovat usnesení, která jsou zapsána v plném svém znění v protokole o úkonu, ledaže by bylo nutno opis takového usnesení některé osobě doručovat. Má-li být doručeno v takovém případě pouze státnímu zástupci, lze mu doručit opis protokolu.

(3) Jestliže se po vyhlášení usnesení nebo ve lhůtě stanovené orgánem činným v trestním řízení po vyhlášení usnesení osoby oprávněné podat stížnost podle § 142 odst. 1 vzdaly stížnosti a prohlásily, že netrvají na písemném odůvodnění, může orgán činný v trestním řízení vyhotovit zjednodušené usnesení, které neobsahuje odůvodnění; v případě usnesení vyhotovovaného ve vykonávacím řízení tak může soud prvního stupně učinit i tehdy, není-li proti takovému usnesení přípustná stížnost. Mají-li právo podat stížnost ve prospěch obviněného další osoby, lze zjednodušené usnesení vyhotovit pouze v případě, že obviněný prohlásí, že si nepřejí, aby tyto osoby stížnost v jeho prospěch podaly; pokud tak tyto osoby mohou učinit i proti jeho vůli, musí se stížnosti vzdát.

§ 146a

Rozhodování o stížnosti proti rozhodnutím o zajištění osob a majetku a o uložení pořádkové pokuty

(1) O stížnosti proti rozhodnutí, kterým státní zástupce

~~a) rozhodl o dalším trvání vazby (§ 73b odst. 2) nebo o žádosti o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které bylo obviněnému uloženo podle § 73 odst. 4 nebo § 73a odst. 3,~~

a) rozhodl o vazbě, nejde-li o rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby bez přijetí některého opatření nahrazujícího vazbu,

~~b) rozhodl o žádosti o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí (§ 77a odst. 4),“.~~

c) zajistil peněžní prostředky na účtu u banky, nebo u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiné instituce, která vede účet pro jiného, rozhodl o blokaci peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokaci čerpání finančního úvěru a blokaci finančního pronájmu, rozhodl o omezení takového zajištění nebo blokace, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění nebo blokace (§ 79a odst. 1, 3, 4 a § 79b),

d) zajistil zaknihované cenné papíry, rozhodl o omezení takového zajištění nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení zajištění zaknihovaných cenných papírů (§ 79c odst. 4),

e) zajistil nemovitost, rozhodl o omezení zajištění nemovitosti, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění (§ 79d odst. 1, 7 a 8),

f) zajistil jinou majetkovou hodnotu, rozhodl o omezení zajištění jiné majetkové hodnoty, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění (§ 79e odst. 1 a 7),

g) zajistil náhradní hodnotu, rozhodl o omezení zajištění náhradní hodnoty, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění (§ 79f),

h) vydal příkaz k zajištění majetku v jiném členském státě Evropské unie, rozhodl o uznání příkazu k zajištění majetku nacházejícího se na území České republiky, anebo rozhodl o omezení takového zajištění (§ 460b, 460f a § 460h odst. 2),

i) zajistil majetek obviněného k zajištění nároku poškozeného nebo rozhodl o omezení zajištění (§ 47 a § 48 odst. 2),

j) zajistil majetek obviněného (§ 347),

k) rozhodl o uložení pořádkové pokuty (§ 66 odst. 1) nebo

l) rozhodl o zničení věci ohrožující bezpečnost lidí nebo majetku (§ 81b odst. 1),

rozhoduje zpravidla do pěti dnů po uplynutí lhůty k podání stížnosti všem oprávněným osobám soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který napadené rozhodnutí vydal.

(2) O stížnosti proti rozhodnutí policejního orgánu podle § 66 odst. 1, § 79a odst. 1 a 3, § 79b, § 79c odst. 4, § 79d odst. 1 a 7, § 79e odst. 1 a 7 nebo § 79f rozhoduje ve lhůtě uvedené v odstavci 1 soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který ve věci vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení. Věc předkládá soudu k rozhodnutí státní zástupce.

~~§ 152a~~

~~U pohledávek vzniklých státu z titulu neuhrazených nákladů trestního řízení uvedených v § 152 odst. 1, které stát v rámci řízení uhradil, se úrok z prodlení nevyměřuje.~~

§ 152a

Při správě placení pohledávek uvedených v § 152 odst. 1 se postupuje podle daňového řádu.

§ 158

(1) Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti.

(2) Oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je povinen přijímat státní zástupce a policejní orgán. Přitom je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a pokud o to oznamovatel požádá, do jednoho měsíce od oznámení jej vyrozumět o učiněných opatřeních.

(3) O zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v této hlavě, zejména

- a) vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů,
- b) vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,
- c) obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály,
- d) provádět ohledání věci a místa činu,
- e) vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,
- f) pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob, za podmínek stanovených v § 114 snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla a jeho zevní měření, jestliže je to nutné ke zjištění totožnosti osoby nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,
- g) za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu,

h) za podmínek stanovených v § 78 až 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená,

i) způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné nebo neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.

(4) Při podání vysvětlení má každý právo na právní pomoc advokáta. Je-li vysvětlení požadováno od nezletilého, je třeba o úkonu předem vyrozumět jeho zákonného zástupce; to neplatí, jestliže provedení úkonu nelze odložit a vyrozumění zákonného zástupce nelze zajistit.

(5) O obsahu vysvětlení, která nemají povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, se sepíše úřední záznam. Úřední záznam slouží státnímu zástupci a obviněnému ke zvážení návrhu, aby osoba, která takové vysvětlení podala, byla vyslechnuta jako svědek, a soudu k úvaze, zda takový důkaz provede. ~~Nestanoví-li tento zákon jinak, úřední záznam nelze v řízení před soudem použít jako důkaz.~~ **Úřední záznam lze v řízení před soudem užít jako důkaz pouze za podmínek stanovených tímto zákonem.** Je-li ten, kdo podal vysvětlení, později vyslýchán jako svědek nebo jako obviněný, nemůže mu být záznam přečten, nebo jinak konstatován jeho obsah.

(6) Policejní orgán je oprávněn vyzvat osobu, aby se dostavila k podání vysvětlení ve stanovené době na určené místo; v řízení o zločinu je osoba povinna výzvě vyhovět ihned. Jestliže se osoba, která byla řádně vyzvána k podání vysvětlení, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předvedena. Na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být taková osoba upozorněna.

(7) Vysvětlení podle odstavce 3 nesmí být požadováno od toho, kdo by jím porušil státem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má. Osoba podávající vysvětlení, s výjimkou podezřelého, je povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet; vysvětlení může odepřít, pokud by jím způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám uvedeným v § 100 odst. 2; o tom je třeba osobu, od níž je požadováno vysvětlení, předem poučit. Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že osobě podávající vysvětlení bude třeba jako svědkovi poskytnout ochranu, je třeba při sepisování úředního záznamu postupovat podle § 55 odst. 2.

(8) Má-li výpověď osoby povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, policejní orgán ji vyslechně jako svědka za podmínek uvedených v § 158a. Jako svědka vyslechně i osobu mladší patnácti let a osobu, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti. Jestliže lze předpokládat, že další prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání bude trvat delší dobu, zejména proto, že nebyla zjištěna osoba, u níž je dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin spáchala, a v důsledku toho nelze zahájit trestní stíhání a hrozí ztráta důkazní hodnoty výpovědi, je možno vyslechnout jako svědka i osobu, jejíž výpověď má podle odůvodněného předpokladu rozhodující význam pro zahájení trestního stíhání, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že by mohl být na takovou osobu pro její výpověď vyvíjen nátlak, anebo hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna její výpověď. Pokud výsledky těchto osob nebyly po zahájení trestního stíhání provedeny znovu podle § 164 odst. 4, lze protokoly o jejich výslechu v hlavním líčení číst **nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení**

přebrát pouze podle § 211 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), c); jinak je lze pouze předestřít **protokoly o jejich výsledku** podle § 212.

(9) Kdo se dostaví na výzvu k podání vysvětlení, má nárok na náhradu nutných výdajů podle zvláštního právního předpisu upravujícího cestovní náhrady a prokázaného ušlého výdělku za stejných podmínek jako svědek. Nárok nemá ten, kdo byl vyzván k dostavení se pro své protiprávní jednání.

(10) Provádí-li opatření nebo úkony podle předchozích odstavců jiný policejní orgán než útvar Policie České republiky, vyrozumí o předmětu šetření neprodleně útvar Policie České republiky, který by jinak byl příslušný k řízení. Vznikne-li mezi útwarem Policie České republiky a jiným policejním orgánem spor o příslušnost, předloží věc k posouzení státnímu zástupci. Jeho stanovisko je závazné.

§ 158e

Použití agenta

~~(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zvlášť závažný zločin, pro trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny, pro trestný čin přijetí úplatku (§ 331 trestního zákoníku), pro trestný čin podplacení (§ 332 trestního zákoníku), pro trestný čin nepřímého úplatkářství (§ 333 trestního zákoníku) nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, je policejní orgán, pokud jím je útvar Policie České republiky, oprávněn použít agenta.~~

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, přijetí úplatku podle § 331 trestního zákoníku, podplacení podle § 332 trestního zákoníku, nepřímého úplatkářství podle § 333 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, je policejní orgán, pokud jím je útvar Policie České republiky, oprávněn použít agenta.

(2) Agentem je příslušník Policie České republiky plnící úkoly uložené mu řídicím policejním orgánem, vystupující zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti. Je-li to k použití agenta, jeho přípravě nebo k jeho ochraně nutné, je k zastírání jeho totožnosti možné

a) vytvořit legendu o jiné osobní existenci a osobní údaje vyplývající z této legendy zavést do informačních systémů provozovaných podle zvláštních zákonů,

b) provádět hospodářské činnosti, k jejichž vykonávání je třeba zvláštní oprávnění, povolení či registrace,

c) zastírat příslušnost k Policii České republiky.

(3) Orgány veřejné správy jsou povinny poskytnout Policii České republiky bez odkladu potřebnou součinnost při plnění oprávnění uvedených v odstavci 2.

(4) Použití agenta povoluje na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce, podávající návrh, činný. V povolení musí být uveden účel použití a doba, po kterou bude agent použit, a údaje umožňující identifikaci agenta. Na základě nového návrhu, obsahujícího vyhodnocení dosavadní činnosti agenta, lze dobu povolení prodloužit, a to i opakovaně.

(5) Ke sledování osob a věcí v rozsahu uvedeném v § 158d odst. 2 a k provedení předstíraného převodu podle § 158c agent nepotřebuje další povolení.

(6) Agent je povinen při své činnosti volit takové prostředky, které jsou způsobitelné ke splnění jeho služebního úkolu a jimiž není jiným osobám způsobována újma na jejich právech nad míru nezbytně nutnou. Jiné povinnosti podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Policie České republiky nemá.

(7) Státní zástupce je povinen od příslušného policejního orgánu vyžadovat údaje potřebné pro posouzení, zda trvají důvody pro použití agenta a zda je jeho činnost v souladu se zákonem. Tyto údaje je povinen pravidelně, nejméně jednou za tři měsíce, posuzovat, a pominou-li důvody pro použití agenta, dá policejnímu orgánu pokyn k bezodkladnému ukončení činnosti agenta. Policejní orgán je povinen předložit státnímu zástupci záznam o výsledku použití agenta.

(8) Agent může plnit své úkoly i na území jiného státu. O jeho vyslání do zahraničí po předchozím souhlasu příslušných orgánů státu, na jehož území má působit, a na základě povolení soudce uvedeného v odstavci 4 rozhoduje policejní prezident, pokud nestanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak; v ostatním platí ustanovení odstavců 1 až 7.

§ 175

(1) Pouze státní zástupce je oprávněn

a) rozhodnout o zastavení, podmíněném zastavení nebo přerušení trestního stíhání a o postoupení věci jinému orgánu,

b) podat obžalobu,

~~e) rozhodovat o prodloužení vazby a o ponechání obviněného ve vazbě, o propuštění z vazby na svobodu a o žádosti obviněného o propuštění z vazby na svobodu,~~

c) rozhodnout o propuštění obviněného z vazby, o propuštění obviněného z vazby za současného nahrazení vazby některým opatřením nahrazujícím vazbu nebo o změně důvodů vazby, pominul-li některý z důvodů vazby,

d) nařídit zajištění majetku obviněného a určit, na které prostředky a věci se toto zajištění nevztahuje, anebo zrušit takové zajištění,

e) provést zajištění nároku poškozeného na náhradu škody a omezit nebo zrušit takové zajištění anebo věc z něho vyjmout,

f) rozhodnout o zničení zajištěné věci podle § 81b,

~~g)~~ **g)** nařídít exhumaci mrtvoly,

~~h)~~ **h)** navrhnout vyžádání obviněného z ciziny **nebo vydání evropského zatýkacího rozkazu,**

~~i)~~ **i)** provést předběžné šetření v řízení o vydání do ciziny **nebo v řízení o předání na základě evropského zatýkacího rozkazu.**

(2) Ve věcech, v nichž vyšetřování koná státní zástupce, vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství; tím není dotčeno právo státního zástupce, který koná vyšetřování, učinit rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309 za podmínek tam uvedených, pokud si toto právo nevyhradil státní zástupce vykonávající dozor.

ODDÍL SEDMÝ

Zkrácené přípravné řízení

§ 179a

(1) Zkrácené přípravné řízení se koná o trestných činech, o nichž přísluší konat řízení v prvním stupni okresnímu soudu a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje ~~tři léta~~ **pět let**, jestliže

a) podezřelý byl přistižen při činu nebo bezprostředně poté, nebo

b) v průběhu prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání byly zjištěny skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání a lze očekávat, že podezřelého bude možné ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 postavit před soud.

(2) Zkrácené přípravné řízení konají policejní orgány uvedené v § 12 odst. 2.

(3) O trestných činech příslušníků Policie České republiky, příslušníků Vojenské policie, příslušníků Bezpečnostní informační služby, příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace nebo příslušníků Vojenského zpravodajství koná zkrácené přípravné řízení státní zástupce; ustanovení § 161 odst. 3 a 4 zde platí přiměřeně.

§ 179b

(1) Orgán konající zkrácené přípravné řízení provádí úkony podle hlavy deváté. Způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádí pouze neodkladné nebo neopakovatelné úkony.

(2) Ve zkráceném přípravném řízení má podezřelý stejná práva jako obviněný (§ 33 odst. 1, 2). Zadržený podezřelý má právo zvolit si obhájce a radit se s ním bez

přítomnosti třetí osoby již v průběhu zadržení. ~~Pokud si podezřelý, který nebude propuštěn ze zadržení, ale bude předán s návrhem na potrestání soudu k provedení zjednodušeného řízení (§ 314b odst. 1, 2), ve stanovené lhůtě obhájce nezvolí, je třeba mu obhájce na dobu, po kterou trvají důvody zadržení, ustanovit (§ 38).~~ O tom je třeba podezřelého před jeho výslechem poučit a poskytnout mu plnou možnost uplatnění jeho práv.

(3) Podezřelého ze spáchání trestného činu je třeba vyslechnout a nejpozději na počátku výslechu mu sdělit, ze spáchání jakého skutku je podezřelý a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován. O tomto úkonu orgán konající zkrácené přípravné řízení učiní záznam do protokolu. Opis záznamu doručí podezřelému a jeho obhájci; policejní orgán zašle opis záznamu do 48 hodin též státnímu zástupci. Na postup při výslechu podezřelého se přiměřeně užijí ustanovení o výslechu obviněného.

(4) Zkrácené přípravné řízení musí být skončeno nejpozději do dvou týdnů ode dne, kdy policejní orgán sdělil podezřelému, ze spáchání jakého skutku je podezřelý a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován (§ 179b odst. 3).

§ 179c

(1) Nerozhodne-li po skončení zkráceného přípravného řízení policejní orgán o odložení věci z důvodu uvedeného v § 159a odst. 1 až ~~4-3~~ **nebo 5**, předloží státnímu zástupci stručnou zprávu o jeho výsledku, ve které uvede, jaký trestný čin je spatřován ve skutku, pro který je sděleno podezření, a jaké důkazy, jež lze provést před soudem, podezření odůvodňují. Ke zprávě policejní orgán připojí všechny písemnosti a věci shromážděné v průběhu zkráceného přípravného řízení.

(2) Státní zástupce, kterému byl doručen návrh policejního orgánu podle odstavce 1, nebo který sám provedl zkrácené přípravné řízení,

a) podá soudu návrh na potrestání, shledá-li, že výsledky zkráceného přípravného řízení odůvodňují postavení podezřelého před soud,

b) věc odloží, nejde-li ve věci o podezření z trestného činu,

c) odevzdá věc příslušnému orgánu k projednání přestupku,

d) odevzdá věc jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání,

e) věc odloží, jestliže je trestní stíhání nepřipustné podle § 11 odst. 1,

f) věc odloží, rozhodl-li o schválení narovnání, přičemž použije obdobně ustanovení § 309 a násl.,

g) věc podmíněně odloží podle § 179g,

h) věc může odložit též, jestliže je trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2, nebo

i) opatřením vrátí věc policejnímu orgánu, je-li v rámci zkráceného přípravného řízení třeba provést další úkon.

(3) Neučiní-li státní zástupce žádné rozhodnutí nebo opatření podle odstavce 1, předá věc policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 k zahájení trestního stíhání s poukazem na to, že skutek, pro který se vedlo zkrácené přípravné řízení, má být správně posouzen podle jiného ustanovení zákona, než podle jakého jej posuzoval policejní orgán, a vzhledem k odchylnému právnímu posouzení nelze zkrácené přípravné řízení konat.

(31) O odložení věci podle odstavce 1 nebo o rozhodnutí podle odstavce 2 vyrozumí orgán, který takové rozhodnutí učinil, poškozeného, pokud je znám, a oznamovatele, pokud o to podle § 158 odst. 2 požádal.

Podmíněné odložení podání návrhu na potrestání

§ 179g

(1) Namísto podání návrhu na potrestání může státní zástupce za podmínky uvedených v § 307 rozhodnout o tom, že se podání návrhu na potrestání podmíněně odkládá, jestliže

a) podezřelý se k činu doznal,

b) nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, **nebo s poškozeným o její náhradě uzavřel dohodu, nebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě, nebo vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem,**

c) s podmíněným odložením podání návrhu na potrestání vyslovil souhlas,

a vzhledem k osobě podezřelého, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(2) V rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání se stanoví zkušební doba na šest měsíců až ~~jeden rok~~ **dva roky**. Zkušební doba počíná právní mocí tohoto rozhodnutí.

(3) Podezřelému, který uzavřel s poškozeným dohodu o způsobu náhrady škody, se v rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání uloží, aby škodu v průběhu zkušební doby nahradil.

~~(3)~~ **(4)** Podezřelému lze též uložit, aby ve zkušební době dodržoval přiměřená omezení a povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život.

~~(4)~~ **(5)** Proti rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání může podezřelý a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 179h

(1) Jestliže podezřelý v průběhu zkušební doby vedl řádný život, **splnil povinnost nahradit způsobenou škodu** a vyhověl i dalším uloženým omezením, rozhodne státní zástupce, jenž podmíněně odložil podání návrhu na potrestání v prvním stupni, že se osvědčil. Jinak, a to popřípadě i během zkušební doby, postupuje podle § 179f odst. 2 písm. b).

(2) Jestliže do šesti měsíců od uplynutí zkušební doby nebylo učiněno rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podezřelý vinu, má se za to, že se osvědčil.

(3) Právní mocí rozhodnutí o tom, že podezřelý se osvědčil, nebo uplynutím lhůty uvedené v odstavci 2 nastávají účinky uvedené v § 11a odst. 1 písm. b).

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 mohou podezřelý a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 183a

(1) V řízení před soudem může předseda senátu nebo jiný pověřený člen senátu výjimečně z důležitých důvodů vyslechnout obviněného, svědka, znalce nebo provést jiný důkaz mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání. Státní zástupce i obhájce obviněného, kterého se takový úkon týká, jsou oprávněni se takového úkonu zúčastnit a o jeho konání být včas vyrozuměni, ledaže nelze provedení úkonu odložit a jejich vyrozumění nelze zajistit. Účast obviněného na takovém výsledku může být připuštěna zejména v případech, kdy nemá obhájce, a jde-li o výslech svědka, který má právo odepřít výpověď. Vyrozumění o výsledku svědka nebo o jiném úkonu s takovým svědkem, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

(2) Účast osob uvedených v odstavci 1 na úkonu může být zajištěna, zejména jde-li o úkon, na němž se účastní osoba mladší než patnáct let nebo svědek, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, i prostřednictvím ~~audiovizuální techniky, kdy je jim zajištěna možnost klást vyslýchaným či jinak zúčastněným osobám na úkonu otázky videokonferenčního zařízení.~~

(3) Má-li takový důkaz později sloužit k rozhodnutí v hlavním líčení, veřejném nebo neveřejném zasedání, musí v něm být v souladu se zákonem proveden. Číst protokol o výsledku takového svědka **nebo přehrát obrazový a zvukový záznam pořízený o jeho výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení je možné** v hlavním líčení nebo veřejném zasedání o odvolání ~~bude možné~~ pouze za podmínek uvedených v § 211, a jde-li o svědka mladšího než patnáct let, o okolnostech, jejichž oživování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat jeho duševní a mravní vývoj, za podmínek uvedených v § 102 odst. 2.

(4) Předseda senátu dbá na ochranu svědků a osob jim blízkých, kterým v souvislosti s podáním svědeckví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, a je-li to třeba i na utajení jejich totožnosti, popřípadě podoby. Pokud je třeba zajistit ochranu těchto osob i po podání svědeckví, předseda senátu učiní po ukončení výsledku bezodkladně všechna potřebná opatření. V nezbytných případech požádá o ochranu uvedených osob orgány Policie České republiky. Způsob zvláštní ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon.

Způsob předběžného projednání obžaloby

(1) Předběžné projednání obžaloby se koná v neveřejném zasedání, **nejsou-li dány důvody pro konání vazebního zasedání**. Považuje-li to předseda senátu pro rozhodnutí soudu za potřebné, nařídí o předběžném projednání obžaloby veřejné zasedání.

(2) Při předběžném projednání obžaloby přezkoumá soud vždy celou obžalobu; předseda senátu z tohoto hlediska podá zprávu, přičemž se zaměří na otázky, které je třeba řešit.

(3) Soud přezkoumá úplnost důkazního materiálu a opodstatněnost obžaloby na základě spisu.

§ 202

Přítomnost při hlavním líčení

(1) Hlavní líčení se koná za stálé přítomnosti všech členů senátu, zapisovatele a státního zástupce. **Přítomnost obžalovaného nebo jiných osob může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení; § 111a se užije obdobně.**

(2) V nepřítomnosti obžalovaného může se hlavní líčení provést, jen když soud má za to, že lze věc spolehlivě rozhodnout a účelu trestního řízení dosáhnout i bez přítomnosti obžalovaného, a přitom

a) obžaloba byla obžalovanému řádně doručena a obžalovaný byl k hlavnímu líčení včas a řádně předvolán a

b) o skutku, který je předmětem obžaloby, byl obžalovaný už některým orgánem činným v trestním řízení vyslechnut a bylo dodrženo ustanovení o zahájení trestního stíhání (§ 160) a obviněný byl upozorněn na možnost prostudovat spis a učinit návrhy na doplnění vyšetřování (§ 166 odst. 1).

(3) Nedostaví-li se obžalovaný bez řádné omluvy k hlavnímu líčení a soud rozhodne o tom, že se hlavní líčení bude konat v nepřítomnosti obžalovaného, lze v hlavním líčení protokoly o výsledku svědků, znalců a spoluobviněných přečíst **nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení přehrát** za podmínek uvedených v § 211.

(4) Hlavní líčení v nepřítomnosti obžalovaného nelze konat, je-li obžalovaný ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nebo jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let. V případech nutné obhajoby (§ 36) nelze konat hlavní líčení bez přítomnosti obhájce.

(5) Ustanovení první věty odstavce 4 se neužije, pokud obžalovaný požádá, aby hlavní líčení bylo konáno v jeho nepřítomnosti. Ustanovení odstavce 3 se tu užije přiměřeně.

§ 211

(1) Místo výslechu svědka lze v hlavním líčení číst protokol o jeho výpovědi, jestliže soud nepokládá osobní výslech za nutný a státní zástupce i obžalovaný s tím souhlasí. Jestliže se obžalovaný, který byl k hlavnímu líčení řádně předvolán, bez omluvy nedostaví, nebo se bez vážného důvodu z jednací síně vzdálí, souhlas obžalovaného s přečtením takového protokolu o výslechu svědka není třeba a postačí souhlas státního zástupce. Na tyto skutečnosti musí být obviněný v předvolání upozorněn.

(2) Protokol o výpovědi spoluobžalovaného nebo svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovení tohoto zákona a

a) taková osoba zemřela nebo se stala nezvěstnou, pro dlouhodobý pobyt v cizině nedosažitelnou, nebo onemocněla chorobou, která natrvalo nebo po dohlednou dobu znemožňuje její výslech, nebo

b) šlo o neodkladný nebo neopakovatelný úkon provedený podle § 158a.

(3) Protokol o dřívější výpovědi svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona a svědek v hlavním líčení bez oprávnění odepřel vypovídat nebo se v podstatných bodech odchyluje od své dřívější výpovědi a

a) obhájce nebo obviněný měl možnost se tohoto dřívějšího výslechu zúčastnit a klást vyslýchanému otázky,

b) bylo-li zjištěno, že taková osoba byla předmětem násilí, zastrašování, podplácení či příslibů jiných výhod a tak vedena k tomu, aby nevypovídala nebo vypovídala křivě, nebo

c) byl-li obsah výpovědi ovlivněn průběhem výslechu v hlavním líčení, zejména v důsledku chování obžalovaného nebo přítomné veřejnosti.

(4) Protokol o výpovědi svědka, který v hlavním líčení využil svého práva odepřít výpověď podle § 100, je možno číst jen za předpokladu, že svědek byl před tímto výslechem o svém právu odepřít výpověď řádně poučen a výslovně prohlásil, že tohoto práva nevyužívá, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona a obviněný nebo obhájce měl možnost se tohoto výslechu zúčastnit.

(5) Místo výslechu znalce lze číst protokol o jeho výpovědi nebo jeho písemný posudek, jestliže znalec byl před podáním posudku poučen podle § 106, nejsou pochybnosti o správnosti a úplnosti posudku a státní zástupce i obžalovaný s tím souhlasí. Ustanovení odstavce 1 věty druhé a třetí tu platí obdobně.

(6) Se souhlasem státního zástupce a obžalovaného lze v hlavním líčení číst i úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 5).

(7) Ustanovení odstavců 1 až 5 o čtení protokolů se obdobně užití i na přehrání zvukového a obrazového záznamu pořízeného o výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení.

(1) Veřejné zasedání se koná za stálé přítomnosti všech členů senátu a zapisovatele. **Přítomnost jiných osob může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení; § 111a se užije obdobně.**

(2) Nestanoví-li zákon něco jiného, není účast státního zástupce a obhájce při veřejném zasedání nutná.

§ 235

(1) Po zahájení veřejného zasedání podá předseda nebo jím určený člen senátu na podkladě spisu zprávu o stavu věci zaměřenou na otázky, které je třeba ve veřejném zasedání řešit. Poté osoba, která dala svým návrhem k veřejnému zasedání podnět, návrh přednese. Osoba, která může být přímo dotčena rozhodnutím, jakož i státní zástupce se k návrhu vyjádří, nejsou-li sami navrhovateli.

(2) Jsou-li při veřejném zasedání prováděny důkazy, užije se přiměřeně ustanovení o dokazování u hlavního líčení. Omezení v provádění důkazů čtením protokolu o výpovědi svědka nebo znalce (§ 211 odst. 1 a 5) **nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o jejich výsledku provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení (§ 211 odst. 1, 5 a 7)** platí pouze pro veřejné zasedání konané o odvolání.

(3) Po provedení důkazů udělí předseda senátu slovo ke konečným návrhům. Je-li osobou, která může být přímo dotčena rozhodnutím, obviněný, má právo mluvit poslední.

HLAVA PATNÁCTÁ

Neveřejné zasedání

§ 240

V neveřejném zasedání rozhoduje soud tam, kde není zákonem předepsáno, že se rozhoduje v hlavním líčení ~~nebo ve veřejném zasedání~~, **veřejném zasedání nebo vazebním zasedání.**

§ 242

(1) Neveřejné zasedání se koná za stálé přítomnosti všech členů senátu a zapisovatele.

(2) Jiné osoby jsou z účasti na neveřejném zasedání vyloučeny.

§ 255

(1) Odvolací soud přeruší trestní stíhání, vyjde-li za odvolacího řízení najevo, že po vyhlášení napadeného rozsudku nastala některá z okolností uvedených v § 173 odst. 1 písm. b) až d), nelze-li obžalovanému doručit předvolání k veřejnému zasedání odvolacího soudu nebo z důvodu uvedeného v § 9a.

(2) Odvolací soud přeruší trestní stíhání, má-li za to, že zákon, jehož užil v dané trestní věci soud prvního stupně při rozhodování o vině a trestu, je v rozporu s ústavním ~~zákonem~~ ~~nebo mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem~~ **pořádkem**; v tomto případě předloží věc Ústavnímu soudu.

§ 265b

Důvody dovolání

(1) Dovolání lze podat, jen je-li tu některý z následujících důvodů:

- a) ve věci rozhodl věcně nepřislušný soud, nebo soud, který nebyl náležitě obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát nebo rozhodl soud vyššího stupně,
- b) ve věci rozhodl vyloučený orgán; tento důvod nelze použít, jestliže tato okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta,
- c) obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl,
- d) byla porušena ustanovení o přítomnosti obviněného v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání,
- e) proti obviněnému bylo vedeno trestní stíhání, ačkoliv podle zákona bylo nepřipustné,
- f) bylo rozhodnuto o postoupení věci jinému orgánu, o zastavení trestního stíhání, o podmíněném zastavení trestního stíhání, o schválení narovnání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí,
- g) rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení,
- h) obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným,
- i) bylo rozhodnuto o upuštění od potrestání nebo o upuštění od potrestání s dohledem, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro takový postup,
- j) bylo rozhodnuto o uložení ochranného opatření, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro jeho uložení,
- k) v rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný,
- l) bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g), aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo **přestože** byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až k).

(2) Dovolání lze podat též tehdy, byl-li uložen trest odnětí svobody na doživotí.

§ 265l

(1) Je-li po zrušení napadeného rozhodnutí nebo některého jeho výroku nutno učinit ve věci nové rozhodnutí, přikáže Nejvyšší soud zpravidla soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

(32) Záleží-li vada jen v tom, že v napadeném rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný, může Nejvyšší soud, aniž rozhodnutí zruší, přikázat soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(33) Prikazuje-li Nejvyšší soud věc podle odstavce 1 nebo 2 k novému projednání a rozhodnutí, může zároveň nařídit, aby ji soud projednal a rozhodl v jiném složení senátu. Z důležitých důvodů může také věc přikázat k projednání a rozhodnutí jinému soudu nebo jinému státnímu zástupci.

(34) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem a Nejvyšší soud k dovolání výrok o tomto trestu zruší, rozhodne zároveň o vazbě. **Ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g) se v tomto případě neužijí.**

§ 265r

(1) O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ve veřejném zasedání. V neveřejném zasedání může učinit

a) rozhodnutí o odmítnutí dovolání (§ 265i),

b) rozhodnutí o zrušení napadeného rozhodnutí (§ 265k) a přikázání věci k novému projednání a rozhodnutí (§ 265l odst. 1 a 2), je-li zřejmé, že vadu nelze odstranit ve veřejném zasedání, nebo

c) jiná rozhodnutí, souhlasí-li s projednáním v neveřejném zasedání nejvyšší státní zástupce i obviněný.

(2) Účast státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství ve veřejném zasedání je povinná.

(3) Při veřejném zasedání konaném o dovolání musí mít obviněný obhájce v případech uvedených v § 36a odst. 2 písm. a) až c), **pokud se jej podle § 36b nevzdá.**

(4) V nepřítomnosti obviněného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, lze veřejné zasedání konat jen tehdy, jestliže obviněný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává.

(5) Nelze-li vyrozumění o veřejném zasedání doručit osobě, která rozhodnutím o dovolání může být přímo dotčena, stačí o konání veřejného zasedání vyrozumět jejího obhájce, popřípadě zmocněnce. Nemá-li tato osoba obhájce, popřípadě zmocněnce, je třeba ji ho k tomu účelu ustanovit. Ustanovení § 39 se tu užije obdobně.

(6) Po zahájení veřejného zasedání přednese předseda senátu nebo jím určený člen senátu napadené rozhodnutí a podá zprávu o stavu věci. Potom přednese dovolatel své

dovolání a odůvodní je. Státní zástupce a osoby, které mohou být rozhodnutím dovolacího soudu přímo dotčeny, pokud nejsou dovolateli, přednesou své vyjádření; není-li některá z těchto osob přítomna a je-li vyjádření obsaženo ve spise, anebo požádá-li o to, přednese obsah jejich podání předseda senátu nebo jím určený člen senátu.

(7) Důkazy se ve veřejném zasedání před Nejvyšším soudem zpravidla neprovádějí. Jen výjimečně může Nejvyšší soud řízení doplnit důkazy nezbytnými k tomu, aby mohl o dovolání rozhodnout.

HLAVA OSMNÁCTÁ

Stížnost pro porušení zákona a řízení o ní

§ 266

(1) Proti pravomocnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, jímž byl porušen zákon nebo které bylo učiněno na podkladě vadného postupu řízení, může ministr spravedlnosti podat u Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona. Nestanoví-li zákon jinak, není proti rozhodnutí Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona přípustná.

(2) Proti výroku o trestu lze stížnost pro porušení zákona podat jen tehdy, jestliže trest je ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo jestliže uložený druh trestu je v zřejmém rozporu s účelem trestu.

(3) Týká-li se rozhodnutí uvedené v odstavci 1 více osob, lze stížnost pro porušení zákona podat také jen proti té části rozhodnutí, která se týká některé z těchto osob.

(4) Stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného proti pravomocnému rozhodnutí soudu nelze podat jen z toho důvodu, že soud postupoval v souladu s § 259 odst. 4, § 264 odst. 2, § 273 nebo § 289 písm. b).

(5) Ustanovení odstavce 4 se užije přiměřeně i na rozhodnutí soudu nebo státního zástupce učiněné v souladu s § 150 odst. 1 nebo 3.

(6) Ministr spravedlnosti může vzít zpět stížnost pro porušení zákona, kterou podal, a to až do doby, než se soud rozhodující o stížnosti pro porušení zákona odebere k závěrečné poradě. Zpětvzetí stížnosti vezme usnesením na vědomí předseda senátu tohoto soudu.

(7) Dospěje-li ministr spravedlnosti na podkladě obsahu spisu k závěru, že by měl být odložen nebo přerušen výkon rozhodnutí, navrhne Nejvyššímu soudu takový postup spolu s podáním stížnosti proti porušení zákona ve prospěch obviněného.

§ 267

(1) Ve stížnosti pro porušení zákona musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 a 4) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se ministr spravedlnosti domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí Nejvyššího soudu. Ministr spravedlnosti je povinen ve stížnosti pro porušení zákona uvést, zda ji podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(2) Podanou a ve lhůtě uvedené v § 266a odst. 1 též odůvodněnou stížnost pro porušení zákona již nelze v průběhu řízení před Nejvyšším soudem měnit.

(3) Nejvyšší soud přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla stížnost pro porušení zákona podána, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející. K vadám výroků, které nebyly stížností pro porušení zákona napadeny, Nejvyšší soud přihlíží, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána stížnost pro porušení zákona.

(4) Jestliže ministr spravedlnosti podá důvodně stížnost pro porušení zákona proti výroku o vině, přezkoumá Nejvyšší soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda byla i proti těmto výrokům podána stížnost pro porušení zákona.

(5) Byla-li stížností pro porušení zákona napadena část rozhodnutí týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozhodnutím, přezkoumá Nejvyšší soud uvedeným způsobem jen tu část rozhodnutí a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 275

(1) Byl-li zákon porušen v neprospěch obviněného, nepřekáží jeho smrt provedení řízení na podkladě stížnosti pro porušení zákona; trestní stíhání nelze tu zastavit proto, že obviněný zemřel. Byl-li zákon porušen jen v neprospěch obviněného, doba od právní moci napadeného rozhodnutí do rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona se do promlčecí doby nezapočítává.

(2) Nelze-li vyrozumění o veřejném zasedání doručit osobě, která rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona může být přímo dotčena, stačí o konání veřejného zasedání vyrozumět jejího obhájce, popřípadě zmocněnce. Nemá-li tato osoba obhájce, popřípadě zmocněnce, je třeba jí ho k tomu účelu ustanovit. Ustanovení § 39 se tu užíje obdobně.

(3) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem a Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona výrok o tomto trestu zruší, rozhodne zároveň o vazbě. **Ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g) se v řízení o stížnosti pro porušení zákona neužijí.**

~~(4) Ministr spravedlnosti může odložit nebo přerušit výkon rozhodnutí, proti němuž podal stížnost pro porušení zákona, až do rozhodnutí o této stížnosti. Po podání stížnosti pro porušení zákona tak může učinit i nejvyšší soud.~~

(4) Před rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona může Nejvyšší soud odložit nebo přerušit výkon rozhodnutí, proti němuž byla podána stížnost pro porušení zákona. Navrhl-li odložení nebo přerušení výkonu rozhodnutí ministr spravedlnosti, Nejvyšší soud rozhodne o takovém návrhu usnesením nejpozději do čtrnácti dnů po obdržení spisu.

§ 306a

(1) Pominou-li důvody řízení proti uprchlému, pokračuje se v trestním řízení podle obecných ustanovení. Požaduje-li to obviněný, provedou se v řízení před soudem znovu důkazy v předchozím soudním řízení provedené, u nichž to jejich povaha připouští, nebo jejichž opakování nebrání jiná závažná skutečnost; v opačném případě se obviněnému protokoly o provedení těchto důkazů přečtou **nebo se mu přehrají obrazové a zvukové záznamy pořízené o úkonech provedených prostřednictvím videokonferenčního zařízení** a umožní se mu, aby se k nim vyjádřil.

(2) Skončilo-li řízení proti uprchlému pravomocným odsuzujícím rozsudkem a poté pominuly důvody, pro které se řízení proti uprchlému vedlo, na návrh odsouzeného podaný do osmi dnů od doručení rozsudku soud prvního stupně takový rozsudek zruší a v rozsahu stanoveném v odstavci 1 se hlavní líčení provede znovu. O právu navrhnout zrušení pravomocného odsuzujícího rozsudku musí být při doručení rozsudku odsouzený poučen. Přiměřeně soud postupuje, vyžaduje-li to mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána.

(3) V novém řízení nemůže dojít ke změně rozhodnutí v neprospěch obviněného.

§ 314b

(1) Věci, v nichž se konalo zkrácené přípravné řízení, samosoudce projedná ve zjednodušeném řízení. Trestní stíhání se zahajuje tím, že návrh státního zástupce na potrestání byl doručen soudu.

(2) Byl-li soudu s doručením návrhu předán zadržený podezřelý, soudce jej do 24 hodin vyslechne jako obviněného, zejména k okolnostem zadržení a důvodům vazby, dále k tomu, které skutečnosti považuje za nesporné, a zda souhlasí s tím, aby takové skutečnosti nebyly v hlavním líčení dokazovány. Podle povahy věci buď vydá rozhodnutí, jež může vydat mimo hlavní líčení, nebo obviněnému doručí předvolání k hlavnímu líčení, které se může se souhlasem obviněného konat ihned po jeho výslechu. Současně rozhodne o vazbě, a vezme-li do vazby obviněného, který si obhájce dosud nezvolil, ani mu nebyl ustanoven (~~§ 179b odst. 2~~), umožní mu, aby si zvolil ve stanovené lhůtě obhájce (§ 38), a pokud tak neučiní, obhájce mu ustanoví (§ 39 odst. 1).

(3) Nebyl-li podezřelý zadržen, samosoudce podle protokolu o výslechu podezřelého posoudí, zda je třeba obviněného předvolat k výslechu nebo je možné ihned nařídít hlavní líčení.

(4) Samosoudce má stejná práva a povinnosti jako senát a jeho předseda.

(5) Neveřejné zasedání samosoudce nekoná.

§ 314d

(1) Neučiní-li samosoudce žádné z rozhodnutí uvedených v § 314c odst. 1, nařídí hlavní líčení.

(2) Při hlavním líčení ve zjednodušeném řízení samosoudce vyslechne obviněného; na přečtení protokolu o výslechu podezřelého (§ 179b odst. 3) se užije § 207 odst. 2 obdobně. Poté může rozhodnout o upuštění od dokazování těch skutečností, které státní zástupce a obviněný označily za nesporné a s ohledem na ostatní zjištěné skutečnosti není závažného

důvodu o těchto prohlášeních pochybovat. Se souhlasem státního zástupce a obviněného může přecíst i úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 5).

~~(3) Jestliže se po vyhlášení rozsudku státní zástupce i obviněný vzdali odvolání nebo prohlášení o tom, že se vzdávají odvolání, učinili ve lhůtě, kterou jim samosoudce stanovil, může samosoudce vyhotovit zjednodušený písemný rozsudek, který neobsahuje odůvodnění.~~

§ 314f

(1) Trestní příkaz obsahuje

- a) označení soudu, který trestní příkaz vydal,
- b) den a místo vydání trestního příkazu,
- c) označení obviněného (§ 120 odst. 2),
- d) výrok o vině (§ 120 odst. 3) a uloženém trestu (§ 122 odst. 1),
- e) výrok o náhradě škody (§ 228 a § 229 odst. 1 a 2), jestliže byl nárok na její náhradu řádně uplatněn (§ 43 odst. 3),
- f) poučení o právu podat odpor, včetně upozornění, že v případě, kdy obviněný odpor nepodá, vzdává se tím práva na projednání věci v hlavním líčení.

(2) Trestní příkaz se doručuje obviněnému, státnímu zástupci a poškozenému, který uplatnil nárok na náhradu škody. Obviněnému se doručuje do vlastních rukou (~~§ 63 odst. 1 a 3~~). Má-li obviněný obhájce, doručí se trestní příkaz též jemu.

§ 343

(1) Předseda senátu nařídí, aby peněžitý trest byl vymáhán, nezaplatí-li jej odsouzený

- a) do patnácti dnů poté, co byl k zaplacení vyzván,
- b) do patnácti dnů poté, co mu bylo oznámeno rozhodnutí, jímž povolený odklad nebo povolené splácení byly odvolány, nebo
- c) do uplynutí doby, na kterou byl výkon trestu odložen.

(2) Peněžitý trest smí být vymáhán, jen pokud tím nebude zmařeno uspokojení přiznaného nároku poškozeného na náhradu škody. Nepřikročí-li poškozený k vymáhání svého nároku do tří měsíců ode dne, kdy nabyl právní moci rozsudek, jímž byl peněžitý trest uložen, může být peněžitý trest vymáhán bez ohledu na nárok poškozeného.

(3) Při správě placení peněžitého trestu se postupuje podle daňového řádu.

§ 350j

Na řízení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, jakož i na řízení o nařízení výkonu zbytku tohoto trestu, se obdobně užijí ustanovení § 331 až 333.

Oddíl šestý **Promlčení výkonu trestu**

§ 350k

O promlčení výkonu trestu rozhoduje soud usnesením. Proti tomuto usnesení může státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

~~Oddíl šestý~~

Oddíl sedmý

Výkon ochranného léčení a zabezpečovací detence

.....

~~Oddíl sedmý~~

Oddíl osmý

Výkon některých jiných rozhodnutí

.....

§ 351

Nařízení výkonu ochranného léčení

(1) Výkon ochranného léčení nařídí předseda senátu zdravotnickému zařízení, v němž má být ochranné léčení vykonáno. Jestliže však ochranné léčení bylo uloženo vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody a ve věznici jsou k výkonu takového léčení dány podmínky, může předseda senátu nařídít, aby ochranné léčení bylo vykonáváno během výkonu trestu odnětí svobody.

(2) Je-li osoba, u níž bylo uloženo ochranné léčení, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, ~~zařídí~~ **nařídí** předseda senátu bezodkladně její dodání do zdravotnického zařízení; jinak jí může poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jejích záležitostí.

(3) Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, požádá předseda senátu příslušného velitele nebo náčelníka, aby zařídil jeho dopravení do zdravotnického zařízení.

(4) Předseda senátu požádá zdravotnické zařízení, aby oznámilo soudu, který ochranné léčení uložil, kdy bylo s výkonem ochranného léčení započato. Zároveň požádá zdravotnické zařízení, aby okresnímu soudu, v jehož obvodě se ochranné léčení vykonává, podalo neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další trvání ochranného léčení.

(5) K nařízení výkonu ochranného léčení předseda senátu pro potřeby zdravotnického zařízení připojí znalecký posudek, opis protokolu o výsledku znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu odsouzeného, pokud v průběhu trestního řízení byly opatřeny.

§ 353

Propuštění z ochranného léčení a jeho ukončení

(1) Jakmile bylo dosaženo účelu ochranného léčení, podá zdravotnické zařízení, ve kterém je ochranné léčení vykonáváno, návrh na propuštění z ochranného léčení okresnímu soudu, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává; návrh na ukončení ochranného léčení podle § 99 odst. 6 trestního zákoníku podá zdravotnické zařízení, jakmile zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout. Nebude-li ochranné léčení vykonáno tak, aby do dvou let od jeho započetí bylo rozhodnuto o propuštění z ochranného léčení nebo o jeho ukončení, podá zdravotnické zařízení nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty dvou let od počátku výkonu ochranného léčení návrh na jeho prodloužení. V návrhu na propuštění z ochranného léčení, na jeho ukončení nebo v návrhu na prodloužení ochranného léčení zdravotnické zařízení popíše průběh a výsledky ochranného léčení a uvede důvody navrhovaného postupu včetně návrhu na případné uložení dohledu nad chováním osoby, na níž je vykonáváno ochranné léčení. O tom je třeba zdravotnické zařízení poučit.

(2) O propuštění z ochranného léčení, o jeho ukončení včetně případného uložení dohledu nebo o prodloužení ochranného léčení rozhodne **bez zbytečného odkladu** na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Podal-li poškozený nebo svědek žádost podle § 44a, zašle předseda senátu spolu s nařízením ochranného léčení příslušnému zdravotnickému zařízení informace o poškozeném nebo svědkovi, kterého je třeba o propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z ochranného léčení vyrozumět. V případě, že poškozený nebo svědek podal žádost v době, kdy je odsouzený ve výkonu ochranného léčení, zašle soud zdravotnickému zařízení, v němž odsouzený vykonává ochranné léčení, příslušné informace dodatečně. Zdravotnické zařízení je povinno písemně vyrozumět poškozeného nebo svědka bezodkladně, nejpozději však v den následující po skutečnosti uvedené v § 44a odst. 1 písm. c).

§ 354

Nařízení výkonu zabezpečovací detence a její výkon

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat zabezpečovací detence, stalo vykonatelným, předseda senátu zašle příslušnému ústavu pro výkon zabezpečovací detence, v němž má být zabezpečovací detence vykonána, nařízení výkonu zabezpečovací detence a současně vyzve osobu, které byla zabezpečovací detence uložena, je-li na svobodě, aby výkon zabezpečovací detence nastoupila. Stal-li se výrok o uložení zabezpečovací detence, která nebyla uložena vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, vykonatelným rozhodnutím odvolacího soudu, nařídí výkon zabezpečovací detence u obviněného, který je ve vazbě, předseda senátu odvolacího soudu ihned při vyhlášení rozhodnutí. O nařízení výkonu zabezpečovací detence vždy vyrozumí okresní soud, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém bude zabezpečovací detence vykonávána.

(2) Je-li osoba, které byla uložena zabezpečovací detence, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, nebo je-li obava, že taková osoba, která je na svobodě, uprchne, anebo je-li zde jiný důležitý důvod, ~~zařídí~~ **nařídí** předseda senátu bezodkladně její dodání do ústavu pro výkon zabezpečovací detence; jinak jí může poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jejích záležitostí, která však nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v odstavci 1. **Není-li známo místo pobytu této osoby, užije se na příkaz k jejímu dodání do výkonu zabezpečovací detence přiměřeně ustanovení § 69 odst. 3. Je-li místo pobytu známo, lze použít k jejímu dodání do výkonu zabezpečovací detence ustanovení § 83c odst. 2. V příkazu předseda senátu vždy požádá policejní orgán o neprodlené podání informace o tom, zda byla tato osoba do výkonu zabezpečovací detence dodána, popřípadě jaké okolnosti jejímu dodání brání.**

(3) Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru v činné službě, požádá předseda senátu příslušného velitele nebo nadřízeného, aby zařídil jeho dopravení do ústavu pro výkon zabezpečovací detence.

(4) Předseda senátu požádá ústav pro výkon zabezpečovací detence, aby oznámil soudu, který zabezpečovací detenci uložil, kdy bylo s výkonem zabezpečovací detence započato. Zároveň požádá ústav pro výkon zabezpečovací detence, aby okresnímu soudu, v jehož obvodě se zabezpečovací detence vykonává, podal neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další trvání zabezpečovací detence.

(5) K nařízení výkonu zabezpečovací detence předseda senátu připojí pro potřeby ústavu pro výkon zabezpečovací detence znalecký posudek, opis protokolu o výsledku znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu osoby, které byla uložena zabezpečovací detence, pokud v průběhu trestního řízení byly opatřeny, a žádost, aby byla podávána okresnímu soudu, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává, v jím stanovených lhůtách, zpráva o průběhu a výsledcích výkonu zabezpečovací detence, se zaměřením na hlediska uvedená v § 100 odst. 4 trestního zákoníku.

§ 361

Vymáhání pořádkové pokuty ~~a nákladů trestního řízení~~

~~(1)~~ **(1)** Jakmile se stane vykonatelným usnesení, jímž byla uložena pořádková pokuta, vyzve policejní orgán, státní zástupce nebo předseda senátu, který pokutu uložil, osobu, již byla uložena, aby pokutu zaplatila do patnácti dnů, a upozorní ji, že jinak bude zaplacení vymáháno. Zaplacená pořádková pokuta připadá státu. **Při správě placení pořádkové pokuty se postupuje podle daňového řádu.**

~~(2) Náklady trestního řízení stanovené paušální částkou vymáhají orgány státní správy soudů.~~

§ 380

Převzetí a předávání osob a věcí

(1) Osobu vydávanou nebo předávanou z cizího státu na základě žádosti podle této hlavy nebo osobu, na kterou byl soudem České republiky vydán zatýkácí rozkaz (§ 384), evropský zatýkácí rozkaz (§ 405), příkaz k zatčení (§ 69) nebo příkaz k dodání do výkonu

trestu (§ 321 odst. 3) a která je z cizího státu vyhošťována či jinak předávána podle práva tohoto cizího státu, převezme od orgánů cizího státu Policie České republiky. **Pro tyto účely mohou orgány činné v trestním řízení a Ministerstvo spravedlnosti poskytovat příslušným orgánům cizích států nezbytné informace, včetně osobních údajů a překladů písemností.** Tuto osobu předá Policie České republiky nejbližší vazební věznici nebo jiné věznici nebo soudu, pokud dosud nebylo rozhodnuto o její vazbě (§ 69 odst. 4, § 387 odst. 1). O umístění této osoby do věznice informuje věznice, která ji převzala, bez odkladu příslušný soud a státního zástupce, který vykonává ve věznici dozor.

(2) Osobu vydávanou nebo předávanou do cizího státu na základě žádosti podané podle ustanovení této hlavy převezme Policie České republiky od vazební věznice nebo věznice a předá ji orgánům cizího státu.

(3) Průvoz osoby územím České republiky podle § 422 až 424 provede Policie České republiky.

(4) Policie České republiky provede rovněž předání nebo vrácení věci podle § 441 a převzetí nebo vrácení věci předané z cizího státu na žádost orgánů České republiky, pokud věc není možné nebo vhodné zaslat poštou, jakož i průvoz věci územím České republiky na žádost orgánů cizího státu.

(5) Osoby, které se podle ustanovení této hlavy předávají orgánům cizího státu anebo které se od orgánů cizího státu přebírají, nemusí být vybaveny pro účely překročení státních hranic cestovními doklady.

Oddíl druhý Vydávání

Vyžádání z ciziny

§ 383

(1) Orgánem oprávněným vyžádat obviněného z cizího státu je Ministerstvo spravedlnosti. Činí tak na žádost soudu, který vydal mezinárodní zatýkácí rozkaz podle § 384. **Úkony soudu podle § 383 až 390 koná soud, který v době úkonu vede trestní řízení, a v přípravném řízení soud příslušný podle § 26.**

(2) Lze-li důvodně předpokládat, že obviněný nebude z cizího státu vydán, Ministerstvo spravedlnosti informuje o této skutečnosti neprodleně soud, ~~který vydal mezinárodní zatýkácí rozkaz~~, s uvedením důvodů, pro které lze očekávat, že obviněný nebude z cizího státu vydán.

(3) Na základě informace podle odstavce 2 může soud po přezkoumání důvodů, pro které lze očekávat, že obviněný nebude z cizího státu vydán, mezinárodní zatýkácí rozkaz zrušit. Rozhodnutí učiní v neveřejném zasedání.

(4) Nejde-li o řízení o vydání pro účely výkonu trestu odnětí svobody, může státní zástupce proti rozhodnutí podle odstavce 3 podat stížnost, která má odkladný účinek.

§ 384

(1) Zdržuje-li se obviněný v cizím státě nebo je-li důvodné podezření, že se v něm zdržuje, a je-li třeba ho vyžádat, vydá předseda senátu nebo soudce příslušného soudu mezinárodní zatýkácí rozkaz (dále jen "zatýkácí rozkaz"). V přípravném řízení tak učiní na návrh státního zástupce.

(2) Zatýkácí rozkaz musí obsahovat

- a) název, adresu, číslo telefonu, faxu a elektronickou adresu orgánu, který zatýkácí rozkaz vydal,
- b) jméno a příjmení obviněného, další osobní údaje umožňující jeho identifikaci a údaje o státní příslušnosti, popřípadě i jeho popis, fotografii a otisky prstů,
- c) vyličení skutkového děje s přesným vyznačením doby, místa a způsobu spáchání,
- d) zákonné pojmenování trestného činu s doslovným zněním příslušných zákonných ustanovení, včetně stanovené trestní sazby pro daný trestný čin,
- e) ustanovení o promlčení a popis úkonů ovlivňujících plynutí promlčecí doby, pokud od spáchání trestného činu do vydání zatýkácího rozkazu uplynula doba delší než 3 roky.

(3) Zatýkácí rozkaz pro účely vyžádání odsouzeného z cizího státu k výkonu trestu odnětí svobody musí kromě údajů uvedených v odstavci 2 písm. a) až d) obsahovat též údaj, kterým soudem a k jakému trestu byl odsouzen, a údaje o způsobu zajištění práv obhajoby obviněného v řízení, pokud byl rozsudek vydán v řízení proti uprchlému nebo v jeho nepřítomnosti, s připojením znění § 306a. Zatýkácí rozkaz musí obsahovat také ustanovení o promlčení a dále popis úkonů ovlivňujících plynutí promlčecí doby, pokud od právní moci rozsudku do vydání zatýkácího rozkazu uplynula doba delší než 5 let. K zatýkácímu rozkazu se připojí originál nebo opis rozsudku s doložkou právní moci.

(4) Zatýkácí rozkaz musí být opatřen podpisem soudce, který ho vydal, a otiskem kulatého razítka soudu. Je-li dožádanému státu nutno doručit i překlad zatýkácího rozkazu do cizího jazyka, připojí k němu soud překlad vyhotovený tlumočnickem. Totéž platí i pro překlad rozsudku, pokud jde o vyžádání odsouzeného k výkonu trestu odnětí svobody.

(5) Zatýkácí rozkaz pozbývá platnosti

- a) jeho zrušením,
- b) dodáním vydané osoby soudu, ~~který zatýkácí rozkaz vydal,~~ nebo
- c) předáním vydané osoby jinému orgánu v České republice, který je oprávněn ji přijmout.

(6) ~~Soud, který zatýkácí rozkaz vydal, ho zruší, pokud zanikly důvody, pro které jej vydal, nebo zjistí-li se dodatečně důvody, pro které jej nelze vydat (§ 385).~~ **Soud zruší zatýkácí rozkaz, pokud zanikly důvody, pro které byl vydán, nebo zjistí-li se dodatečně důvody, pro které jej nelze vydat (§ 385).** O zrušení zatýkácího rozkazu neprodleně informuje Ministerstvo spravedlnosti, jemuž též doručí usnesení o zrušení zatýkácího rozkazu. Ministerstvo spravedlnosti zajistí provedení nezbytných opatření.

§ 387

(1) Obviněného, jehož cizí stát vydal, převezme Policie České republiky a dodá jej bez odkladu soudu, ~~jehož předseda senátu zatýkácí rozkaz vydal~~. Jestliže je obviněný vydáván na základě zatýkácích rozkazů ~~více soudů~~ **vydaných ve více trestních věcech**, odevzdá se soudu určenému Ministerstvem spravedlnosti. Je-li pro účely dodání obviněného příslušnému soudu zapotřebí požádat jiný než vydávající cizí stát o umožnění průvozu obviněného jeho územím, žádost o povolení průvozu zasílá příslušnému orgánu takového státu Ministerstvo spravedlnosti.

(2) Nejde-li o vydání k výkonu trestu, předseda senátu je povinen obviněného do 24 hodin od odevzdání vyslechnout a rozhodnout o vazbě. Na řízení o vzetí do vazby se přiměřeně užijí ustanovení § 67 až 74.

(3) Doba strávená převozem obviněného do České republiky se nezapočítává do lhůt podle ~~§ 71~~ **§ 72 a 72a**; tato doba se však započte do délky výkonu trestu vykonávaného v České republice.

§ 389

Zásada speciality

(1) Obviněný může být stíhán jen pro trestné činy, pro které byl vydán, ledaže

- a) po svém propuštění z vazby anebo výkonu trestu odnětí svobody se zdržuje na území České republiky více než 45 dní, přestože ho mohl opustit,
- b) opustil území České republiky a dobrovolně se vrátil zpět anebo byl na území České republiky dopraven z třetího státu zákonným způsobem,
- c) dožádaný stát se vzdal uplatnění zásady speciality anebo udělil dodatečný souhlas k trestnímu stíhání pro další trestné činy, nebo
- d) se v řízení o jeho vydání výslovně vzdal práva na uplatnění zásady speciality všeobecně nebo ke konkrétním trestným činům spáchaným před jeho vydáním.

(2) Jestliže se vydaná osoba nevzdala uplatnění zásady speciality podle odstavce 1 písm. d) a pokud to připouští vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo to připouští právo dožádaného státu, soud, který ~~vydal zatýkácí rozkaz~~ **vede řízení o dalších trestných činech spáchaných před vydáním osoby, a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soud příslušný podle § 26**, takovouto osobu vyslechně za přítomnosti jejího obhájce a poučí ji o možnosti vzdát se práva na uplatnění zásady speciality, jakož i o důsledcích tohoto prohlášení. Do protokolu soud uvede trestné činy, kterých se toto prohlášení týká, a to jejich zákonným pojmenováním, číselným označením a popisem skutku tak, aby nemohly být zaměněny s jiným trestným činem.

(3) Za dodatečný souhlas podle odstavce 1 písm. c) se považuje rovněž žádost dožádaného státu o převzetí trestního stíhání vydané osoby pro trestné činy spáchané na jeho

území před jejím vydáním. To platí i ohledně trestního oznámení podaného dožádaným státem.

(4) Na podání žádosti o dodatečný souhlas dožádaného státu s trestním stíháním pro jiný trestný čin, než který byl předmětem původní žádosti o vydání, se přiměřeně použijí § 383 a 384.

(5) Do doby, než dožádaný stát vydá dodatečný souhlas se stíháním pro další trestné činy, lze v řízení o těchto trestných činech provádět jen neodkladné nebo neopakovatelné úkony.

(6) Odstavce 1 až 4 se přiměřeně použijí rovněž na výkon trestu odnětí svobody, který byl vydané osobě uložen soudem České republiky před jejím vydáním a který nebyl předmětem původní žádosti o vydání.

§ 390

Dočasné převzetí vydávané osoby

(1) Jestliže dožádaný stát po povolení vydání nepředá vydanou osobu na území České republiky z důvodu, že je trestně stíhána orgány tohoto státu nebo má vykonat trest odnětí svobody uložený jeho orgány v souvislosti s jiným trestným činem, než který byl předmětem žádosti o vydání, předseda senátu nebo soudce, ~~který vydal zatýkací rozkaz,~~ může požádat Ministerstvo spravedlnosti o zajištění dočasného převzetí vyžádané osoby na území České republiky za účelem provedení úkonů nezbytných pro ukončení trestního stíhání. V přípravném řízení tak učiní na návrh státního zástupce.

(2) Soud v žádosti, kterou předloží Ministerstvu spravedlnosti, uvede, pro které úkony je přítomnost vyžádané osoby potřebná, s uvedením dne nebo časového období, na které je třeba její přítomnost zajistit.

(3) Na řízení o zajištění dočasného převzetí vyžádané osoby se přiměřeně použije ustanovení § 440.

§ 396

Předběžná vazba

(1) Jestliže zjištěné skutečnosti odůvodňují obavu z útěku osoby, o jejíž vydání jde, může předseda senátu krajského soudu, v jehož obvodu má tato osoba pobyt nebo byla zadržena, na návrh státního zástupce provádějícího předběžné šetření a po podání návrhu na rozhodnutí podle § 397 odst. 1 i bez takového návrhu rozhodnout o jejím vzetí do předběžné vazby. Proti rozhodnutí o vzetí do předběžné vazby je přípustná stížnost. Na rozhodování o zadržené osobě se přiměřeně užije ustanovení § 77 odst. 2.

(2) Na rozhodování o propuštění z předběžné vazby a její nahrazení zárukou, dohledem, slibem nebo peněžitou zárukou se přiměřeně užijí ustanovení ~~§ 72 odst. 1 věta první, § 72 odst. 2 písm. a), § 72 odst. 3 a 4, § 73, 73a, § 73b odst. 3, § 74~~ **§ 71 odst. 1 věta první, § 71 odst. 2 písm. a), § 71a, § 73, § 73a, § 73b odst. 2 a 6 a § 74** s tím, že kde tato ustanovení hovoří o přípravném řízení, rozumí se tím předběžné šetření.

(3) Osoba, o jejíž vydání jde, musí být ihned propuštěna z předběžné vazby, jestliže předběžné šetření bylo zahájeno bez žádosti cizího státu o vydání a tato žádost nebyla České republice doručena do 40 dnů ode dne vzetí do předběžné vazby. Propuštění z předběžné vazby v takovém případě nevylučuje nové vzetí do předběžné vazby, pokud je žádost o vydání doručena dodatečně.

(4) Orgány, jejichž rozhodování má vliv na délku předběžné vazby, jsou povinny vyřizovat takové věci přednostně a s nejvyšším urychlením.

§ 400b

Vydávací vazba a provedení vydání

(1) Po rozhodnutí ministra spravedlnosti o povolení vydání a při zjednodušeném vydání na základě návrhu státního zástupce podle § 398 odst. 1 nebo i bez takového návrhu rozhodne předseda senátu krajského soudu uvedeného v § 397 odst. 1 o vzetí této osoby do vydávací vazby, nerozhodl-li o odložení vydání. Vazebními důvody podle § 67 není přitom vázán. Nelze-li přítomnost osoby, o jejíž vydání jde, při rozhodování o vydávací vazbě zajistit jinak, použije se přiměřeně § 69. Nachází-li se osoba, o jejíž vydání jde, v předběžné vazbě, předseda senátu rozhodne o přeměně této vazby na vazbu vydávací. O svém rozhodnutí soud neprodleně vyrozumí Ministerstvo spravedlnosti.

~~(2) Na vydávací vazbu se přiměřeně užijí ustanovení § 72 odst. 1 věta první, § 72 odst. 2 písm. a) a § 72 odst. 3 a 4.~~

(2) Na rozhodování o propuštění osoby z vydávací vazby se přiměřeně užijí § 71 odst. 2 písm. a), § 71a, § 73b odst. 2 a § 74.

(3) Po vyrozumění soudem podle odstavce 1 Ministerstvo spravedlnosti dohodne s příslušnými orgány dožadujícího státu termín vydání osoby. Vydání osoby příslušným orgánům dožadujícího státu a s tím související propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z vydávací vazby zařídí předseda senátu krajského soudu, který rozhodl o vydávací vazbě.

(4) Vydávací vazba může trvat nejdéle tři měsíce. Osoba, o jejíž vydání jde, musí být z vydávací vazby propuštěna na svobodu ihned po uplynutí této lhůty. Pokud vydání nemohlo být provedeno vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, může předseda senátu, který rozhodl o vydávací vazbě, před uplynutím této lhůty rozhodnout na návrh Ministerstva spravedlnosti o jejím prodloužení až o tři měsíce. Celková délka vydávací vazby nesmí překročit šest měsíců. To nevylučuje vzetí osoby do vydávací vazby na základě nové žádosti cizího státu o její vydání pro stejný trestný čin.

(5) Učinila-li osoba, o jejíž vydání jde, po povolení svého vydání prohlášení o mezinárodní ochraně podle jiného právního předpisu⁴⁾, doba, po kterou se na takovou osobu hledí jako na žadatele o udělení mezinárodní ochrany, se nezapočítává do lhůty uvedené v odstavci 4.

(6) Předseda senátu, který rozhodl o vydávací vazbě, osobu z vydávací vazby neprodleně propustí a ukončí řízení o vydání, nastane-li důvod pro ukončení předběžného šetření uvedený v § 394 odst. 4 písm. b), d), g) nebo h). Obdobně předseda senátu postupuje, pokud ministr spravedlnosti s ohledem na změnu okolností změnil své rozhodnutí o povolení

vydání a vydání nepovolil. Předseda senátu ukončí řízení o vydání také v případě, že nastane důvod pro ukončení předběžného šetření uvedený v § 394 odst. 4 písm. e).

§ 404

Evropský zatýkácí rozkaz

(1) Evropským zatýkáčím rozkazem se rozumí zatýkácí rozkaz vydaný v souladu s předpisy Evropské unie.

(2) Evropský zatýkácí rozkaz může vydat justiční orgán členského státu (dále jen "vyžadující stát") proti osobě, která se zdržuje v jiném členském státě (dále jen "předávající stát"), je-li třeba vyžádat její předání za účelem trestního stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s omezením svobody,

a) je-li stíhána pro trestný čin, za který podle právních předpisů vyžadujícího státu může být odsouzena k trestu odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně dvanáct měsíců nebo jí může být uloženo ochranné opatření spojené s omezením svobody v délce nejméně dvanáct měsíců, nebo

~~b) byla-li odsouzena k trestu odnětí svobody v délce nejméně čtyř měsíců, anebo jí bylo uloženo ochranné opatření spojené s omezením svobody v délce nejméně čtyř měsíců.~~

b) má-li vykonat trest odnětí svobody v délce nejméně čtyř měsíců nebo jeho zbytek nebo ochranné opatření spojené s omezením svobody nebo jeho zbytek v délce nejméně čtyř měsíců.

§ 406

Zásada speciality

(1) Osobu, která byla předána z jiného členského státu, nelze stíhat, omezit její osobní svobodu či ji osobní svobody zbavit pro jiný trestný čin spáchaný před předáním než ten, pro který byla předána; to neplatí, jestliže

a) předaná osoba po svém propuštění z vazby, z výkonu trestu odnětí svobody nebo z ochranného opatření spojeného s omezením či zbavením osobní svobody neopustila do 45 dnů území České republiky, přestože ho mohla opustit nebo se na území České republiky vrátila poté, co ho opustila,

b) za tento jiný trestný čin nelze uložit trest odnětí svobody nebo ochranné opatření omezující osobní svobodu, nebo vydat zatýkácí rozkaz,

c) předané osobě hrozí uložení pouze peněžitého trestu nebo trestu obecně prospěšných prací, přestože je lze za zákonem stanovených podmínek přeměnit na tresty odnětí svobody,

d) předaná osoba souhlasila s předáním do České republiky a vzdala se práva na uplatnění zásady speciality,

e) předaná osoba se po svém předání výslovně vzdala práva na uplatnění zásady speciality vůči určitým trestným činům spáchaným před svým předáním,

f) příslušný orgán předávajícího státu, který osobu předal, udělil souhlas se stíháním předané osoby pro další trestný čin spáchaný před jejím předáním.

(2) Prohlášení podle odstavce 1 písm. e) učiní osoba před soudem do protokolu za přítomnosti obhájce. Toto prohlášení nelze vzít zpět. Soud je povinen poučit předanou osobu o důsledcích vzdání se práva na uplatnění zásady speciality podle odstavce 1. Příslušným k řízení podle odstavce 1 písm. e) je soud, který ~~vydal evropský zatýkací rozkaz, v přípravném řízení na návrh státního zástupce~~ **vede řízení o dalších trestných činech spáchaných před předáním osoby, a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soud příslušný podle § 26.** Soud o obsahu tohoto prohlášení informuje příslušný orgán předávajícího státu.

(3) Má-li být osoba stíhána pro jiný trestný čin spáchaný před předáním než ten, pro který byla předána, a nejsou zde důvody podle odstavce 1, podá v přípravném řízení soudce na návrh státního zástupce a v řízení před soudem předseda senátu žádost o souhlas se stíháním pro jiné trestné činy. Pro žádost se použije § 405 obdobně.

§ 407

Dočasné převzetí osoby z jiného členského státu

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce, ~~který vydal evropský zatýkací rozkaz,~~ může požádat orgán předávajícího státu o výslech nebo dočasné převzetí osoby, ~~na kterou vydal~~ **na kterou byl vydán** evropský zatýkací rozkaz, na území České republiky pro účely trestního stíhání.

(2) V žádosti podle odstavce 1 je třeba uvést úkony, pro jejichž provedení je přítomnost vyžádané osoby potřebná, s uvedením dne nebo časového období, na které je třeba její přítomnost zajistit.

(3) Na řízení o zajištění dočasného převzetí vyžádané osoby se přiměřeně použije ustanovení § 440.

§ 411

Rozhodnutí soudu a předávací vazba

(1) O předání rozhodne po skončení předběžného šetření na návrh státního zástupce ve veřejném zasedání příslušný soud. Na žádost orgánu vyžadujícího státu, který vydal evropský zatýkací rozkaz, soud ve veřejném zasedání vyžádanou osobu vyslechne s přihlédnutím k podmínkám stanoveným dohodou s orgánem vyžadujícího státu. O předání informuje soud příslušný útvar Policie České republiky, aby mohlo být ve stanovené lhůtě zorganizováno předání osoby.

(2) Na žádost orgánu cizího státu, který vydal evropský zatýkací rozkaz, soud umožní přítomnost zástupců tohoto cizího orgánu u veřejného zasedání. Pro možnost zástupce tohoto orgánu cizího státu položit vyslýchané osobě doplňující otázky platí ustanovení § 432 odst. 4 obdobně.

(3) Rozhodne-li příslušný soud o tom, že vyžádaná osoba předána nebude, a vyžádaná osoba je ve vazbě, rozhodne zároveň o jejím propuštění, pokud nejde o případ podle odstavce 6 písm. e) nebo omezení osobní svobody této osoby nevyplývá z jiného zákonného důvodu.

(4) Rozhodne-li příslušný soud o tom, že vyžádaná osoba předána bude, vezme vyžádanou osobu do předávací vazby, pokud tak již neučinil podle § 410. Vazebními důvody podle § 67 není přitom vázán. Pokud obviněný již v době rozhodování podle odstavce 1 byl v předběžné vazbě podle § 410, soud rozhodne o přeměně této vazby na vazbu předávací. Pro předávací vazbu se použije ustanovení § 397 obdobně.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost, jež má v případě rozhodnutí podle odstavců 1 a 3 odkladný účinek. Proti rozhodnutí o propuštění vyžádané osoby z vazby má stížnost státního zástupce odkladný účinek pouze tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.

(6) Soud zamítne předání vyžádané osoby pouze tehdy, jestliže

a) čin není trestný podle práva obou států, pokud nejde o jednání podle § 412; to neplatí v případě daní, poplatků, cel nebo měny, kdy nelze odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu z toho důvodu, že právní předpisy České republiky neukládají tentýž druh daní a cel nebo neobsahují stejná ustanovení týkající se daní, cel a měny jako právní předpisy vyžadujícího státu,

b) na trestný čin, pro který je evropský zatýkací rozkaz vydán, se vztahuje amnestie, která byla udělena v České republice, anebo trestní stíhání či výkon trestu jsou v České republice promlčeny, jestliže stíhání tohoto trestného činu spadá do působnosti trestních právních předpisů České republiky,

c) vyžádaná osoba byla v České republice nebo cizím státě za tentýž skutek již pravomocným rozhodnutím odsouzena a trest byl již vykonán nebo je právě vykonáván nebo ho již nelze vykonat anebo trestní řízení bylo v České republice nebo jiném členském státě pravomocným rozhodnutím skončeno, nebyla-li taková rozhodnutí v předepsaném řízení zrušena,

d) vyžádaná osoba je v České republice trestně stíhána za stejný čin, pro který byl evropský zatýkací rozkaz vydán, **s výjimkou případů, kdy s ohledem na zvláštní okolnosti spáchání trestného činu je třeba dát přednost provedení trestního stíhání ve vyžadujícím státě z důvodů náležitého zjištění skutkového stavu a z důvodů týkajících se výměry trestu anebo jeho výkonu,**

e) tato osoba je státním občanem České republiky nebo má v České republice trvalý pobyt, její předání se vyžaduje k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného léčení nebo ochranné výchovy a osoba před příslušným soudem do protokolu prohlásí, že se odmítá podrobit výkonu tohoto trestu nebo ochranného opatření ve vyžadujícím státě; toto prohlášení nelze vzít zpět.

(7) Je-li předáván státní občan České republiky nebo osoba, která má trvalý pobyt v České republice, do vyžadujícího státu k trestnímu stíhání, soud podmíní předání tím, že tato osoba bude vrácena k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného léčení nebo ochranné výchovy do České republiky, pokud jí bude uložen takový druh trestu nebo ochranného opatření a tato osoba po vynesení rozsudku ve vyžadujícím státě nevysloví souhlas s výkonem trestu nebo ochranného opatření ve vyžadujícím státě. Takto soud postupuje pouze v případě, že vyžadující stát poskytl záruku, že osobu předá do České republiky k výkonu trestu nebo ochranného opatření. Není-li vyžadujícím státem záruka poskytnuta, soud předání vyžádané

osoby zamítne.

(8) Je-li předávána do vyžadujícího státu osoba k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření, které byly uloženy rozhodnutím vyneseným v nepřítomnosti, aniž tato osoba byla řádně informována o dnu a místě jednání, soud podmíní předání tím, že vyžadující stát poskytne této osobě možnost požádat o obnovu řízení a umožní jí přítomnost u soudního jednání.

~~(9) Je-li to nezbytné ke splnění účelu trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody uloženého osobě, která má být předána, za jiný trestný čin než ten, který je uveden v evropském zatýkacím rozkazu, může soud povolit předání takové osoby s odkladem do doby, kterou současně stanoví. Přitom přihlédne k odůvodněnému požadavku vyžadujícího státu na předání osoby ve lhůtě, v níž je nezbytné vůči ní ve vyžadujícím státě vykonat úkony, pro které má být osoba předána.~~

(9) ~~(10)~~ Je-li předávána do vyžadujícího státu osoba, které byl v trestním řízení na území České republiky uložen trest odnětí svobody, soud podmíní předání tím, že tato osoba bude vrácena k výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbývající části, a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu. Tato lhůta nesmí být delší, než kolik činí délka dosud nevykonaného trestu odnětí svobody nebo jeho části. Doba, po kterou bude předaná osoba držena ve vazbě ve vyžadujícím státě na základě tohoto evropského zatýkacího rozkazu, se po navrácení této osoby zpět na území České republiky započítá do dosud nevykonaného trestu odnětí svobody nebo jeho části.

(10) ~~(11)~~ Soud rozhodne o evropském zatýkacím rozkazu do 60 dnů od zadržení vyžádané osoby. Rozhodnutí soud neprodleně oznámí příslušnému orgánu vyžadujícího státu a Policejnímu prezidiu České republiky, následně také Ministerstvu spravedlnosti. Dojde-li k předání, soud poskytne příslušnému orgánu vyžadujícího státu informace o délce trvání vazby v průběhu předávacího řízení na území České republiky. Odmítne-li soud předání podle odstavce 3, příslušnému orgánu vyžadujícího státu sdělí důvody tohoto odmítnutí.

(11) ~~(12)~~ Nelze-li ve výjimečném případě rozhodnout ve lhůtě podle odstavce ~~11~~ 10, rozhodne soud o evropském zatýkacím rozkazu ve lhůtě prodloužené o dalších 30 dnů. O tomto postupu informuje orgán vyžadujícího státu s uvedením důvodů.

(12) ~~(13)~~ Nemůže-li soud rozhodnout o předání vyžádané osoby ani ve lhůtě prodloužené podle odstavce ~~12~~ 11, informuje o této skutečnosti příslušný orgán vyžadujícího státu a Eurojust. Eurojust informuje prostřednictvím národního člena v Eurojustu. O předání rozhodne neprodleně po odstranění překážky bránící rozhodnutí.

§ 413

Zkrácené předávací řízení

(1) Vyžádaná osoba může před předsedou senátu příslušného soudu za přítomnosti obhájce do protokolu prohlásit, že souhlasí se svým předáním do vyžadujícího státu.

(2) Vyžádaná osoba musí být před vyslovením souhlasu se svým předáním poučena předsedou senátu za přítomnosti obhájce o významu takového souhlasu a o následcích, které jsou s ním spojeny, včetně vzdání se uplatnění zásady speciality. Souhlas s předáním nelze

vzít zpět.

(3) Jestliže vyžádaná osoba učiní prohlášení podle odstavce 1, užije se ustanovení § 411 přiměřeně. Soud zamítne předání vyžádané osoby pouze v případech uvedených v § 411 odst. 6 písm. c), d) a e).

(4) Rozhodnutí o předání podle odstavce 1 soud vydá do 10 dnů od souhlasného prohlášení vyžádané osoby podle odstavce 1. Pro prodloužení lhůty se užije ustanovení § 411 odst. 12 11.

§ 413a

Odložení předání

(5) Soud může rozhodnout o odložení předání vyžádané osoby na dobu, po kterou je nezbytná její přítomnost v České republice v souvislosti s jiným trestným činem, než pro který byl vydán evropský zatýkací rozkaz, pro účely trestního řízení vedeného v České republice nebo výkonu trestu pravomocně uloženého soudem České republiky. Rozhodnutí o odložení předání může soud učinit současně s povolením předání, výjimečně i po povolení předání, byl-li zjištěn důvod pro odložení později nebo vyvstane-li nový důvod pro odložení, a to až do provedení předání. Při rozhodování o odložení předání vezme v úvahu zejména závažnost trestného činu, pro který má být osoba předána, závažnost trestného činu, pro který se vede v České republice trestní řízení, možnost předání této osoby z vyžadujícího státu zpět do České republiky, jakož i možnost dočasného předání osoby do vyžadujícího státu.

(6) O odložení předání může soud rozhodnout na návrh

a) státního zástupce uvedeného v § 408 odst. 1,

b) soudu a v přípravném řízení státního zástupce příslušných k vedení trestního řízení v České republice,

c) soudu, který pravomocně uložil vyžádané osobě trest odnětí svobody, nebo

d) vyžádané osoby.

(7) Pokud návrh na odložení předání nepodal státní zástupce nebo soud uvedený v písmenech a) až c), soud si před rozhodnutím o odložení předání vyžádá jejich stanoviska.

(8) Je-li osoba v předběžné nebo předávací vazbě, soud současně s rozhodnutím o odložení jejího předání rozhodne o jejím propuštění z takové vazby; ustanovení § 411 odst. 4 se v takovém případě neužije.

(9) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost. Proti rozhodnutí o propuštění z vazby podle odstavce 4 je přípustná stížnost pouze v případě, že byla současně podána stížnost proti rozhodnutí o odložení předání.

(10) Pomine-li důvod odložení předání, předseda senátu rozhodne o vzetí osoby do předávací vazby.

(11) Předseda senátu ukončí řízení o předání, nastane-li důvod pro ukončení předběžného šetření podle § 409 odst. 3 písm. b), d), e), i) nebo j).

§ 414

Dočasné předání do členského státu

(1) Byl-li evropský zatýkací rozkaz vydán za účelem trestního stíhání, na podkladě žádosti orgánu vyžadujícího státu příslušný soud na návrh státního zástupce rozhodne o tom, že se vyžádaná osoba dočasně předá do vyžadujícího státu k vykonání nezbytných procesních úkonů trestního řízení. V rozhodnutí stanoví přiměřenou lhůtu, jež nesmí být delší než tři měsíce, ve které musí být dočasně předaná osoba vrácena na území České republiky.

(2) Lhůtu uvedenou v odstavci 1 lze po dohodě s příslušným orgánem dožadujícího státu prodloužit. Tohoto prodloužení nesmí být využito k jinému účelu, než pro který bylo původně dočasné předání povoleno. Dočasné předání je možno provést opakovaně.

(3) Provedení dočasného předání zajišťuje soud uvedený v odstavci 1.

(4) Žádost podle odstavce 1 se doručí příslušnému státnímu zastupitelství. Ustanovení § 408 odst. 2 a 3 se zde užije obdobně.

(5) Doba, po kterou byla vyžádaná osoba v době dočasného předání ve vazbě v cizím státě, se nezapočítává do lhůt uvedených v § 411 odst. ~~11 a 12~~ **10 a 11** a § 413 odst. 4.

§ 415

Lhůty

(1) Požívá-li osoba výsady nebo imunity podle zákona nebo podle mezinárodního práva, počínají lhůty uvedené v § 411 odst. ~~11~~ **10** a v § 413 odst. 4 běžet ode dne, kdy příslušnému orgánu byla doručena informace o tom, že vyžádaná osoba byla této výsady nebo imunity zbavena.

(2) Je-li ke zbavení výsady nebo imunity příslušný orgán České republiky, požádá příslušný státní zástupce o to, aby tento orgán osobu výsady nebo imunity zbavil. Je-li ke zbavení výsady nebo imunity příslušný orgán jiného státu, mezinárodní organizace nebo Evropské unie, informuje neprodleně příslušný státní zástupce o této skutečnosti orgán vyžadujícího státu, který evropský zatýkací rozkaz vydal.

(3) Podala-li osoba stížnost na postup příslušných orgánů České republiky v rámci předávacího řízení k Ústavnímu soudu, počínají lhůty uvedené v § 411 odst. ~~11~~ **10**, § 413 odst. 4 a v § 416 odst. 2 běžet ode dne, kdy příslušnému orgánu bylo doručeno rozhodnutí Ústavního soudu o této stížnosti.

§ 416

Předání

(1) Předání osoby po povolení a s tím související propuštění této osoby z vazby zařídí předseda senátu krajského soudu.

(2) Rozhodne-li soud o předání vyžádané osoby, je vyžádaná osoba předána neprodleně, nejpozději do 10 dnů poté, co nabude právní moci rozhodnutí o předání, ~~nejde-li o rozhodnutí o předání podle § 411 odst. 9~~ **nebyl-li podán návrh na odložení předání podle § 413a.**

(3) Brání-li předání vyžádané osoby ve lhůtě stanovené v odstavci 2 okolnosti vyžadujícím a předávajícím státem neovlivnitelné, dohodnou se příslušné orgány na nové době předání. Předání se musí uskutečnit nejpozději do 10 dnů od takto stanovené nové doby předání.

(4) Výjimečně lze dočasně odložit předání z humanitárních důvodů, zejména ohrozilo-li by předání život nebo zdraví vyžádané osoby. Předání se uskuteční ve lhůtě 10 dnů od okamžiku, kdy tyto důvody pominou.

(5) Nelze-li lhůty podle odstavců 2 až 4 dodržet, soud rozhodne o propuštění vyžádané osoby z vazby.

§ 419

Souběh více evropských zatýkacích rozkazů

(1) Je-li do právní moci rozhodnutí o předání na tutéž vyžádanou osobu doručeno více evropských zatýkacích rozkazů, rozhodne příslušný soud na návrh státního zástupce o tom, který evropský zatýkací rozkaz bude vykonán. Zváží přitom okolnosti, závažnost a místo spáchání trestných činů, data vydání evropských zatýkacích rozkazů a zda byly vydány za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s omezením svobody. Orgánům ostatních vyžadujících států zašle své rozhodnutí na vědomí.

(2) Lhůty podle § 411 odst. ~~11~~ **10** a § 413 odst. 4 počínají běžet od data doručení posledního evropského zatýkacího rozkazu.

§ 421

Další předání z České republiky do jiného členského státu

(1) Osoba, která byla do České republiky předána, může být dále předána jinému členskému státu pouze se souhlasem předávajícího státu, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Bez souhlasu předávajícího státu může být vyžádaná osoba dále předána jinému členskému státu pro trestný čin spáchaný před předáním v případě, že a) vyžádaná osoba souhlasí s předáním do jiného členského státu; toto prohlášení musí být učiněno dobrovolně do protokolu za přítomnosti obhájce a příslušný soud musí tuto osobu předem poučit o důsledcích z jejího prohlášení vyplývajících,

b) se pro vyžádanou osobu uplatní ustanovení § 406 odst. 1 písm. a), d) a e) a odst. 2.

(3) Byla-li vyžádaná osoba vydána do České republiky ze třetího státu a nemůže být dále předána bez souhlasu tohoto třetího státu, informuje o tom příslušné státní zastupitelství neprodleně Ministerstvo spravedlnosti, které provede nezbytné úkony k zajištění souhlasu třetího státu s předáním. Lhůty uvedené v § 411 odst. 11 a v § 413 odst. 4 začínají běžet ode dne, kdy příslušný státní zástupce obdržel informaci od Ministerstva spravedlnosti o tom, že třetí stát souhlas s předáním udělil.

Dožádání do ciziny § 426

Pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak, dožádání státního zástupce se zasílají do cizího státu prostřednictvím Nejvyššího státního zastupitelství a dožádání předsedy senátu se zasílají prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti.

§ 426a

Je-li pro účely doručení písemnosti v trestním řízení osobě v cizím státě nebo v souvislosti s dožádáním do ciziny třeba pátrat po místě pobytu osoby v cizím státě, požádá soud a v přípravném řízení státní zástupce Policii České republiky o pořízení záznamu v Schengenském informačním systému za tímto účelem.

§ 427

Obsah a forma dožádání

(1) Dožádání musí obsahovat

- a) označení dožadujícího orgánu a den sepsání žádosti,
- b) přesný popis požadovaného úkonu v trestním řízení,
- c) popis skutku, kterého se dožádání týká, a jeho právní kvalifikaci s doslovným zněním zákonných ustanovení,
- d) údaje o obviněném, případně poškozeném nebo svědkovi, pokud se žádá jejich výslech, a
- e) další údaje potřebné k řádnému poskytnutí požadované právní pomoci.

(2) Dožádání musí být opatřeno podpisem oprávněného orgánu, který ho vydal, a otiskem kulatého razítka tohoto orgánu.

(3) Pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak, k dožádání a připojeným materiálům připojí dožadující orgán překlad do cizího jazyka vyhotovený příbráným tlumočnickem.

~~(4) Doručení písemnosti osobě v cizím státě poštou je možné, jen stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.~~

~~(5) Je-li pro účely doručení písemnosti v trestním řízení osobě v cizím státě třeba pátrat po místě pobytu této osoby, požádá soud a v přípravném řízení státní zástupce Policii České republiky o pořízení záznamu v Schengenském informačním systému za tímto účelem.~~

§ 427a

Doručení písemnosti v cizině

(1) Doručení písemnosti osobě v cizím státě poštou je možné, jen stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, anebo nebrání-li tomu předpisy cizího státu, na jehož území má být doručeno. Doručovaná písemnost nesmí obsahovat pohružku donucením.

(2) Na žádost státního zástupce ověří Nejvyšší státní zastupitelství, zda doručení podle odstavce 1 nebrání předpisy cizího státu, na jehož území má být doručeno, a způsob, jakým se takové doručení v cizím státu provádí. Na žádost soudu tyto skutečnosti ověří Ministerstvo spravedlnosti.

§ 433

Doručování písemností

Doručení písemnosti z ciziny

(1) Pokud je písemnost, která má být doručena adresátovi v České republice, vyhotovena v českém jazyce nebo v jazyce, o kterém je předpoklad, že vzhledem ke všem okolnostem případu mu adresát rozumí, anebo je k ní připojen překlad do tohoto jazyka a orgán cizího státu nežádá osobní doručení, doručí se písemnost adresátovi podle ustanovení tohoto zákona upravujícího doručování do vlastních rukou (§ 64). Doručit zásilku uložením je možné pouze po marném pokusu o doručení při opakovaném doručení téže zásilky.

(2) Pokud písemnost není vyhotovena v jazyce za podmínek odstavce 1 a není k ní připojen ani překlad do tohoto jazyka, přičemž dožadující orgán nebyl povinen podle vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, zajistit překlad, vyhotovení překladu do tohoto jazyka zajistí orgán vykonávající právní pomoc a následně písemnost doručí postupem podle odstavce 1. Překlad není třeba vyhotovovat, pokud adresát po poučení o možnosti odmítnout převzetí písemnosti prohlásí, že je ochoten písemnost převzít.

(3) Pokud dožadující orgán žádá o doručení písemnosti do vlastních rukou adresáta, doručí se písemnost adresátovi osobně. Převzetí písemnosti adresát potvrdí podpisem na doručence dožadujícího orgánu nebo do protokolu doručujícího orgánu. Jestliže adresát odmítne písemnost převzít, uvede doručující orgán tuto skutečnost s uvedením důvodů, pro které adresát odmítl zásilku převzít, v protokolu či průvodním dopise, jímž dožádání vrátí dožadujícímu orgánu. Doručení zásilky postupem podle odstavce 1 je v takovém případě vyloučeno. Nepodaří-li se ani opakovaně písemnost doručit adresátu do jeho vlastních rukou, doručující orgán vrátí dožádání zpět dožadujícímu orgánu s uvedením důvodů, pro které se nepodařilo zásilku doručit.

(4) Doručení písemnosti cizím státem osobě v České republice poštou je možné, jen stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána,

anebo v souladu s prohlášením o vzájemnosti podle zvláštního právního předpisu; doručovaná písemnost nesmí obsahovat pohružku donucením, a není-li vyhotovena v jazyce, o kterém cizí stát ví nebo důvodně předpokládá, že jej osoba ovládá, musí být zaslána s překladem do takového jazyka.

§ 435

Přeshraniční pronásledování

(1) V souladu s podmínkami vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, mohou příslušníci policejních orgánů při pronásledování vstoupit na území cizího státu a pokračovat v pronásledování osoby i na území tohoto státu a stejně tak orgány cizího státu mohou při pronásledování vstoupit na území České republiky a pokračovat zde v pronásledování osoby. Při provádění těchto úkonů na území České republiky jsou orgány cizího státu vázány právním řádem České republiky a pokyny policejního orgánu České republiky.

(2) Nestanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak, orgán cizího státu při provádění pronásledování na území České republiky není oprávněn provádět domovní prohlídku (§ 82), prohlídku jiných prostor a pozemků (§ 83a), ani vstupovat do obydlí, jiných prostor a na pozemky, jakož i pronásledovanou osobu zadržet a vyslýchat.

(3) Pokud byla pronásledovaná osoba zadržena na území cizího státu na základě pronásledování podle odstavce 1 a není státním příslušníkem tohoto státu, státní zástupce požádá o její předběžné zadržení za účelem vydání nebo předání do 6 hodin od jejího zadržení na území cizího státu. Hodiny mezi půlnocí a devátou hodinou ranní se nezapočítávají.

(4) Pronásledovaná osoba, která byla na území České republiky dopadena na základě pronásledování podle odstavce 1 orgány policie cizího státu, pokud není státním příslušníkem České republiky či osobou bez státní příslušnosti, která má na území České republiky povolen trvalý pobyt, bude propuštěna do 6 hodin od jejího zadržení, ledaže příslušný orgán cizího státu v této lhůtě doručí žádost o vzetí této osoby do předběžné vazby za účelem vydání nebo předání. Hodiny mezi půlnocí a devátou hodinou ranní se nezapočítávají.

§ 436

Přeshraniční sledování

(1) V souladu s podmínkami vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, mohou příslušníci policejních orgánů při sledování vstoupit na území cizího státu a pokračovat ve sledování osoby a věci i na území tohoto státu a stejně tak orgány cizího státu mohou při sledování vstoupit na území České republiky a pokračovat zde ve sledování osoby a věci. Při provádění těchto úkonů na území České republiky jsou orgány cizího státu vázány právním řádem České republiky a pokyny policejního orgánu České republiky.

(2) Nestanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak, orgán cizího státu při provádění sledování na území České republiky není oprávněn provádět domovní prohlídku (§ 82), prohlídku jiných prostor a pozemků (§ 83a), ani

vstupovat do obydlí, jiných prostor a na pozemky, jakož i sledovanou osobu zadržet a vyslýchat.

(3) K povolení sledování a provádění úkonů přímo souvisejících se sledováním osob a věcí na území České republiky podle odstavce 1 je příslušné Krajské státní zastupitelství v Praze. Povolení platí rovněž pro příslušné orgány České republiky, pokud od orgánů cizího státu převezmou v téže věci sledování na území České republiky.

(4) Nesnese-li věc odkladu, mohou orgány cizího státu provádět sledování na území České republiky i bez předchozího povolení uvedeného v odstavci 3. Orgán cizího státu je však povinen o povolení požádat bezodkladně, nejpozději však v okamžiku překročení státní hranice. Pokud je do 5 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit.

(5) K podání žádosti o provádění sledování na území cizího státu je oprávněn příslušný státní zástupce.

Dočasné předání do ciziny za účelem provedení procesních úkonů

§ 438

(1) Na žádost orgánu cizího státu je možné osobu nacházející se ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky dočasně předat do cizího státu pro účely dokazování.

(2) Osobu uvedenou v odstavci 1 je možné dočasně předat jen tehdy, jestliže

- a) s dočasným předáním souhlasí,
- b) nemá v řízení v cizím státě postavení obviněného,
- c) její přítomnost na území České republiky není nezbytná z důvodu dokazování v trestním řízení,
- d) její nepřítomností se nezmění účel vazby anebo výkonu trestu vykonávaného na území České republiky,
- e) dočasné předání nepřiměřeně neprodlouží trvání vazby, která je vykonávána na území České republiky, a
- f) dočasné odevzdání nepřiměřeně neprodlouží výkon trestu odnětí svobody, který je vykonáván na území České republiky.

(3) Dočasné předání osoby povoluje a jeho provedení zajišťuje,

- a) jde-li o vazbu v přípravném řízení, soud příslušný podle § 26 na návrh státního zástupce,
- b) jde-li o vazbu v řízení po podání obžaloby, soud,
- c) jde-li o výkon trestu odnětí svobody, okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

Soud příslušný k povolení dočasného předání osoby stanoví lhůtu, v níž musí být tato osoba vrácena do České republiky. Tuto lhůtu lze po dohodě s příslušným orgánem cizího státu prodloužit pouze ke stejnému účelu, pro který bylo dočasné předání osoby povoleno. Dočasné předání osoby lze provést i opakovaně.

(4) Doba, po kterou byla osoba ve vazbě v cizím státě, se nezapočítává do lhůt podle ~~§ 71~~ **§ 72 a 72a**; tato doba se však započítává do délky výkonu trestu vykonávaného na území České republiky.

~~§ 441~~

~~Zajištění a předání věci, zajištění jiné majetkové hodnoty a zajištění majetku~~

~~(1) Na základě žádosti orgánu vyžadujícího státu rozhodne orgán příslušný podle odstavce 3 o zajištění a předání věci nebo o zajištění jiných majetkových hodnot nebo majetku či jeho části, které mohou sloužit jako důkaz nebo které byly získány trestným činem, nebo toho, co za takovou věc, jinou majetkovou hodnotu nebo majetek bylo opatřeno.~~

~~(2) Na zajištění věci, jiné majetkové hodnoty nebo majetku či jeho části na základě žádosti orgánu cizího státu se přiměřeně použijí ustanovení hlavy druhé oddílu sedmého, hlavy čtvrté oddílu čtvrtého a hlavy dvacáté první oddílu čtvrtého. Při výkonu zajištění majetku nebo jeho části se postupuje podle zvláštního právního předpisu.~~

~~(3) O zajištění věci, jiné majetkové hodnoty nebo majetku či jeho části podle odstavce 1 rozhoduje v řízení před soudem okresní soud a v přípravném řízení státní zástupce okresního státního zastupitelství, v jehož obvodu se nachází majetek nebo jeho podstatná část.~~

~~(4) Orgán příslušný podle odstavce 3 rozhodne o zajištění věci, jiné majetkové hodnoty nebo majetku či jeho části i v případě, nelze-li vyžádanou osobu předat pro její úmrtí nebo jde-li o uprhlého. Tímto ustanovením není dotčeno vlastnické právo třetích osob.~~

~~(5) Orgán příslušný podle odstavce 3 může předání věci dočasně odepřít nebo je předat cizímu státu pod podmínkou, že budou vráceny, je-li jich třeba pro trestní řízení vedené v České republice.~~

~~(6) Při předání zajištěné věci v řízení před soudem předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce požádá orgán cizího státu o její vrácení. Tohoto práva se však může výslovně vzdát nebo souhlasit s tím, aby věc byla vrácena přímo vlastníkov.~~

~~(7) Tato ustanovení se přiměřeně užijí rovněž na předání věci, která byla zajištěna u vydávané nebo předávané osoby. Pokud je to možné, tato věc se předá orgánům cizího státu současně s vydávanou nebo předávanou osobou.~~

§ 441

Zajištění věci, jiné majetkové hodnoty a majetku

(1) Na zajištění věci, jiné majetkové hodnoty nebo majetku na základě žádosti orgánu cizího státu se přiměřeně použijí ustanovení hlavy druhé oddílu sedmého, hlavy

čtvrté oddílu čtvrtého a hlavy dvacáté první oddílu pátého. Při výkonu zajištění majetku se postupuje podle zvláštního právního předpisu.

(2) Věc vydanou nebo odňatou na základě žádosti orgánu cizího státu o právní pomoc může soud a v přípravném řízení státní zástupce předat pro účely dokazování na nezbytnou dobu příslušnému orgánu cizího státu a zároveň jej požádá o její vrácení. Nebrání-li tomu práva třetích osob, může se vzdát jejího vrácení do České republiky. Pokud byla věc již vydána nebo odňata v trestním řízení vedeném v České republice, lze takovou věc dočasně předat orgánu cizího státu pro účely dokazování na stanovenou dobu se souhlasem státního zástupce nebo soudu, který vede trestní řízení.

(3) Předání věci orgánu cizího státu podle odstavce 2 věty první může být dočasně odloženo nebo věc může být orgánu cizího státu předána na dobu, jejíž délku určí soud a v přípravném řízení státní zástupce, je-li takové věci třeba pro trestní řízení vedené v České republice.

(4) Soud a v přípravném řízení státní zástupce, který na žádost orgánu cizího státu o právní pomoc zajistil věc, jinou majetkovou hodnotu nebo majetek, po přiměřené době ověří u tohoto orgánu, zda důvod zajištění trvá. Pokud tento orgán na opakované dotazy v přiměřené době nereaguje, má se za to, že důvod zajištění pominul.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 3 se přiměřeně užijí také na zajištění a předání věci, kterou má vydávaná nebo předávaná osoba u sebe. Pokud je to možné, tato věc se předá orgánům cizího státu současně s vydávanou nebo předávanou osobou. Předat takovou věc je možné i v případě, nelze-li vydávanou nebo předávanou osobu předat pro její úmrtí nebo jde-li o uprchlého.

§ 444

Výslech prostřednictvím ~~videotelefonu~~ **videokonferenčního zařízení** a telefonu

(1) Stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, umožní předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce orgánu cizího státu na jeho žádost provést výslech podezřelého, obviněného, svědka nebo znalce prostřednictvím ~~videotelefonu~~ **videokonferenčního zařízení**. Výslech podezřelého nebo obviněného prostřednictvím ~~videotelefonu~~ **videokonferenčního zařízení** lze provést jen tehdy, jestliže podezřelý nebo obviněný s provedením takového výslechu souhlasí. Na to je třeba se jej výslovně dotázat. Vyjádření podezřelého nebo obviněného o tom, zda s provedením tohoto výslechu souhlasí, poznamená vyslýchající do protokolu, který zašle orgánu cizího státu.

(2) Stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce umožní orgánu cizího státu na jeho žádost provést výslech svědka nebo znalce prostřednictvím telefonu. Výslech svědka nebo znalce prostřednictvím telefonu lze provést pouze tehdy, jestliže svědek nebo znalec s výslechem prováděným prostřednictvím telefonu souhlasí. Na to je třeba se jej výslovně dotázat. Vyjádření svědka nebo znalce o tom, zda s provedením tohoto výslechu souhlasí, poznamená vyslýchající do protokolu, který zašle orgánu cizího státu.

(3) Na předvolání svědka nebo znalce se vztahují přiměřeně ustanovení tohoto zákona. Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce přibere, je-li toho třeba, k výslechu tlumočníka. O výslechu vždy sepíše protokol. Protokolace se řídí ustanoveními tohoto

zákona. V protokolu o výsledku je třeba kromě údajů uvedených v § 55 uvést i technické podmínky, za kterých byl výslech prováděn.

(4) Před započítím výsledku předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce ověří totožnost vyslýchané osoby a poučí ji podle ustanovení tohoto zákona. Pak umožní orgánu cizího státu, aby sám prováděl výslech prostřednictvím ~~videotelefonu~~ **videokonferenčního zařízení** nebo telefonu.

(5) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce dbají na to, aby v průběhu výsledku nebyly porušeny základní zásady trestního řízení podle tohoto zákona a zájmy České republiky uvedené v § 377. V případě jejich porušení předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce výslech přeruší a upozorní vyslýchající orgán cizího státu na toto porušení.

(6) Pokud vyslýchaná osoba odmítne vypovídat, ačkoli je podle tohoto zákona povinna výpověď podat, užijí se proti ní opatření podle ustanovení tohoto zákona přiměřeně.

(7) Ochrana vyslýcháným osobám se v případě potřeby poskytne za podmínek a způsobem stanoveným tímto zákonem (§ 55 odst. 2) a zvláštním právním předpisem.

(8) Ustanovení hlavy třetí a hlavy páté upravující výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení se neužijí.

§ 445

(1) Nelze-li předvolat k výsledku do České republiky podezřelého, obviněného, svědka nebo znalce, nebo není-li to z důvodů hodných zřetele vhodné, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, požádat příslušný orgán cizího státu o zajištění výsledku podezřelého, obviněného, svědka nebo znalce prostřednictvím ~~videotelefonu~~ **videokonferenčního zařízení**. Výslech podezřelého nebo obviněného prostřednictvím ~~videotelefonu~~ **videokonferenčního zařízení** lze provést jen tehdy, jestliže podezřelý nebo obviněný s takovým výsledkem souhlasí.

(2) Nelze-li předvolat k výsledku do České republiky svědka nebo znalce, nebo není-li to z důvodů hodných zřetele vhodné, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může, stanoví-li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, požádat příslušný orgán cizího státu o zajištění výsledku svědka nebo znalce prostřednictvím telefonu. Výslech svědka nebo znalce po telefonu lze provést jen tehdy, jestliže svědek nebo znalec s takovým výsledkem souhlasí.

(3) Žádost o provedení výsledku podle odstavců 1 a 2 musí obsahovat kromě údajů uvedených v § 427 i jméno osoby, která bude provádět tento výslech na území České republiky, a důvod, proč není možné, aby se vyslýchaná osoba dostavila k výsledku do České republiky.

(4) Po ověření totožnosti vyslýchané osoby orgánem cizího státu provádí výslech předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce; postupuje přitom podle ustanovení hlavy páté. Námitkám vzneseným orgánem cizího státu, které se týkají způsobu provádění výsledku vzhledem k základním zásadám trestního řízení tohoto státu, je nutno vyhovět.

(5) Ustanovení hlavy třetí a hlavy páté upravující výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení se neužijí.

§ 449

Cizozemské rozhodnutí

Cizozemským rozhodnutím se pro účely tohoto oddílu rozumí rozhodnutí vydané soudem jiného státu pro čin trestný podle právního řádu České republiky, kterým

- a) byla vyslovena vina, ale uložení trestu bylo podmíněně odloženo,
- b) byl uložen trest odnětí svobody nebo podmíněný trest odnětí svobody,
- c) byl uložen peněžitý trest nebo zákaz činnosti,
- d) bylo uloženo ochranné opatření,
- e) byl přeměněn podmíněný trest nebo peněžitý trest na trest odnětí svobody, **nebo**
- ~~f) bylo vysloveno předběžné zajištění majetku nebo jeho části, anebo~~
- ~~g)~~ **(f)** bylo vysloveno propadnutí majetku nebo jeho části nebo bylo vysloveno propadnutí věci anebo její zabrání (dále jen "cizozemské rozhodnutí o majetku").

§ 455

Vykonávací řízení

(1) Bylo-li cizozemské rozhodnutí podle § 452 uznáno, může Ministerstvo spravedlnosti vyslovit souhlas s převzetím odsouzeného k výkonu trestu nebo požádat stát, jehož soud vynesl rozhodnutí, aby odsouzeného předal.

(2) O výkonu uznaného cizozemského rozhodnutí (§ 452) rozhodne příslušný soud (§ 16 až 18) ve veřejném zasedání rozsudkem.

(3) Výkon uznaného cizozemského rozhodnutí týkajícího se majetku ~~[§ 449 písm. f), g)]~~ nařídí okresní soud, v jehož obvodě se nachází majetek nebo věc, kterých se rozhodnutí týká.

(4) Soud příslušný podle odstavců 2 a 3 rozhoduje i o všech souvisejících otázkách vykonávacího řízení včetně návrhu na zahlázení odsouzení.

(5) Jestliže se odsouzený nachází ve výkonu trestu odnětí svobody v cizím státě na základě uznaného cizozemského rozhodnutí, soud nařídí výkon takového rozhodnutí před stanovenou dobou odevzdání odsouzeného k výkonu trestu odnětí svobody na území České republiky. Pokud k odevzdání odsouzeného na území České republiky nedošlo a odsouzený v cizím státě vykonal celý trest odnětí svobody anebo byl z jeho výkonu podmíněně propuštěn, je výkon uznaného cizozemského rozhodnutí na území České republiky nepřípustný.

(6) Současně s nařízením výkonu trestu odnětí svobody, anebo v případě uvedeném v odstavci 5 po odevzdání odsouzeného na území České republiky, soud rozhodne o započítání vazby podle § 454, jakož i vazby už započtené a trestu odnětí svobody už vykonaného v cizím státě a doby prevozu odsouzeného do trestu, který má být vykonán.

(7) Soud učiní úkony směřující k upuštění od výkonu trestu z uznaného cizozemského rozhodnutí, jakmile ho stát, o jehož rozhodnutí jde, informoval o amnestii, milosti nebo jiném rozhodnutí či opatření, v jehož důsledku se uznané cizozemské rozhodnutí stalo nevykonatelným. Jestliže amnestií, milostí anebo jiným rozhodnutím anebo opatřením byl trest zmírněn anebo prominut jen zčásti, soud rozhodne o tom, jaký trest odsouzený má ještě vykonat. Proti rozhodnutí soudu je přípustná stížnost.

(8) Pokud není v tomto ustanovení stanoveno jinak, na výkon uznaného cizozemského rozhodnutí se použije přiměřeně ustanovení hlavy dvacáté první.

Oddíl devátý

Zvláštní postup při uznání a výkonu rozhodnutí o peněžitých sankcích a jiných peněžitých plněních s členskými státy Evropské unie

§ 460o

(1) Ustanovení tohoto oddílu se použijí na postup při uznání a výkonu pravomocného odsuzujícího rozhodnutí za trestný čin nebo jiný delikt nebo rozhodnutí vydaného na jeho základě, pokud bylo vydáno v souladu s právním předpisem Evropské unie ⁶⁾,

a) kterým byl uložen peněžitý trest nebo pokuta,

b) kterým byla poškozenému přiznána náhrada škody vůči odsouzenému,

b) kterým bylo rozhodnuto o odškodnění oběti trestného činu,

c) kterým bylo rozhodnuto o povinnosti odsouzeného k náhradě nákladů řízení vedoucího k odsuzujícímu rozhodnutí za trestný čin nebo za jiný delikt, nebo

d) kterým bylo uloženo odsouzenému zaplatit peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí,

pokud bylo vydáno soudem České republiky v trestním řízení (dále jen "rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních"), nebo soudem jiného členského státu Evropské unie v trestním řízení anebo ~~správním orgánem takového státu za předpokladu, že proti rozhodnutí správního orgánu o trestném činu nebo jiném deliktu je přípustný opravný prostředek, o kterém rozhoduje soud s pravomocí i ve věcech trestních~~ **v případech uvedených v písmenech a), c) a d) i pokud bylo vydáno jiným orgánem takového státu v trestním nebo jiném řízení za předpokladu, že se lze domáhat projednání věci před soudem v trestním řízení** (dále jen "rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních").

(2) Ustanovení tohoto oddílu se neužijí na uznání a výkon rozhodnutí, kterými byla přiznána náhrada škody poškozenému v občanskoprávním řízení, ani na rozhodnutí, kterým bylo vysloveno propadnutí majetku nebo jeho části, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, anebo její zabrání.

(3) Nestanoví-li tento oddíl jinak, použijí se na postup při uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních a na postup při předání rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních z České republiky do jiného členského státu Evropské unie pro účely jeho uznání a výkonu přiměřeně ustanovení oddílu sedmého.

Uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních

~~§ 460p~~

~~(1) Rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních lze na území České republiky uznat a vykonat, pokud má odsouzený na území České republiky obvyklé bydliště nebo majetek. Při ověřování, zda je dána příslušnost soudů České republiky se vychází ze skutečností uvedených v osvědčení⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1 a z vlastního provedeného šetření, případně též z dodatečných informací poskytnutých státem žadajícím o uznání a výkon takového rozhodnutí.~~

~~(2) K řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních je příslušný krajský soud, v jehož obvodu má odsouzený majetek. Pokud se majetek odsouzeného nachází v obvodech více soudů, je z těchto soudů k řízení příslušný soud, který jako první obdržel rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá. Pokud odsouzený nemá na území České republiky majetek, je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má odsouzený obvyklé bydliště.~~

~~(3) Krajský soud příslušný podle odstavce 2 rozhoduje i o všech souvisejících otázkách vykonávacího řízení.~~

~~(4) Bylo-li rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních zasláno soudu nebo jinému orgánu, který není k řízení o uznání a výkonu takového rozhodnutí příslušný, postoupí je neprodleně příslušnému krajskému soudu; o tomto postoupení nepřislušný orgán vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, který takové rozhodnutí vydal.~~

~~(5) Pokud krajský soud, kterému bylo zasláno nebo postoupeno rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, na základě provedeného šetření podle odstavce 1 zjistí, že soudy České republiky nejsou příslušné k uznání a výkonu takového rozhodnutí, neprodleně o této skutečnosti vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, který o uznání a výkon takového rozhodnutí požádal, a zasláné rozhodnutí mu vrátí. Zároveň mu oznámí, že z tohoto důvodu nelze zasláné rozhodnutí na území České republiky uznat a vykonat.~~

~~(6) Pokud krajský soud zjistí, že odsouzený, vůči němuž směřuje rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, o jehož uznání a výkon se žádá, zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého, postupuje obdobně podle odstavce 5. Nelze-li řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních zahájit nebo v něm nelze pokračovat z jiných obdobných důvodů, které nejsou důvodem pro odmítnutí uznání a výkonu zasláného rozhodnutí, krajský soud o této skutečnosti vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, který takové rozhodnutí vydal, a požádá jej o vyjádření, zda na uznání a výkon zasláného rozhodnutí trvá.~~

§ 460p

(1) Rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních lze převzít za účelem jeho uznání a výkonu, pokud má odsouzený na území České republiky obvyklé bydliště nebo majetek. Při ověřování, zda jsou splněny podmínky pro převzetí rozhodnutí, se vychází ze skutečností uvedených v osvědčení⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1 a případně též z dodatečných informací poskytnutých členským státem Evropské unie, který rozhodnutí k uznání a výkonu zaslal, nebo z vlastního provedeného šetření.

(2) K řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních je příslušný okresní soud, v jehož obvodu má nebo měl poslední trvalý pobyt nebo se zdržuje odsouzený, vůči němuž rozhodnutí směřuje, jinak je příslušný okresní soud, v jehož obvodu má odsouzený majetek. Je-li podle věty první dána příslušnost několika soudů, koná řízení ten z nich, který jako první obdržel nebo mu bylo postoupeno rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde. Ke změně skutečností rozhodných pro určení místní příslušnosti okresního soudu nastalé po zahájení řízení se nepřihlíží.

(12) Soud příslušný podle odstavce 2 rozhoduje i o všech souvisejících otázkách vykonávacího řízení. Bylo-li rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních zasláno soudu nebo jinému orgánu, který není k řízení o jeho uznání a výkonu příslušný, postoupí je neprodleně příslušnému soudu a současně o postoupení vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu, který mu rozhodnutí zaslal.

(4) Nejsou-li splněny podmínky pro převzetí rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních podle odstavce 1, samosoudce řízení o uznání a výkonu rozhodnutí ukončí a o jeho ukončení a o důvodech, které k němu vedly, neprodleně vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu, státního zástupce, byl-li již ve věci činný, a obhájce, byl-li zvolen nebo ustanoven.

(5) Nelze-li v řízení pokračovat z důvodu, který není důvodem pro odmítnutí uznání rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, samosoudce o této skutečnosti vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu a požádá jej o vyjádření, zda na uznání a výkon rozhodnutí trvá, a to ve lhůtě, kterou za tímto účelem stanoví. Nevyjádří-li se příslušný orgán jiného členského státu ve lhůtě nebo neuvede-li okolnosti, které vyvracejí důvod, pro který nelze v řízení pokračovat, samosoudce řízení ukončí a o jeho ukončení a o důvodech, které k němu vedly, neprodleně vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu, státního zástupce, byl-li již ve věci činný, a obhájce, byl-li zvolen nebo ustanoven.

§ 460q

Výjimky ze zásady oboustranné trestnosti

~~Krajský soud~~ **Samosoudce** uzná a vykoná rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních i v případě, že jednání, pro které bylo takové rozhodnutí vydáno, není trestným činem podle práva České republiky, jde-li o

- a) jednání uvedená v § 412 odst. 2,
- b) porušení pravidel silničního provozu, včetně porušení předpisů o době řízení, bezpečnostních přestávkách a době odpočinku a předpisů o přepravě nebezpečných věcí,
- c) pašování zboží,
- d) porušování práv k duševnímu vlastnictví,
- e) vyhrožování nebo použití násilí vůči osobám, včetně násilí při sportovních událostech,
- f) poškození cizí věci,
- g) krádež,
- h) jednání označená podle právních předpisů státu, který žádá o uznání a výkon svého rozhodnutí, jako trestný čin nebo jiný delikt, k jejichž trestnímu postihu zavazuje členské státy Evropské unie právní akt Evropských společenství nebo Evropské unie.

§ 460r

Podmínky uznání a výkonu

~~(1) Krajský soud rozhodne po písemném vyjádření státního zástupce ve veřejném zasedání rozsudkem o tom, zda se rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, které mu bylo zasláno příslušným orgánem tohoto státu, uzná a vykoná, nebo zda se jeho uznání a výkon odmítne. Rozsudek doručí odsouzenému a státnímu zástupci.~~

~~(2) Odsouzený musí mít v tomto řízení vždy obhájce, pokud se v něm rozhoduje o tom, zda se uzná a vykoná rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedené v § 460o odst. 1 písm. a).~~

(1) O tom, zda se rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uzná a vykoná, nebo zda se jeho uznání a výkon odmítne, rozhodne samosoudce bez zbytečného odkladu. Považuje-li to za potřebné pro účely rozhodnutí, nařídí veřejné zasedání. Nachází-li se odsouzený v jiném členském státě Evropské unie ve vazbě, výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, o veřejném zasedání se nevyrozumívá a veřejné zasedání se koná za přítomnosti jeho obhájce.

(2) Usnesení samosoudce doručí odsouzenému, státnímu zástupci a obhájci, byl-li zvolen nebo ustanoven. Usnesení, kterým bylo rozhodnuto o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie uvedeného v § 460o odst. 1 písm. b) nebo o odmítnutí jeho uznání a výkonu, se doručí též oběti trestného činu. Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Stížností nelze napadnout důvody, pro které bylo rozhodnutí soudu jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních vydáno.

(3) ~~Krajský soud~~ **Samosoudce** rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeného v odstavci 1, pokud

- a) v České republice již bylo pravomocně rozhodnuto v téže věci pro tentýž skutek vůči téže osobě, nebo bylo takové rozhodnutí vydáno a vykonáno v jiném státě,
- b) čin není trestným činem podle práva České republiky, pokud nejde o jednání uvedená v § 460q; v případě trestných činů týkajících se daní, poplatků, cel nebo měny nelze uznání a výkon takového rozhodnutí odmítnout pouze z toho důvodu, že právní předpisy České republiky neukládají tentýž druh daní, poplatků a cel nebo neobsahují stejná ustanovení týkající se daní, poplatků, cel a měny jako právní předpisy státu, který o uznání a výkon rozhodnutí žádá,
- c) nárok na plnění nebo na výkon sankce uložené rozhodnutím je podle právního řádu České republiky promlčen a takové rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, jejichž postihování je podle právního řádu České republiky v pravomoci orgánů České republiky,
- d) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt spáchaný na území České republiky nebo mimo území České republiky na palubě lodi nebo letadla, které jsou registrovány v České republice, nebo v Antarktidě,
- e) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt spáchaný mimo území České republiky a státu, který o uznání a výkon rozhodnutí žádá, a podle právního řádu České republiky nemají orgány České republiky pravomoc takový trestný čin nebo jiný delikt postihovat,
- f) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, jejichž pachatelem je osoba, která požívá výsad a imunit podle právního řádu České republiky nebo mezinárodního práva,
- g) rozhodnutí bylo vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, jejichž pachatelem je osoba, která podle právního řádu České republiky není odpovědná za spáchání trestného činu nebo jiného deliktu pro nedostatek věku,
- h) uložený peněžitý trest nebo plnění ~~nepřesahuje částku~~ **je nižší než** 70 eur; částka uvedená v jiné měně se přepočte z cizí měny na euro podle kursu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou ke dni, kdy bylo takové rozhodnutí vydáno,
- i) uznání a výkon rozhodnutí je v rozporu se zájmy České republiky chráněnými v § 377, nebo
- j) ze strany státu, který žádá o uznání a výkon rozhodnutí, není zaručena vzájemnost.

(4) Je-li dán důvod pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedený v odstavci 3 písm. c) nebo i), ~~krajský soud~~ **samosoudce** si před rozhodnutím o odmítnutí uznání a výkonu takového rozhodnutí vyžádá stanovisko příslušného orgánu státu, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, zejména za účelem opatření si všech potřebných informací pro své

rozhodnutí; v případě potřeby může krajský soud požádat tento příslušný orgán o neprodlené zaslání potřebných dodatečných podkladů a doplnění.

§ 460s

(1) ~~Krajský soud~~ **Samosoudce** dále rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, které mu bylo zasláno podle § 460r odst. 1, pokud k tomuto rozhodnutí není připojeno osvědčení⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1, toto osvědčení je neúplné nebo zjevně neodpovídá obsahu rozhodnutí, k němuž je připojeno, anebo vyplývá-li z osvědčení připojeného k rozhodnutí, že

a) osoba odsouzená za trestný čin nebo jiný delikt, na jejichž základě bylo vydáno takové rozhodnutí, nebyla poučena o svém právu podat proti takovému rozhodnutí opravný prostředek nebo o lhůtě, v jaké lze takový opravný prostředek podat, nebo

b) řízení vedoucí k vydání takového rozhodnutí se konalo v nepřítomnosti osoby, která spáchala trestný čin nebo jiný delikt, ve vztahu k němuž bylo takové rozhodnutí vydáno, a tato osoba buď o řízení nebyla řádně vyrozuměna, nebo se nevzdala opravného prostředku proti takovému rozhodnutí, nevzala jej zpět, nebo jiným způsobem nevyjádřila, že opravný prostředek nepodá.

(2) Pokud k rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních není připojeno osvědčení⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1, toto osvědčení je neúplné nebo zjevně neodpovídá obsahu rozhodnutí, k němuž je připojeno, nebo je dán důvod pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedený v odstavci 1, ~~krajský soud~~ **samosoudce** si před rozhodnutím o odmítnutí uznání a výkonu takového rozhodnutí vyžádá stanovisko příslušného orgánu státu, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, zejména za účelem opatření si všech potřebných informací pro své rozhodnutí; ~~krajský soud~~ **samosoudce** může požádat tento příslušný orgán o neprodlené zaslání osvědčení⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1, jeho opraveného znění nebo jiných potřebných dodatečných podkladů a doplnění.

(3) Není-li zaslané osvědčení přeložené do českého jazyka nebo jiného jazyka, ve kterém lze osvědčení podle prohlášení České republiky⁸⁾ přijmout, ~~krajský soud~~ **samosoudce** vyzve příslušný orgán státu, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, aby mu ve lhůtě jím stanovené zaslal překlad osvědčení do příslušného jazyka, a zároveň jej upozorní, že pokud překlad osvědčení nezašle bez řádného důvodu ve stanovené lhůtě, ~~krajský soud~~ **samosoudce** rozhodne o odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních.

§ 460t

Uznání a výkon

(1) Nejde-li o případ podle § 460p odst. 5 ~~a 6~~ **4 a 5**, nebo nejsou-li dány důvody pro odmítnutí uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých

sankcích a plněních uvedených v § 460r odst. 3 nebo § 460s, ~~krajský soud~~ **samosoudce** rozhodne o uznání takového rozhodnutí a zároveň rozhodne, že se uznané rozhodnutí vykoná.

(2) Byl-li rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. a) uložen peněžitý trest, ~~krajský soud~~ **samosoudce** rozhodnutí uzná a v něm uložený peněžitý trest vykoná jako peněžitý trest pouze v případě, že byl uložen soudem jiného členského státu Evropské unie za jednání, které je trestným činem i podle právního řádu České republiky. V případě, že byl peněžitý trest uložen za jednání uvedených v § 460q, které není trestným činem i podle právního řádu České republiky, nebo byl uložen jiným orgánem než soudem, ~~krajský soud~~ **samosoudce** rozhodnutí uzná a v něm uložený peněžitý trest přemění na pokutu.

(3) Byla-li rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. a) uložena pokuta, ~~krajský soud~~ **samosoudce** ji nesmí přeměnit na peněžitý trest.

(4) ~~Krajský soud~~ **Samosoudce** při uznání rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních ponechá v něm uloženou peněžitou sankci nebo jiné peněžité plnění v nezměněné výši. Pokud však bylo uznávané rozhodnutí vydáno pro trestný čin nebo jiný delikt, který nebyl spáchán na území státu, o jehož rozhodnutí jde, a podle právního řádu České republiky mají orgány České republiky pravomoc takový trestný čin nebo jiný delikt postihovat, uznají se rozhodnutí uvedená v § 460o odst. 1 písm. a) tak, že ~~krajský soud~~ **samosoudce** sníží výměru v nich uloženého peněžitého trestu nebo pokuty na nejvyšší možnou výměru, ve které by mohly být uloženy, jestliže by se o spáchaném trestném činu nebo jiném deliktu rozhodovalo podle právního řádu České republiky, pokud je takto zjištěna výměra nižší než výměra uvedená v uznávaném rozhodnutí.

(5) Peněžitý trest, pokutu, ~~náhradu škody~~ **odškodnění oběti trestného činu**, náhradu nákladů řízení nebo peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí uložené rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních ~~krajský soud~~ **samosoudce** přepočte z cizí měny na českou měnu podle kursu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou ke dni, kdy byla uvedená rozhodnutí vydána.

(6) Pokud byla rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. d) uložena povinnost zaplatit peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí, ~~krajský soud~~ **samosoudce** uloží odsouzenému, aby uznanou peněžitou částku složil ve lhůtě jím stanovené na účet ~~krajského soudu~~.

(7) Náhradní trest odnětí svobody za nevykonaný peněžitý trest může soud stanovit pouze v případě, že stát, který o uznání a výkon rozhodnutí požádal, v zaslaném osvědčení ⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1 takovou možnost připouští, přičemž trestní sazba uloženého náhradního trestu odnětí svobody nesmí přesáhnout výši, která je v osvědčení ⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1 tímto státem uvedena, zároveň nejvyšší trestní sazbu náhradního trestu odnětí svobody uvedenou v trestním zákoně.

§ 460u

(1) Pokud tento oddíl nestanoví jinak, postupuje ~~krajský soud~~ **samosoudce** při

a) výkonu peněžitého trestu uloženého uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. a) přiměřeně podle ustanovení hlavy dvacáté první upravujících výkon peněžitého trestu,

b) vymáhání pokuty uložené uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. a) ~~podle občanského soudního řádu~~ **přiměřeně podle ustanovení hlavy dvacáté první upravujících vymáhání peněžitého trestu,**

c) vymáhání nákladů řízení státu stanovených uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. c) přiměřeně podle ustanovení hlavy dvacáté první upravujících vymáhání nákladů trestního řízení stanovených paušální částkou.

(2) V případě, že odsouzený nesplní povinnost zaplatit peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí uloženou uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. d) ve lhůtě stanovené ~~krajským soudem~~ **samosoudcem**, postupuje ~~krajský soud~~ **samosoudce** při výkonu rozhodnutí ~~podle občanského soudního řádu~~ **přiměřeně podle ustanovení hlavy dvacáté první upravujících vymáhání peněžitého trestu.**

~~(3) Uznaný nárok na náhradu škody a na náhradu nákladů řízení přiznaný poškozenému nebo jiné osobě uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. b) a c) uplatňuje poškozený nebo jiná osoba v občanskoprávním řízení.~~

(3) Nárok na odškodnění oběti trestného činu přiznaný uznaným rozhodnutím jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeným v § 460o odst. 1 písm. b) a c) vymáhá oběť trestného činu v občanskoprávním řízení.

(4) Prokáže-li odsouzený, že peněžitou sankcí nebo plnění uložené v rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních částečně nebo úplně uhradil v jakémkoli státě, ~~krajský soud~~ **samosoudce** rozhodne v případě uhrazení celé peněžité částky o upuštění od výkonu takového rozhodnutí nebo v případě uhrazení poměrné části uložené peněžité částky o výkonu takového rozhodnutí ve zbylé výši peněžitého trestu, pokuty, nebo zbylé povinnosti k ~~náhradě škody~~ **odškodnění oběti trestného činu**, náhradě nákladů řízení nebo povinnosti zaplatit peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí. Před rozhodnutím si ~~krajský soud~~ **samosoudce** v této věci vyžádá stanovisko příslušného orgánu státu, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá; v případě potřeby může ~~krajský soud~~ **samosoudce** požádat tento příslušný orgán o neprodlené zaslání potřebných dodatečných podkladů a doplnění. Proti rozhodnutí ~~krajského soudu~~ **samosoudce** je přípustná stížnost.

(5) ~~Krajský soud~~ **Samosoudce** učiní úkony směřující k upuštění od výkonu uznaného rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních, byla-li odsouzenému v České republice udělena milost nebo amnestie nebo jakmile ho příslušný orgán státu, o jehož rozhodnutí jde, informoval o v tomto státě udělené amnestii, milosti nebo jiném rozhodnutí, opatření či skutečnosti, v jejichž důsledku se uznané rozhodnutí stalo nevykonatelným. Jestliže amnestií, milostí, jiným rozhodnutím nebo opatřením anebo v důsledku jiné skutečnosti byly peněžitý trest, pokuta, povinnost k ~~náhradě škody~~ nebo

odškodnění oběti trestného činu nebo k náhradě nákladů řízení nebo povinnost zaplatit peněžitou částku do veřejného fondu nebo ve prospěch organizace na podporu obětí zmírněny anebo prominuty jen zčásti, ~~krajský soud~~ **samosoudce** rozhodne o výkonu rozhodnutí ohledně jejich zbytku. Proti rozhodnutí ~~krajského soudu~~ **samosoudce** je přípustná stížnost.

§ 460v
Informační povinnost

(1) ~~Krajský soud~~ **Samosoudce** bez zbytečného odkladu vyrozumí příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, o

- a) odmítnutí uznání a výkonu takového rozhodnutí z důvodů uvedených v § 460r a 460s, včetně uvedení důvodu odmítnutí,
- b) snížení výměry uloženého peněžitého trestu nebo pokuty podle § 460t odst. 4,
- c) zastavení nebo upuštění od výkonu uznaného rozhodnutí podle právních předpisů České republiky upravujících výkon rozhodnutí, včetně uvedení důvodu takového postupu,
- d) úplném nebo částečném upuštění od výkonu uznaného rozhodnutí podle § 460u odst. 4 nebo 5,
- e) provedení výkonu uznaného rozhodnutí,
- f) nařízení výkonu náhradního trestu odnětí svobody stanoveného podle § 460t odst. 7.

(2) Uzná-li to za potřebné, může ~~krajský soud~~ **samosoudce** vyrozumět příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, který vydal rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, o dalších významných skutečnostech neuvedených v odstavci 1, které mají nebo mohou mít vliv na řízení o uznání a výkonu zaslaného rozhodnutí.

Postup při předání rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních do jiného členského státu Evropské unie za účelem jeho uznání a výkonu

§ 460w

(1) Je-li to zapotřebí pro zajištění řádného výkonu rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních, může soud, který takové rozhodnutí vydal, předat toto rozhodnutí příslušnému orgánu jiného členského státu Evropské unie za účelem jeho uznání a výkonu, pokud má odsouzený v tomto jiném členském státě Evropské unie majetek nebo obvyklé bydliště. ~~Je-li o rozhodnutí, kterým byla poškozenému přiznána náhrada škody vůči odsouzenému nebo kterým byla poškozenému nebo jiné osobě přiznána náhrada nákladů řízení, předá soud toto rozhodnutí jinému členskému státu Evropské unie na základě žádosti poškozeného nebo této jiné osoby o jeho předání.~~

(2) Je-li příslušných k převzetí výkonu rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních více členských států, soud takové rozhodnutí předá do toho státu, ve kterém lze vzhledem k majetku odsouzeného v tomto státě, a případně též vzhledem k podmínkám uznání a výkonu

takového rozhodnutí stanoveným právním řádem jiného členského státu Evropské unie, nejspíše předpokládat, že rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních bude úspěšně vykonáno.

(3) Do jiného členského státu Evropské unie, který je žádán o uznání a výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních, je třeba zaslat rozhodnutí, o jehož uznání a výkon se žádá, spolu s osvědčením⁷⁾ o vydání rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1 přeloženým do úředního jazyka nebo jednoho z úředních jazyků jiného členského státu Evropské unie, který je žádán o uznání a výkon takového rozhodnutí, nebo do jazyka, v němž je tento stát ochoten rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních přijmout.

(4) Na žádost příslušného orgánu jiného členského státu Evropské unie, který je žádán o uznání a výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních, poskytne soud dodatečné informace a doplnění potřebná pro účely uznání a výkonu tohoto rozhodnutí.

(5) Soud neprodleně informuje příslušný orgán jiného členského státu Evropské unie, který je žádán o uznání a výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních, byla-li odsouzenému v České republice udělena milost nebo amnestie, nebo o jiném rozhodnutí, opatření či skutečnosti, v jejichž důsledku se uznané rozhodnutí stalo nevykonatelným nebo vykonatelným jen částečně, včetně skutečnosti, že odsouzený již uhradil celou peněžitou částku, jejíž zaplacení mu bylo uloženo rozhodnutím o peněžitém trestu a plněních, nebo její část.

§ 460x

(1) Bylo-li rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních předáno z České republiky do jiného členského státu Evropské unie podle § 460w za účelem jeho uznání a vykonání, nelze takové rozhodnutí v České republice vykonat, s výjimkou případu, kdy byl soud, který takové rozhodnutí předal do jiného členského státu Evropské unie, informován příslušným orgánem tohoto státu o tom, že

a) zaslané rozhodnutí nebylo v tomto jiném členském státu Evropské unie uznáno a vykonáno; právo na výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních však na Českou republiku nepřechází v případě, že takové rozhodnutí nebylo příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie uznáno z důvodu, že v tomto jiném členském státě již bylo vydáno rozhodnutí vůči téže osobě v téže věci pro tentýž skutek, nebo bylo takové rozhodnutí vydáno a vykonáno v jiném státě, nebo

b) zaslané rozhodnutí nebylo v tomto jiném členském státu Evropské unie vykonáno, nebo bylo vykonáno jen částečně z důvodu udělené amnestie, milosti nebo jiného rozhodnutí, opatření či skutečnosti, v jejichž důsledku se uznané rozhodnutí nebo jeho část staly v tomto jiném členském státu nevykonatelnými.

(2) Právo na výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních přechází z důvodů uvedených v odstavci 1 na Českou republiku v rozsahu, v jakém toto rozhodnutí nebylo vykonáno jiným členským státem Evropské unie, který byl požádán o jeho uznání a výkon.

§ 460y

Společné ustanovení

(1) V řízení o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních a při předání rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních do jiného členského státu Evropské unie za účelem uznání a výkonu může krajský soud požádat Ministerstvo spravedlnosti o součinnost při zjišťování potřebných informací, zejména o zjištění příslušného orgánu jiného členského státu, kterému má být zasláno rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních, nebo o ověření podmínek stanovených právním řádem tohoto jiného členského státu pro uznání a výkon rozhodnutí o peněžitém trestu a plněních.

(2) Peněžní prostředky získané výkonem rozhodnutí uvedeného v § 460o odst. 1, které náležejí státu, připadají státu, který rozhodnutí uvedené v § 460o odst. 1 vykonal, není-li mezi příslušnými státy dohodnuto jinak. Peněžní prostředky získané výkonem uznaného rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeného v § 460o odst. 1 písm. b) náležejí ~~poškozenému oběti trestného činu. Nejde-li o náhradu nákladů řízení státu, náležejí peněžité prostředky získané výkonem uznaného rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžitých sankcích a plněních uvedeného v § 460o odst. 1 písm. c) osobě, které byla náhrada těchto nákladů přiznána.~~

(3) Dohodu uvedenou v odstavci 2 je oprávněno uzavřít Ministerstvo spravedlnosti. Soud příslušný podle § 460p a 460w může podat Ministerstvu spravedlnosti návrh na uzavření takové dohody.

(4) Náklady vykonávacího řízení hradí stát, který rozhodnutí uvedené v § 460o odst. 1 uznal a vykonal.

Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

§ 42

Práva mladistvého

(1) Mladistvý má právo na zacházení přiměřené jeho věku, duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

~~(2) Mladistvý musí mít obhájce od okamžiku, kdy jsou proti němu použita opatření podle tohoto zákona nebo provedeny úkony podle trestního řádu, včetně úkonů neodkladných a neopakovatelných, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce o něm zajistit.~~

(2) Mladistvý musí mít obhájce

d) od okamžiku, kdy jsou proti němu použita opatření podle tohoto zákona nebo provedeny úkony podle trestního řádu, včetně úkonů neodkladných a neopakovatelných, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce o něm zajistit,

e) ve vykonávacím řízení, rozhoduje-li soud pro mládež ve veřejném zasedání,

f) v řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy řízení, rozhoduje-li soud pro mládež ve veřejném zasedání,

a to do dovršení osmnácti let věku.

~~(3) Ve vykonávacím řízení musí mít mladistvý obhájce,
a) jestliže soud pro mládež rozhoduje ve veřejném zasedání a mladistvý nedovrší osmnácti let,~~

~~b) jde-li o podmíněné propuštění z výkonu trestního opatření odnětí svobody mladistvého, který v době konání veřejného zasedání nedovrší devatenáctý rok.~~

~~(4) V řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy musí mít mladistvý obhájce, jestliže v době konání veřejného zasedání nedovrší devatenáctý rok.~~

(5) **(3)** Všechny orgány činné podle tohoto zákona jsou povinny vždy mladistvého poučit o jeho právech a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění. Ve vhodných případech jej poučí i o podmínkách pro podmíněné zastavení trestního stíhání, narovnání nebo odstoupení od trestního stíhání.

§ 44

Obhájce mladistvého

(1) Obhájcem mladistvého nemůže být ten, kdo současně zastupuje osobu, jejíž zájmy si odporují se zájmy mladistvého, a ten, kdo byl mladistvému jako obhájce takovou osobou zvolen.

(2) Neužije-li mladistvý práva zvolit si obhájce a nezvolí-li mu ho ani jeho zákonný zástupce, může mu ho zvolit jeho příbuzný v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, manžel, druh, jakož i zúčastněná osoba. ~~Tyto osoby tak mohou~~ **Jestliže mladistvý nepřekročil osmnáctý rok svého věku, mohou tak tyto osoby** učinit i proti jeho vůli.

(3) Mladistvý si může místo obhájce, který mu byl ustanoven nebo osobou k tomu oprávněnou zvolen, zvolit obhájce jiného.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

§ 28

Policista je oprávněn umístit do policejní cely (dále jen „cela“) osobu

a) zajištěnou,

b) zadrženou³⁾,

c) zatčenou³⁾,

d) dodávanou do výkonu trestu odnětí svobody³⁾ **svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy³⁾,**

~~e) převzatou policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného léčení, nebo~~

e) převzatou policistou k provedení procesních úkonů z vazby, výkonu trestu odnětí svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy, nebo

f) předvedenou podle § 63 nebo 65, nelze-li pro odpor osoby zajistit provedení úkonu uvedeného v § 63 nebo 65.

§ 54

Použití pout a prostředků k zamezení prostorové orientace

Policista je oprávněn použít pouta a prostředek k zamezení prostorové orientace také ke spoutání osoby

a) zajištěné,

b) zadržené³⁾,

c) zatčené³⁾,

d) dodávané do výkonu trestu odnětí ~~svobody~~³⁾ **svobody, zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy**³⁾, nebo

e) převzaté policistou k provedení procesních úkonů z vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, **zabezpečovací detence, ochranného léčení nebo ochranné výchovy,**

je-li důvodná obava, že může být ohrožena bezpečnost osob, majetku nebo ochrana veřejného pořádku anebo že se osoba pokusí o útěk. Policista je oprávněn použít pouta ke vzájemnému připoutání dvou nebo více osob. Prostředek k zamezení prostorové orientace je policista oprávněn použít pouze, nelze-li účelu úkonu dosáhnout jinak.

Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství

§ 13b

(1) Ústředním orgánem správy státního zastupitelství je ministerstvo.

(2) Orgány správy státního zastupitelství jsou vedoucí státní zástupci a jejich náměstci; orgány správy státního zastupitelství jednají jménem státního zastupitelství v rozsahu, v jakém správu státního zastupitelství podle tohoto zákona vykonávají.

(3) Správu státního zastupitelství ve věcech majetku státu a státního rozpočtu vykonává ministerstvo vždy prostřednictvím příslušných vedoucích státních zástupců.^{4a)}

(4) Orgány správy státního zastupitelství vykonávají správu placení pořádkové pokuty uložené podle § 16. Při správě placení této pokuty se postupuje podle daňového řádu.

